

Základní škola Pelhřimov, Krásovy domky 989, příspěvková organizace

Tvořivá škola pro život

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zpracovaný podle RVP ZV

Verze číslo 5, platnost od 1. 9. 2023

Obsah

1	Identifikační údaje	3
1.1	Název programu	3
1.2	Verze číslo: 5	3
1.3	Předkladatel	3
1.4	Zřizovatel školy	3
1.5	Platnost dokumentu	3
2	Charakteristika školy	4
2.1	Základní informace o škole	4
2.2	Charakteristika pedagogického sboru	5
2.3	Charakteristika žáků	6
2.4	Spolupráce s rodiči – SRPDS, školskou radou a s veřejností	6
2.5	Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	7
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu	8
3.1	Zaměření školy	8
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie k dosažení klíčových kompetencí	10
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	13
3.4	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	15
3.5	Začlenění průřezových témat do výuky	16
4	Učební plán školy	32
5	Učební osnovy	34
5.1	Učební osnovy 1. stupně	34
5.1.1	Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	34
5.1.2	Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	50
5.1.3	Vzdělávací oblast: Informatika	56
5.1.4	Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	64
5.1.5	Vzdělávací oblast: Umění a kultura	77
5.1.6	Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	91
5.1.7	Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	99
5.2	Učební osnovy 2. stupně	103
5.2.1	Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	103
5.2.2	Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	118
5.2.3	Vzdělávací oblast: Informatika	130
5.2.4	Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	141
5.2.5	Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	158
–	vede žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích	168
–	umožňuje rozvíjet dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry	168
–	vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi	168
–	chápe návaznost vzniku jednotlivých organismů v geologických érách	172
–	uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi (cizopasník, reducent, producent, konzument, společenstvo)	174
–	na příkladu objasní princip existence živých a neživých složek ekosystému	174
5.2.6	Vzdělávací oblast: Umění a kultura	191
5.2.7	Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	205
5.2.8	Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	223
5.3	Učební osnovy volitelných předmětů	228
5.3.1	Volitelný předmět: Cvičení z českého jazyka	228
5.3.2	Volitelný předmět: Konverzace v prvním cizím jazyce	230
5.3.3	Volitelný předmět: Cvičení z druhého cizího jazyka	232
5.3.4	Volitelný předmět: Cvičení z matematiky	234
5.3.5	Volitelný předmět: Seminář z fyziky	241
5.3.6	Volitelný předmět: Přírodovědná praktika	245
5.3.7	Volitelný předmět: Seminář ze zeměpisu	249
5.3.8	Volitelný předmět: Chemická praktika	252
5.3.9	Volitelný předmět: Výtvarné a ruční práce	257
5.3.10	Volitelný předmět: Dramatická výchova	259

5.3.11	Volitelný předmět: Sportovní a pohybové aktivity	263
5.4	Výukové moduly	265
5.4.1	Výukový modul: The enormous turnip	267
5.4.2	Výukový modul: The Gingerbread Man	268
5.4.3	Výukový modul: William Tell and Other Stories	268
5.4.4	Výukový modul: Girl on a motorcycle	268
5.4.5	Výukový modul: Robin Hood	269
5.4.6	Výukový modul: King Arthur	269
5.4.7	Výukový modul: Čtyři kaštánci	269
5.4.8	Výukový modul: Trpaslíci	270
5.4.9	Výukový modul: Jak se žije postiženým	271
5.4.10	Výukový modul: Voláme sluníčko	271
5.4.11	Výukový modul: Naše město	272
5.4.12	Výukový modul: Obchodní dům	273
5.4.13	Výukový modul: Osobnosti české historie	273
5.4.14	Výukový modul: Výuka v blocích	274
5.4.15	Výukový modul: České vánoce	275
5.4.16	Výukový modul: Vracíme se z prázdnin	275
5.4.17	Výukový modul: Ekosystémy	276
5.4.18	Výukový modul: Na kole, pěšky, busem	277
5.4.19	Výukový modul: K prameni Bělé	277
5.4.20	Výukový modul: Fyzika v přírodě	278
6	Hodnocení žáků	279
6.1	Hodnocení žáků	279
6.2	Kritéria hodnocení	280
6.3	Pravidla hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	281
6.4	Způsoby hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	282
7	Vlastní hodnocení školy	282
7.1	Oblasti vlastního hodnocení	282
7.2	Cíle vlastního hodnocení	282
7.3	Kritéria vlastního hodnocení	282
7.4	Nástroje vlastního hodnocení	283
7.5	Časové rozvržení vlastního hodnocení	283

Školní vzdělávací program

1 Identifikační údaje

1.1 Název programu

Tvořivá škola pro život – školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

1.2 Verze číslo: 5

1.3 Předkladatel

Základní škola Pelhřimov, Krásovy domky 989
Adresa: ZŠ, Krásovy domky 989, 393 01 Pelhřimov
IČO: 70876126

Ředitel školy: Mgr. Jan Jůzl
Telefon, fax: 565 325 946
Mobil: 739 012 117
E-mail: juzl@krasovy-domky.cz

1.4 Zřizovatel školy

Město Pelhřimov
Kancelář starosty města
Adresa: Masarykovo náměstí 1, 393 01 Pelhřimov
Telefon: 565 352 111

1.5 Platnost dokumentu

Platnost od: 1. 9. 2023

Razítko školy:

Podpis: .....
Mgr. Jan Jůzl, ředitel

2 Charakteristika školy

2.1 Základní informace o škole

Název školy

Oficiální název školy je Základní škola Pelhřimov, Krásovy domky 989. Jedná se o plně organizovanou osmnáctitřídní základní školu se dvěma paralelními třídami v každém ročníku.

Součásti školy

Škola je úplnou základní školou, která poskytuje vzdělání dětem ve věku 6 - 15 let. První stupeň základního vzdělání se realizuje v 1. - 5. ročníku, druhý stupeň v 6. - 9. ročníku. Nedílnými součástmi školy jsou školní družina a školní klub. Počet žáků dosahuje ve všech případech hranici stanovené kapacity.

Součást	Kapacita-limit žáků
Základní škola	535
Školní družina	100
Školní klub	25

Popis budovy, vybavení školy

K výuce jsou využívány tyto prostory:

pavilón A – budova ředitelství

pavilón B – budova 1. stupně

pavilón C – budova ZŠ Komenského (výpůjčka)

dvě tělocvičny I. a II. ZŠ

tělocvičny – SOU Friedova ul.

hřiště s umělou trávou za Kalvárií a Sportovní hala

Počet učeben:

pavilón A – 12 kmenových učeben, 6 odborných učeben: výpočetní technika, F - Ch, 2 jazykové učebny, výtvarný ateliér a učebna estetické a dramatické výchovy, moderní informační centrum a studovna, sloužící zároveň jako školní klub

pavilón B – 6 kmenových učeben

pavilón C – 2 odborné učebny - dílna a cvičná kuchyně (výpůjčka učeben v budově ZŠ Komenského)

Prostorové podmínky školy lze označit jako vyhovující. K 1. září 2007 byla dána do provozu půdní vestavba v podkroví staré budovy, čímž se otevřela cesta k definitivnímu zabezpečení výuky jazyků a výuky dělených hodin. Kromě toho byl v podkroví zřízen výtvarný ateliér a jedna univerzální učebna pro dramatickou výchovu. Výuka matematiky, přírodopisu a zeměpisu je zabezpečována v učebnách s kmenovými třídami.

Učebny jsou vybaveny účelovým nábytkem. Odpočinková činnost žáků je zabezpečena pohybem žáků na chodbách a za příznivého počasí na dvoře školy. K nejlépe vybaveným učebnám patří učebna informatiky, jazyková učebna v podkroví, školní klub a učebna s interaktivní tabulí. Vybavení tělocvičen je na dobré úrovni, jedna z tělocvičen je vybavena ozvučením.

Servisní služby

Mimotřídní a zájmová činnost je přirozenou součástí výchovně vzdělávacího procesu. Vyplývá z práce školní družiny, práce školního klubu. Ve škole jsou pravidelně otevřeny zájmové kroužky kopané, florbalu, aerobiku, kroužek keramický, zdravotnický, psaní na počítači, publicistický, kroužek hry na kytaru a zobcovou flétnu.

Žákům se specifickými vzdělávacími potřebami a žákům nadaným se věnují výchovní poradci i ostatní vyučující. Na 1. i na 2. stupni jsou žáci se specifickými vzdělávacími potřebami zařazeni do

kmenových tříd a učí se podle individuálních vzdělávacích plánů. Souběžně jsou pro tyto žáky vyhrazeny reedukační hodiny, které jsou vedeny vyučujícími na základě doporučení pedagogicko-psychologické poradny.

Rodiče žáků mohou využívat bezplatného parkoviště u kulturního domu Máj. K výuce tělesné výchovy škola využívá komplex tělocvičen ZŠ a SOU, hřiště za Kalvárií a Sportovní halu. Školní stravování zajišťuje Jídelna SOU Friedova pro 1. a 2. ročník, Jídelna tř. Legií pro ostatní ročníky.

Školní družina

Školní družina zajišťuje výchovnou činnost pro děti 1. - 4. ročníku v době mimo vyučování, nabízí dětem v rámci své činnosti zájmové kroužky, organizuje jednorázové akce (besídky, výstavy výtvarných prací, karnevaly, turistické výlety), organizuje výrobu dárkových předmětů (keramika, malby na skle, malba na hedvábí). Činnost školní družiny se řídí Školním vzdělávacím programem pro zájmové vzdělávání.

Školní klub

Školní klub nabízí v době mimo vyučování zájmové činnosti pro žáky 6. - 9. Ročníku. Je umístěn v moderním prostředí a je vybaven počítači s internetem. Organizuje jednorázové akce (besedy, výstavy, soutěže, turistické výlety). Činnost školního klubu se řídí Školním vzdělávacím programem pro zájmové vzdělávání.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogičtí pracovníci

Pedagogický sbor tvoří ředitel, zástupce ředitele a přibližně 30 učitelů. Kvalifikovanost výuky se pohybuje standardně kolem hranice 90%. Chod školního klubu a školní družiny zajišťují kvalifikované vychovatelky s úplným středním vzděláním pedagogického směru.

Škola má dva výchovné poradce, jednoho pro 1. stupeň a jednoho pro 2. stupeň. Výchovné poradenství pro 1. stupeň je zaměřeno na zápis dětí do 1. ročníku, vedení přípravy na vstup do školy, řešení odkladů školní docházky, vytipování žáků se specifickými poruchami učení, žáků vyžadujících speciální péči, integraci žáků. Výchovné poradenství pro 2. stupeň je zaměřeno na integraci žáků s tělesným postižením a s vývojovými poruchami učení, profesní orientaci žáků, řešení výchovných a vzdělávacích problémů žáků, metodickou a organizační pomoc žakovskému parlamentu.

Ve škole pracují dva koordinátoři školního vzdělávacího programu, metodik ICT, koordinátor environmentální výchovy a metodik prevence sociálně patologických jevů.

Priority pedagogického sboru

Prioritou pedagogického sboru je vytvářet příznivé a přívětivé klima pro žáky. Je preferován tvořivý přístup k výuce, rozmanitost metod a forem práce. Týmová spolupráce pedagogů se projevuje zařazováním mezipředmětových projektů do výuky. V prvním sledu stojí žák a jeho potřeby. To se promítá v širokém spektru volitelných předmětů na 2. stupni ZŠ. Stěžejní důraz je kladen na kvalitu vzdělání. Rozhodujícím kritériem úspěšnosti školy je, jak žáci uspějí při studiu na středních školách a jak se uplatní v praktickém životě.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Důraz je kladen na dosažení a udržení plné kvalifikovanosti pedagogického sboru a na jazykové vzdělávání. Další vzdělávání pedagogických pracovníků směřuje cíleně k zavádění nových metod a forem výuky. Všichni učitelé se průběžně účastní dalšího vzdělávání ve svých oborech. Většina pedagogů absolvovala kurz znalostí a dovedností informačních a komunikačních technologií. Třídní učitelé jsou frekventanty dlouhodobých kurzů zážitkové pedagogiky. Tři pedagogové absolvovali šedesátihodinový kurz vzdělávání školních lektorů činnostního učení, z toho jeden v předmětech 1. stupně ZŠ a dva v matematice základní školy. Všichni učitelé prvního stupně byli proškoleni vzdělávací agenturou Tvořivá škola Brno v metodách a formách práce činnostního učení. Jedna učitelka 1. stupně je lektorkou tvořivé školy pro okres Pelhřimov. Celý pedagogický sbor podstoupil 20-hodinový kurz Klíčové kompetence a projektové vyučování na základní škole,

organizované agenturou JOB Týniště nad Orlicí. Všichni učitelé na 1. stupni ZŠ a učitelé jazyků absolvovali kurz Specifické poruchy učení a jejich náprava.

Pracovníci správního úseku

Správní úsek tvoří 6 zaměstnanců, z toho 1 účetní s úplným středním odborným vzděláním ekonomického směru, 1 školník a 4 uklízečky.

2.3 Charakteristika žáků

V celkovém počtu žáků tvoří zhruba 75 - 80% děti z obce Pelhřimov, zbylá část připadá na děti dojíždějící z přilehlého okolí.

Školu navštěvují žáci z běžné populace, jejich nadání a předpoklady pro školní práci jsou rovnoměrně rozloženy, čemuž odpovídají i studijní výsledky. Asi 99% žáků tvoří děti české národnosti, 1% připadá na ostatní etnické skupiny.

Struktura jednotlivých tříd je standardní, s vyrovnaným počtem chlapců a dívek. Ve většině tříd panuje dobrá přátelská atmosféra, třídy se závažnými problémy kolektivu a interpersonálních vztahů ve škole nejsou.

Žákovská samospráva

- ve škole pracuje žákovský parlament
- v parlamentu zasedají volení zástupci jednotlivých tříd
- žákovský parlament se vyjadřuje k veškerému dění ve škole
- žákovský parlament zprostředkoval adopci želvy v jihlavské ZOO a želva se díky návrhu dětí stala symbolem a stěžejním motivem v logu školy
- žákovský parlament vydává školní noviny
- žákovský parlament pořádá charitativní akce (sběr starého papíru, prodej vyřazených knih...), jejichž výtěžek poukazuje postiženým nebo nemocným dětem
- zástupci školního parlamentu zastávají významné funkce v městském parlamentu dětí a mládeže
- ve spolupráci se žákovským parlamentem byl vytvořen školní řád, připomínkován provozní řád školní jídelny

2.4 Spolupráce s rodiči – SRPDŠ, školskou radou a s veřejností

V oblasti spolupráce s rodiči usilujeme o vytvoření vzájemně partnerského vztahu. Naším cílem je informovat rodiče v plném rozsahu o obsahové náplni výuky a o metodách a formách její realizace. Snahou celého pedagogického sboru je informovat rodiče především o silných stránkách dítěte, o tom, v čem vyniká a co umí. Ve spolupráci s rodiči pak hledat citlivě cesty, které by vedly ke zlepšení existujících nedostatků.

Třídní schůzky

Třídní schůzky rodičů jsou organizovány minimálně dvakrát v průběhu školního roku. Kromě toho jsou rodiče zváni k individuálním konzultacím.

Ukázkové hodiny a dny otevřených dveří

Třídní učitelé na 1.stupni připravují pro rodiče ukázkové hodiny činnostního učení. Při těchto hodinách mohou sledovat své děti v kolektivu třídy, nebo si mohou sami v roli žáků vyzkoušet metody a formy školní práce. V některých případech jsou rodiče zapojováni do třídních projektů.

V jednotlivých ročnících jsou organizovány jednou ročně Dny otevřených dveří.

Pomoc rodičů škole

Rodiče vycházejí škole vstříc formou nejrůznějších aktivit. Zlepšení prostředí a podmínek výuky jsou ochotni dotovat věcnými nebo finančními dary. S jejich přispěním bylo zbudováno např. dětské hřiště. Kromě toho se často podílejí na organizaci třídních mimoškolních akcí a projektů. Rodiče žáků prvních tříd se pod vedením učitelek podílejí společně na výrobě pomůcek pro činnostní učení svých dětí.

Mimoškolní akce

Škola pořádá tradiční akce, jejichž cílem je podpořit zkvalitňování partnerských vztahů v rámci školní komunity. Školní akademie je pásmo scének a dramatizací. Probíhá pravidelně na podzim v divadle a získala si velkou oblibu. Školní ples je další pravidelnou akcí, která je spojena s tanečním vystoupením žáků 9. ročníku. Šlape celá škola je cyklistická a turistická akce pro rodiče s dětmi, zakončená společným setkáním u táboráku. Rodiče jsou zváni na různá vystoupení dětí, jako je besídka ke Dni matek, Den Slabikáře, slavnostní předávání absolventských vysvědčení.

Průběžně spolupracujeme s Policií ČR, Českým červeným křížem Pelhřimov, Domem dětí a mládeže Pelhřimov, Základní uměleckou školou Pelhřimov, Mateřskou školou Pelhřimov, Pedagogicko psychologickou poradnou Pelhřimov, Úřadem práce Pelhřimov, se zastupitelstvem a radou města, Muzeem Vysočiny, Kulturními zařízeními města Pelhřimova, Agenturou Dobrý den a s ostatními základními školami ve městě.

Rodiče i širší veřejnost si může vyhledat aktuální informace o škole na našich webových stránkách, facebooku a instagramu.

Školská rada

Školská rada se vyjadřuje k návrhu školního vzdělávacího programu, schvaluje Výroční zprávu o činnosti školy, vyjadřuje se k rozboru hospodaření a navrhuje opatření ke zlepšení.

2.5 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Od roku 2003 je škola členem sítě tvořivých škol a podílí se na projektu Tvořivá škola. Dále je členem sítě škol zabývajících se ekologickou výchovou M. R. K. E. V. Aktivně jsme zapojeni do výukového programu „Zdravé zuby“ a do programu Adopce na dálku. V současné době škola nemá žádnou mezinárodní spolupráci.

Tradiční akce, které jsou součástí školního vzdělávacího programu:

- třídní výlety 1 - 9. ročník
- předmětové exkurze 1 - 9. ročník
- lyžařský výcvikový kurz 7. ročník
- povinný plavecký výcvik 3. a 4. ročník
- dopravní výchova 4. ročník
- předmětové a mezipředmětové projekty 1. - 9. ročník
- akce Střediska ekologické výchovy „Mravenec“
- soutěže Hlídek mladých zdravotníků
- olympiády: v českém jazyce, v cizojazyčné konverzaci, matematická, fyzikální, přírodovědná, dějepisná, zeměpisná, chemická, lehkooatletická
- soutěže: matematické soutěže Klokan a Pythagoriáda, recitační, pěvecké, výtvarné, sportovní

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

„Chcete-li dobře vzdělávat, pamatujte na tři věci – hlava, ruce, srdce.“

(J. A. Komenský)

3.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program Tvořivá škola pro život naplňuje výchovné a vzdělávací cíle RVP ZV. Program je založen na principech činnostního učení.

Východiska školního vzdělávacího programu Tvořivá škola pro život:

- v základním vzdělávání jde o to, aby si žáci osvojili základní poznatky o životě kolem sebe, (nelze naučit vše, k čemu lidstvo v poznání došlo)
- k učení lze žáky motivovat a učinit je zajímavým a přiměřeným jejich věku
- nejlepších a trvalých výsledků lze dosáhnout na základě porozumění určitému jevu, toho lze dosáhnout tehdy, když žák zapojí do učení co nejvíc smyslů, když bude provádět činnosti, pozorovat, hovořit o nich, vyslovovat závěry – objevovat
- chceme-li dosáhnout dobrých výsledků u všech žáků, musíme jim dát prostor pro učení, protože stejných výsledků nelze dosáhnout u všech žáků za stejnou dobu
- kvalitu vzdělávání neurčuje množství poznatků, ale jejich propojenost, smysluplnost a použitelnost pro život
- efektivitu vzdělávání nelze založit jen na posuzování chyb žáků a na přípravě (přípravenosti) pro přijímací zkoušky, ale je nutné využít nové mechanismy k hodnocení výsledků vzdělávání postavené na průběžném hodnocení činností žáků, na ověřování schopnosti řešit problémy komplexně a na celkovém posunu žáka nejen v kvalitě vědomostí a rozvoji dovedností, ale zejména v komplexním rozvoji osobnosti žáka
- pozitivně laděné hodnotící soudy, užívané průběžně, mají vyšší motivační hodnotu a vedou k celkově dobrému zvládnutí učiva

Profilace školy

Tvořivá škola - moderní metody a formy výuky

- všichni žáci se aktivně zapojují do výuky
- neučíme memorovat, učíme myslet
- učení vychází z denní praxe a má činnostní charakter
- žáci pracují samostatně i v týmu
- každý žák zažije denně ve škole úspěch
- základní učivo zvládají všichni žáci
- rozvíjíme talent dětí
- projektové vyučování již od 1. třídy
- respektujeme individuální zvláštnosti dětí

Vztahy

- učitel a žák a rodič jsou partneři, kteří se vzájemně respektují
- děti spolurozhodují o dění ve škole prostřednictvím parlamentu
- děti mají možnost se vyjadřovat k veškerému dění ve škole
- k řešení problémů přispívá schránka důvěry

Principy školního vzdělávacího programu

Při formulování principů Školního vzdělávacího programu Tvořivá škola pro život (dále jen ŠVP) jsou východisky tradice reformní pedagogiky české činné školy, současné výzkumy učení a vzdělávání a současné dokumenty, které se zabývají problematikou vzdělávání, především České vzdělávání a Evropa, vzdělávací programy pro základní vzdělávání schválené MŠMT ČR, Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, Bílá kniha, jakož i mezinárodní vědecké výzkumy mozku, které jednoznačně preferují činnostní formy vzdělávání mládeže.

Osobnost učitele

ŠVP obsahuje nové chápání osobnosti učitele, které spočívá v rozvoji jeho tvořivosti a osobní odpovědnosti za úroveň vzdělanosti žáků, ve schopnosti vhodně vnitřně diferencovat výuku podle zájmů a potřeb žáků. Učitel přistupuje k žákovi s úctou, s náklonností, s vírou v jeho síly a schopnosti, s patřičnou pozorností. Je zásadový, zejména v případech, kdy se v chování žáka objeví odchylky od běžných norem.

Osobnost žáka

ŠVP chápe žáka jako svébytnou, svobodnou a zodpovědnou osobnost, která je schopna uplatňovat svá práva a plnit své povinnosti, která dokáže projevat své pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací a která dokáže vnímat a rozvíjet citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě. Jako osobnost, která dokáže tvořivě myslet, logicky uvažovat a samostatně se rozhodovat. Jako osobnost, která je schopna aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a odpovídat za něj, která je tolerantní a ohleduplná k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám a umí žít společně s ostatními lidmi.

Předměty a mezipředmětové vztahy

Školní vzdělávací program zachovává členění do jednotlivých oborů. Tzn., že zeměpis zůstává zeměpisem, fyzika fyzikou a dějepis dějepisem. Každému předmětu je přitom věnována právě stanovená minimální časová dotace a jeho obsahová náplň poskytuje všem žákům bez rozdílu základní vědomosti a dovednosti.

Disponibilních hodin je v maximální míře využito k nabídce volitelných předmětů, které systematicky rozvíjejí základní učivo jednotlivých oborů. Chce-li žák po základní škole studovat, vybere si volitelný předmět, který rozšíří jeho obzory v naukových předmětech. Je-li žák manuálně zručný, vybere si prakticky zaměřené předměty. Vše záleží na jeho odpovědném rozhodnutí.

S ohledem na dlouholetou tradici rozšířené výuky matematiky a přírodovědných předmětů v naší základní škole mají všichni žáci v rámci disponibilní dotace širokou možnost výběru matematických a přírodovědně zaměřených volitelných oborů.

ŠVP je založen na mezipředmětových vztazích, mezipředmětovém projektovém vyučování a všestranné nabídce integrovaných vzdělávacích obsahů, která se snaží respektovat aktuální život žáků. Na jeho základě mohou učitelé poskytnout všem žákům příležitost rozvíjet se v souladu se svými individuálními schopnostmi, potřebami a zájmy.

Metody a formy práce

Základním principem ŠVP - Tvořivá škola pro život je opustit dosavadní ustálené formy výuky a nahradit je činnostními formami učení, při nichž je žák veden k aktivní tvořivé práci. Činnostní učení dává prostor k aktivnímu osvojování učiva a k samostatným úvahám, žák není pouze pasivním příjemcem informací, ale může projevit vlastní iniciativu – koná, činí, přemýšlí. Činnostní učení vytváří podmínky ke vzájemné komunikaci mezi učitelem a žákem, ale i mezi žáky navzájem, rozvíjí smysl pro týmovou práci, přirozeně vede žáka k přemýšlení a tvorbě vlastních otázek, zároveň rozvíjí samostatnost, učí samokontrolu. K žákovi je přistupováno jako k jedinečné osobnosti, která se aktivně podílí na vlastním vzdělávání.

Didaktické zásady školního vzdělávacího programu

Didaktické zásady při realizaci školního vzdělávacího programu Tvořivá škola pro život směřují k:

- probouzení zájmu žáka o vzdělávací činnost a poznávání
- podněcování aktivní účasti žáka činnostmi ve vzdělávacím procesu
- využívání zkušeností žáka a vytváření kompetencí pro užití osvojovaného učiva v běžné životní praxi

Didaktická zásada názornosti

Největší hodnotu má přímý názor v rukou každého žáka. Přímým názorem jsou např.:

- skutečné předměty
- kreslené obrazy
- modely
- náčrty a diagramy
- demonstrační obrazy, mapy aj.

K názoru je třeba se vracet a stále se přesvědčovat o porozumění učivu žáky.

Didaktická zásada srozumitelnosti

Vyučování bude pochopitelné, když žák všemu učivu správně porozumí.

K tomu je třeba:

- vhodně volit obsah učiva a způsob práce ve škole
- zůstat u prvopočátků učiva, až je řádně pochopeno
- učivo opakovaně aplikovat v nových situacích
- postupovat zvolna
- stále se přesvědčovat, jak žáci nové učivo pochopili a jak ho zvládají
- abstraktní pojmy objasňovat názorem a příkladem

Didaktická zásada přiměřenosti

- respektovat stupeň psychického vývoje dítěte
- obsah a rozsah učiva přizpůsobovat individuálním schopnostem dětí

Didaktická zásada podněcování aktivity žáka

- využití praktických zkušeností žáků
- omezení dlouhých teoretických výkladů
- podpora frontálního experimentování
- samostatné objevování poznatků žáky

Didaktická zásada propojení teorie s praxí

- klást důraz na využití poznatků a dovedností získaných v jednom vyučovacím předmětu i v jiných vyučovacích předmětech
- informovat žáky o praktickém využití získaných vědomostí a dovedností
- teoretické poznatky ověřovat v praxi

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie k dosažení klíčových kompetencí

Základy činnostních metod a forem učení položil filozof, pedagog a psycholog Jan Amos Komenský svým nadčasovým pedagogickým dílem. Systém českého činnostního učení byl rozvinut a v praxi ověřen reformní pedagogikou české činné školy 30. let 20. století.

Dnešní podoba českého činnostního učení, jak ji předkládá školní vzdělávací program Tvořivá škola pro život, vychází z této *české tradice*, ze současných pedagogicko-psychologických výzkumů učení a vzdělávání, ze současných dokumentů, které se zabývají problematikou základního vzdělávání, jakož i ze zkušeností nejlepších učitelů z praxe.

Činnostní učení vede žáka k osvojení klíčových kompetencí, které jsou souhrnem vědomostí a dovedností důležitých pro osobní rozvoj a společenské uplatnění jedince. Cílem základního vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni přiměřené jejich věku a připravit je na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

Proces učení a kompetence k učení

Základními principy moderního činnostního vyučování je *probouzení zájmu* a nabývání nových poznatků žáky názorně, upřednostněna je *vlastní činnost a prožívání* za pomoci vhodných metodických materiálů a pomůcek. Žák zde není pouze pasivním příjemcem informací, ale projevuje vlastní iniciativu.

Prostředkem k procvičování učiva jsou *konkrétní příklady a situace*, které přináší každodenní život kolem nás, a tak má pro žáky osobní smysl, zároveň se zaměřuje na zvládnutí podstatných jevů. Příklady a názory učí žáka vnímat učení jako činnost důležitou pro vlastní život i existenci okolního světa.

Vizualizace myšlení prostřednictvím pomůcek (kostka a kolečka, divadélko, kartičky apod.) zprostředkovává učitelův stálou kontrolu nad prací všech žáků.

Žák se učí zvládat učivo jako základ k dalšímu učení a jeho využívání v životě. Činnostní vyučování lze právem označit za *základ celoživotního vzdělávání*.

Cílem naší školy prostřednictvím činnostního vyučování je vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení. Dílčí cíle:

- vybírat vhodné způsoby, metody a strategie, učit žáky plánovat, organizovat a řídit vlastní učení
- vysvětlovat smysl a cíl učení, posilovat pozitivní vztah k učení
- učit žáky vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- vést žáky k používání obecných termínů, znaků a symbolů, uvádět věci do souvislostí, propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- umožňovat žákům samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti
- učit žáky posoudit vlastní pokrok a určit překážky či problémy bránící učení, naplánovat si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit
- vést žáky ke kritickému zhodnocení výsledků svého učení a diskusi o nich
- učit žáky pracovat s chybou, uplatňovat individuální přístup k žákovi

Řešení problémů a kompetence k řešení problémů

Činnostní učení je v podstatě *metoda objevování*. Žáci objevují principy a zákonitosti jevů a problémů sami, na základě kroků doporučených učitelem. Vlastním objevováním, manipulací s pomůckami a vlastní tvorbou úloh si žáci poměrně rychle a především trvale osvojí praktické zkušenosti, k čemu bude nový poznatek či dovednost sloužit.

Dramatizace, hraní rolí a *společné řešení problémů* rovněž utvářejí podmínky pro rozvoj *kooperace* a týmové práce.

Cílem naší školy prostřednictvím činnostního vyučování je podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. Dílčí cíle:

- učit žáky vnímat nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznávat a pochopit problém, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlet a plánovat způsob řešení problémů a využívat k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vést žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů
- učit žáky nenechat se odradit případným nezdarem a vytrvale hledat konečné řešení problému
- podporovat samostatnost při řešení problémů, různé přijatelné způsoby řešení
- při řešení problémů učit žáky používat logické, matematické a empirické postupy
- vést žáky k ověřování správnosti řešení problémů a aplikaci osvědčených postupů při řešení obdobných nebo nových problémových situací, ke sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů
- učit žáky obhajovat svá rozhodnutí a uvědomovat si zodpovědnost za výsledky svých činů

Komunikativní dovednosti a kompetence

Činnostní učení vytváří podmínky ke *vzájemné komunikaci* mezi učitelem a žákem, ale i mezi žáky navzájem, rozvíjí smysl pro týmovou práci a vede k přirozenému zapojení žáků se speciálními potřebami učení. Žáci jsou vedeni k samostatnému vyjadřování, přesné formulaci myšlenek. Učitel je partnerem žáka, kdy *partnerství* můžeme charakterizovat jako aktivní podíl žáka na vyučování usměrňovaný učitelem.

Cílem naší školy prostřednictvím činnostního vyučování je vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci. Dílčí cíle:

- učit žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- rozvíjet schopnost naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- zaměřovat se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích
- netolerovat agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- učit žáky publikovat a prezentovat názory a myšlenky ve školním časopise, v místním tisku, na webových stránkách apod.
- důsledně vyžadovat dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel

Sociální a personální vztahy a kompetence

V průběhu vzdělávacích procesů je ve středu zájmu *sebekontrola, sebehodnocení a samostatné rozhodování* žáka. Učí se pracovat sám a spolupracovat v týmu.

Činnostní vyučování nevyžaduje žádnou zásadní změnu organizace vyučování ve škole, přitom vytváří prostor pro všechny organizační formy a moderní metody vyučování uvnitř třídy. K základním pracovním metodám činnostního učení patří *projektové vyučování*, využívání mezipředmětových vztahů, individualizace (samoučení), *práce ve skupinách*, samostatná a týmová práce s učebnicemi, pracovními sešity, didaktickými pomůckami.

Cílem naší školy prostřednictvím činnostního vyučování je rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých. Dílčí cíle:

- podporovat skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- učit žáky pracovat v týmech, zastávat v týmu různé role, podílet se na utváření příjemné atmosféry
- učit žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu
- vést žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi, k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytnutí pomoci nebo požádání o ni
- motivovat žáky k efektivní spolupráci s druhými při řešení daného úkolu, k oceňování zkušeností druhých lidí, respektování různých hledisek a čerpání poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- podporovat vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňovat v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle a dosáhnout pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Výchova občana a občanské kompetence

K žákovi se v rámci činnostního učení přistupuje jako k jedinečné osobnosti, která se aktivně podílí na vlastním vzdělávání. Učitel podporuje rozvoj vnitřní motivace žáků ve výuce, akceptuje náměty žáků, vytváří přirozený prostor pro poznávací aktivity a přijímá osobní odpovědnost za celkovou úroveň jejich vzdělanosti a občanské zralosti.

Výsledkem činnostních postupů je zdravá individualita – žák zvědavý, aktivní, tolerantní, ohleduplný a otevřený. Žák, který se chová zodpovědně, je schopen a ochoten respektovat normy, tolerovat ostatní lidi a vážit si jejich práce.

Cílem naší školy prostřednictvím činnostního vyučování je vychovávat žáky jako svobodné občany, kteří si plní své povinnosti, uplatňují svá práva a respektují práva druhých, jako osobnosti

zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích. Dílčí cíle:

- učit žáky respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot
- rozvíjet schopnost vcítit se do situací ostatních lidí
- netolerovat útlak a hrubé zacházení, sociálně patologické jevy (drogy, šikana, kriminalita mládeže)
- na konkrétních situacích učit žáky uvědomit si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- důsledně dbát na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy
- v rámci svých předmětů a své působnosti seznamovat žáky s vhodnými právními normami
- využívat pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP, metodika prevence sociálně patologických jevů
- vést žáky k odpovědnému chování v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka a k poskytnutí účinné pomoci podle svých možností
- v rámci svých předmětů vést žáky k respektování a ochraně našich tradic a kulturního i historického dědictví, k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost
- nabízet žákům vhodné pozitivní aktivity
- vést žáky ke zkvalitnění životního prostředí ve škole i mimo ni

Vztah k práci a pracovní kompetence

Cílem naší školy prostřednictvím činnostního vyučování je vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání. Dílčí cíle:

- vést žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů
- při výuce vytvářet podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měnit pracovní podmínky, žáky vést k adaptaci na nové pracovní podmínky
- důsledně žáky vést k dodržování vymezených pravidel, k ochraně zdraví, k plnění povinností a závazků a k ochraně životního prostředí
- pochválit vždy kvalitně odvedenou práci
- různými formami seznamovat žáky s různými profesemi – ujasňovat představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia

Digitální kompetence

Cílem naší školy je prostřednictvím digitálních kompetencí pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života. Dílčí cíle:

- žák používá digitální zařízení, aplikace a služby, rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zkvalitnil výsledky své práce
- žák chápe význam digitálních technologií, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení, dat a zdraví žáka, v digitálním prostředí jedná eticky

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory

- Plán pedagogické podpory (PLPP) zpracovává škola pro žáka od prvního stupně podpůrných opatření a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. PLPP sestavuje

- třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce, který za tvorbu PLPP zodpovídá. PLPP má písemnou podobu.
- Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností.
  - Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.
  - S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu.
  - Škola vyhodnocuje naplňování cílů PLPP nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření (PO).

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu

- K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb., upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.
- IVP obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem.
- Zpracování a provádění IVP zajišťuje ředitel školy. IVP sestavuje na základě doporučení ŠPZ pedagogický pracovník určený ředitelem školy. Jím je školní speciální pedagog, popřípadě výchovný poradce, který za tvorbu IVP zodpovídá.
- IVP má písemnou podobu.
- Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce žáka.
- V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů z RVP ZV.
- Výstupy minimální doporučené úrovně se využijí v případě podpůrných opatření od třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením.
- Výstupy, upravené v IVP žáků s lehkým mentálním postižením na základě minimální doporučené úrovně v rámci podpůrných opatření, jsou na vyšší úrovni než očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS.
- U žáků s LMP od třetího stupně podpory lze provést náhradu části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo náhradu celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků.
- Přitom se využívá podpůrné opatření úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání prostřednictvím podpůrného opatření IVP u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb.
- V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními lze v souvislosti s touto náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů, změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV.
- Minimální doporučená úroveň výstupů, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními.
- Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka.
- Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.
- Školní speciální pedagog, popřípadě výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn.
- Školní speciální pedagog, popřípadě výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o

zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

- Pokud z doporučení ŠPZ vyplývá, že podpůrná opatření již nejsou nezbytná, přestane škola podpůrná opatření druhého až pátého stupně, po projednání se zákonným zástupcem žáka, poskytovat.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, dále školním speciálním pedagogem, školním metodikem prevence, zainteresovanými třídními učiteli, popřípadě ostatními učiteli a vedením školy. Školní speciální pedagog, popřípadě výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory

- Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka.
- Plán pedagogické podpory (PLPP) zpracovává škola pro žáka na základě potřeb úprav ve vzdělávání.
- Školní speciální pedagog, popřípadě výchovný poradce koordinuje práce na tvorbě PLPP. Stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.
- PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci školního speciálního pedagoga, popřípadě výchovného poradce, který za tvorbu PLPP zodpovídá.
- PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností.
- PLPP obsahuje popis schopností žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu.
- S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující.
- Škola vyhodnocuje naplňování cílů PLPP nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření (PO).

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu

- Individuální vzdělávací program (IVP) zpracovává škola pro žáka na základě potřeb úprav ve vzdělávání.
- Zpracování a provádění IVP zajišťuje ředitel školy. Za tvorbu IVP zodpovídá školní speciální pedagog, popřípadě výchovný poradce.
- Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s rodiči mimořádně nadaného žáka a se školním speciálním pedagogem, popřípadě výchovným poradcem.
- IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu.
- Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení.
- Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné.
- IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

- Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Zodpovědné osoby a jejich role

- Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, dále školním speciálním pedagogem, školním metodikem prevence, zainteresovanými třídními učiteli, popřípadě ostatními učiteli a vedením školy. Školní speciální pedagog, popřípadě výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

3.5 Začlenění průřezových témat do výuky

Ve vyučovacích předmětech 1. - 9. ročníku jsou zařazena průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV)
- Výchova demokratického občana (VDO)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)
- Multikulturní výchova (MKV)
- 225
- Mediální výchova (MV)

Průřezová témata reprezentují ve školním vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Obsah průřezových témat doporučený pro základní vzdělávání je rozpracován do **tematických okruhů**. Každý tematický okruh obsahuje nabídku **témat** (činností, námětů).

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů jednotlivých vyučovacích předmětů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

Průřezová témata se v různé míře prolínají všemi vyučovacími předměty jako integrativní součást jejich vzdělávacího obsahu.

PRŮŘEZOVÉ TÉMA: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – OSV

Smyslem osobnostní a sociální výchovy je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem. Téma se prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, zejména Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a jeho svět a Umění a kultura

Část OSV 1 – Osobnostní rozvoj

Tematický okruh OSV 1.1: Rozvoj schopností poznávání

- OSV 1. 1. 1 cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
- OSV 1. 1. 2 cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
- OSV 1. 1. 3 dovednosti pro učení a studium

Tematický okruh OSV 1.2: Sebepoznání a sebepojetí

- OSV 1. 2. 1 já jako zdroj informací o sobě;
- OSV 1. 2. 2 druzí jako zdroj informací o mně;
- OSV 1. 2. 3 moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty);

- OSV 1. 2. 4 co o sobě vím a co ne;
- OSV 1. 2. 5 jak se promítá mé já v mém chování;
- OSV 1. 2. 6 můj vztah ke mně samé/mu;
- OSV 1. 2. 7 moje učení;
- OSV 1. 2. 8 moje vztahy k druhým lidem;
- OSV 1. 2. 9 zdravé a vyrovnané sebepojetí

Tematický okruh OSV 1.3: Seberegulace a sebeorganizace

- OSV 1. 3. 1 cvičení sebekontroly, sebeovládání - regulace vlastního jednání i prožívání, vůle;
- OSV 1. 3. 2 organizace vlastního času, plánování učení a studia;
- OSV 1. 3. 3 stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

Tematický okruh OSV 1.4: Psychohygienu

- OSV 1. 4. 1 dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému;
- OSV 1. 4. 2 sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích;
- OSV 1. 4. 3 dobrá organizace času;
- OSV 1. 4. 4 dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.);
- OSV 1. 4. 5 hledání pomoci při potížích

Tematický okruh OSV 1.5: Kreativita

- OSV 1. 5. 1 cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

Část OSV 2 – Sociální rozvoj

Tematický okruh OSV 2.1: Poznávání lidí

- OSV 2. 1. 1 vzájemné poznávání se ve skupině/třídě;
- OSV 2. 1. 2 rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech;
- OSV 2. 1. 3 chyby při poznávání lidí

Tematický okruh OSV 2.2: Mezilidské vztahy

- OSV 2. 2. 1 péče o dobré vztahy;
- OSV 2. 2. 2 chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc;
- OSV 2. 2. 3 lidská práva jako regulativ vztahů;
- OSV 2. 2. 4 vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)

Tematický okruh OSV 2.3: Komunikace

- OSV 2. 3. 1 řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků;
- OSV 2. 3. 2 cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání;
- OSV 2. 3. 3 dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování);
- OSV 2. 3. 4 specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“);
- OSV 2. 3. 5 dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů);
- OSV 2. 3. 6 komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.);
- OSV 2. 3. 7 efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresii a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace;
- OSV 2. 3. 8 pravda, lež a předstírání v komunikaci

Tematický okruh OSV 2.4: Kooperace a kompetice

- OSV 2. 4. 1 rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.);
- OSV 2. 4. 2 rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny);
- OSV 2. 4. 3 rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže,

konkurence

Část OSV 3 – Morální rozvoj

Tematický okruh OSV 3.1: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

OSV 3. 1. 1 dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí - problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci

Tematický okruh OSV 3.2: Hodnoty, postoje, praktická etika

OSV 3. 2. 1 analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí;

OSV 3. 2. 2 vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.;

OSV 3. 2. 3 pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu);

OSV 3. 2. 4 dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

PRŮŘEZOVÉ TÉMA: VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA – VDO

Smyslem je vychovat budoucího dospělého občana demokratické společnosti. Toto téma se uplatňuje nejvíce ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Tematický okruh VDO 1: Občanská společnost a škola

VDO 1. 1 škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole;

VDO 1. 2 způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů);

VDO 1. 3 formy participace žáků na životě místní komunity;

VDO 1. 4 spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci

Tematický okruh VDO 2: Občan, občanská společnost a stát

VDO 2. 1 občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku);

VDO 2. 2 Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana;

VDO 2. 3 úloha občana v demokratické společnosti;

VDO 2. 4 základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost);

VDO 2. 5 principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)

Tematický okruh VDO 3: Formy participace občanů v politickém životě

VDO 3. 1 volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby);

VDO 3. 2 obec jako základní jednotka samosprávy státu;

VDO 3. 3 společenské organizace a hnutí

Tematický okruh VDO 4: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VDO 4. 1 demokracie jako protiváha diktatury a anarchie;

VDO 4. 2 principy demokracie;

VDO 4. 3 základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka);

VDO 4. 4 význam Ústavy jako základního zákona země;

VDO 4. 5 demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

PRŮŘEZOVÉ TÉMA:

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH – EGS

Cílem je výchova budoucích evropských občanů. Je hlavně zastoupena ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Tematický okruh EGS 1: Evropa a svět nás zajímá

EGS 1. 1 rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa;

- EGS 1. 2 místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu;
- EGS 1. 3 naši sousedé v Evropě;
- EGS 1. 4 život dětí v jiných zemích;
- EGS 1. 5 lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

Tematický okruh EGS 2: Objevujeme Evropu a svět

- EGS 2. 1 naše vlast a Evropa;
- EGS 2. 2 evropské krajiny;
- EGS 2. 3 Evropa a svět;
- EGS 2. 4 mezinárodní setkávání;
- EGS 2. 5 státní a evropské symboly;
- EGS 2. 6 Den Evropy;
- EGS 2. 7 život Evropanů a styl života v evropských rodinách;
- EGS 2. 8 životní styl a vzdělávání mladých Evropanů

Tematický okruh EGS 3: Jsme Evropané

- EGS 3. 1 kořeny a zdroje evropské civilizace;
- EGS 3. 2 klíčové mezníky evropské historie;
- EGS 3. 3 Evropská integrace;
- EGS 3. 4 instituce Evropské unie a jejich fungování;
- EGS 3. 5 čtyři svobody a jejich dopad na život jedince;
- EGS 3. 6 co Evropu spojuje a co ji rozděluje;
- EGS 3. 7 mezinárodní organizace a jejich příspěvní k řešení problémů dětí a mládeže

Průřezové téma: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – MKV

Jejím cílem je umožnit žákům seznamovat se s rozmanitostmi různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Prolíná se všemi tématy, zejména Jazyk a jazyková komunikace a Umění a kultura.

Tematický okruh MKV 1: Kulturní diference

- MKV 1. 1 jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti;
- MKV 1. 2 člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika;
- MKV 1. 3 poznávání vlastního kulturního zakotvení;
- MKV 1. 4 respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy);
- MKV 1. 5 základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě

Tematický okruh MKV 2: Lidské vztahy

- MKV 2. 1 právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci;
- MKV 2. 2 udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost;
- MKV 2. 3 vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti);
- MKV 2. 4 předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace);
- MKV 2. 5 důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích;
- MKV 2. 6 uplatňování principu slušného chování (základní morální normy);
- MKV 2. 7 význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti;
- MKV 2. 8 tolerance, empatie, umění vžít se do role druhého;
- MKV 2. 9 lidská solidarita, osobní příspěvní k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

Tematický okruh MKV 3: Etnický původ

- MKV 3. 1 rovnocennost všech etnických skupin a kultur;
- MKV 3. 2 odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost;
- MKV 3. 3 postavení národnostních menšin;
- MKV 3. 4 základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti;
- MKV 3. 5 různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa;
- MKV 3. 6 projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku

Tematický okruh MKV 4: Multikulturalita

- MKV 4. 1 multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti;
- MKV 4. 2 multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování;
- MKV 4. 3 specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost;
- MKV 4. 4 naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem;
- MKV 4. 5 význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

Tematický okruh MKV 5: Princip sociálního smíru a solidarity

- MKV 5. 1 odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám;
- MKV 5. 2 nekonfliktní život v multikulturní společnosti;
- MKV 5. 3 aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin;
- MKV 5. 4 otázka lidských práv, základní dokumenty

PRŮŘEZOVÉ TÉMA: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA – EMV

Jejím cílem je pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí. Prolíná se všemi vzdělávacími oblastmi, zejména Člověk a jeho svět, Člověk a zdraví, Umění a kultura a Člověk a svět práce.

Tematický okruh EMV 1: Ekosystémy

- EMV 1. 1 les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa);
- EMV 1. 2 pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí);
- EMV 1. 3 vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii);
- EMV 1. 4 moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás);
- EMV 1. 5 lidské sídlo - město - vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)

Tematický okruh EMV 2: Základní podmínky života

- EMV 2. 1 voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení);
- EMV 2. 2 ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás);
- EMV 2. 3 půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině);
- EMV 2. 4 ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů);
- EMV 2. 5 ekosystémy - biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás);
- EMV 2. 6 energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky);
- EMV 2. 7 přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

Tematický okruh EMV 3: Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- EMV 3. 1 zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství;
- EMV 3. 2 doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace);
- EMV 3. 3 průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti);
- EMV 3. 4 odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny);

- EMV 3. 5 ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek, právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti, ochrana přírody při masových sportovních akcích - zásady MOV);
- EMV 3. 6 změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy);
- EMV 3. 7 dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)

Tematický okruh EMV 4: Vztah člověka k prostředí

- EMV 4. 1 naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé);
- EMV 4. 2 náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí);
- EMV 4. 3 aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace);
- EMV 4. 4 prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví);
- EMV 4. 5 nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a princip udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

PRŮŘEZOVÉ TÉMA: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – MV

Cílem je vybavení žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Prolíná se všemi vzdělávacími oblastmi, zejména Jazyk a jazyková komunikace a Umění a kultura.

Tematické okruhy receptivních činností – MVR:

Tematický okruh MVR 1: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- MVR 1. 1 pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě;
- MVR 1. 2 rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných;
- MVR 1. 3 hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů);
- MVR 1. 4 hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením;
- MVR 1. 5 chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel;
- MVR 1. 6 identifikování základních orientačních prvků v textu

Tematický okruh MVR 2: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

- MVR 2. 1 různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce;
- MVR 2. 2 rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem;
- MVR 2. 3 hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality);
- MVR 2. 4 vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje);
- MVR 2. 5 identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá;
- MVR 2. 6 identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)

Tematický okruh MVR 3: Stavba mediálních sdělení

- MVR 3. 1 příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií);
- MVR 3. 2 principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost);
- MVR 3. 3 příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)

Tematický okruh MVR 4: Vnímání autora mediálních sdělení

- MVR 4. 1 identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení;
 MVR 4. 2 výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci;
 MVR 4. 3 prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu

Tematický okruh MVR 5: Fungování a vliv médií ve společnosti

- MVR 5. 1 organizace a postavení médií ve společnosti;
 MVR 5. 2 faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování;
 MVR 5. 3 způsoby financování médií a jejich dopady;
 MVR 5. 4 vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy;
 MVR 5. 5 role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam);
 MVR 5. 6 vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti);
 MVR 5. 7 role médií v politických změnách

Tematické okruhy produktivních činností – MVP:**Tematický okruh MVP 1: Tvorba mediálního sdělení**

- MVP 1. 1 uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení;
 MVP 1. 2 tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium;
 MVP 1. 3 technologické možnosti a jejich omezení

Tematický okruh MVP 2: Práce v realizačním týmu

- MVP 2. 1 redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média;
 MVP 2. 2 utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu;
 MVP 2. 3 stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti;
 MVP 2. 4 faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

Seznam použitých zkratk vyučovacích předmětů

Povinné vyučovací předměty na 1. stupni základní školy	
Název	Zkratka
Český jazyk	Čj
Anglický jazyk	Aj
Matematika	M
Informatika	I
Prvouka	Prv
Vlastivěda	Vl
Přírodověda	Pří
Hudební výchova	Hv
Výtvarná výchova	Vv
Tělesná výchova	Tv
Pracovní činnosti	Pč
Povinné vyučovací předměty na 2. stupni základní školy	
Český jazyk a literatura	Čj
1.cizí jazyk - anglický	Aj
Další cizí jazyk - německý	Nj
Matematika	M

Informatika	I
Dějepis	D
Výchova k občanství	Ov
Chemie	Ch
Fyzika	F
Přírodopis	Př
Zeměpis	Z
Hudební výchova	Hv
Výtvarná výchova	Vv
Výchova ke zdraví	Vz
Tělesná výchova	Tv
Svět práce	Sp
Volitelné předměty na 2. stupni základní školy	
Druhý cizí jazyk	Nj-2
Cvičení z druhého cizího jazyka	CvNj-2
Konverzace v prvním cizím jazyce	KAj
Cvičení z českého jazyka	CvČj
Dramatická výchova	Dv
Cvičení z matematiky	CvM
Informatika v praxi	Inp
Seminář z fyziky	SeF
Chemická praktika	ChPr
Přírodovědná praktika	PřPr
Seminář ze zeměpisu	SeZ
Výtvarné a ruční práce	Vrp
Sportovní a pohybové aktivity	Spa

Seznam zkratk průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova	OSV
Výchova demokratického občana	VDO
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	EGS
Multikulturní výchova	MKV
Environmentální výchova	EMV
Mediální výchova	MV

Začlenění průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova do výuky

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSV 1. 1. 1	Čj, Aj, Vv,	Aj, Vv,	Aj, Vv,	Čj, Vv,	I, Vv,
OSV 1. 1. 2	Čj, Aj, Tv, Pč,	Aj, Pč,	Aj, Pč,	Čj, M, Pří, Vv,	M, I, Pří, Vv,
OSV 1. 1. 3	Aj,	Aj,	Aj,	Čj	
OSV 1. 2. 1				Čj, Aj,	Aj,
OSV 1. 2. 2				Aj,	
OSV 1. 2. 3	Tv,			Vv,	Vv,
OSV 1. 2. 4				Tv,	Tv,

OSV 1. 2. 5					
OSV 1. 2. 6					
OSV 1. 2. 7	M,	M,	M,	Čj	
OSV 1. 2. 8	Aj,	Aj,		Čj, Aj,	Aj,
OSV 1. 2. 9					
OSV 1. 3. 1	Tv,			Tv,	Tv,
OSV 1. 3. 2				Pří,	Pří,
OSV 1. 3. 3			Čj	Tv,	Tv,
OSV 1. 4. 1	Hv,	Hv,	Hv,	Čj	
OSV 1. 4. 2				Čj	
OSV 1. 4. 3	M,	M,	M,	M,	M,
OSV 1. 4. 4		Tv,	Čj, Tv,	Tv,	Tv,
OSV 1. 4. 5	M,	M,	M,	M, Pří, Tv,	M, Pří, Tv,
OSV 1. 5. 1	Vv, Pč,	Vv, Pč,	Čj, Vv, Pč,	Čj, M, Hv, Vv,	M, I, Hv, Vv,
OSV 2. 1. 1	Čj, Aj, Vv,	Aj, Vv, Tv,	Aj, Vv, Tv,	M, Pří, Vv, Tv,	M, Pří, Vv, Tv,
OSV 2. 1. 2					
OSV 2. 1. 3					
OSV 2. 2. 1	Aj,		Aj,	Čj	
OSV 2. 2. 2		Čj		Pří, Tv,	Pří, Tv,
OSV 2. 2. 3					
OSV 2. 2. 4		Čj		M,	M,
OSV 2. 3. 1	Čj, Hv,	Čj, Hv,	Hv,		
OSV 2. 3. 2		Čj	Čj	Čj	
OSV 2. 3. 3			Čj	Čj	I,
OSV 2. 3. 4	Aj,	Aj,	Aj,	Pří,	Pří,
OSV 2. 3. 5	Aj,	Aj,	Aj,	Pří,	Pří,
OSV 2. 3. 6	Čj, Aj,	Aj,	Čj, Aj,	Čj	I,
OSV 2. 3. 7					
OSV 2. 3. 8				Tv,	Tv,
OSV 2. 4. 1			Čj		
OSV 2. 4. 2	M,	M, Tv,	Čj, M, Tv,		
OSV 2. 4. 3		Tv,	Tv,	Tv,	Tv,
OSV 3. 1. 1					
OSV 3. 2. 1					
OSV 3. 2. 2				M,	M,
OSV 3. 2. 3				Pří,	Pří,
OSV 3. 2. 4					

	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSV 1. 1. 1	Čj, M, F, Př, Hv, Vv, Tv,	Čj, M, F, Př, Hv, Vv, Tv,	Čj, M, Př, Ch, Hv, Vv, Tv,	Čj, M, I, Př, Hv, Vv, Tv,
OSV 1. 1. 2	Čj, M, F, Př, Hv, Vv,	Čj, M, F, Př, Hv, Vv,	Čj, M, Př, Ch, Hv, Vv,	Čj, M, I, Př, Hv, Vv,
OSV 1. 1. 3	Čj, F,	Čj, F,	Čj, Ch,	Čj,
OSV 1. 2. 1	Čj, Aj, Vz,	Čj, Aj,	Čj, Aj, Hv,	Čj, Aj, Hv,
OSV 1. 2. 2	Aj,	Aj,	Aj, Hv,	Aj, Hv,
OSV 1. 2. 3	Ov, Př, Tv, Vz,	Př, Tv,	Př, Tv,	Př, Tv,
OSV 1. 2. 4	Př, Tv,	Př, Tv,	Př, Tv,	Př, Tv,
OSV 1. 2. 5	Ov, Vz,			
OSV 1. 2. 6	Vz,			

OSV 1. 2. 7	F,	F,		
OSV 1. 2. 8	Čj, Př, Vz,	Čj, Ov, Př,	Čj, Př, Vz,	Čj, Př,
OSV 1. 2. 9	Vz,			
OSV 1. 3. 1	Čj, Hv, Tv, Vz,	Čj, Ov, Hv, Tv,	Čj, Ov, Tv,	Čj, Tv,
OSV 1. 3. 2	Ov, Vz,			I,
OSV 1. 3. 3	Ov, F, Vz,	F,	Ov,	
OSV 1. 4. 1	Tv, Vz,	Tv,	Tv, Vz,	Tv,
OSV 1. 4. 2	Vz,	Ov,	Vz,	
OSV 1. 4. 3	Tv, Vz,	Tv,	Tv,	Tv,
OSV 1. 4. 4	Tv, Vz,	Ov, Tv,	Tv, Vz,	Tv,
OSV 1. 4. 5	Př, Tv,	Př, Tv,	Př, Tv,	Př, Tv,
OSV 1. 5. 1	Čj, F, Hv, Vv, Tv,	Čj, F, Hv, Vv, Tv,	Čj, M, Vv, Tv,	Čj, I, Vv, Tv,
OSV 2. 1. 1	Hv, Vv, Tv, Vz,	Hv, Vv, Tv,	Vv, Tv,	Vv, Tv,
OSV 2. 1. 2				
OSV 2. 1. 3	Ov, Vz,			
OSV 2. 2. 1	Ov, Tv,	Ov, Tv,	Tv,	Tv,
OSV 2. 2. 2	Čj, Ov, Tv,	Čj, Ov, Tv,	Čj, Tv, Vz,	Čj, Tv,
OSV 2. 2. 3				D,
OSV 2. 2. 4	Tv, Vz,	Tv,	Tv, Vz,	Tv,
OSV 2. 3. 1	Čj, Vv, Tv,	Čj, Vv, Tv,	Čj, Vv, Tv,	Čj, Vv, Tv,
OSV 2. 3. 2	Čj, Př,	Čj, Př,	Čj, Př, Vz,	Čj, Př,
OSV 2. 3. 3	Čj, Hv, Vv,	Čj, Hv, Vv,	Čj, Vv, Vz,	Čj, I, Vv,
OSV 2. 3. 4	Čj, Ov,	Čj,	Čj,	Čj,
OSV 2. 3. 5	Aj, Př,	Aj, Př,	Aj, Př, Vz,	Aj, Př,
OSV 2. 3. 6	Čj, Aj, F, Př, Vz,	Čj, Aj, F, Př,	Čj, Aj, Př,	Čj, Aj, Př,
OSV 2. 3. 7	Ov, Vz,			
OSV 2. 3. 8				
OSV 2. 4. 1	F, Vz,	F,		
OSV 2. 4. 2	F, Př, Tv,	F, Př, Tv,	Př, Tv,	Př, Tv,
OSV 2. 4. 3	F, Tv,	F, Tv,	Tv,	Tv,
OSV 3. 1. 1	Ov, F, Př,	F, Př,	M, Ov, Př, Vz,	Př,
OSV 3. 2. 1	Čj, D, Ov,	Čj, D,	Čj, D, Vz,	Čj, D,
OSV 3. 2. 2				
OSV 3. 2. 3	Ov, Tv,	Tv,	Tv, Vz,	Tv,
OSV 3. 2. 4	Ov,		Ov,	

Začlenění průřezového tématu Výchova demokratického občana do výuky

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
VDO 1. 1	Čj, Prv, Pč,	Prv, Pč,	Prv, Pč,		
VDO 1. 2					
VDO 1. 3					
VDO 1. 4					
VDO 2. 1					
VDO 2. 2				VI	VI
VDO 2. 3				VI	VI
VDO 2. 4					
VDO 2. 5		Čj			
VDO 3. 1					

VDO 3. 2					
VDO 3. 3					
VDO 4. 1					
VDO 4. 2				VI	VI
VDO 4. 3				VI	VI
VDO 4. 4					
VDO 4. 5			Čj		

	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
VDO 1. 1	Ov, Vz			
VDO 1. 2				
VDO 1. 3				
VDO 1. 4				
VDO 2. 1	Ov,	Ov,	Ov,	
VDO 2. 2		Ov,	D,	
VDO 2. 3	D,		Ov,	
VDO 2. 4	Čj, Z,	Čj, Z,	Čj, Z,	Čj, D, Z,
VDO 2. 5	Ov,			
VDO 3. 1	Ov,		Ov,	
VDO 3. 2			Ov,	
VDO 3. 3			Ov,	
VDO 4. 1	Z,	Z,	D, Ov, Z,	D, Z,
VDO 4. 2	Z,	Z,	Ov, Z,	Z,
VDO 4. 3	Z,	Z,	Ov, Z,	Z,
VDO 4. 4			D, Ov,	
VDO 4. 5			Ov,	

Začlenění průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech do výuky

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
EGS 1. 1	Aj,	Čj, Aj,	Aj,	Čj, Vv,	Vv,
EGS 1. 2					
EGS 1. 3			Aj,	VI,	VI,
EGS 1. 4	Aj,	Čj, Aj,	Aj,		
EGS 1. 5			Čj, Aj,	Čj, Hv, Vv,	Hv, Vv,
EGS 2. 1			Aj,	VI,	VI,
EGS 2. 2					
EGS 2. 3					
EGS 2. 4					
EGS 2. 5			Aj,	VI, Hv,	I, VI, Hv,
EGS 2. 6					
EGS 2. 7			Aj,		
EGS 2. 8					
EGS 3. 1					
EGS 3. 2					
EGS 3. 3				VI,	VI,
EGS 3. 4					
EGS 3. 5					
EGS 3. 6				VI,	VI,
EGS 3. 7				VI,	VI,

	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
--	-----------	-----------	-----------	-----------

EGS 1. 1	Čj, D,	Čj, D,	Čj, D,	Čj,
EGS 1. 2	D,	D,	D,	D,
EGS 1. 3	Čj, Aj, Z,	Čj, Aj, M, Z,	Čj, Aj, M, Z,	Čj, Aj, Z,
EGS 1. 4			Aj,	Aj,
EGS 1. 5	Čj, Aj, Hv,	Čj, Aj, Hv,	Čj, Aj, Hv,	Čj, Aj, Hv,
EGS 2. 1				
EGS 2. 2	Z,	Z,	Z,	Z,
EGS 2. 3	Z,	Z,	Z,	Z,
EGS 2. 4				
EGS 2. 5	Z,	Z,	Z,	Z,
EGS 2. 6				
EGS 2. 7				
EGS 2. 8				
EGS 3. 1	D,	D,		
EGS 3. 2	D,	D,	D,	D,
EGS 3. 3			Ov,	D,
EGS 3. 4	Z,	Z,	Ov, Z,	Z,
EGS 3. 5				
EGS 3. 6			Ov,	
EGS 3. 7	Z,	Z,	Ov, Z,	Z,

Začlenění průřezového tématu Multikulturní výchova do výuky

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
MKV 1. 1	Čj, Aj, Tv,	Čj		Vv,	Vv,
MKV 1. 2	Prv,	Prv,	Prv,	Vv,	Vv,
MKV 1. 3	Vv,	Vv,	Vv,	Vv,	Vv,
MKV 1. 4					
MKV 1. 5					
MKV 2. 1					
MKV 2. 2				Čj	
MKV 2. 3				Vl,	Vl,
MKV 2. 4					
MKV 2. 5					
MKV 2. 6				Čj, Pří,	Pří,
MKV 2. 7				Čj	
MKV 2. 8	Čj	Čj			
MKV 2. 9	Vv,	Vv,	Vv,		
MKV 3. 1					
MKV 3. 2				Vl,	Vl,
MKV 3. 3					
MKV 3. 4					
MKV 3. 5	Aj,		Čj	Vl,	Vl,
MKV 3. 6					
MKV 4. 1				Vv,	Vv,
MKV 4. 2				Vv,	Vv,
MKV 4. 3					
MKV 4. 4		Čj		Čj	
MKV 4. 5	Aj,			Aj,	Aj,
MKV 5. 1					
MKV 5. 2					
MKV 5. 3					
MKV 5. 4					

	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MKV 1. 1	Ov,	Ov,		
MKV 1. 2				
MKV 1. 3	Čj,	Čj,	Čj,	Čj,
MKV 1. 4	Ov, Vv,	Vv,	Vv,	Vv,
MKV 1. 5				
MKV 2. 1	Ov,			
MKV 2. 2	Ov,	D, Ov,		D,
MKV 2. 3	D,	D,	Hv,	Hv,
MKV 2. 4	Ov,	Ov,		
MKV 2. 5	Vz,			
MKV 2. 6	Ov, F,	F,		
MKV 2. 7				
MKV 2. 8	Čj, F,	Čj, F,	Čj,	Čj,
MKV 2. 9	Ov,	Ov,		
MKV 3. 1	Př, Z, Vv,	D, Př, Z, Vv,	Př, Z, Vv,	D, Př, Z, Vv,
MKV 3. 2	Ov, Př,	D, Př,	Př,	Př,
MKV 3. 3			D,	
MKV 3. 4				
MKV 3. 5				
MKV 3. 6	Ov,		D,	D,
MKV 4. 1	Z,	Z,	Z,	Z,
MKV 4. 2	Čj, Z, Hv,	Čj, Z, Hv,	Čj, Z, Hv,	Čj, Z, Hv,
MKV 4. 3	Čj,	Čj,	Čj,	Čj,
MKV 4. 4			Ov,	
MKV 4. 5	Aj,	Aj,	Aj, F,	Aj, F,
MKV 5. 1	Z,	Z,	Z,	Z,
MKV 5. 2				
MKV 5. 3				
MKV 5. 4	Ov, Z,	Ov, Z,	Z,	Z,

Začlenění průřezového tématu Environmentální výchova do výuky

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
EMV 1. 1	Vv,	Vv,	Vv,	Pří,	Pří,
EMV 1. 2				Pří,	Pří,
EMV 1. 3				Pří,	Pří,
EMV 1. 4				Pří,	Pří,
EMV 1. 5				Vl, Pří,	Vl, Pří,
EMV 2. 1				Vl, Pří,	Vl, Pří,
EMV 2. 2				Vl, Pří,	Vl, Pří,
EMV 2. 3				Vl, Pří,	Vl, Pří,
EMV 2. 4					
EMV 2. 5					
EMV 2. 6				Vl,	Vl,
EMV 2. 7				Vl,	Vl,
EMV 3. 1					
EMV 3. 2	Vv,	Vv,	Vv,		
EMV 3. 3	Pč,	Pč,	Pč,		
EMV 3. 4	Prv,	Prv,	Prv,		
EMV 3. 5				Vl,	Vl,
EMV 3. 6					

EMV 4. 1	Prv,	Prv,	Čj, Prv,	Vl,	Vl,
EMV 4. 2				Čj	
EMV 4. 3					
EMV 4. 4	Tv,	Tv,	Tv,		
EMV 4. 5					

	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
EMV 1. 1	Př, Z,	Př, Z,	Př, Z,	Př, Z,
EMV 1. 2	Př, Z,	Př, Z,	Př, Z,	Př, Z,
EMV 1. 3	Př, Z,	Př, Z,	F, Př, Z,	F, Př, Z,
EMV 1. 4	Př, Z,	Př, Z,	Př, Z,	Př, Z,
EMV 1. 5	Př, Z,	Př, Z,	D, Př, Z,	Př, Z,
EMV 2. 1	F, Př, Z,	F, Př, Z,	F, Př, Z, Ch,	F, Př, Z, Ch,
EMV 2. 2	F, Př, Z,	F, Př, Z,	Př, Z, Ch,	Př, Z,
EMV 2. 3	Př, Z,	Př, Z,	Př, Z,	Př, Z,
EMV 2. 4	Př, Z,	Př, Z,	Př, Z,	Př, Z,
EMV 2. 5	Př, Z,	Př, Z,	Př, Z,	Z,
EMV 2. 6	Př, Z,	Př, Z,	D, F, Př, Z,	F, Př, Z,
EMV 2. 7	Př, Z,	Př, Z,	F, Př, Z, Ch,	F, Př, Z, Ch,
EMV 3. 1	Př, Z,	Př, Z, Sp,	Př, Z, Sp,	Př, Z, Sp,
EMV 3. 2	Z,	Z,	M, D, F, Z,	F, Z,
EMV 3. 3	Z,	M, Z,	D, Ov, Z, Ch, Sp,	M, Z, Ch,
EMV 3. 4	Př, Z, Vv,	Př, Z, Vv,	Př, Z, Vv,	Př, Z, Vv,
EMV 3. 5	Př, Z,	Př, Z,	Př, Z,	Př, Z,
EMV 3. 6	Z,	Z,	Z,	Z,
EMV 4. 1	Ov, Př, Z,	Př, Z,	Př, Z,	Př, Z,
EMV 4. 2	Př, Z,	Př, Z,	Př, Z,	Př, Z, Ch,
EMV 4. 3	Z,	Ov, Z,	F, Z, Vz,	F, Z,
EMV 4. 4	Př,	Př,	Př, Ch, Vz, Sp,	Př,
EMV 4. 5	Př, Z,	Př, Z,	Př, Z,	Př, Z,

Začlenění průřezového tématu Mediální výchova do výuky – mediální výchova receptivní

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
MVR 1. 1	Vv,	Vv,	Vv,		I,
MVR 1. 2					
MVR 1. 3				Čj	
MVR 1. 4					
MVR 1. 5					I,
MVR 1. 6			Čj		I,
MVR 2. 1				Čj	I,
MVR 2. 2	Vv,	Vv,	Vv,		
MVR 2. 3					
MVR 2. 4					
MVR 2. 5					
MVR 2. 6					
MVR 3. 1					
MVR 3. 2					
MVR 3. 3					
MVR 4. 1					
MVR 4. 2				Čj	

MVR 4. 3				Čj	
MVR 5. 1					
MVR 5. 2					
MVR 5. 3					
MVR 5. 4					
MVR 5. 5					
MVR 5. 6				Čj	
MVR 5. 7					

	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MVR 1. 1	Čj, Ov, Př, Z, Vv, Vz,	Čj, Př, Z, Vv,	Čj, Př, Z, Vv,	Čj, Př, Z, Vv,
MVR 1. 2	Ov, Př,	Př,	Př,	Př,
MVR 1. 3	Př, Vv,	Př, Vv,	Př, Vv,	I, Př, Vv,
MVR 1. 4	Př,	Př,	Př,	Př,
MVR 1. 5				
MVR 1. 6				I, D,
MVR 2. 1	Čj, Př, Z,	Čj, Př, Z,	Čj, Př, Z,	Čj, Př, Z,
MVR 2. 2			Vz,	
MVR 2. 3	Vv,	Vv,	Vv,	Vv,
MVR 2. 4				
MVR 2. 5				
MVR 2. 6				
MVR 3. 1				Čj
MVR 3. 2				
MVR 3. 3				
MVR 4. 1				
MVR 4. 2	Vv,	Vv,	Vv,	Vv,
MVR 4. 3				
MVR 5. 1				
MVR 5. 2				
MVR 5. 3				
MVR 5. 4			D,	D,
MVR 5. 5	Čj,	Čj,	Čj, Ov, Vz,	Čj,
MVR 5. 6	Ov, Hv, Vv,	Hv, Vv,	Hv, Vv,	Hv, Vv,
MVR 5. 7				

Začlenění průřezového tématu Mediální výchova do výuky – mediální výuka produktivní

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
MVP 1. 1				Čj	
MVP 1. 2				Čj	I,
MVP 1. 3					
MVP 2. 1					
MVP 2. 2				Čj	I,
MVP 2. 3					
MVP 2. 4					

	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MVP 1. 1			Aj,	Aj,
MVP 1. 2	Vv,	Vv,	Vv,	I, Vv,
MVP 1. 3				
MVP 2. 1				
MVP 2. 2				I
MVP 2. 3				
MVP 2. 4				

4 Učební plán školy

Povinné vyučovací předměty na 1. stupni základní školy

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem	Z toho DČD
			1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	9	9	9	7	7	41	8
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	1	1	3	3	3	11	2
Matematika a její aplikace		Matematika	4	5	5	5	5	24	4
Informační a komunikační technologie		Informatika	–	–	–	1	1	2	
Člověk a jeho svět		Člověk a jeho svět	2	2	2	3	4	13	2
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	
Celková týdenní časová dotace			21	22	24	25	26	118	16

Povinné vyučovací předměty na 2. stupni základní školy

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	6.	7.	8.	9.	Celkem	Z toho DČD
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	
	Další cizí jazyk	Německý jazyk	–	–	3	3	6	
Matematika a její aplikace		Matematika	4	5	5	6	20	5
Informační a komunikační technologie		Informatika	1	1	1	1	4	
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	2	2	8	2
	Výchova k občanství	Výchova k občanství	1	1	1	–	3	
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	2	2	2	2	8	5
	Chemie	Chemie	–	–	2	2	4	
	Přírodopis	Přírodopis	2	2	2	1	7	
	Zeměpis	Zeměpis	2	2	2	1	7	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	–	1	3	
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	1	–	1	–	2	
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	
Člověk a svět práce		Svět práce	–	1	1	1	3	
Volitelné předměty – výběr z nabídky			1	1	–	–	2	2
Celková týdenní časová dotace			28	30	32	32	122	18

Poznámka: význam zkratky DČD – disponibilní časová dotace (viz poslední sloupec tabulky)

Volitelné vyučovací předměty na 2. stupni základní školy

Volitelný předmět	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Cvičení z druhého cizího jazyka	–	1	–	–
Konverzace v prvním cizím jazyce	1	1	–	–
Cvičení z českého jazyka	1	1	–	–
Dramatická výchova	1	1	–	–
Cvičení z matematiky	1	1	–	–
Informatika v praxi	1	1	–	–
Seminář z fyziky	1	–	–	–
Chemická praktika	–	–	–	–
Přírodovědná praktika	–	1	–	–
Seminář ze zeměpisu	–	1	–	–
Ruční a výtvarné práce	1	1	–	–
Sportovní a pohybové aktivity	1	1	–	–

Poznámky k učebnímu plánu

- na prvním stupni základní školy je veškerá disponibilní časová dotace využita k posílení časové dotace jednotlivých vyučovacích předmětů nad rámec vymezené minimální časové dotace, z toho dvě hodiny jsou využity k zařazení výuky cizího jazyka do prvního a do druhého ročníku základní školy
- na druhém stupni základní školy je 20 hodin disponibilní časové dotace využito k posílení časové dotace jednotlivých vyučovacích předmětů nad rámec vymezené minimální časové dotace a 4 hodin k realizaci volitelných vzdělávacích obsahů
- v rámci vzdělávacího oboru cizí jazyk je do učebního plánu od 1. ročníku zařazen jako povinný vyučovací předmět anglický jazyk, na 2. stupni základní školy může být v přechodném období součástí učebního plánu také povinný vyučovací předmět německý jazyk
- v 6. a v 7. ročníku si žák vybírá dva volitelné předměty v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně
- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví je na 1. stupni základní školy zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět
- všechna průřezová témata se prolínají v různé míře všemi vyučovacími předměty na 1. i 2. stupni jako integrativní součást realizovaných vzdělávacích obsahů
- základní výuka plavání je zařazena do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví; základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin; očekávané výstupy je možné splnit již v 1. období 1. stupně; o zařazení výuky plavání do ročníků rozhoduje ředitel školy

5 Učební osnovy

5.1 Učební osnovy 1. stupně

5.1.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1.1 Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět: Český jazyk

**Charakteristika vyučovacího předmětu:
Obsahové, časové a organizační vymezení**

Vyučovací předmět Český jazyk zahrnuje učivo v rozsahu stanoveném Rámcovým vzdělávacím programem. Je realizován v časové dotaci: 9 hodin týdně v 1. ročníku, 10 hodin týdně ve 2. ročníku, 9 hodin týdně ve 3. ročníku, 7 hodin týdně ve 4. a 5. ročníku.

Cíle výuky českého jazyka jsou naplňovány:

1. jazykovou výchovou
2. komunikační a slohovou výchovou
3. literární výchovou

Jazyková výchova je zaměřena na výuku prostého a jasného vyjadřování se spisovným jazykem, poznávání elementárních základů mluvnické stavby jazyka, osvojování si základních pravopisných jevů, vytváření návyků správné spisovné výslovnosti.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, mluvit, rozhodovat se na základě vnímaných pokynů a přečteného textu. Žáci formulují a sdělují své myšlenky, prožitky, pocity, učí se rozumět různým typům textů. Využívají se tyto metody: vyprávění, rozhovor, formulaci otázek a odpovědí, vhodný způsob vyjádření myšlenek, jednoduché popisy, zpracování „první knihy“ v co nejjednodušší podobě.

Při psaní se klade důraz na získání správných psacích dovedností, základů čitelného, přiměřeně hbitého a úhledného rukopisu a psaní s porozuměním.

Ve výuce čtení je kladen důraz na čtení přiměřeně náročných, uměleckých i naučných textů, na jasné a zřetelné čtení s porozuměním. Žáci se učí esteticky prožívat a chápat přiměřené texty. Mohou se používat tyto metody: čtení, předčítání, přednes, vyprávění, jednoduchá ilustrace, dramatizace.

V hodinách Českého jazyka na 1. stupni nejsou ostré hranice mezi učivem mluvnice, slohového výcviku, literární výchovy a psaní. Je zde vzájemná propojenost a prostupnost těchto složek českého jazyka.

Kvalita osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené a písemné podobě je základním znakem úrovně všeobecné vzdělanosti žáků základní školy. Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně a ve vzájemné podmíněnosti s jejich rozumovým a emocionálním zráním.

Do vyučovacího předmětu Český jazyk se prolínají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální kultura (OSV), Multikulturní výchova (MKV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Environmentální výchova (EMV), Multikulturní výchova (MKV) a Výchova demokratického občana (VDO).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- předkládá dostatek informačních zdrojů (učebnice, pracovní sešity, časopisy, vhodné texty)
- pokud je to možné, dává k učivu konkrétní názor (pomůcku), aby bylo zapojeno co nejvíce smyslů
- nechává žáky s názornými pomůckami manipulovat, pozorovat, třídít a rozlišovat
- klade důraz na porozumění učivu
- podporuje čtení s porozuměním
- klade na žáky přiměřené nároky
- individuálně vede žáky k získávání poznatků i z jiných zdrojů, než jsou školní materiály
- učí práci s chybou

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- učí žáky postupovat od jednoduchých problémů ke složitějším učí žáky na základě pochopení navrhnout a provádět obměny činností motivuje žáky k samostatnému řešení daného problému podporuje kreativitu při řešení problémů, zadává různé typy úloh, zařazuje do výuky hry, které evokují k hádání a dedukci

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáky reagovat v běžných situacích, formulovat a vyjádřit své myšlenky, vyjadřovat se souvisle a plynule
- učí žáky naslouchat názorům spolužáků, porozumět jim a vhodně reagovat
- nechá žáky při každé činnosti hovořit o pozorovaném jevu
- umožní žákům hovořit o poznaných souvislostech a zkušenostech z jejich života
- dává žákům prostor k vyjádření vlastního názoru
- do výuky zařazuje jednoduchá mluvní cvičení na zvolené téma

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky pracovat ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině
- učí žáky vytvářet si pozitivní představu o sobě samém
- učí žáky vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu
- učí žáky dokázat požádat o pomoc a pomoc dokázat poskytnout
- umožní žákům podílet se na stanovení pravidel pro práci a dbá na to, aby tato pravidla byla respektována

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k vzájemnému slušnému chování bez hrubosti a násilí
- učí žáky vzájemně si pomáhat, uznávat se a oceňovat nápady druhých
- učí žáky vcítit se do situací ostatních
- vede žáky k aktivnímu zapojení do kulturního dění

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí u žáků smysl pro povinnost a vede je k pravidelné přípravě na vyučování
- dbá na dodržování zásad bezpečnosti
- vede žáky k samostatné přípravě jednoduchých pomůcek
- učí žáky poznávat různé obory lidské činnosti, její výsledky a význam pro ostatní lidi

Kompetence digitální

Učitel

- dává žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- učí žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace)
- klade důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- umožňuje žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
- vede žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Český jazyk 1. ročník**

Výstupy	Učivo	Poznámky
Jazyková výchova		
<ul style="list-style-type: none"> – spisovně se vyjadřuje z hlediska slovní zásoby, gramatické správnosti a kultury mluveného projevu odpovídající možnostem žáka 1. ročníku – poznává písmena abecedy – rozlišuje větu, slovo, slabiku, hlásku (písmeno) – mluví srozumitelně, správně artikuluje – uvědoměle čte, plynule spojuje slabiky a slova 	<ul style="list-style-type: none"> – věta, slovo, slabika, hláska – písmeno malé, velké, tištěné, psané – tečka, čárka, dvojtečka, otazník, vykřičník, pomlčka, uvozovky – hlasité a tiché čtení – článek, nadpis, řádek, sloupec, odstavec 	Vv Hv Tv Pč Prv OSV 1.1.1 OSV 1.1.2 VDO 1.1 MKV 1.1 OSV 1.4.5
Komunikační a slohová výchova		
<ul style="list-style-type: none"> – sděluje krátké zprávy – vyjadřuje svoje zkušenosti – formuluje krátké mluvené projevy 	Mluvený projev <ul style="list-style-type: none"> – prosba, poděkování, omluva, blahopřání 	Vv Prv OSV 2.1.1 OSV 2.3.6

<ul style="list-style-type: none"> – píše správné tvary písmen a číslic – píše a spojuje písmena, slabiky, slova, interpunkci a znaménka – dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slov – převádí slova a věty z podoby mluvené do podoby psané – dodržuje čitelnost a úhlednost psaného projevu při zachování základních hygienických a pracovních návyků 	<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> – přípravné cviky pro uvolňování ruky k psaní a kresebné cviky velkých tvarů – základní hygienické návyky: sezení, držení tužky, umístění sešitu a jeho sklon, hygiena zraku – zacházení s grafickým materiálem – psaní jednotlivých tvarů písmen a číslic (čáry, oblouky, zátrhy, kličky, ovály, vlnovky) – kvalitativní znaky písma – orientace v liniatuře – poznávání psaní a osvojování písmen, slabik, slov – psaní jednoduchých vět – opisování podle předlohy, přepisování, diktát, autodiktát – psaní velkých počátečních písmen vlastních jmen a prvního slova ve větě – vytváření základů rukopisu: úhlednost, čitelnost, celková úprava 	<p>Tv Pč Vv</p>
<ul style="list-style-type: none"> – plynule čte jednoduchý text s porozuměním – recituje kratší básnický text – zná některá rozpočítadla a říkanky – orientuje se v textu – všímá si ilustrací literárních děl pro děti 	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> – přípravná cvičení sluchová a zraková – správné čtení hlásek a slabik – uvědomělé čtení slov a krátkých vět se zřetelnou spisovnou výslovností 	<p>Vv Prv</p>
<ul style="list-style-type: none"> – zná některé dětské časopisy – poznává pohádkové postavy – hodnotí vlastnosti postav – vyjadřuje pocity z četby 	<ul style="list-style-type: none"> – hlasité čtení ukázek ze Slabikáře a vhodných časopisů a knih 	<p>OSV 2.3.1 MKV 2.8</p>
Literární výchova		
<ul style="list-style-type: none"> – porozumí obsahu čteného textu – vyjadřuje pocity z přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> – poslech literárních textů pro děti a mládež – rozpočítadla, hádanky, říkadla, přísloví, básně pro děti – přednes říkadel, krátkých básní – vyprávění – pohádka, pohádkové postavy – loutkové a maňáskové divadlo – improvizace s maňásky pojmy: spisovatel kniha, časopis, ilustrace 	

Český jazyk 2. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Jazyková výchova		

<ul style="list-style-type: none"> – pracuje s větou jako s jednotkou projevu – používá spojky v souvětí a větě jednoduché – dodržuje pořádek slov ve větě – rozezná věty podle postojů mluvčího – orientuje se v rozdělení hlásek, tvoření slabik – dodržuje správnou výslovnost a psaní skupin dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – poznává podstatná jména, slovesa, předložky – rozlišuje obecná a vlastní jména – průběžně se seznamuje s pravopisem jmen 	<ul style="list-style-type: none"> – věta a souvětí, věta a slovo – abeceda a písmo – věta – jednotka jazykového projevu – tvoření vět ze slov – grafická podoba věty a souvětí – spojení dvou a více vět – pořádek vět – druhy vět – slovní význam – slovo nadřazené, podřazené, souřadné – slovo, slabika, hláska, písmeno – rozdělení hlásek – samohlásky, souhlásky, dvojhlásky – psaní i/í, y/ý po měkkých a tvrdých souhláskách – souhlásky znělé a neznělé – slabikotvorné r, l – písmeno ě – význam slabiky pro dělení slov – slovní druhy – podstatná jména, slovesa, předložky – vlastní jména 	<p>Vv Pč Hv Prv</p> <p>OSV 2.2.2 OSV 2.2.4</p>
Komunikační a slohová výchova		
<ul style="list-style-type: none"> – respektuje základní formy společenského styku 	<p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní formy společenského styku – oslovení, pozdrav, poděkování – děj – základ vypravování – jednoduchá osnova – jednoduchý popis – krátké souvislé projevy 	<p>Vv Prv Pč</p>
<ul style="list-style-type: none"> – cvičí se ve schopnosti vypravovat a popisovat 	<ul style="list-style-type: none"> – pojmenovávání předmětů a jejich vlastností – adresa, přání 	<p>OSV 2.3.1 OSV 2.3.2 MKV 4.4</p>

<ul style="list-style-type: none"> – píše písmena a číslice podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře – dodržuje sklon písma – správně spojuje písmena, slabiky, zachovává rozestup písmen – píše jednoduchý text – správně užívá velká písmena ve slovech i větě – správně používá diakritická znaménka – dodržuje požadavky na čitelnost, úhlednost, celkovou úpravu písemného projevu – dodržuje hygienické a pracovní návyky – napíše adresu a přání 	<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> – psaní velkých tiskacích písmen pro výuku geometrie – psaní psacích písmen podle tvarových skupin s důrazem na štíhlost, dodržování stejnoměrné výšky písmen a rozestupů písmen ve slovech – procvičování spojování písmen o, v, b s ostatními písmeny prohloubením a protažením háčku – spojování písmen vratným tahem – umíst'ování diakritických znamének – dodržování jednotlivých tvarů písmen – aplikační cvičení – psaní adres, dopisu – úprava písemností 	<p>Vv M Pč</p>
<ul style="list-style-type: none"> – čte plynule a s porozuměním – recituje báseň – domýšlí jednoduché příběhy – převypráví příběh – orientuje se v textu čítanky a jiném textu pro děti – všímá si spojitosti textu s ilustrací – dramatizuje pohádku či příběh – seznamuje se s knihami o přírodě a věcech – doporučuje knihu spolužákovi 	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> – plynulé čtení jednoduchých vět – užívání správného slovního přízvuku – uplatnění přirozené intonace – hlasité a tiché čtení s porozuměním 	<p>Vv Prv Hv Návštěva knihovny, divadelního a filmového představení EGS 1.1 EGS 1.4 MKV 1.1 MKV 2.8 VDO 2.5</p>

Literární výchova		
– čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	– poslech četby poezie a prózy – spojování obsahu textu s ilustracemi – vyprávění pohádek a povídek pro děti – přednes básní – řešení hádanek a slovních hříček – dramatizace pohádky nebo povídky – orientace v pohádkách – poezie – báseň, verš, rým, rytmus, přízvuk, přednes – prózy – vyprávění, vypravěč, příběh, děj	
– vyjadřuje své pocity z přečteného textu	– divadlo – jeviště, herec, divák, maňásek, loutka – ilustrace, ilustrátor –	

Český jazyk 3. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Jazyková výchova		
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje slabiky a hlásky – zvládá pravopis po obojetných souhláskách (vyjmenovaná slova) – rozlišuje slovní druhy – skloňuje podstatná jména – pracuje s mluvnickými kategoriemi podstatných jmen – správně píše obvyklá vlastní jména – určuje osobu, číslo a čas u sloves – rozlišuje slova ohebná od neohebných – odlišuje větu jednoduchou od souvětí – poznává základní skladební dvojice – všímá si významů slov 	<ul style="list-style-type: none"> – věta, souvětí – věta jednoduchá – její stavba – skladební dvojice – nauka o slově – slova významem podobná, příbuzná, protikladná – hláskosloví – stavba slov – slovní přízvuk – vyjmenovaná slova – druhy slov – ohebné a neohebné slovní druhy – vlastní jména – slovesa – pojmenování děje – tvary sloves – časování (osoba, čas, číslo) – tvary podstatných jmen – skloňování (rod, číslo, pád) 	<p>Vv Prv Hv</p> <p>OSV 1.3.3 OSV 1.4.4 OSV 1.5.1 OSV 2.4.1 OSV 2.4.2 VDO 4.5</p>

Komunikační a slohová výchova		
<ul style="list-style-type: none"> – vhodně volí a vybírá jazykové prostředky – pojmenovává předměty a děje – vypráví podle obrázků – využívá jednoduché osnovy – požádá a podá stručnou informaci (i telefonicky) – uvítá návštěvu, rozloučí se – sděluje přání, pozdravy – popisuje jednoduché předměty i činnosti 	<p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> – stylizace a kompozice – jazykové prostředky – členění jazykového projevu – souvislé jazykové projevy – otázky a odpovědi – reprodukce textu – vypravování – popis – osnova textu – společenský jazyk a jeho formy – pohlednice, dopis 	<p>Prv Vv</p> <p>OSV 2.3.2 OSV 2.3.3 OSV 2.3.6 MKV 3.5</p>
<ul style="list-style-type: none"> – píše podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře, s dodržáním sklonu písma (75 stupňů) a rozestupem písmen – píše čitelně, úhledně a přiměřeně hbitě 	<p>Písenný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> – správné tvary písmen a číslic v souladu s normou psaní – odstraňování individuálních nedostatků v kvalitativních i kvantitativních znacích písma – automatizace psacího pohybu – dodržování hygienických návyků správného psaní – plynulý, rychlý, úhledný projev – kontrola vlastního projevu – římské číslice 	
<ul style="list-style-type: none"> – provádí kontrolu vlastního projevu – vyjadřuje se v jednoduchých formách psaného projevu – píše krátký dopis 	<ul style="list-style-type: none"> – celková úprava písenného projevu v sešitě – zápisky, poznámky – vyplňování poštovních formulářů, podací lístek, poukázka 	<p>M Prv</p>

<ul style="list-style-type: none"> – využívá získané čtenářské návyky a dovednosti při četbě jednoduchých textů 	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> – plynulé čtení souvětí a vět, členění textu a větného přízvuku – rychlé čtení tiché – hlasité čtení, předčítání – četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků – vyprávění pohádky nebo povídky – přednes básně nebo úryvku prózy – dramatizace pohádky, povídky nebo básně s dějem – pověsti místní, regionální – hledání podstaty příběhu a jeho smyslu – charakteristika literárních postav – atmosféra příběhu – vlastní postoje ke čtené knize – poezie – báseň s dějem, přirovnání – próza – pověst, povídka, postava, děj – divadlo – jednání, herec – autor a jeho fantazie – ilustrace, ilustrátor 	<p>Vv Pč Hv</p> <p>Návštěva knihovny, divadelního a filmového představení</p> <p>EGS 1.5 EMV 4.1 MVR 1.6</p>
Literární výchova		
<ul style="list-style-type: none"> – recituje básnický text – orientuje se v textu knih – rozeznává různé typy vyjadřování autorů písnicích pro děti – domýšlí příběhy – vyjadřuje svůj postoj k přečtenému textu – vyjadřuje vlastní postoje ke knize – chápe četbu jako zdroj informací o světě i o sobě 	<ul style="list-style-type: none"> – vyprávění pohádky nebo povídky – přednes básně nebo úryvku prózy – dramatizace pohádky, povídky nebo básně s dějem – pověsti místní, regionální – hledání podstaty příběhu a jeho smyslu – charakteristika literárních postav – atmosféra příběhu – vlastní postoje ke čtené knize – poezie – báseň s dějem, přirovnání – próza – pověst, povídka, postava, děj – divadlo – jednání, herec – autor a jeho fantazie – ilustrace, ilustrátor 	

Český jazyk 4. a 5. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Jazyková výchova		
– porovnává významy slov, slova stejného a podobného významu a slova mnohoznačná	Zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost – modulace řeči-tempo, intonace, přízvuk	OSV1.1.1
– rozlišuje ve slově kořen, předponu, část předponovou a koncovku	Slovní základ a tvoření slov – kořen, předpona, přípona – antonyma, synonyma, homonyma – odvozování slov předponami a příponami – změny, zdvojené souhlásky – předpony s-, z-, vz-, předložky s, z – skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně	OSV2.3.3 OSV 1.2.7 OSV2.3.6
– píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Pravopis – vyjmenovaná slova	
– odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí – užívá vhodných spojovacích slov, podle potřeby je obměňuje – zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Skladba – podmět a přísudek – podmět rozvitý, několikanásobný a nevyjádřený – přísudek, přísudek slovesný – shoda přísudku s podmětem – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice – přímá a nepřímá řeč opakování	MVP1.1 OSV 2.3.2 MKV 2.6
– určuje slovní druhy, používá je gramaticky správně při svém projevu – využívá přídavná jména při stylistickém projevu ústně i písemně – nezaměňuje kategorie podstatných jmen a sloves – rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Tvarosloví – slova ohebná a neohebná, slovní druhy – pád, číslo, rod – skloňování podstatných jmen – druhy přídavných jmen – skloňování přídavných jmen – časování sloves – oznamovací, rozkazovací a podmiňovací způsob – druhy zájmen – skloňování zájmen osobních – já, ty, se; zájmen my, vy a on, ona, ono – druhy číslovek skloňování číslovek základních	OSV1.2.1 OSV1.2.8 MVR4.2 MVR4.3
Literární výchova		
– vyjadřuje své dojmy z četby – volně reprodukuje text – tvoří vlastní literární text na dané téma – orientuje se v nabídce dětské literatury – rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Tvořivé činnosti s literárním textem – výrazné čtení uměleckých textů – recitace – reprodukce slyšeného nebo přečteného textu – dramatizace – poznáváme ilustrace výtvarníků	Vv Hv OSV1.1.2 OSV1.1.3

<ul style="list-style-type: none"> – vyjadřuje své dojmy z četby – volně reprodukuje text – tvoří vlastní literární text na dané téma – orientuje se v nabídce dětské literatury – rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů – při jednoduchém rozboru literárních textů používá základní literární pojmy 	<p>Základní literární pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> – literární druhy a žánry: hádanka, říkanka, báseň, povídka, bajka, pohádka <p>Poslech literárních textů</p> <ul style="list-style-type: none"> – spisovatel, básník – kniha, čtenář, divadelní představení, herec – verš, rým, přirovnání 	<p>Vv Hv Vl</p> <p>OSV1.1.2 OSV1.1.3 OSV1.4.1 OSV1.4.2 OSV1.5.1 EGS 1.5 MKV 2.7</p>
Komunikační a slohová výchova		
<ul style="list-style-type: none"> – dbá na formální úpravu, úhlednost, čitelnost – dovede zacházet s psanými materiály, dodržuje základní hygienické a pracovní návyky – uplatňuje svůj osobitý rukopis při dodržení úhlednosti a čitelnosti – sestaví osnovu vypravování, vytvoří krátký písemný projev – píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry – reprodukuje obsah, vede správně dialog-telefonický rozhovor – volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy – čte s porozuměním potichu i nahlas přiměřené texty – posuzuje úplnost a neúplnost jednoduchého sdělení 	<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> – adresa, blahopřání, pozdrav, dopis, pozvání, oznámení – objednávka, inzerát – jednoduché tiskopisy-přihláška dotazník – popis, vypravování – základní hygienické návyky-sezení, držení tužky, pera – technika psaní <p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> – základy techniky mluveného projevu-dýchání, výslovnost – komunikační žánry-pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, vypravování <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> – mimojazykové prostředky-mimika, gesta – praktické čtení-pozorné – věcné čtení-klíčová slova <p>Naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> – praktické věcné naslouchání 	<p>Hudební a výtvarná výchova</p> <p>MVR5.6 MVP1.2 MVR1.3 MVR2.1 EMV4.2 MKV4.4 MKV2.2 MVP 2.2 OSV 1.2.8 OSV 2.2.1 EGS 1.1</p>

5.1.1.2 Vzdělávací obor: Cizí jazyk

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu: Obsahové, časové a organizační vymezení

Výuka anglického jazyka na 1. stupni tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků. Proto je v tomto období nejdůležitější probuzení zájmu o výuku angličtiny a vytváření pozitivního vztahu k učení cizímu jazyku. Abychom toho dosáhli, musejí být vyučovací hodiny angličtiny v průběhu celého roku prostoupeny zajímavostmi a pro žáky poutavými činnostmi, hrami a písničkami. Při výuce je třeba pracovat s vhodnými učebnicemi a pomůckami zpracovanými přiměřeně k věku dítěte. V tomto období se snažíme, aby žák porozuměl vyslechnutému sdělení, uměl ho opakovat, aby uměl použít naučená slova v jednoduchém spojení, aby dovedl základní slova a jednoduché věty přečíst a slova i zapsat, popřípadě k nim nakreslit obrázek.

Výuka jazyka vychází z jeho praktického použití. Výklad pravidel gramatiky je omezen na nezbytně nutné minimum potřebné k tvorbě jednoduchých vět. Slovní zásoba je volena především z okruhu zájmů dětí tohoto věku. Slova jsou vázána do vzájemných souvislostí. Upevňování, procvičování a využití slovní zásoby v jednoduchých větách spojujeme vždy s činnostmi s konkrétním předmětem – s tzv. názorem, a to v každé hodině. To je základem k tomu, aby se anglickému jazyku učil každý žák s chutí a věřil, že bude mít úspěch.

Využíváme zvukových nahrávek, anglických říkanek a písniček, z nichž se některé učí žáci z paměti.

Výuka probíhá ve třídách dělených na skupiny, a to buď v jazykové učebně nebo v běžné třídě. Časová dotace pro výuku anglického jazyka v 1. období je 5 vyučovacích hodin. V 1. – 2. ročníku je předmět vyučován 1 hodinu týdně, ve 3. ročníku 3 hodiny týdně. V 2. období je časová dotace 6 vyučovacích hodin. Předmět je ve 4. – 5. ročníku vyučován 3 hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- pomocí her a písni podporuje a rozvíjí schopnost žáků používat vizuálních podnětů k odhadu významu neznámých slov
- prostřednictvím obrázků, gest a mimikou pomáhá žákům pochopit základní jazykové jevy a budovat základy gramatiky
- prezentuje novou látku různými způsoby (vizuálně, poslechem, mimikou, gesty, pohyby či dramatizací)
- využívá skutečných předmětů a obrázků k podpoře chápání významu slov a vět
- pomocí her podporuje a rozvíjí schopnost žáků učit se

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- rozvíjí schopnost logického myšlení žáků a rozhodování se pro správné řešení (hry, písničky, hádanky, komiksové čtení)
- zařazuje do výuky jazykové hry, které evokují hádání a dedukci

Kompetence komunikativní

Učitel

- zaměřuje se na poslech s porozuměním, který umožňuje neverbální komunikaci žáků
- učí žáka adekvátně reagovat na běžné pokyny používané ve výuce
- zadává žákům úkoly, při kterých se musí domlouvat se svými spolužáky, učí je vyjádřit se a obhájit svůj názor
- zařazuje rozhovory, hry a scénky

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zohledňuje individuální potřeby žáků
- zařazuje do výuky odpovídající aktivity a cvičení, která zohledňují individuální potřeby žáků
- reflektuje individuální schopnosti žáků
- navozuje témata a uvádí modelové rozhovory ze skutečného života
- zařadí vystoupení žáků pro rodiče či spolužáky, ve kterém prezentují své znalosti z AJ

Kompetence občanské

Učitel

- učí žáky respektovat pravidla hodiny, společenských her a činností
- vede žáka ke zdravému životnímu stylu na příkladech postav z příběhu
- nabízí žákům získat porozumění pro jiné kultury, země, zvyky
- povzbuzuje žáka k zodpovědnosti za vlastní učení

Kompetence pracovní

Učitel

- využívá aktivity, které vyžadují jiný styl a místo práce (hry s kartami, se slovy, pohybové hry, písňe)
- využívá motivačních cvičení k naladění žáků a k zopakování učiva
- učí žáky akceptovat pravidla práce s učebnicí a pracovním sešitem
- pomáhá žákům adaptovat se na různé formy činností a způsoby práce
- vytváří s žáky vlastní pomůcky k osvojování učiva

Kompetence digitální

Učitel

- prezentuje žákům práci s digitálními materiály, online učebnicí a aplikacemi určenými k osvojování slovní zásoby
- motivuje žáky k využívání aplikací či jiných programů pro osvojování a procvičování slovní zásoby
- vede žáky k vytváření a sdílení jednoduchých textů v elektronické podobě

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Anglický jazyk 1. – 3. ročník**

Výstupy	Učivo	Poznámky
Řečové dovednosti		

<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu -rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 	<p>audio-orální kurz – poslech říkanek, básniček a písní</p> <p>jednoduché pokyny, reakce na ně</p> <p>tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky</p> <p>pozdravy, představování, čísla 1-12, názvy hraček, barvy, určování počtu věcí, určování věku, názvy zvířat, předložky ON, IN, UP, DOWN, tělo a jeho části</p> <p>jednoduchá slovní zásoba spojená s obrázky</p> <p>nácvik výslovnosti a intonace</p> <p>pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdrav, poděkování, rozloučení, představování</p> <p>učivo si žáci osvojují na základě poslechu a opakování</p> <p>nácvik čtení na základě poslechu</p> <p>opakování intonace</p> <p>čtení elementárního textu</p> <p>přiřazování slov k obrázkům</p> <p>převažuje verbální projev, poslech</p> <p>základní slovní zásoba s důrazem na výslovnost</p> <p>tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky</p> <p>pozdravy, představování, barvy, čísla 1-20, zvířata, přídavná jména, části obličeje, druhy jídel, části těla, předložky ON/IN</p> <p>otázka na počet,</p> <p>práce s reáliemi – seznamování s anglicky mluvícími zeměmi, jejich zvyky, obyčeji, svátky</p> <p>základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu</p> <p>pravopisu slov – věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě</p> <p>gramatika – to be, to have</p> <p>člen určitý a neurčitý</p> <p>vazba there is/there are</p> <p>opisování, doplňování, přiřazování slov k obrázkům</p> <p>abeceda</p> <p>přivlastňování věcí</p>	<p>OSV 1.1.1</p> <p>OSV 1.1.2</p> <p>OSV 1.1.3</p> <p>OSV 1.2.8</p> <p>OSV 2.1.1</p> <p>OSV 2.2.1</p> <p>OSV 2.3.5</p> <p>OSV 2.3.4</p> <p>OSV 2.3.6</p> <p>M</p> <p>Dv</p> <p>Prv</p> <p>Vv</p> <p>Pč</p> <p>Hv</p> <p>Tv</p>
--	--	--

Anglický jazyk 4. – 5. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Poslech s porozuměním		
<ul style="list-style-type: none"> – žák – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností – rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> – skladba jednoduché věty – věty oznamovací, rozkazovací a tázací – vazba „ There is , There are“ – základní použití členů – množné číslo podstatných jmen – přivlastňovací pád – zájmena osobní a přivlastňovací – základní číslovky 1 – 100 – sloveso to be, to have (got) v otázce a záporu 	<ul style="list-style-type: none"> M Z Hv OSV 1.2.1 OSV 1.2.2 OSV 1.2.8 MKV 4.5
Mluvení		
<ul style="list-style-type: none"> – žák: – se zapojí do jednoduchých rozhovorů – sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> – modální sloveso can – přítomný čas průběhový – tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny, zvířata, příroda, počasí – zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov – slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	

Čtení s porozuměním		
<ul style="list-style-type: none"> – žák – vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům – rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> – základní slovní zásoba – práce s reáliemi – zvyky, obyčeje, svátky anglicky mluvících zemí – jednoduché dialogy 	<ul style="list-style-type: none"> EGS 1.1 EGS 1.3 EGS 1.4 EGS 1.5 EGS 2.1 EGS 2.5 EGS 2.7
Psaní		
<ul style="list-style-type: none"> – žák – napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života – vyplní osobní údaje do formuláře 		

5.1.2 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

5.1.2.1 Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu: Obsahové, časové a organizační vymezení

Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě. Je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení a schopnost logického úsudku.

Matematika je vyučována jako samostatný předmět.

Časová dotace v 1. období:

1. ročník – 4 hodiny týdně
2. ročník – 5 hodin týdně
3. ročník – 5 hodin týdně
4. ročník – 5 hodin týdně
5. ročník – 5 hodin týdně

Výuka probíhá v 45 minutových celcích nebo v půlených hodinách. Zahrnuje učivo v rozsahu stanoveném Rámcovým vzdělávacím programem.

Do vyučovacího předmětu Matematika se prolíná průřezové téma: OSV – osobnostní a sociální výchova. Toto průřezové téma je realizováno jako součást vyučovacího předmětu. Tematické okruhy průřezového tématu se prolíná s učivem předmětu Matematika.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- posiluje pozitivní motivaci a vzbuzuje u žáků zájem o matematiku
- učí práci s chybou
- rozvíjí učební dovednosti při používání vhodných pomůcek (práce s kolečky, papírovými penězi, číselnými osami, tabulkami s příklady, grafy, diagramy, didaktickými hrami)
- učí vyhledávat, třídit informace a používat je v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáky k řešení daného problému, podporuje týmovou spolupráci při řešení, napomáhá hledat řešení
- zadává takové úkoly, které posilují schopnosti žáka využívat při řešení vlastní zkušenosti, individuální přístup k problému
- podporuje kreativitu při řešení problémů, při vytváření vlastních úloh žáky, zadává různé typy, úloh, podporuje různé přijatelné způsoby řešení
- učí žáky nenechat se zviklat případným neúspěchem

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáky reagovat v běžných situacích, domluvit se při řešení úkolu
- učí žáky tvořit slovní úlohy, formulovat otázky a tvořit odpovědi
- formuluje své myšlenky a názory přiměřené věku

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky pracovat ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve výuce
- učí respektovat odlišné názory, přijímat, co si ostatní myslí
- motivuje žáky k pomoci ostatním žákům a v případě potřeby o ni požádat

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k uvědomění si odpovědnosti ke spolužákům, k učiteli i k sobě samému
- učí respektovat druhé a pomoci druhému

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí smysl pro povinnost – pravidelná příprava na vyučování
- vede žáky k pochopení užitečnosti matematiky pro praktický život

Kompetence digitální

Učitel

- učí žáky vyhledávat, sbírat a třídit data i s použitím digitálních technologií
- učí žák číst a sestavovat jednoduché tabulky i za pomoci digitálních technologií a vytvářet diagramy
- učitel vede žáky k řešení jednoduchých praktických slovních úloh a problémů, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky, i s využitím digitálních technologií
- učí žáky rozlišovat obrazné symboly, porozumět jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky)
- klade důraz na používání kalkulačtoru, např. při provádění kontroly odhadů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Matematika 1. – 3. ročník**

Výstupy	Učivo	Poznámky
Číslo a početní operace		
– používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	– znalost čísel do 1 000, počítání po jedné, po desítkách, po stovkách, vytváření konkrétních souborů s daným počtem prvků – počítání s penězi – měření a vážení (litry, kilogramy, gramy) – názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů	Prv Pč OSV 1.2.7 OSV 1.4.3 OSV 1.4.5 OSV 2.4.2
– čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	– postavení čísel v číselné řadě – zápis čísla v desítkové soustavě	
– užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	– znázornění čísel na číselné ose porovnávání	
– provádí z paměti a písemně jednoduché početní operace s přirozenými čísly	– sčítání a odčítání bez přechodu a s přechodem přes desítku	

	<ul style="list-style-type: none"> – pamětné sčítání a odčítání v oboru do 1 000 – řady násobků daného čísla – řady násobků daného čísla – automatizace spojů malé násobilky, automatizace dělení – pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobílek – užití závorek – zaokrouhlování na desítky – písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměnou sčítanců – písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním – písemné násobení jednociferným činitelem – písemné dělení, kontrola výsledku násobením – vlastnosti početních operací s přirozenými čísly 	
<ul style="list-style-type: none"> – řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> – řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání – řešení slovních úloh s využitím vztahů o n-více a o n-méně – řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení – řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů n-krát více, n-krát méně – řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními výkony 	
Závislosti, vztahy a práce s daty		
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času – popisuje jednoduché závislosti z praktického života – doplňuje tabulky, posloupnosti čísel 	<ul style="list-style-type: none"> – čtení údajů na hodinách včetně digitálních – závislosti a jejich vlastnosti, sledování jednoduchých závislostí na čase (např. změna teploty během dne) – tabulky 	
Geometrie v rovině a v prostoru		

<ul style="list-style-type: none"> – rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci – porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky – rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> – orientace v prostoru (vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole apod.) – užití dětských skládanek a stavebnic, stavby podle obrázků – základní útvary v rovině: – křivá a rovná čára – kreslení, rýsování přímek a úseček, označování průsečíku různoběžek, rovnoběžky – odhad délky úsečky, vzdálenosti – měření délky úsečky s přesností na centimetry – čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník – základní útvary v prostoru: kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec – kreslení a rýsování rovinných obrázků ve čtvercové síti – praktické měření v místnosti, v terénu, jednotky: m, cm, dm, mm, km, převody 	
---	---	--

Matematika 4. – 5. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Číslo a početní operace		
<ul style="list-style-type: none"> – využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení – provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel – zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel – řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel 	<p>Početní výkony s přirozenými čísly</p> <ul style="list-style-type: none"> – zápis čísel v desítkové soustavě, číselná osa – řešení nerovnic – zaokrouhlování – vlastnosti početních operací – pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel – písemné sčítání a odčítání přirozených čísel – násobení 10, 100, 1000 – pamětné násobení přirozených čísel, násobilka – písemné násobení víceciferných čísel – dělení přirozených čísel jednociferným dělitelem – dělení čísel zakončených nulami – dělení z paměti – písemné dělení dvojciferným dělitelem – slovní úlohy – přirozená čísla, celá čísla 	<p>OSV 1.1.2 OSV 1.4.3 OSV 1.4.5 OSV 3.2.2</p>

<ul style="list-style-type: none"> – využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení – provádí písemné početní operace v oboru desetinných čísel a zlomků – zaokrouhluje desetinná čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru desetinných čísel – řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace 	<p>Zlomky a desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> – znázornění (číselná osa, teploměr, model) – zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem – desetinná čísla – zobrazování desetinných čísel na číselné ose – porovnání desetinných čísel, zaokrouhlování – sčítání desetinných čísel z paměti – písemné sčítání – odčítání desetinných čísel – modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku – porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel – přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty – porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose 	<p>OSV 1.1.2 OSV 1.4.3 OSV 1.4.5 OSV 3.2.2</p>
Závislosti, vztahy a práce s daty		
<ul style="list-style-type: none"> – vyhledává a třídí data – čte a sestavuje jednoduché grafy a diagramy 	<p>Grafy</p> <ul style="list-style-type: none"> – grafy, diagramy, tabulky 	<p>VI Pří</p>
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
<ul style="list-style-type: none"> – řeší jednoduché praktické úlohy a problémy 	<p>Slovní úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> – číselné a obrazové řady – magické čtverce – slovní úlohy 	
Geometrie v rovině a prostoru		
<ul style="list-style-type: none"> – narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce – sčítá a odčítá graficky úsečky 	<p>Základní útvary v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> – lomená čára, polopřímka – kolmice k přímce v daném bodě – rovnoběžky 	

<ul style="list-style-type: none"> – určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran – sestrojí rovnoběžky a kolmice – určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu – rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti překládáním papíru 	<ul style="list-style-type: none"> – rovnoběžky s přímkou v daném bodě – délka úsečky, vzájemná poloha svou přímek v rovině – jednotky délky a jejich převody – obdélník a čtverec – obvod čtverce a obdélníku – pravoúhlé trojúhelníky – kružnice, kruh – rýsování rovnostranných a rovnoramenných trojúhelníků – výpočet obvodu trojúhelníku – obsah čtverce a obdélníku – výpočty 	<p>Pč</p> <p>OSV 2.1.1</p>
<ul style="list-style-type: none"> – určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě, užívá jednotky obsahu 	<p>Základní útvary v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednotky obsahu – síť krychle a povrch krychle – síť kvádra a povrch kvádra – osově souměrné útvary – kvádr, krychle, jehlan, kužel, válec, koule – opakování 	<p>Pč</p> <p>OSV 2.2.4</p> <p>OSV 1.5.1</p>

5.1.3 Vzdělávací oblast: Informatika

5.1.3.1 Vzdělávací obor: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu: Obsahové, časové a organizační vymezení

Informatika je vyučována jako samostatný předmět. Základní organizační jednotkou je vyučovací hodina.

Vyučovací předmět Informatika zahrnuje učivo v rozsahu stanoveném Rámcovým vzdělávacím programem. Je realizován v časové dotaci 1 hodina týdně v 4. a 5. ročníku.

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Výuka probíhá na počítačích, noteboocích s myší nebo na tabletech, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Do vyučovacího předmětu se promítají tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech (EGS), Multikulturní výchova (MV), Environmentální výchova (EV), Mediální výchova (MV).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- zadávanými úkoly vede žáky k samostatnému objevování možností využití digitálních technologií nejen ve výuce, ale i v praktickém životě
- seznamuje žáky s obecně známými pojmy, učíme je používat známé symboly
- při poznávání využívá různé aplikace a nástroje, spoluprací s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- poskytuje žákům zpětnou vazbu a nabádáme žáky k aktivitám, např. analýze, hodnocení a tvoření
- učí žáky správně citovat informace

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- učí žáky při vlastní tvorbě využívat co nejširší škálu různých vizuálních prostředků včetně digitálních technologií a experimentovat s nimi
- vede žáky k nalézání a sdílení různých získaných informací a přístupů k tématu a vyměňování si zkušeností získaných při tvorbě,
- vede žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení a povzbuzujeme v hledání více způsobů řešení a poskytujeme žákům zpětnou vazbu
- oceňuje dílčí úspěchy při řešení problému a motivujeme žáky k další činnosti
- vede žáky k logickým a matematickým postupům v řešení problémů
- vede žáky k uvážlivému rozhodování a uvědomění si odpovědnosti za svá rozhodnutí
- při zadávání úkolů stanovuje pro žáky kritéria jejich splnění

Kompetence komunikativní

Učitel

- využívá a podněcuje žáky pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty nebo systému pro distanční výuku, při komunikaci dodržujeme vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)
- motivuje žáky k využívání digitální technologie k prezentování vlastní práce, jejímu interpretování a vzájemnému komunikování
- upozorňuje žáky na nebezpečí manipulace ze strany médií a na hrozby z internetu
- seznamuje žáky s různými typy informačních a komunikačních prostředků
- aktivizuje a motivuje žáky, klademe otázky a diskutujeme se žáky nad možnými odpověďmi
- vede žáky k tomu, aby dokázali vyjadřovat své myšlenky v logickém sledu, souvisle a kultivovaně
- učí žáky naslouchat druhým lidem, zapojovat se do diskuze a vhodně argumentovat

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky pracovat v týmu – rozdělit si a naplánovat práci, hlídat časový harmonogram apod.
- vede žáky k práci v podnětné atmosféře pro užívání digitálních technologií
- respektuje autorství a autorská práva a vede žáky k dodržování pravidel
- umožňuje žákům hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci dbá na to, aby byl žák ohleduplný a taktní a toleroval, že každý člověk je různě chápavý a zručný
- jedná se žáky s ohledem na jejich osobitost a využíváme individuální přístup tam, kde je potřeba
- vede žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi, k ovládnání svého chování, k přijímání nových rolí

Kompetence občanské

Učitel

- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla) a tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, žáci si chrání své heslo)
- při zpracovávání informací vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami
- vede žáky k uvádění (citace) použitého zdroje informací
- poskytuje žákům metodickou pomoc, jak počítačovou problematiku řešit, a to i bez porušení pravidel a zákonů
- vede žáky k odmítání útlaku a hrubého zacházení a k povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí v reálném i virtuálním světě

Kompetence pracovní

Učitel

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- vede žáky k práci s dostupnými digitálními technologiemi, programy i aplikacemi při tvorbě vizuálních vyjádření
- vede žáky k realizaci své skupinové tvůrčí projekty a využívání digitální technologie,
- oceňuje kreativitu žáků a konstruktivní nápady podporuje
- vede žáky k dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a systematickosti
- seznamuje žáky s novými technologiemi
- učí žáky adaptovat se na změněné, nebo nové pracovní podmínky

Kompetence digitální

Učitel

- seznamuje žáky s novými technologiemi
- učí žáky adaptovat se na změněné, nebo nové pracovní podmínky
- u žáků rozvíjí ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; žák je využívá při své tvorbě, při učení, v běžném životě a při řešení problémů
- motivuje žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat a sdílet data, informace a tvořit digitální obsah
- motivuje žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- vybízí žáky k využívání digitální technologie tak, aby si usnadnili práci, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy
- učí žáky chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost a seznamujeme je s novými technologiemi
- dodržuje a vyžaduje, aby žák v digitálním prostředí jednal eticky a dodržoval bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Informatika 4. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámka
Data, informace a modelování - Úvod do kódování a šifrování dat a informací		
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, vyslovuje odpovědi na základě dat - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví a znázorní ji - sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček 	<p>Data, informace</p> <ul style="list-style-type: none"> - sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku - hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů - vyhledávání informací na internetu <p>Kódování a přenos dat</p> <ul style="list-style-type: none"> - využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace <p>Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce</p>	
Algoritmizace a programování - Základy robotiky se stavebnicí		
<ul style="list-style-type: none"> - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu - sestaví robota podle návodu - sestaví program pro robota - oživí robota, otestuje jeho chování - najde chybu v programu a opraví ji - upraví program pro příbuznou úlohu - pomocí programu ovládá světelný výstup a motor - pomocí programu ovládá senzor - používá opakování, události ke spouštění programu 	<p>Řešení problému krokováním</p> <ul style="list-style-type: none"> - postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu - příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy - přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu - sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci <p>Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí senzoru</p>	
Informační systémy - Úvod do informačních systémů		
<ul style="list-style-type: none"> - v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi - nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky 	<p>Systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení - příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka 	

- určí, jak spolu prvky souvisí	- části systému a vztahy mezi nimi Školní informační systém	
Digitální technologie - Ovládání digitálního zařízení		
<ul style="list-style-type: none"> - najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky 	<p>Bezpečnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením - osobní údaje - uživatelské účty - hesla <p>Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku Příkazy a program Školní e-mailová schránka Školní informační systém</p>	

Informatika 5. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Data, informace a modelování - Úvod do modelování pomocí grafů a schémat		

<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, vyslovuje odpovědi na základě dat - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - vyčte informace z daného modelu - sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy - pracuje s texty, obrázky a tabulkami - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný 	<p>Sběr dat</p> <ul style="list-style-type: none"> – vytvoření jednoduchého online dotazníku – hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů <p>Kódování informace textem a číslem</p> <p>Kódování a šifrování textu</p> <p>Kritéria kontroly dat</p> <p>Graf, hledání cesty Schéma, obrázkové modely</p> <ul style="list-style-type: none"> – Model 	<p>Člověk a jeho svět</p> <p>MVR 2.1 OSV 1.1.1</p>
<p>Algoritmizace a programování - Základy programování (příkazy, opakující se vzory, vlastní bloky, náhoda)</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání, chování postavy a pro řízení pohybu a reakcí postav - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj - vytváří, používá nové bloky, kombinuje vlastní bloky - upraví program pro obdobný problém - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů - používá události ke spuštění činnosti postav - ovládá více postav pomocí zpráv 	<p>Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur</p> <p>Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt</p> <p>Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami</p>	<p>Člověk a jeho svět</p> <p>MVP 2.2</p>
Informační systémy - Úvod do práce s daty		
<ul style="list-style-type: none"> - v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi - pro vymezený problém zaznamená do existující tabulky nebo seznamu číselná a nečíselná data - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný 	<p>Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu</p>	<p>Vv, Hv, Pč Člověk a jeho svět</p> <p>OSV 1.5.1 MVR 1.6 MVP 1.2 EGS 2.5</p>
Digitální technologie - Práce ve sdíleném prostředí		

<ul style="list-style-type: none"> - najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu - propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi - uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého 	<p>Hardware a software</p> <ul style="list-style-type: none"> - složení počítače - přídatná zařízení <p>Bezpečnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením - osobní údaje - uživatelské účty - ověření uživatele - hesla <p>Využití digitálních technologií v různých oborech</p> <p>Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele</p> <p>Počítačová data, práce se soubory</p> <p>Propojení technologií, počítačové sítě, internet</p> <p>Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš</p> <p>Technické problémy a přístupy k jejich řešení</p> <p>Počítačové sítě</p> <p>Bezpečnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením - osobní údaje - uživatelské účty - hesla 	<p>Vv, Hv, Pč</p> <p>Člověk a jeho svět</p> <p>OSV 1.5.1</p> <p>MVR 1.6</p> <p>MVP 1.2</p> <p>EGS 2.5</p>
--	--	--

5.1.4 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

5.1.4.1 Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu: Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Člověk a jeho svět má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 1., 2., 3. ročníku, 3 hodiny týdně ve 4. ročníku a 4 hodiny týdně v 5. ročníku.

Předmět směřuje k rozvoji osobnosti žáka v oblasti vědomostí, dovedností a postojů týkajících se přírody a společnosti. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všítat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům; (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů. V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí, chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi. Seznamují se se světem financí. V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějinách a v čase. Podstatou tematického celku je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd. V předmětu Člověk a jeho svět se uplatňují zejména tyto metody: řízený rozhovor, diskuse, samostatná i skupinová práce při řešení problému. Zdrojem informací je bezprostřední dětská zkušenost a konkrétní jevy v přírodě a společnosti. Žáci se učí využívat informační a komunikační prostředky i technologie pro komunikaci. Učí se pracovat s různými zdroji informací. Využívají digitální technologie samostatně i ve dvojicích nebo ve skupinách

Do vyučovacího předmětu se promítají tato průřezová témata : Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- posiluje pozitivní vztah k učení
- učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- učí práci s chybou, rozvíjí sebehodnocení žáků
- předkládá dostatek informačních zdrojů (pracovní sešity, časopisy, vlastivědné učebnice)
- vybírá a využívá pro učení vhodné metody

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- učí žáky nebát se problémů, prakticky je řešit
- umožňuje různé přijatelné způsoby řešení problémů
- učí žáky dokázat obhájit si své řešení
- předkládá takové úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů lidské činnosti respektivně vzdělávacích oblastí
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení, ale současně týmovou spolupráci při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním jazyce
- využívá komunikativní dovednosti k vytvoření mezilidských vztahů
- podporuje kritiku a sebekritiku

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky pracovat v týmech, vnímat vzájemné odlišnosti
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učí žáky kriticky hodnotit práci v týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Kompetence občanské

Učitel

- učí žáky kamarádskému chování a poskytnutí požadované pomoci
- vede žáky k sebeúctě k druhým lidem
- vede žáky k respektování a ochraně našich tradic a kulturního i historického dědictví
- učí žáky rozlišovat základní rozdíly mezi lidmi, obhájit a odůvodnit své názory, připustit svůj omyl a dohodnout se na společném postupu řešení
- seznamuje žáky s principy demokracie, s pravidly slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům

Kompetence pracovní

Učitel

- vytváří ve výuce podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění se pracovní podmínky, žáci jsou vedeni k adaptaci na nové pracovní podmínky
- pochvalou za odvedenou práci vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- důsledně vede k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a plnění svých povinností
- rozvíjí smysl pro povinnost – pravidelná příprava na vyučování

Kompetence digitální

Učitel

- prezentuje vhodné digitální technologie pro usnadnění komunikace ve škole i mimo ni podle komunikačního záměru a situace
- vede žáky k vytváření a sdílení jednoduchých textů v elektronické podobě
- dává prostor pro čtení elektronických textů
- klade důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají a na ověřování informací z více zdrojů
- učí žáky, jak vyhledávat informace na sociálních sítích a jak je využít

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Člověk a jeho svět 1. – 3. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Místo, kde žijeme		
<ul style="list-style-type: none"> – vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí – prakticky poznává místní a regionální skutečnosti (např. v dopravní výchově) 	<p>Domov</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientace v místě bydliště – prostředí domova <p>Škola</p> <ul style="list-style-type: none"> – prostředí školy – činnosti ve škole – okolí školy – bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace <p>Obec (město), místní krajina</p> <ul style="list-style-type: none"> – její části – poloha v krajině, minulost a současnost obce (města) – význačné budovy – dopravní síť <p>Okolní krajina (místní oblast, region)</p> <ul style="list-style-type: none"> – zemský povrch a jeho tvary – vodstvo na pevnině – rozšíření půd – rostlinstva a živočichů – vliv krajiny na život lidí – působení lidí na krajinu a životní prostředí – orientační body a linie – světové strany <p>Regiony ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> – Praha a vybrané oblasti ČR 	
<ul style="list-style-type: none"> – začlení svou obec (město) do příslušného kraje, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) 	<p>Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> – domov – krajina – národ – základy státního zřízení a politického systému ČR – státní správa a samospráva – státní symboly <p>Evropa a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> – kontinenty – evropské státy – EU, cestování <p>Mapy obecně zeměpisné a tematické</p> <ul style="list-style-type: none"> – obsah – grafiky – vysvětlivky 	Vv, Hv VDO 1.1

Lidé kolem nás		
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi – odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností – orientují se v základních právech a povinnostech, ve světě financí – projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům 	<p>Rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> – postavení jedince v rodině – role členů rodiny – příbuzenské a mezigenerační vztahy – život a funkce rodiny – práce fyzická a duševní – zaměstnání <p>Soužití lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> – mezilidské vztahy – komunikace – principy demokracie <p>Chování lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> – vlastnosti lidí – pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládnutí vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům <p>Kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> – podoby a projevy kultury – kulturní instituce 	<p>Čj</p> <p>EMV 4.1</p>
Člověk a jeho zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle – projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví – rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	<p>Lidské tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> – stavba těla, základní funkce a projevy životní potřeby člověka – pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou <p>Péče o zdraví a zdravá výživa</p> <ul style="list-style-type: none"> – denní režim – pitný režim – pohybový režim – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy – nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi – drobné úrazy a poranění , prevence – poskytování první pomoci – zdraví - stav bio-psycho-sociální rovnováhy života a důležitá hodnota v životě člověka 	

<ul style="list-style-type: none"> – chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci – v případě potřeby umí požádat o pomoc – uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu – reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<p>Návykové látky a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> – odmítání návykových látek – hrací automaty a počítače, závislost – nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií <p>Osobní bezpečí</p> <ul style="list-style-type: none"> – bezpečné chování v rizikovém prostředí a vzájemná pomoc – v silničním provozu v roli chodce a cyklisty – krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání) – vhodná a nevhodná místa pro hru – dopravní značky – předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) – přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání, správný způsob volání ba tísňovou linku – mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém 	<p>Vv, Hv</p> <p>MKV 1.2</p>
Lidé a čas		
<ul style="list-style-type: none"> – využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 	<p>Orientace v čase a časový řád</p> <ul style="list-style-type: none"> – určování času, čas jako fyzikální veličina – kalendáře – letopočet – generace – denní režim – roční období 	<p>M</p>

<ul style="list-style-type: none"> – pojmenuje některé rodáky, kulturní a historické památky, významné události regionu – uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, a zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost 	<p>Současnost a minulost v našem životě</p> <ul style="list-style-type: none"> – proměny způsobu života – bydlení – předměty denní potřeby – průběh lidského života – státní svátky a významné dny <p>Regionální památky – péče o památky</p> <p>Báje, mýty, pověsti</p> <ul style="list-style-type: none"> – minulost kraje a předků – domov – vlast – rodný kraj 	Čj
Rozmanitost přírody		

<ul style="list-style-type: none"> – pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích 	<p>Látky a jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – třídění látek – změny látek – vlastnosti – porovnávání látek <p>Voda a vzduch</p> <ul style="list-style-type: none"> – výskyt – vlastnosti a formy vody – oběh vody v přírodě – vlastnosti – složení <p>Nerosty a horniny , půda</p> <ul style="list-style-type: none"> – některé hospodářsky významné horniny a nerosty – zvětrávání – vznik půdy a její význam <p>Vesmír a Země</p> <ul style="list-style-type: none"> – sluneční soustava – den a noc <p>roční období</p> <p>Rostliny, houby, živočichové</p> <ul style="list-style-type: none"> – znaky života – životní potřeby a projevy – průběh a způsob života – výživa – stavba těla – význam v přírodě a pro člověka <p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> – odpovědnost lidí – ochrana a tvorba životního prostředí – likvidace odpadů – živelné pohromy a ekologické katastrofy – rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi 	Vv, Hv
<ul style="list-style-type: none"> – roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě – provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	<p>Životní podmínky</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozmanitost podmínek života na Zemi – význam ovzduší – vodstva – půd – podnebí a počasí <p>Rovnováha v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> – význam – vzájemné vztahy mezi organismy – základní společenstva 	EMV 3.4

Člověk a jeho svět 4. – 5. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Místo, kde žijeme		
<ul style="list-style-type: none"> – určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu – určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě – rozlišuje mezi náčrtu, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy – vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam – porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích – rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> – domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště – škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace – obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť – okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany – regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR – naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly – Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování – Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky 	<p>EMV 4.1 EMV 1.5 EMV 3.5</p>
Lidé kolem nás		

<ul style="list-style-type: none"> – vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) – rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat – orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	<ul style="list-style-type: none"> – rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání – soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie – chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům – právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy – vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky 	<p>EGS 2.5 VDO 4.2 VDO 2.3 VDO 2.2 VDO 4.3 EGS 1.3 EGS 2.1 EGS 3.3 EGS 3.6 EGS 3.7 EMV 2.1 EMV 2.2 EMV 2.3 EMV 2.6 EMV 2.7</p>
Lidé a čas		
<ul style="list-style-type: none"> – pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy – využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti – srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik 	<ul style="list-style-type: none"> – orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období – současnost a minulost v našem životě – proměn způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny – regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost – báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj 	<p>MKV 2.3 MKV 3.5 MKV 3.2</p>

Výstupy	Učivo	Poznámky
Rozmanitost přírody		

<ul style="list-style-type: none"> – objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody, nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka 	<p>Látky a jejich vlastnosti Voda a vzduch Nerosty a horniny, půda</p> <ul style="list-style-type: none"> – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě – vlastnosti, složení, proudění vzduchu – význam pro život – některé hospodářsky významné horniny a nerosty – zvětrávání, vznik půdy a její význam 	<p>OSV 1.1.2 OSV 1.3.2 OSV 1.4.5 OSV 2.1.1 OSV 2.2.2 OSV 2.3.4 OSV 2.3.5 OSV 3.2.3 MKV 2.6 EMV 1.1 EMV 1.2 EMV 1.3 EMV 1.4 EMV 1.5 EMV 2.1 EMV 2.2 EMV 2.3</p>
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období 	<p>Vesmír a Země</p> <ul style="list-style-type: none"> – sluneční soustava – den a noc – roční období 	
<ul style="list-style-type: none"> – zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy – porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech – prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá i klíče a atlasy – rozliší druhy podnebí a základní znaky počasí 	<p>Rostliny, houby, živočichové Životní podmínky</p> <ul style="list-style-type: none"> – význam a vzájemné vztahy mezi organismy – základní společenstva – znaky života rostlin, hub a živočichů – životní potřeby a projevy – průběh a způsob života, výživa a stavba těla – význam rostlin, hub a živočichů pro přírodu a člověka – rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlin, živočišstva na Zemi – podnebí a počasí – význam a vzájemné vztahy mezi organismy – základní společenstva 	
<ul style="list-style-type: none"> – zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat 	<p>Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí – ochrana rostlin a živočichů – likvidace odpadů – živelné pohromy a ekologické katastrofy 	

<ul style="list-style-type: none"> – založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu 	<p>Praktická cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> – pěstování rostlin – pokusy s vodou – čistota, odpařování – klíčení rostlin – třídění odpadů atd. 	
Člověk a jeho zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> – využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života 	<p>Lidské tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> – lidské tělo – stavba, základní funkce a projevy – životní potřeby člověka – pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou – základy lidské reprodukce, vývoj jedince 	
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po narození 	<ul style="list-style-type: none"> – vývoj lidského jedince – biologické a psychické změny v dospívání <ul style="list-style-type: none"> – rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky 	
<ul style="list-style-type: none"> – účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob 	<p>Péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> – denní režim, pitný režim, pohybový režim – zdravá strava – nemoc, drobné úrazy, poranění – osobní, intimní a duševní hygiena – zdravý životní styl, – správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; – nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS - prevence nemocí a úrazů při drobných poraněních 	

<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v mimořádných situacích – ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek – rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných – vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista 	<p>Osobní bezpečí</p> <ul style="list-style-type: none"> – chování za mimořádných situací a v případě hromadného ohrožení – riziková místa a situace – přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví- služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku – dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), – krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, označování nebezpečných látek – mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém – šikana, týrání sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy zneužívání v médiích 	
<ul style="list-style-type: none"> – předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek 	<p>Návykové látky a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> – odmítání návykových látek – označování nebezpečných látek – hrací automaty a počítače – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost – nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií 	

<ul style="list-style-type: none"> – ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc – rozpozná život ohrožující zranění 	<p>První pomoc</p> <ul style="list-style-type: none"> – základy první pomoci – přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku 	
	<p>Zásady slušného chování</p> <ul style="list-style-type: none"> – pravidla slušného chování mezi chlapci a děvčaty – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům – korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, 	

5.1.5 Vzdělávací oblast: Umění a kultura

5.1.5.1 Vzdělávací obor: Hudební výchova

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu: Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova má časovou dotaci 1 hodinu týdně v 1. – 5. ročníku. Výuka probíhá většinou ve třídě nebo ve školní hudební učebně. Žáci zpívají za doprovodu keyboardu či klavíru, dětských rytmických nástrojů či reprodukované hudby.

Důraz je kladen na využití a rozvoj individuálních hudebních schopností a dovedností žáků. Snahou učitele je, aby žáci byli schopni na základě svých dispozic zpívat intonačně čistě a rytmicky přesně, s využitím jednoduchých hudebních nástrojů či doprovodit hudbu pohybem, lidovým tancem. Tomuto záměru odpovídá vhodný výběr písní či skladeb.

Při výuce neopomíjíme ani hudební teorii. Vedeme žáky k tomu, aby byli schopni orientovat se v zápisu jednoduché písně či skladby. Během výuky Hudební výchovy se žáci seznámí s hudebními díly nejvýznamnějších českých a světových skladatelů. Zpěv by se měl stát pro děti přirozenou potřebou pro vyjádření pohody a radosti, a to i v jiných předmětech než Hv. K navození radostné atmosféry napomáhá každodenní zpěv zařazovaný v průběhu vyučování jako doplněk učiva nebo jako příjemná relaxační chvíle.

Nedílnou součástí výuky Hudební výchovy jsou návštěvy koncertů, divadelních představení, společenských akcí. K těmto účelům využíváme prostory v kulturním zařízení v našem městě.

Do vyučovacího předmětu Hudební výchova se promítají tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech (EGS).

Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást vyučovacího předmětu. Tématické okruhy průřezových témat se prolínají s učivem předmětu Hudební výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- předkládá žákům lidové či umělé písně a poslechové skladby pomocí takových aktivačních metod, aby u nich vzbudil zájem s nimi nadále pracovat a s využitím hudební teorie je lépe vnímat

Kompetence komunikativní

Učitel

- při doprovodu písní využívá hry na jednoduché hudební nástroje. Žáci při této týmové práci ctí schopnosti a výkony ostatních spolužáků či druhých lidí, učí se vystupovat před spolužáky, sdělovat svoje pocity prostřednictvím zvuků a hudby

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- učí žáky ovládat notový zápis, znát hodnotu a názvy not. Na základě těchto vědomostí žáci aktivně rytmezují a melodizují jednoduché texty, improvizují v rámci nejjednodušších hudebních forem

Kompetence občanské

Učitel

- usiluje o to, aby se z žáků stali budoucí návštěvníci koncertních sálů a divadelních sálů, aby poznávali souvislosti všech druhů umění

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k tomu aby využívali celý komplex hudebních činností i ve Výtvarné výchově - reprodukce požitků, v Literární výchově - poznatky o skladatelích a jejich hudebních dílech a Tělesné výchově - improvizovat pohyb na danou hudbu, tančit jednoduché lidové a společenské tance

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání digitálních aplikací jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- motivuje žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebe prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Hudební výchova 1. – 3. ročník**

Výstupy	Učivo	Poznámky
Vokální činnosti		

<ul style="list-style-type: none"> – zpívá v jednohlase – rytmizuje a melodizuje jednoduché texty 	<p>Pěvecký a mluvní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv) – hlasová hygiena – rozšiřování hlasového rozsahu <p>Hudební rytmus</p> <ul style="list-style-type: none"> – realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu <p>Intonace, vokální improvizace</p> <ul style="list-style-type: none"> – diatonické postupy v durových a mollových tóninách , hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.) <p>Záznam vokální hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky) – nota jako grafický znak pro tón – zápis rytmu jednoduché písně – notový zápis jako opora při realizaci písně 	Čj
Instrumentální činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> – využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<p>Hra na hudební nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> – reprodukce motivů, témat jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře 	
<p>- porovná nabízené způsoby doprovodů a vybere ten, který se mu zdá pro danou píseň nejvhodnější, svoje rozhodnutí se pokusí zdůvodnit a případně píseň doprovodit zvoleným způsobem</p>	<p>Rytmizace, melodizace a hudební improvizace</p> <ul style="list-style-type: none"> – hudební doprovod – hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď) – jednodílná písňová forma – různé hudební doprovody lidových i umělých písní interpretované učitelem i žáky na akustické i elektronické nástroje (Orffův instrumentář, kytara, klavír, keyboard) nebo vytvořené v aplikacích – zdůvodnění vybraného doprovodu (líbí-nelíbí, proč - hra s hudební barvou), – samotný výběr doprovodů z nabízených možností 	Vv OSV 2.3.1

Hudebně pohybové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> – reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku a směr melodie 	<p>Taktování, pohybový doprovod znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt – taneční hry se zpěvem – jednoduché lidové tance <p>Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků <p>Orientace v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> – utváření pohybové paměti – reprodukce pohybů při tanci, či pohybových hrách 	<p>Tv</p> <p>OSV 1.4.1</p>
Poslechové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby – rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální a instrumentální a vokálně instrumentální 	<p>Kvality tónů</p> <ul style="list-style-type: none"> – délka, síla, barva, výška <p>Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj</p> <p>Hudební styly a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> – hudba taneční, pochodová, ukolébavka.... <p>Interpretace hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) 	<p>Čj</p> <p>OSV 1.4.1</p>

Hudební výchova 4. a 5. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Vokální činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> – zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti – realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not 	<p>Pěvecký a mluvní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorby tónu, dynamicky odlišený zpěv) – hlasová hygiena – rozšiřování hlasového rozsahu <p>Hudební rytmus</p> <ul style="list-style-type: none"> – realizace písni ve dvoučtvrt'ovém, tříčtvrt'ovém a čtyřčtvrt'ovém taktu <p>Dvojhlas a vícehlas</p> <ul style="list-style-type: none"> – prodleva – kánon – lidový dvojhlas <p>Intonace, vokální improvizace</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> – diatonické postupy v durových a mollových tóninách – hudební hry <p>Záznam vokální hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky) – nota jako grafický znak pro tón – zápis rytmu jednoduché písně – notový zápis jako opora při realizaci písně 	
Instrumentální činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> – využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní – vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizaci – porovná nabízené způsoby doprovodů a vybere ten, který se mu zdá pro danou píseň nejvhodnější, svoje rozhodnutí se pokusí zdůvodnit a případně píseň doprovodit zvoleným způsobem – z dostupných zdrojů vybere vhodnou aplikaci pro vlastní hudební pokusy a navrhne, jak by šlo aplikaci využít například pro vlastní tvorbu a zrealizuje svůj hudební nápad 	<p>Hra na hudební nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů <p>Rytmizace, melodizace a hudební improvizace</p> <ul style="list-style-type: none"> – tvorba přede her, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně – hudební doprovod, hudební hry, jednodílná písňová forma – různé hudební doprovody lidových i umělých písní interpretované učitelem i žáky na akustické i elektronické nástroje (Orffův instrumentář, kytara, klavír, keyboard) nebo vytvořené v aplikacích – zdůvodnění vybraného doprovodu (líbí-nelíbí, proč - hra s hudební barvou), – samotný výběr doprovodů z nabízených možností <p>Záznam instrumentální melodie</p> <ul style="list-style-type: none"> – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu či tématu instrumentální skladby – využití notačních programů – digitální tvorba vlastních hudebních nápadů 	Vv OSV 1.5.1
Hudebně pohybové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> – ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě 	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby	Tv

<p>individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</p>	<ul style="list-style-type: none"> – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt – taneční hry se zpěvem – jednoduché lidové tance <p>Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků 	<p>EGS 1.5</p>
Poslechové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby – rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků – ve skladbě prezentované prostřednictvím digitálního zobrazení na tabuli nebo počítači seřadí části hrané skladby do správného celku 	<p>Kvalita tónů</p> <ul style="list-style-type: none"> – délka, síla, barva, výška <p>Vztah mezi tóny</p> <ul style="list-style-type: none"> – souzvuk, akord – hudební formy - malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace – interpretace hudby – hudební hry pomocí aplikace, např. Sluchohry, nebo hry vytvořené ve vhodné aplikaci <p>Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem</p> <ul style="list-style-type: none"> – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace – pohyb, melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba – metrické,rytmické,dynamické,harmonické změny v hudebním proudu <p>Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroje</p> <p>Hudební styly a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> – hudba taneční, pochodová, ukolébavka, atd. <p>Hudební formy</p> <ul style="list-style-type: none"> – malá písňová forma, rondo, variace <p>Interpretace hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) 	<p>Čj</p> <p>EGS 2.5</p>

5.1.5.2 Vzdělávací obor: Výtvarná výchova

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výtvarná výchova umožňuje prožití a poznání nových činností, přináší uspokojení z práce a z dokončení díla. Probouzí a aktivuje smyslové vnímání, prohlubuje všestrannou citlivost a tvořivý přístup k životu. Vyučovací předmět Výtvarná výchova má časovou dotaci 1 hodinu týdně v 1. – 5. ročníku.

Výuka probíhá v 45minutových celcích nebo v půlených hodinách. Zahrnuje učivo v rozsahu stanoveném Rámcovým vzdělávacím programem. Výuka probíhá v jednotlivých třídách formou samostatné práce, kolektivní práce nebo formou projektů.

Obsah výtvarné výchovy vytvářejí tři hlavní oblasti, jejich vzájemné vztahy a proporce. První oblastí je výtvarné osvojování skutečnosti, která dítě obklopuje jako svět tvarů, barev, objemů a materiálů spojené s probouzením a rozvíjením smyslové citlivosti a vnímavosti, představivosti a fantazie i výtvarného vyjadřování.

Druhou oblastí je experimentování a práce s výtvarnými prostředky, vedoucí k poznávání materiálů z oboru výtvarné práce, jejich vlastností a výrazových možností. Sem patří i modelování, organizace prostoru a dekorativní práce.

Třetí oblastí je osvojování výtvarného umění, jako výchova k vnímání a hodnocení uměleckých děl a výchova k poznávání životního stylu.

Vzdělávání v předmětu výtvarná výchova vede žáky k svobodnému vyjádření svých poznatků o světě, ve kterém žijí, ke schopnosti výtvarně vyjádřit své pocity, dává prostor pro rozvoj fantazie. Žáci získají základní vědomosti z oblasti výtvarného umění, výtvarných technik a ověří si míru talentu v této oblasti. Výuka se doplňuje návštěvami galerií, výstav, ateliérů, památek, besed s výtvarníky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- učí žáky samostatně pracovat a experimentovat
- posiluje pozitivní motivaci
- učí porovnávat a hodnotit výsledky své práce
- propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává přiměřené úkoly
- podporuje kreativitu
- vede žáky k výtvarnému vyjadřování vlastních prožitků a zážitků z četby, divadla ...

Kompetence komunikativní

Učitel

- při skupinové práci učí žáky domluvit se na společném řešení
- vede žáky k hodnocení informací z tisku, televize, reklam
- podporuje týmovou spolupráci

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky pracovat ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve výuce
- při hodnocení prací ostatních žáků je objektivní a taktní

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k respektování našich tradic, ke kladnému vztahu k rodině

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k bezpečnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vede žáky k ochraně životního prostředí

Kompetence digitální

Učitel

- motivuje žáky k užívání různých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- poskytuje žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova 1. – 3. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Rozvíjení smyslové citlivosti		
<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ 	<p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury- jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru <p>Uspořádání objektů do celků</p> <ul style="list-style-type: none"> – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření 	Prv Čj Pč

<ul style="list-style-type: none"> – učí se rozlišovat mezi jednotlivými vizuálními obsahy a objevuje, k čemu jsou určeny (například kresba v knize, animace v animovaném filmu pro děti, animace v reklamě) 	<p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly</p> <ul style="list-style-type: none"> – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly <p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média, reklama – vybraná vizuální díla umělecké i běžné produkce (malba, grafika, socha, ilustrace, architektura, animace, hraný film, reklama), vnímání reprodukce a originálu – smyslové podněty a jejich vyjádření – sdělení pocitu, důvodu výběru – kombinace vybraných prostředků - kresba a otisk, malba a frotáž – edukativní programy v dostupných galeriích – vybrané online sbírky a díla 	<p>OSV 1.1.1 OSV 1.5.1 OSV 2.1.1. MVR 1.1 MVR 2.2 EMV 1.1 EMV 3.2 MKV 1.3 MKV 2.9</p>
Uplatňování subjektivity		
<ul style="list-style-type: none"> – v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace – vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje – při vlastní tvorbě objevuje možnosti různých prostředků (kresba, malba, digitální fotografie, nástroje vybraných programů pro kreslení) 	<p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</p> <ul style="list-style-type: none"> – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho vnímání v prostoru, akční tvar malby a kresby <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, comics, reklama <p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</p> <ul style="list-style-type: none"> – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založená na smyslovém vnímání) 	
Ověřování komunikačních účinků		

<ul style="list-style-type: none"> – interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností – na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<p>Osobní postoj v komunikaci</p> <ul style="list-style-type: none"> – jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací <p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu), <p>Proměny komunikačního obsahu</p> <ul style="list-style-type: none"> – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 	
--	--	--

Výtvarná výchova 4. a 5. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Rozvíjení smyslové citlivosti		
<ul style="list-style-type: none"> – při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) 	<p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru – vizuální prostředky - vlastnosti, rozdíly, vlastní preference 	OSV 1.1.1 OSV 1.1.2 OSV 1.2.3
	<p>Uspořádání objektů do celků</p> <ul style="list-style-type: none"> – uspořádání objektů na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemné postavení ve statickém a dynamickém vyjádření 	OSV 1.5.1 OSV 2.1.1 EGS 1.1
<ul style="list-style-type: none"> – při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností – při vlastní tvorbě objevuje možnosti různých prostředků (kresby, malby, animace, prostorové tvorby, digitální fotografie, nástrojů vybraných programů a aplikací), experimentuje s nimi, vytváří varianty, výsledky si porovnává a učí se vystihnout odlišnost v závislosti na použitém prostředku – objevuje, jak použitá digitální technologie pro propojení zvuku a obrazu může zdůraznit smyslový vjem či pocit, vychází ze svých nápadů i pracuje podle jednoduchého zadání 	<p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama – smyslové podněty a jejich vyjádření, kombinace vybraných prostředků (např. kresba a otisk, malba a frotáž,...) – jednoduchá úprava digitální fotografie (změna barevnosti, velikosti, výběr detailu, ...) – tvorba animací – různost výsledků tvorby v závislosti na užití rozdílných prostředků – originální využití běžného předmětu – zvuk a proměny obsahu obrazu 	EGS 1.5 MKV 1.1 MKV 1.2

<ul style="list-style-type: none"> – nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě – užívá při tvorbě různé prostředky včetně digitálních technologií (například nástrojů a programů pro kresbu, funkce přiblížení obrazu pro zaměření na detail apod.) – experimentuje s kombinacemi různých prostředků (například projekce vlastní kresby, malby nebo textu na plochu, objekt či do prostoru) a sdělí, co se mu osvědčilo a proč 	<p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly</p> <ul style="list-style-type: none"> – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly – proměna světelných a barevných kvalit - projekce na plochu, na objekt a do prostoru – proměna prostoru světlem – propojení tradičních prostředků (kresba, malba, grafika, text) s digitálními médii (promítnutí fotografie/videozáznamu na kresbu, objekt, architekturu, text) – ozvučená instalace tvorby 	<p>MKV 1.3 MKV 4.1 MKV 4.2</p>
Uplatňování subjektivity		
<ul style="list-style-type: none"> – osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky – experimentuje s prostředky, kterými je možné vyjádřit nebo zachytit smyslový vjem, seznamuje se s jednoduchými postupy a prostředky animace s využitím digitálních technologií 	<p>Typy vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> – jejich rozlišení, výběr a uplatnění <ul style="list-style-type: none"> – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama <p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</p> <ul style="list-style-type: none"> – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby 	

<ul style="list-style-type: none"> – porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace – seznamuje se s různorodostí vizuální produkce i v online prostředí, vybere díla, která ho zaujala a sdělí důvod svého výběru – pracuje s vybranými zdroji v digitálním prostředí - ukládá si například vybraná umělecká díla, zaznamenává si důvod, proč si je vybral – učí se využívat digitální zdroje a dokumentaci pro svoji vlastní práci – učí se rozlišovat a třídit různé digitální zdroje, sdělí co je nejčastěji inspirací pro jeho tvorbu a proč – vytváří si postupně svoje vlastní kritéria pro třídění digitálních zdrojů a vybraných uměleckých děl (například si ukládá odkazy na online sbírky, třídí umělecká díla podle toho, zda se jedná o fotografii či prostorový objekt) 	<p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</p> <ul style="list-style-type: none"> – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) – různorodá vizuální díla umělecké i běžné produkce, výběr díla a jeho vnímání - – sdělení pocitu, důvodu výběru – reprodukce a originál – edukativní programy v dostupných galeriích – vybrané online sbírky a díla – zdroje jako inspirace - různé druhy zdrojů, jejich výběr, třídění, ukládání, využití při reflexi vlastní tvorby – společná i osobní kritéria pro třídění zdrojů inspirací – záznam/dokumentace, prezentace – dokumentace vlastních děl - digitální fotografie a nástroje pro úpravu (např. změna velikosti, výběr detailu,...) 	
<p>Ověřování komunikačních účinků</p>		

<ul style="list-style-type: none"> – nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil – postupně se učí vytvářet si digitální fotodokumentaci svých vlastních děl, třídit ji a sdílet s ostatními – - zajímá se o výsledky tvorby ostatních, sleduje vybrané online sbírky a vnímá je jako zdroj inspirace – se záměrem si prohlíží vybraná umělecká díla z online sbírek dostupných galerií, vybraná díla představí svým spolužákům a zajímá se o postřehy ostatních – zaznamenává si výstavy a kulturní události, které navštívil, vyhledává si k nim informace 	<p>Osobní postoj v komunikaci</p> <ul style="list-style-type: none"> – jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací – jednoduchý záznam tvůrčí aktivity (krátký text, kresba, koláž, fotografie, jednoduchá myšlenková mapa, ...) – průprava pro založení a vedení vlastního portfolia – výběr a uspořádání fotodokumentace vlastních děl <p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu), – interakce s publikem (různorodost skupin a záměr prezentace) <p>Proměny komunikačního obsahu</p> <ul style="list-style-type: none"> – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 	
--	---	--

5.1.6 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

5.1.6.1 Vzdělávací obor: Tělesná výchova

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Tělesná výchova je v 1. - 5.ročníku zařazena v učebním plánu jako samostatný předmět s časovou dotací 2 vyučovací hodiny týdně, ale její prvky prostupují i jinými vyučovacími předměty a jsou součástí rekreačních přestávek. Základní organizační formou je vyučovací hodina tělesné výchovy, která obsahuje rušné, průpravné, nácvikové nebo výcvikové, kondiční, ale i uvolňovací a relaxační části. V předmětu Tělesná výchova jsou využívány prvky Zdravotní tělesné výchovy. Výuka je koedukována.

Pro výuku je využívána školní tělocvična, fotbalové hřiště Za Kalvárií, sportovní areál.

Cílem Tělesné výchovy je vytvořit kladný vztah žáků ke zdravotně orientované zdatnosti a celoživotní pohybové aktivitě. Tělesná výchova přijímá všechny poznatky, které mají vztah ke zdraví. V rámci mezipředmětových vztahů a v souladu s výchovou ke zdraví a ekologickou výchovou je chápána jako součást výchovy ke zdravému životnímu stylu. Orientuje se zejména na výchovu ke správnému dennímu režimu s pohybovou aktivitou zaměřenou na dosažení přiměřené úrovně zdravotně orientované zdatnosti a na komplexní relaxaci a regeneraci ve spojení se zdravou výživou.

Tělesná výchova je organizována tak, aby probouzela radost z pohybu a zdravou soutěživost. Je zaměřena na rozvoj pohybových schopností, zejména na koordinaci pohybu, a vede žáky k vnímání krásy pohybu, ladnosti, rytmu a tempa. Učí žáky orientovat se v prostoru a čase. Pěstuje v dětech vůli, cílevědomost, samostatné rozhodování, zdravou rivalitu, ale i smíření se s porážkou a uznání soupeřových kvalit. Pomáhá rozvíjet cit pro spravedlnost, kolegiální i kolektivnost. Vede žáky ke správnému držení těla, odhadu své síly a účelné relaxaci. Významné je propojování pohybových činností s dalšími oblastmi vzdělání, jako je hudební výchova, estetika, poznávání a ochrana přírody, dopravní kázeň, hygiena, úrazová zábrana, etika, právo atd.

Bezpečnost didaktického procesu v Tělesné výchově zajišťuje učitel svou přítomností po celou dobu vyučovací jednotky, volí nejúčelnější metody a formy práce a respektuje přitom obsah učebních osnov, učební podmínky a tělesnou a fyzickou vyspělost žáků. Vydává jasné a srozumitelné povely a pokyny, soustavně kontroluje bezpečnost a funkčnost náradí a náčiní. Při pohybových činnostech v přírodě volí terén a překážky úměrné možnostem žáků.

Do vyučovacího předmětu Tělesná výchova se promítají tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova(OSV), Enviromantální výchova(EMV), Multikulturní výchova(MKV). Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást vyučovacího předmětu. Tématické okruhy průřezových témat se prolínají s učivem předmětu Tělesná výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- podporuje sebedůvěru žáků v jejich schopnosti
- vytváří u žáků vhodné pohybové návyky
- vede žáky k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení
- umožní žákům samostatnou přípravu soutěží, závodů a pohybových akcí na úrovni třídy
- vhodně motivuje v souladu s individuálními pohybovými zájmy a předpoklady žáků
- umožní zažít úspěch každému žákovi v rámci týmů i samostatně
- zařazuje diferencované činnosti odpovídající výkonnosti žáků
- hodnotí žáky důsledně podle individuálního zlepšení jejich výkonu
- vytváří příležitosti i časový prostor pro dodatečné osvojení pohybových dovedností a vyrovnávacích cvičení
- předkládá žákům dostatek zpětných informací o jejich činnosti a o úrovni pohybových dovedností

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- umožní žákům navrhovat a provádět obměny pohybových činností
- vede žáky k tomu, aby se nedali odradit případným nezdarem
- vede žáky k uvážlivému rozhodování a uvědomování si zodpovědnosti za své chování

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k aktivnímu se zapojování do pohybových činností, soutěží a her
- vede žáky k naslouchání názorů spolužáků, k zapojování se do diskuse a obhajování svých názorů
- dává žákům prostor k vyjádření svých názorů a připomínek
- umožní žákům vyjadřovat své pocity a dojmy
- učí žáky slušné verbální i nonverbální komunikaci mezi sebou v týmu i vůči soupeři
- učí povzbuzování všech spolužáků bez rozdílu výkonnosti

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k vzájemné toleranci a pomoci
- dbá, aby vzájemná komunikace byla vedena v příjemné atmosféře
- pomáhá žákům vytvářet si pozitivní představu o sobě samém

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k vzájemnému slušnému chování bez hrubosti a násilí
- učí žáky hrát fair-play
- vede žáky k co nejlepšímu plnění pohybových úkolů

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k udržování pořádku a k ukládání náradí a náčiní

Kompetence digitální

Učitel

- pomáhá žákům vyhodnocovat data, týkající se kondičně zaměřených pohybových aktivit, která žák získává pomocí digitálních technologií
- měří pohybové výkony moderními technologiemi a zaznamenává je do tabulky a navzájem je porovnává
- sleduje vývěsky a webové stránky tělovýchovných a sportovních organizací v místě bydliště a je schopen o nich informovat

Vzdělávací oblast vyučovacího předmětu**Tělesná výchova 1. ročník**

Výstupy	Učivo	Poznámky
Činnosti ovlivňující zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> – spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti – uplatňuje hlavní zásady hygieny a 	<ul style="list-style-type: none"> – význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu – příprava organismu - příprava 	<p>Člověk a jeho svět</p> <p>OSV 1.2.3</p>

<p>bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</p>	<p>před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> – zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení na jejich praktické využití – hygiena při Tělesné výchově - vhodné prostředí, oblečení, obuv, hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí – bezpečnost při pohybových činnostech 	<p>EMV 4.4</p>
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
<ul style="list-style-type: none"> – zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení – spolupracuje při jednoduchých týmových soutěžích a pohybových činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> – pohybové hry-s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost – základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti – rytmické a kondiční formy cvičení pro děti-kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance – průpravné úpoly - přetahy a přetlaky – základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem – základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním, odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jedince, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů – turistika a pohyb v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody – další pohybové činnosti 	<p>Hv, Čj OSV 1.1.2</p>
Činnosti podporující pohybové učení		

<ul style="list-style-type: none"> – reaguje na základní pokyny a povely k osvojení činnosti a její organizaci 	<ul style="list-style-type: none"> – komunikace v Tělesné výchově - smluvené povely, signály, základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností – organizace při Tělesné výchově - základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí – zásady jednání a chování - fair play – pravidla zjednodušených osvojených pohybových činností - her, závodů, soutěží – měření a posuzování pohybových dovedností – zdroje informací o pohybových činnostech 	OSV 1.1.2 OSV 1.3.1 MKV 1.1
---	---	-----------------------------------

Tělesná výchova 2. a 3.ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Činnosti ovlivňující zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> – spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti – uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy 	<ul style="list-style-type: none"> – význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu – příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení – zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, průpravná cvičení (protahovací, uvolňovací, strečink) – hygieny při Tělesné výchově - vhodné prostředí, oblečení, obuv – bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v hodinách TV 	Člověk a jeho svět EMV 4.4
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
<ul style="list-style-type: none"> – zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení – spolupracuje při jednoduchých týmových soutěžích a pohybových činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> – pohybové hry - s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost – základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti – rytmické a kondiční formy 	Hv Čj OSV 1.4.4 OSV 2.4.2

<ul style="list-style-type: none"> – adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti, zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti 	<p>cvičení pro děti-kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance</p> <ul style="list-style-type: none"> – průpravné úpoly - přetahy a přetlaky – základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem – základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným náčiním, odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel mini sportů – turistika a pohyb v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody – plavání - hygiena plavání, – lyžování, bruslení - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a na bruslích – další pohybové činnosti 	
Činnosti ovlivňující pohybové učení		
<ul style="list-style-type: none"> – reaguje na základní pokyny a povely k osvojení činnosti a její organizaci 	<ul style="list-style-type: none"> – komunikace v Tělesné výchově - smluvené povely, signály, základní tělocvičné názvosloví osvojených činností – organizace při Tělesné výchově - základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí – zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly – pravidla zjednodušených osvojených pohybových činností - her, závodů a soutěží – měření a posuzování pohybových dovedností-měření výkonů, základní pohybové testy – zdroje informací o pohybových činnostech 	<p>OSV 2.1.1 OSV 2.3</p>

Tělesná výchova 4. – 5. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Činnosti ovlivňující zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> – usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti – dodržuje zásady zdravého životního stylu – podílí se na realizaci pohybového režimu – uplatňuje kondičně zaměřené činnosti – projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti 	Význam pohybu pro zdraví <ul style="list-style-type: none"> – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu 	
<ul style="list-style-type: none"> – zařazuje do pohybového režimu korektní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením 	Příprava organismu <ul style="list-style-type: none"> – příprava před cvičením a uklidnění po zátěži – napínací a protahovací cvičení 	Př OSV 1.2.4
<ul style="list-style-type: none"> – zařazuje s pomocí učitele kompenzační a relaxační cviky 	Zdravotně zaměřené činnosti <ul style="list-style-type: none"> – správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační cvičení 	
<ul style="list-style-type: none"> – jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti 	Rozvoj rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti, koordinace pohybu	
<ul style="list-style-type: none"> – umí vhodně vybrat oblečení a obutí pro určitou pohybovou aktivitu 	Hygiena při TV <ul style="list-style-type: none"> – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí – vhodné oblečení obutí 	
<ul style="list-style-type: none"> – správně reaguje v situaci úrazu spolužáka – uplatňuje pravidla hygieny a bezp. chování v běžném sportovním prostředí 	Bezpečnost při pohybových činnostech <ul style="list-style-type: none"> – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, umývárkách, ukládání náradí, náčiní a pomůcek, – první pomoc v podmínkách TV 	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
<ul style="list-style-type: none"> – zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti – vytváří varianty osvojených pohybových her 	Pohybové hry <ul style="list-style-type: none"> – netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček, netradičního náčiní při cvičení, – pohybová tvořivost 	
<ul style="list-style-type: none"> – na základě individuálních předpokladů zvládá pohybové aktivity – ovládá základní pojmy – umí poskytnout základní pomoc – užívá gymnastické držení těla, zvládá kotouly v různých variacích, skrčku a roznožku přes kozu 	Základy gymnastiky <ul style="list-style-type: none"> – cvičení, akrobacie (kotoul vpřed a vzad, roznožka přes kozu, skrčka přes kozu – průpravná cvičení s náčiním a náradí 	
<ul style="list-style-type: none"> – předvádí nacvičené taneční prvky 	Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti <ul style="list-style-type: none"> – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičným doprovodem 	Hv Pří

– snaží se o pohybovou improvizaci na hudbu	– základy estetického pohybu – vyjádření melodie a rytmu pohybem – jednoduché tance	OSV 1.4.4 OSV 1.4.5
	Průpravné úpoly – přetahy a přetlaky	
– seznamuje se s atletickými disciplínami – změří a zaznamenává výkony a porovnává je s předchozími výkony	Základy atletiky – rychlý běh na 20 až 50 m, vytrvalostní běh, skok do dálky, nebo do výšky, hod míčkem, základy nízkého a polovysokého startu	
– nacvičuje herní činnosti v různých hrách – jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží – respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví – zorganizuje pohybové hry a nenáročné soutěže pro třídu – pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje	Základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním – herní činnosti jednotlivce – spolupráce ve hře, průpravné hry – utkání podle zjednodušených pravidel mini sportů – kopaná, vybíjená, košíková	OSV 1.3.1 OSV 1.3.3 OSV 2.1.1 OSV 2.2.2 OSV 2.3.8 OSV 2.4.3
– dokáže se orientovat v terénu a informačních zdrojích	Turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích – chůze v terénu, táboření, ochrana přírody	Pří
– zvládá základní plavecké dovednosti – umí jeden plavecký způsob, prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu	Plavání – základní plavecká výuka	
– zvládne základní techniky pohybu na lyžích a bruslích	Lyžování, bruslení – hry na sněhu, základní techniku pohybu na lyžích a bruslích	
Činnosti podporující pohybové učení		
– užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví – cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví – smluvené povely, signály	
– umí se orientovat ve známém, běžném prostoru – orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště – samostatně získá potřebné informace	Organizace při TV – základní organizace prostoru a činnosti ve známém prostředí	
– jedná v duchu fair play – chápe olympijské ideály a symboly	Zásady jednání a chování – fair play a olympijské ideály a symboly	

– zná principy kolektivních her	Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – hry, soutěže, závody	
– změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů – základní pohybové testy	M

5.1.7 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

5.1.7.1 Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu: Obsahové, časové a organizační vymezení

Tomuto předmětu je věnována hodinová časová dotace týdně v 1. – 5. ročníku. Není bezpodmínečně nutná výuka v samostatné hodině. Některé pracovní činnosti prolínají i ostatními předměty – Prvouka, Výtvarná výchova, Matematika (stříhání, ohýbání, překládání papíru). Důležitá je příprava žáků na budoucí povolání. Žáci získávají základní přehled a pracovní návyky potřebné k běžnému životu. Realizace vzdělávacího obsahu probíhá ve většině případů ve třídě. Práce pěstitelské se realizují ve třídě. Na výuku práce v dílnách žáci přecházejí do školních dílen na druhé budově v přízemí školy. Pro přípravu pokrmů lze využít školní kuchyňku s veškerým vybavením, kde mohou žáci beze zbytku splnit očekávané výstupy v 2. období.

Do vyučovacího předmětu Pracovní činnosti se promítají tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Environmentální výchova (EMV).

Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást vyučovacího předmětu. Tématické okruhy průřezových témat se prolínají s učivem předmětu Pracovní činnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly obecně užívanými termíny
- vede žáky k samostatnému pozorování a experimentování, k porovnávání výsledků práce

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáky využívat získané dovednosti k vytváření vztahu potřebnému k plnohodnotnému soužití
- vede ke spolupráci s ostatními
- učí žáka vyhledávat informace vhodné k řešení problémů

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly a pokusy, tak, aby žáci využili vlastní úsudek a zkušenost a naplánovali způsob řešení problémů
- učí žáka vyhledávat informace vhodné k řešení problémů

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k respektování druhého, k zodpovědnosti a ochraně svého zdraví i zdraví ostatních
- učí žáka účinně pracovat ve skupině, podílet se spolu s pedagogem na utváření pravidel práce
- učí žáka přispívat k dobrým vztahům, nabízet pomoc a v případě potřeby o ni i požádat, podílet se na utváření příjemné pracovní atmosféry
- učí žáka přispívat k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňovat zkušenosti druhých lidí, respektovat různá hlediska a čerpat poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky, aby využívali bezpečně a účinně nástroje a materiály, využívali znalosti v jednotlivých oblastech k přípravě na svou budoucnost
- učí žáka přistupovat k pracovním výsledkům nejen z hlediska kvality a funkčnosti, ale i z hlediska ochrany zdraví svého i ostatních a z hlediska ochrany životního prostředí

Kompetence digitální

Učitel

- seznamuje žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- podporuje žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu
- vede žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích
- motivuje žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast vyučovacího předmětu**Pracovní činnosti 1. – 3. ročník**

Výstupy	Učivo	Poznámky
Práce s drobným materiálem		
<ul style="list-style-type: none"> – vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradiční i netradičních materiálů (papír, přírodniny, dřevo, textil) – pracuje podle slovního návodu a předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> – vlastnosti materiálu – pracovní pomůcky a nástroje – jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce – lidové zvyky, tradice, řemesla 	<p>Člověk a jeho svět M</p> <p>OSV 1.1.2 OSV 1.5.1</p>
Konstrukční činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> – zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	<ul style="list-style-type: none"> – stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů – práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem – montáž a demontáž 	<p>M</p> <p>OSV 1.1.2 OSV 1.5.1</p>
Pěstitelské práce		
<ul style="list-style-type: none"> – provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování – pečuje o nenáročnou rostlinu 	<ul style="list-style-type: none"> – základní podmínky pro pěstování rostlin – pěstování rostlin ze semen v místnosti – poznávání pokojových rostlin a péče o ně 	<p>Člověk a jeho svět</p> <p>OSV 1.1.2</p>
Příprava pokrmů		

– připraví tabuli pro jednoduché stolování – chová se vhodně při stolování	– jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	Čj Vv, Hv
---	---	--------------

Pracovní činnosti 4. a 5. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Práce s drobným materiálem		
<ul style="list-style-type: none"> – vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti výrobky z daného materiálu – využívá při tvořivých činnostech s různými materiály prvky lidových tradic – volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu – udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> – jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, využití pracovních pomůcek a nástrojů-funkce a využití, vlastnosti materiálů, lidové zvyky a tradice, řemesla 	<p>Pří Čj VI M</p> <p>OSV 1.1.2 OSV 1.5.1 VDO 1.1 EMV 3.3</p>
Konstrukční činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> – provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž – pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu – dodržuje zásady hygieny, bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> – stavebnice, sestavování modelů, práce s návodem a předlohou, jednoduchým náčrtem 	<p>M Pří</p> <p>OSV 1.1.2 OSV 1.5.1 VDO 1.1</p>
Pěstitelské práce		
<ul style="list-style-type: none"> – provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování – ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny – volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje, náčiní – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> – ošetření pokojových rostlin, základní podmínky pro pěstování rostlin - půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo, zalévání, rosení, kypření, hnojení, rozmnožování – pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě – rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie – pěstování pokojových rostlin 	<p>Pří</p> <p>OSV 1.1.2 OSV 1.5.1</p>
Příprava pokrmů		
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v základním vybavení kuchyně – připraví samostatně studené pokrmy – dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování – udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> – základní vybavení kuchyně – výběr, nákup a skladování potravin – jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování – technika v kuchyni - historie a význam 	<p>Pří M Čj</p> <p>OSV 1.1.2 OSV 1.5.1</p>

5.2 Učební osnovy 2. stupně

5.2.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

5.2.1.1 Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Český jazyk a literatura je vyučován jako samostatný předmět. Základní organizační jednotkou je vyučovací hodina. Obsah vzdělávacího předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do 3 složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah vzájemně prolíná.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura zahrnuje učivo v rozsahu stanoveném Rámcovým vzdělávacím programem. Je realizován v časové dotaci: 4 hodiny týdně v 6. - 8. ročníku a 5 hodin týdně v 9. ročníku.

Ve výuce se uplatňují zejména tyto metody práce: řízený rozhovor, samostatná a skupinová práce při řešení problému, práce s textem (učebnice, encyklopedie, internet...). Součástí výuky jsou exkurze, návštěva knihovny a divadla.

V Komunikační a slohové výchově je hlavním cílem rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Cílem je naučit žáky jasně, přehledně a srozumitelně se vyjadřovat ústně i písemně, komunikovat s okolním světem.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat jejich umělecké záměry, autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Literární výchova má za cíl humanizaci žákovy osobnosti, rozvíjení jeho citů, pochopení mezilidských vztahů, rozvoj estetického citění, podněcování žáků k četbě.

Do vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Multikulturní výchova (MKV), Mediální výchova (MV).

Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást vyučovacího předmětu. Tematické okruhy průřezových témat se prolínají s učivem předmětu Český jazyk a literatura.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- posiluje pozitivní motivaci a vzbuzuje u žáků zájem o český jazyk
- používá vhodné učební pomůcky (jazykové příručky, slovníky, encyklopedie, literární ukázky)
- rozvíjí učební dovednosti potřebné k samostatnému učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáky, podporuje týmovou práci
- vede žáky k správnému používání gramatických a komunikačních struktur
- podporuje kreativitu při řešení úkolů, zadává vhodná témata slohových prací

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k výstižnému vyjádření svých myšlenek v písemném i ústním projevu
- vede žáky k obhajobě svých názorů a k vhodné argumentaci
- rozvíjí prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří příjemnou atmosféru ve třídě
- učí žáky pracovat ve skupině a řešit dané úkoly

Kompetence občanské

Učitel

- vhodným výběrem textů vede žáky k nutnosti respektovat a chránit naše kulturní a historické dědictví
- učí žáky respektovat přesvědčení druhých

Kompetence pracovní

Učitel

- učí žáky pravidelně se připravovat na vyučování, plnit si svoje povinnosti
- vede žáky k uvážlivému výběru povolání

Kompetence digitální

Učitel

- prezentuje vhodné digitální technologie pro usnadnění komunikace ve škole i mimo ni podle komunikačního záměru a situace
- dává prostor ke čtení elektronických textů, umožňuje žákům využívání online slovníků
- klade důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledávají, a na ověřování informací z více zdrojů
- vede žáky k samostatnému rozhodování, které technologie jsou pro naplnění komunikační potřeby vhodné a proč

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Český jazyk a literatura 6. – 9. ročník**

Výstupy	Učivo	Poznámky
Jazyková výchova		
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov – rozpoznává přenesená pojmenování – samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami 	Slovní zásoba a tvoření slov <ul style="list-style-type: none"> – slovní zásoba a její jednotky – význam slova, homonyma, synonyma, antonyma – slohové rozvrstvení slovní zásoby, odborné názvy – obohacování slovní zásoby – způsoby tvoření slov 	Aj OSV 1.1.3 MVP 1.1
<ul style="list-style-type: none"> – správně třídí slovní druhy – tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	Tvarosloví <ul style="list-style-type: none"> – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov 	OSV 1.1.2 MVP 1.1

<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí – zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a souvětí – rozliší složitá souvětí v odborném textu 	<p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> – stavba věty – výpověď a věta – základní a rozvíjející větné členy – souvětí – pořádek slov ve větě, stavba textu – přímá a nepřímá řeč 	<p>OSV 1.1.2 OSV 1.1.3 MVP 1.1</p>
<ul style="list-style-type: none"> – v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché i souvětí 	<p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> – lexikální, morfologický, syntaktický 	<p>OSV 1.1.2 OSV 1.1.3</p>
<ul style="list-style-type: none"> – spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova – dbá na slovní přízvuk, větnou melodii – čte s porozuměním, plynule, výrazně 	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> – hláskosloví – zásady spisovné výslovnosti – přízvuk slovní – zvuková stránka věty 	<p>OSV 2.3.1 OSV 2.3.3</p>
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití – vhodně užívá spisovné češtiny vzhledem ke komunikačním záměrům 	<p>Obecné poučení o jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský) – rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) – rozdělení slovanských jazyků – jazykověda, jazykové příručky – jazyk a komunikace (kultura jazyka a řeči, původ a základ vývoje češtiny) 	<p>Aj, Z, D</p> <p>OSV 2.3.1 OSV 2.3.3 MKV 4.3 EGS 1.3</p>
Komunikační a slohová výchova		
<ul style="list-style-type: none"> – odlišuje ve čteném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji – využívá základy studijního čtení – formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky či výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát – uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování – reprodukuje náležitě věcný i odborný text 	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu) – věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) – kritické (analytické, hodnotící) – prožitkové 	<p>odborný text (D, Z, PŘ atd.)</p> <p>Tisk, časopisy, internet</p> <p>OSV 1.1.2 OSV 1.1.3 MVR 2.1</p>

<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru – rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj 	<p>Naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání) – věcné (soustředěné, aktivní) – kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové) – zážitkové 	<p>divadlo, masmédiá</p> <p>OSV 1.1.1 OSV 2.2.2 OSV 2.3.2 MKV 2.8 MVR 1.1 MVR 5.5</p>
<ul style="list-style-type: none"> – dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci – odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvího 	<p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace) – zásady kultivovaného projevu 	<p>OSV 1.3.1 OSV 2.3.1</p>
<ul style="list-style-type: none"> – v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči – diskuse, využívá zásad komunikace, pravidel dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> – komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek – proslov, diskuse (9. roč.), referát 	<p>OSV 2.3.4 OSV 2.3.6</p>
<ul style="list-style-type: none"> – využívá poznatku o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů – využívá svou slovní zásobu k vytvoření probíraných slohových útvarů 	<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech – vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu – vlastní tvořivé psaní – <u>komunikační žánry</u>: objednávka (6.roč.) zpráva a oznámení (6. roč.) výpisky (6. a 7. roč.) výťah (6. – 8. roč.) výklad (8. a 9. roč.) dopis (6. a 9. roč.) popis předmětu (6. roč.) popis postavy (6. roč.) popis pracovního postupu (6., 7., 9. roč.) popis uměleckého díla (7. roč.) líčení (7. – 9. roč.) charakteristika (7. – 9. roč.) vypravování (6., 7., 9. roč.) žádost (7. roč.) životopis (7. a 9. roč.) úvaha (8. a 9. roč.) 	<p>Vv film, odborné texty (D, Z, PŘ, atd.)</p> <p>OSV 1.1.1 OSV 1.2.1 OSV 1.2.8 OSV 1.5.1 OSV 3.2.1 EGS 1.1 MVR 3.1 MVR 5.5</p>
<p>Literární výchova</p>		

<ul style="list-style-type: none"> – uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla – formuluje své dojmy z návštěvy divadelního nebo filmového představení – porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	<p>Způsoby interpretace literárních a jiných děl</p> <ul style="list-style-type: none"> – společná návštěva filmového a divadelního představení 	<p>OV Hv, D</p> <p>OSV 2.3.3 MKV 1.3</p>
<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora – formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby – tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie 	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> – volná reprodukce slyšeného nebo přečteného textu – přednes vhodných literárních textů – vytváření vlastních textů – vlastní výtvarný doprovod k literárním textům 	<p>D Vv Hv</p> <p>OSV 2.3.2 EGS 1.5</p>
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele – uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře 	<p>Literární druhy a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury 	<p>VDO 2.4 MKV 4.2</p>
<ul style="list-style-type: none"> – vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně, v dalších informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> – typické žánry a jejich představitelé 	<p>EGS 1.5 OSV 1.5.1</p>
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty 	<p>Základy literární teorie a historie</p> <ul style="list-style-type: none"> – struktura literárního díla – jazyk literárního díla – literatura umělecká a věcná 	<p>MKV 4.2</p>

5.2.1.2 Vzdělávací obor: Cizí jazyk

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Cizí jazyk umožňuje lépe poznat život v jiných zemích. Pomáhá snižovat jazykovou bariéru a tím poskytuje lepší možnosti komunikace s cizinci, vzdělání i budoucího pracovního uplatnění. Vyučovací předmět Anglický jazyk zahrnuje učivo v rozsahu stanoveném RVP. Je realizován v časové dotaci 3 hodiny týdně od 5. do 9. ročníku. Předmět je vyučován v dělených třídách a dle možností v jazykových učebnách.

Vzdělávání v anglickém jazyce předpokládá dosažení úrovně A2.

Při výuce se využívají základní modelové situace, rozhovory, čtení a reprodukce textů, poslech a vyhledávání základních informací, práce s dvojjazyčným slovníkem, produkce jednoduchých (ústních i písemných) sdělení. Procvičování se děje různými formami, např. pomocí her, písniček, videonahrávek, počítačových programů. Používá se frontální, skupinová i individuální práce. Do výuky mohou být zařazeny oborové mini projekty. U dyslektiků se klade důraz na mluvenou formu. Do vyučovacího předmětu se promítají tato průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova (cvičení dovedností zapamatování, podávání informací o sobě)
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (praktický význam jazyka pro mobilitu občanskou, vzdělávací a pracovní)
- multikulturní výchova (poznávání kultury a zvyků anglicky mluvících zemí)
- mediální výchova (práce s různými zdroji informací – internet, videonahrávky, počítačové programy, práce s tiskem)

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- posiluje pozitivní motivaci a vzbuzuje u žáků zájem o studium anglického jazyka
- předkládá dostatek informačních zdrojů (učebnice, pracovní sešity, časopisy, autentické texty)
- používá vhodné učební pomůcky (slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, obrazové materiály)
- rozvíjí učební dovednosti potřebné k samostatnému učení – práce se slovníkem
- učí práci s chybou
- vede žáky k sebehodnocení pravidelnou kontrolou
- pravidelně sleduje pokroky žáků a přizpůsobí výuku případnému opakování nezažité látky
- vede žáky k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, sjednocujícího činitele národního společenství
- vede žáky k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- vede žáky k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáky k řešení daného problému a učí žáky vyhledat informace z různých zdrojů
- zadává takové úkoly, které posilují schopnosti žáka využívat při řešení vlastní zkušenosti, individuální přístup k problému
- podporuje kreativitu při řešení problémů, zadává různé typy úloh
- na modelových příkladech gramatických a komunikačních struktur vede žáky k jejich správnému používání
- zařazuje do výuky četbu textu simulující různé problémové situace v životě a diskutuje se žáky

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáky reagovat v běžných situacích, formulovat a vyjádřit myšlenku tak, aby partner rozuměl
- učí novou slovní zásobu, rozšiřuje dané tématické okruhy, vede k samostatnému ústnímu i písemnému vyjadřování
- rozvíjí dovednost porozumět, reprodukovat a písemně zpracovat vyslechnuté sdělení (dialogy, písňe, poslechy autentických nahrávek)
- seznamuje žáky s reáliemi anglicky mluvících zemí

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky pracovat ve skupině
- vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve výuce
- řídí diskusi na dané téma tak, aby žáci přijímali názory jiných a ovládali svoje projevy

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k uvědomění si odpovědnosti ke spolužákům, k učitelům i k sobě samému
- prostřednictvím autentických materiálů, textů vede žáky k pochopení nutnosti respektovat intelektové, sociální a etnické zvláštnosti lidí

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí smysl pro povinnost – pravidelná příprava na vyučování
- vede žáky k pochopení nutnosti studia cizích jazyků v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Kompetence digitální

Učitel

- prezentuje žákům práci s digitálními materiály, online učebnicí a aplikacemi
- motivuje žáky k využívání aplikací či jiných programů pro osvojování a procvičování slovní zásoby a využívání online slovníků k ověření správné výslovnosti
- vede žáky k vyhledávání doplňujících informací na internetu
- vede žáky k vytváření a sdílení digitálních materiálů, které se týkají probíraných témat

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Anglický jazyk 6. - 7. ročník**

Výstupy	Učivo	Poznámky
Poslech s porozuměním		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně 	<ul style="list-style-type: none"> – zvuková a grafická podoba jazyka <ul style="list-style-type: none"> – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov – osvojené slovní zásoby – tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí 	<p>OSV 1.2.1 OSV 1.2.2</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> – zvířata, zdraví a nemoci, jídlo, lidé a země – gramatické struktury a typy vět, lexikální princip pravopisu slov – skladba jednoduché věty – věty oznamovací, rozkazovací a tázací – přítomný čas prostý a průběhový – minulý čas – používání nepravidelných sloves – řadové číslovky – stupňování přídavných jmen – příslovce 	<p>MKV 4.5 EGS 1.3 EGS 1.5</p> <p>Z</p>
Mluvení		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích – mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech – vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 	<ul style="list-style-type: none"> – slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem – gramatické struktury – mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	<p>OSV 2.3.5 OSV 2.3.6</p>
Čtení s porozuměním		

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech – rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	<ul style="list-style-type: none"> – jednoduché dialogy – pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdrav, poděkování, rozloučení, představování 	
Psaní		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> – osobní dopis, formulář, dotazník 	

Anglický jazyk 8. - 9.ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Poslech s porozuměním		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně 	<ul style="list-style-type: none"> – zvuková a grafická podoba jazyk – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov – osvojené slovní zásoby – tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> – můj domov, sport, svět v budoucnosti, Londýn, filmy, řešení problémů – gramatické struktury a typy vět, lexikální princip pravopisu slov – zjednodušená četba – modální slovesa – doporučení a rada (should, shouldn't) – vyjadřování budoucnosti (will, going to) – předpřítomný čas – průběhové tvary minulého času – trpný rod – nejfrekventovanější frázová slovesa 	<p>OSV 1.2.1 OSV 1.2.2</p> <p>MKV 4.5 EGS 1.3 EGS 1.4 EGS 1.5 MVP 1.1</p>

Mluvení		
Žák – se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích – mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech – vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	– slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem – vyjádření názoru – sdělení rady – mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV 2.3.5 OSV 2.3.6
Čtení s porozuměním		
Žák – vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech – rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace –	– jednoduché dialogy – pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdrav, poděkování, rozloučení, představování	
Psaní		
Žák – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – reaguje na jednoduché písemné sdělení	– písemná komunikace vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem	

5.2.1.3 Vzdělávací obor: Další cizí jazyk

Vyučovací předmět: Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Další cizí jazyk je vyučován jako samostatný předmět. Základní organizační jednotkou je vyučovací hodina, zahrnuje učivo v rozsahu stanoveném Rámcovým vzdělávacím programem v časové dotaci 3 hodiny týdně v 8. a 9. ročníku. Výuka probíhá ve třídách dělených na skupiny. Vzdělávání v Další cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten pomoci.

Ve výuce se uplatňují obdobné metody a formy práce jako ve výuce 1. cizího jazyka. Charakter práce ovlivní vyšší věk žáků, jejich jazykové zkušenosti, znalosti a pracovní návyky získané v procesu osvojování 1. cizího i mateřského jazyka. Předmět Další cizí jazyk přispívá tak k rozšíření jejich jazykového vzdělání. Výuka je zaměřena především na zvládnutí komunikativních

dovedností, proto je kladen velký důraz na dialogy, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní. Do výuky jsou zařazovány prostředky aktivující činnost žáků – hry, dramatizace, recitace, zpěv, párové a skupinové formy práce, problémové úkoly. Důraz se klade na zdokonalování schopnosti porozumět projevu rodilého mluvčího proneseného v přirozeném tempu a s přirozenou intonací a na dovednost dorozumět se v běžných každodenních situacích. Jazyk je vyučován cyklicky.

Do vyučovacího předmětu se promítají tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (žák prostřednictvím jazyka podává informace o sobě, komunikuje s druhými v různých situacích, cvičí smyslové vnímání, pozornost a soustředění)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (jazyk je prostředkem poznávání života v jiných zemích, evropské a světové kultury, má praktický význam pro občanskou, vzdělávací i pracovní mobilitu)

Multikulturní výchova (žák prostřednictvím jazyka poznává kulturu a zvyklosti v německy mluvících zemích, je veden k chápání, porozumění a toleranci odlišných kultur a tím i k případné úspěšné spolupráci).

Environmentální výchova (propojuje znalosti přírodních věd se znalostmi cizího jazyka, cizí jazyk umožňuje navazovat kontakty a vyměňovat si zkušenosti i v rámci zemí EU a světa).

Mediální výchova (orientuje se na vnímání mluveného i psaného projevu, osvojení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace, na práci s různými zdroji informací - internet, videonahrávky, počítačové programy, práce s tiskem).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- posiluje pozitivní motivaci a vzbuzuje u žáků zájem o studium německého jazyka
- předkládá dostatek informačních zdrojů (učebnice, pracovní sešity, časopisy, autentické texty)
- používá vhodné učební pomůcky (slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, obrazové materiály)
- rozvíjí učební dovednosti potřebné k samostatnému učení – práce se slovníkem
- učí práci s chybou

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáky k řešení daného problému, podporuje týmovou spolupráci při řešení, napomáhá hledat řešení
- zadává takové úkoly, které posilují schopnosti žáka využívat při řešení vlastní zkušenosti, individuální přístup k problému
- podporuje kreativitu při řešení problémů, zadává různé typy úloh, podporuje různé přijatelné způsoby řešení
- na modelových příkladech gramatických a komunikačních struktur vede žáky k jejich správnému používání
- nabízí pravidelně žákům problémové úlohy a situace, při nichž žáci řeší praktické problémy z každodenního života

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáky reagovat v běžných situacích, formulovat a vyjádřit myšlenku tak, aby partner rozuměl
- učí novou slovní zásobu, rozšiřuje dané tematické okruhy, vede k samostatnému ústnímu i písemnému vyjadřování
- zadává otázky a povely v německém jazyce
- rozvíjí dovednost porozumět, reprodukovat a písemně zpracovat vyslechnuté sdělení (dialogy, scénky, písně, říkanky, poslechy autentických nahrávek)
- seznamuje žáky s reáliemi německy mluvících zemí

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky pracovat ve skupině
- volí různé formy a metody práce, aby umožnil žákům vzájemnou inspiraci a pomoc a motivoval je k dosahování osobního maxima
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve výuce, zařazuje do výuky odlehčující činnosti, např. hry, soutěže, hádanky
- přizpůsobuje výuku individuálním potřebám a schopnostem žáků

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k uvědomění si odpovědnosti ke spolužákům, k učiteli i k sobě samému
- prostřednictvím autentických materiálů, textů vede žáky k pochopení nutnosti respektovat intelektové, sociální a etnické zvláštnosti lidí
- vede žáky k respektování kultury jiných národů

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí smysl pro povinnost-pravidelná příprava na vyučování, kontrola zadaných úkolů
- používá různé techniky učení opakovaně a pravidelně, aby si žáci zvykli na jistý druh práce a učení
- vede žáky k pochopení nutnosti studia cizích jazyků v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Kompetence digitální

Učitel

- prezentuje žákům práci s digitálními materiály a aplikacemi
- motivuje žáky k využívání aplikací či jiných programů pro osvojování a procvičování slovní zásoby a ověřování správné výslovnosti
- vede žáky k vytváření a sdílení digitálních materiálů, které se týkají probíraných témat

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Německý jazyk – 8.ročník**

Výstupy	Učivo	Poznámky
<p>Poslech s porozuměním</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně – ☐ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	<ul style="list-style-type: none"> – zvuková a grafická podoba jazyka fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov – slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích – probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem – základní pravidla komunikace v běžných situacích-pozdrav, poděkování, představení se – základní gramatické struktury a typy vět (věta jednoduchá, otázka, zápor, pořádek slov ve větě, používání určitého a neurčitého členu v 1.pádě, časování pravidelných sloves a slovesa sein, posouzení správnosti,vazba s von, přivlastňovací zájmena, povely) – tematické okruhy (domov, rodina, škola,volný čas, kalendářní rok, svátky, zvířata, reálie zemí přísluš. jazyk. oblastí) 	<p>OSV 1.1.1 2.3 EGS 1.3 2.7 MKV 1.4 4 EMV 3 MVR 1 MVP 1</p>

<p>Mluvení žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů – sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p>Čtení s porozuměním žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům – rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům – ☐ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>Psaní žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> – hláskování, abeceda – dny v týdnu, barvy, čísla – pozdrav, rozloučení – představení se – vyplnění jednod. formuláře – rodina, jednotliví členové – škola, školní potřeby – údaje o své osobě, rodině, kamarádech, škole – zápor kein – povely – koničky-časování pravid. sloves – sloveso sein – sloveso haben – 4. pád členu neurčitého, určitého – měsíce, roční období, svátky – hodiny – množné číslo podstatných jmen – země Evropy – sloveso möchten – sloveso fahren – předložky nach, in <ul style="list-style-type: none"> – jednoduchý popis, charakteristika – představení sebe, členů rodiny – popis rodinné fotografie – posouzení správnosti – příkaz – vyprávění o zájmech, koníčcích – popis činností během týdne – telefonování – domluva, odmítnutí – popis zvířat – pozvánka na oslavu – poskytnutí informace o časových údajích – e-mail, dopis, odpověď na dopis – vyjádření cíle cesty – pozdrav z dovolené 	
---	---	--

Výstupy	Učivo	Poznámky
<p>Poslech s porozuměním žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně – ☐ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>Mluvení žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů – sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p>Čtení s porozuměním žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům – rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům – ☐ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>Psaní žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> – zvuková a grafická podoba jazyka fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov – slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem – základní pravidla komunikace v běžných situacích – základní gramatické struktury – tematické okruhy (domov, volný čas, škola, režim dne, týdne, jídlo, zdraví, lidské tělo, obec, orientace ve městě, příroda, počasí, nákupy, oblékání, dopravní prostředky, realie něm. mluvících zemí, povolání – přivlastňovací zájmena – časování nepravidelných sloves a sloves s odlučitelnou předponou – předložky se 3. a 4. pádem – předložka fur – způsobová slovesa- müssen, können, sollen, wollen, dürfen – pomět man – sloveso tun – množné číslo podstat. jmen – osobní zájmena ve 3. pádem – rozkazovací způsob – předložky se 3. pádem – préteritum sein, haben – souvětí se spojkou deshalb – perfektum pravidelných sloves – perfektum některých nepravidelných sloves – stupňování přídavných jmen a příslovčí – porovnání pomocí als 	

	– dialog a jeho obměňování na různá témata	
--	--	--

5.2.2 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

5.2.2.1 Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu: Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Matematika je vyučován jako samostatný předmět. Zahrnuje učivo stanovené Rámcovým vzdělávacím programem. Je realizován v minimální časové dotaci 4 hodiny týdně v každém ročníku.

Výuka probíhá převážně ve třídách, v některých hodinách v učebně výpočetní techniky a případně v učebně s interaktivní tabulí. Vzdělávací obsah matematiky je rozdělen na 4 tematické okruhy.

Tematický celek „Číslo a proměnná“, navazuje na tematický okruh „Číslo a početní operace“ na 1. stupni. Žák si zde rozšiřuje číselný obor přirozených čísel na obor čísel celých a racionálních. Analogicky si v těchto oborech osvojuje početní operace. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním.

Při výuce matematiky se žáci učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života. Učivo procvičují zábavnou formou, využívají modely, pomůcky, prostředky výpočetní techniky – kalkulátory, výukové programy. Pracují samostatně nebo ve skupinách. Učí se připravovat úlohy pro své spolužáky, často se podílejí na výrobě uč. pomůcek.

V tematickém okruhu „Závislosti, vztahy a práce s daty“ žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa. Tyto změny a závislosti žáci zkoumají prostřednictvím tabulek, diagramů, grafů a vyjadřují je matematickým zápisem. Zkoumání těchto vztahů a závislostí vede k vyvození a pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu „Geometrie v rovině a prostoru“ si žáci prohlubují a rozšiřují základní představy o geometrických obrazcích a tělesech. Hledají jejich podobnosti a odlišnosti, učí se porovnávat a odhadovat, měří délku, obvod a obsah.

V posledním tematickém okruhu „Nestandardní aplikační úlohy a problémy“ se žáci učí řešit situace z běžného života s využitím všech osvojených matematických poznatků a dovedností. Úlohy tohoto typu jsou nedílnou součástí všech předcházejících tematických celků v průběhu celého základního vzdělávání v matematice a realizují se průběžně v každé vyučovací hodině.

Do vyučovacího předmětu Matematika se promítají tato průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova (OSV) – OSV 1.1.1, OSV 1.1.2 se prolíná všemi matematickými okruhy, Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech (EGS),
EMV

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- používá obecně užívané termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- rozvíjí učební dovednosti potřebné k samostatnému učení (práce s tabulkami)
- vede žáky ke kritickému hodnocení výsledků svého učení, nabízí způsoby, jak by žák mohl své učení zdokonalit
- učí vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je využívá v praktickém životě
- vede žáky k samostatnému získávání výsledků, které pak porovnává, posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- učí práci s chybou

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k samostatnému řešení problémů, ke zvolení vhodného způsobu řešení
- snaží se, aby žáci využívali při řešení problémů logické a matematické postupy
- vede žáky k využívání vlastního úsudku a vlastních zkušeností
- učí vyhledávat informace vhodné k řešení problému, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- vede žáky k vytrvalému hledání konečného řešení problému, učí je nenechat se odradit nezdarem
- napomáhá ověřovat prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- vede žáky ke kritickému myšlení, k obhajobě a zhodnocení svých výsledků

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, požaduje výstižné vyjadřování
- učí žáky naslouchat druhým lidem, zapojovat se do diskuse, vhodně reagovat a obhajovat své názory
- učí žáky porozumět různým typům textů, záznamů a obrazových materiálů
- seznamuje žáky s informačními a komunikačními prostředky a technologiemi

Kompetence sociální a personální

Učitel

- používá obecně užívané termíny, znaky a symboly
- učí žáky spolupracovat v týmech, na vytváření pravidel v týmu
- ovlivňuje utváření příjemné atmosféry v týmu, snaží se naučit žáky poskytnout pomoc nebo o ni umět požádat
- vede žáky k ohleduplnosti a respektování odlišných názorů ostatních
- vede žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi

Kompetence občanské

Učitel

- napomáhá žákům se zodpovědně rozhodnout podle dané situace, poskytnout dle svých možností pomoc
- vede k ochraně životního prostředí i svého zdraví
- vede žáky k toleranci a uvědomění si odpovědnosti ke spolužákům, k učitelům a sobě samému

Kompetence pracovní

Učitel

- používá obecně užívané termíny, znaky a symboly
- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení, k dodržování pravidel
- rozvíjí smysl pro plnění povinností

- umožňuje žákům poznat svou osobnost a rozhodnout se o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální

Učitel

- vytváří situace, kdy žákům využití digitálních technologií pomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentací a interpretaci výsledků
- vede žáky k tomu, aby zapojovali do řešení úloh a problémů digitální technologie, porovnávali využití tradičních a digitálních prostředků a diskutovali o nich
- umožňuje žákům využívat digitálních pomůcek při modelování matematických situací a řešení matematických úloh
- účelně se žáky používá geometrický software k načrtávání a sestavení rovinných útvarů nebo geometrických těles
- využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku
- využívá při práci se žáky tabulkový procesor (organizace a třídění dat v tabulce)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Matematika 6. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Číslo a proměnná		
<ul style="list-style-type: none"> – ovládá početní operace v oboru přiroz. čísel, využívá při pamětném počítání – komutativnost a asociativnost sčítání a násobení – zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky v oboru přirozených čísel – řeší a tvoří slovní úlohy 	Přirozená čísla <ul style="list-style-type: none"> – početní operace – slovní úlohy 	

<ul style="list-style-type: none"> – zapisuje, porovnává a znázorňuje desetinná čísla – zaokrouhluje desetinná čísla na daný řád – převádí jednotky délky, obsahu a objemu – násobí a dělí 10, 100, ... – v jednoduchých případech násobí a dělí z paměti – písemně násobí, dělí, sčítá a odčítá – užívá vlastnosti početních výkonů – řeší slovní úlohy – provádí odhad a kontrolu výsledků 	<p>Desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> – čtení a zápis desetinných čísel – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě – znázornění desetinných čísel na číselné ose – porovnávání – zaokrouhlování – převody jednotek – početní operace s desetinnými č. – vlastnosti početních výkonů s desetinnými čísly 	F
<ul style="list-style-type: none"> – rozezná prvočíslo, číslo složené – provede rozklad na prvočinitele – určí čísla soudělná, nesoudělná – určí největší společný dělitel (nejmenší společný násobek) 2 až 3 přirozených čísel – modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel 	<p>Dělitelnost přirozených čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> – násobek, dělitel – kritéria dělitelnosti 2, 3, 5, 10 – prvočísla, čísla složená – rozklad čísla na prvočinitele – dělitel, největší společný dělitel (D) – násobek, nejmenší společný násobek (n) – čísla soudělná a nesoudělná – slovní úlohy 	
Geometrie v rovině a v prostoru		

<ul style="list-style-type: none"> – narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce – sčítá a odčítá graficky úsečky – určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran – sestrojí rovnoběžky, kolmice – určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě – zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů – používá základy pravidel správného rýsování s důrazem na přesnost – využívá potřebnou matematickou symboliku – charakterizuje a třídí základní rovinné útvary – využívá potřebnou matematickou symboliku – charakterizuje a třídí základní rovinné útvary 	<p>Základní rovinné a prostorové útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednotky délky – obvod obrazce – rovnoběžky, kolmice, přímka, polopřímka, úsečka, mnohoúhelníky – vzájemná poloha přímek v rovině – vzdálenost bodu od přímky – kružnice – obsah obdélníku, čtverce – jednotky obsahu 	
<ul style="list-style-type: none"> – narýsuje úhel dané velikosti určené ve stupních – užívá jednotky stupeň a minuta – odhadne velikost úhlu a rozezná zda je to úhel přímý, pravý, ostrý nebo tupý – určuje velikost úhlu měřením i výpočtem – graficky i početně sčítá a odčítá úhly – násobí a dělí úhly dvěma – vyznačí úhly vedlejší, vrcholové, střídavé a souhlasné a určí jejich velikost – úhel 45°, 60° sestrojí bez kružítka 	<p>Rovinné útvary - Úhel</p> <ul style="list-style-type: none"> – osa úhlu, přenesení úhlu – velikost úhlu, stupeň, minuta, úhломěr – vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů) – druhy úhlů – přímý, ostrý, pravý, tupý – vedlejší a vrcholové úhly – sčítání a odčítání úhlů a jejich velikosti – násobení a dělení úhlů a jejich velikostí dvěma – dvojice úhlů 	
<ul style="list-style-type: none"> – umí roztrždit a popsat různé trojúhelníky a jejich vlastnosti – určí vnitřní i vnější úhly trojúhelníku – sestrojí osy vnitřních úhlů a osy stran – sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku – sestaví a provede konstrukci trojúhelníku 	<p>Rovinné útvary - Trojúhelník</p> <ul style="list-style-type: none"> – dělení a vlastnosti trojúhelníků – výšky trojúhelníku – těžnice trojúhelníku, těžiště – trojúhelníková nerovnost – kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku – střední příčky trojúhelníku – konstrukce trojúhelníku ze tří stran 	

<ul style="list-style-type: none"> – načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání – vypočítá objem a povrch kvádrů a krychle a řeší úlohy z praxe – zná a umí převádět jednotky objemu – sestrojí síť kvádrů a krychle – analyzuje vlastnosti kvádrů a krychle 	Prostorové útvary - <u>Kvádr, krychle</u> <ul style="list-style-type: none"> – krychle, kvádr – volné rovnoběžné promítání – náčrt – jednotky objemu – objem krychle a kvádrů – síť krychle a kvádrů – povrch krychle a kvádrů – slovní úlohy 	F Ch Vv
<ul style="list-style-type: none"> – určí, zda jsou rovinné obrazce shodné – sestrojí obraz rovinného obrazce v osové souměrnosti – určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce – sestrojí osu úsečky – načrtne a sestrojí obraz útvaru v osové a středové souměrnosti – určí střed středové souměrnosti, středově souměrného rovinného obrazce – užít shodné zobrazení v praxi (středovou a osovou souměrnost) 	Konstrukční úlohy - <u>Osová a středová souměrnost</u> <ul style="list-style-type: none"> – shodnost geometrických útvarů – osa a střed souměrnosti – osově a středově souměrné obrazce – konstrukce útvarů ve středové a osové souměrnosti 	Vv
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
<ul style="list-style-type: none"> – užívá logickou úvahu a úsudek při řešení úloh – nalézá různá řešení 	<ul style="list-style-type: none"> – číselné a obrázkové analogie – prostorová představivost 	

Matematika 7. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Číslo a proměnná		
<ul style="list-style-type: none"> – zapíše kladné a záporné číslo – zobrazí kladné a záporné čísla na číselné ose – uspořádá celá čísla podle velikosti – určí absolutní hodnotu – určí číslo opačné k danému číslu – zaokrouhluje – provádí početní operace v oboru celých čísel 	Celá čísla <ul style="list-style-type: none"> – číslo kladné a záporné – obraz čísla na číselné ose – číselná osa – čísla navzájem opačná – absolutní hodnota čísla – početní operace s celými čísly 	F Z
<ul style="list-style-type: none"> – vyjádří vztah celek – část zlomkem – zobrazí zlomek – racionální číslo na číselné ose – převádí zlomek na desetinné číslo a naopak – upraví smíšené číslo na zlomek – upraví zlomek na základní tvar – porovná zlomky, racionální čísla – provádí početní operace v oboru racionálních čísel – zaokrouhluje 	Zlomek, racionální číslo <ul style="list-style-type: none"> – zlomek, základní tvar zlomku – racionální číslo – smíšená čísla, převrácené číslo – rozšiřování a krácení zlomků – zobrazování racionálních čísel na číselné ose – porovnávání racionálních čísel – početní operace – složený zlomek 	F Sp

<ul style="list-style-type: none"> – porovnává dvě veličiny poměrem – zvětší (zmenší) danou hodnotu v daném poměru – rozdělí celek na části v daném poměru – zjednoduší poměr krácením – modelováním a výpočtem řeší situace vyjádřené poměrem – řeší situace z praxe a využívá dané měřítko při čtení z mapy – určuje měřítko plánu a mapy – zhotovuje jednotlivé plánky 	<p>Poměr</p> <ul style="list-style-type: none"> – poměr – úpravy poměru – zvětšování a zmenšování v daném poměru – postupný poměr – dělení celku na části – slovní úlohy vedoucí k užití poměru – měřítko plánu a mapy 	
<ul style="list-style-type: none"> – řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky 	<p>Přímá a nepřímá úměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – úměra – trojčlenka 	F Z Sp Př
<ul style="list-style-type: none"> – vyjádří vztah – celek/část v procentech – řeší aplikační úlohy na procenta i pro případ, kdy procentová část je větší než celek – řeší jednoduché příklady na výpočet úroků 	<p>Procenta</p> <ul style="list-style-type: none"> – procento, promile – základ, procentová část, počet procent – výpočet procentové části – výpočet počtu procent – výpočet základu – jednoduché úrokování 	Př Sp EMV 3.3
Závislosti, vztahy a práce s daty		
<ul style="list-style-type: none"> – určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti – umí zdůvodnit – zakreslí bod s danými souřadnicemi do pravoúhlé soustavy souřadnic 	<p>Funkce - Přímá a nepřímá úměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – přímá úměrnost – nepřímá úměrnost – pravoúhlá soustava souřadnic 	F
<ul style="list-style-type: none"> – vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem 	<ul style="list-style-type: none"> – přímá úměrnost – tabulka, graf – nepřímá úměrnost – tabulka, graf 	EGS 1.3
<ul style="list-style-type: none"> – sestaví a čte různé diagramy a grafy, v nichž jsou jednotlivé položky vyjádřeny v procentech 	<p>Procenta</p> <ul style="list-style-type: none"> – procentové diagramy 	Vv Vz Sp EGS 1.3 EMV 3.3
Geometrie v rovině a v prostoru		
<ul style="list-style-type: none"> – určí shodné útvary – užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků – sestrojí trojúhelník zadaný sss, sus, usu 	<p>Rovinné útvary - Shodnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – shodnost geometrických útvarů – věty o shodnosti trojúhelníků a konstrukce trojúhelníků 	
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků podle jejich vlastností – sestrojí rovnoběžník z daných prvků – odhaduje a vypočítá obvody a obsahy rovnoběžníků – rozlišuje druhy lichoběžníků a zná jejich vlastnosti – sestrojí lichoběžník z daných prvků – odhadne a vypočítá obvod a obsah lichoběžníků 	<p>Rovinné útvary - Čtýřúhelníky</p> <ul style="list-style-type: none"> – rovnoběžník a jeho vlastnosti – obvody a obsahy rovnoběžníků – konstrukce rovnoběžníků – pravidelné mnohoúhelníky – lichoběžník – vlastnosti lichoběžníku – obvod a obsah lichoběžníku – konstrukce lichoběžníku 	

– odhadne a vypočítá obvody a obsahy trojúhelníků	Rovinné útvary - Trojúhelník – obvody a obsahy trojúhelníků – konstrukce trojúhelníků	
– určit a charakterizuje základní prostorové útvary – načrtne a sestrojí základní prostorové útvary a jejich sítě – odhadne a vypočítá povrch a objem hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou podstavou	Prostorové útvary - Hranoly – hranoly (kolmý hranol) – kvádr, krychle – výpočet objemů a povrchů hranolů s podstavami různých geometrických tvarů – sítě hranolů – úlohy z praxe na výpočet objemů a povrchů hranolů	F Sp Vv Ch
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
– užívá logickou úvahu a kombinační úsudek – při řešení úloh a problémů nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací – řeší slovní úlohy z praxe na výpočet obvodů a obsahů základních rovinných útvarů – řeší úlohy na prostorovou představivost	– číselné a logické řady – logické a netradiční geom. úlohy – slovní úlohy na výpočty obsahů a obvodů trojúhelníků, rovnoběžníků a lichoběžníků	

Matematika 8. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Číslo a proměnná		
– určí druhou mocninu – určí druhou odmocninu	Mocniny a odmocniny – druhá mocnina	
– vyřeší slovní úlohu s druhou mocninou a odmocninou – určuje mocniny s přirozeným mocnitelem – provádí základní početní operace s mocninami – zapíše dané číslo v desítkové soustavě – určí třetí odmocninu	– určování druhé mocniny pomocí tabulek a kalkulátoru – druhá odmocnina – určování druhé odmocniny pomocí tabulek a kalkulátoru – řešení slovních úloh z praxe na užití druhé mocniny a druhé odmocniny – pravidla pro určování mocnin s přirozeným mocnitelem – sčítání a odčítání mocnin s přirozeným mocnitelem – násobení a dělení mocnin s přirozeným mocnitelem – mocnina součinu – mocnina mocniny – čtení a psaní rozšířeného zápisu čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin čísla deset – určování třetí odmocniny	OSV 1.5.1 OSV 1.1.2

<ul style="list-style-type: none"> – zná pravidla pro počítání číselných výrazů – určí hodnotu daného číselného výrazu – chápe zařazení proměnné – upravuje výrazy, chápe pravidla při počítání s výrazy 	<p>Výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> – číselný výraz a jeho hodnota – určování hodnot číselných výrazů – proměnná – výrazy s proměnnými – základní pravidla pro počítání s výrazy s proměnnou – mnohočleny – úprava mnohočlenu – vytýkání – použití součtových vzorců 	OSV 1.1.2
<ul style="list-style-type: none"> – řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav – vypočítá hodnotu neznámé ze vzorce – řeší slovní úlohy – užije lineární rovnice v praxi – provádí zkoušku správnosti svého řešení – zná postup pro metodu dosazovací při řešení dvou rovnic – zná postup při použití sčítací metody – sestaví rovnice pro řešení soustavy 	<p>Rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> – lineární rovnice – ekvivalentní úpravy – řešení slovních úloh vedoucích k řešení lineárních rovnic – výpočet neznámé ze vzorce – zkouška správnosti řešení – soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými – dosazovací metoda v řešení dvou rovnic – sčítací metoda v řešení dvou rovnic – řešení slovních úloh pomocí soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých 	Sp OSV 1.1.2
<ul style="list-style-type: none"> – zná Pythagorovu větu – užívá Pythagorovu větu v praxi – řeší slovní úlohy 	<p>Metrické vlastnosti v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> – Pythagorova věta – její algebraický a geometrický význam – řešení úloh na užití Pythagorovy věty v rovině 	
<ul style="list-style-type: none"> – zná z paměti hodnotu a určí přesnou z kalkulačky 	<ul style="list-style-type: none"> – řešení úloh na užití Pythagorovy věty v prostoru – hodnota čísla π 	
Závislosti, vztahy a práce s daty		
<ul style="list-style-type: none"> – zná význam základních pojmů – zná význam jednotlivých pojmů – umí číst z diagramů – sestaví jednoduchý diagram 	<p>Závislosti a data</p> <ul style="list-style-type: none"> – statistický soubor, statistické šetření – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti – jednotka, znak, medián, modus – diagram sloupkový a kruhový – četnost znaku – aritmetický průměr 	Z, Ch EGS 1.3 EMV 3.2

Geometrie v rovině a v prostoru		
<ul style="list-style-type: none"> – určí vzájemnou polohu přímky a kružnice – určí vzájemnou polohu dvou kružnic – užívá Thaletovu větu v praxi 	Rovinné útvary <ul style="list-style-type: none"> – přímka – konstrukce průsečíků přímky a kružnice – kružnice – určování vztahů poloměrů dvou kružnic a středné – kruh – Thaletova kružnice – konstrukce tečny ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice 	OSV 1.1.2
<ul style="list-style-type: none"> – zná postup při konstrukci – používá pravidla při rýsování – sestrojí osu úsečky, osu úhlu – sestrojí rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti – sestrojí soustředné kružnice – sestrojí tečnu ke kružnici – Sestrojí trojúhelník podle vět <i>sss</i>, <i>sus</i>, <i>usu</i> 	Konstrukční úlohy <ul style="list-style-type: none"> – množina všech bodů dané vlastnosti – osa úsečky – osa úhlu – Thaletova kružnice – rozbor konstrukční úlohy – základní pravidla přesného rýsování – řešení konstrukčních úloh na sestrojování trojúhelníků, rovnoběžníků, lichoběžníků 	OSV 3.1.1 OSV 1.5.1
<ul style="list-style-type: none"> – sestrojí síť válce – sestrojí model válce – vypočítá objem a povrch válce – řeší slovní úlohy o objemu a povrchu válce 	Prostorové útvary <ul style="list-style-type: none"> – rotační válec – síť válce, plášť válce – modelování válce – konstrukce sítě válce – výpočty povrchu a objemu válce – řešení slovních úloh na výpočty objemu a povrchu válce 	OSV 1.1.1 OSV 3.1.1

Matematika 9. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Číslo a proměnná		
<ul style="list-style-type: none"> – určuje podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl 	Výrazy - Lomené výrazy <ul style="list-style-type: none"> – hodnota lomeného výrazu a jeho smysl 	F
<ul style="list-style-type: none"> – provádí poč. operace s lomenými výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> – krácení lomeného výrazu – početní operace 	
<ul style="list-style-type: none"> – řeší lineární rovnice (jednoduché) s neznámou ve jmenovateli – řeší slovní úlohy vedoucí k jednoduchým lineárním rovnicím s neznámou ve jmenovateli – řeší slovní úlohu pomocí soustav dvou lineárních rovnic s dvěma neznámými – užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení slovních úloh a nalézá různá řešení překládaných nebo zkoumaných situací 	Rovnice <ul style="list-style-type: none"> – lineární rovnice – rovnice s neznámou ve jmenovateli – určování podmínek (smysl rovnice) – výpočet neznámé ze vzorce – soustavy lineárních rovnic v jednoduchých slovních úlohách 	F EMV 3.3

<ul style="list-style-type: none"> – vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře – určí hledanou jistinu – počítá příklady z praxe na jednoduché úrokování 	<p>Finanční matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> – úrok – jistina – úroková doba – úrokovací období – úroková míra – jednoduché úrokování 	
Závislosti, vztahy a práce s daty		
<ul style="list-style-type: none"> – rozezná funkční vztah od jiných vztahů – určí definiční obor funkce a množinu hodnot funkce – sestrojí graf funkce podle tabulek – určí, kdy je funkce rostoucí, kdy klesající a proč – rozlišuje lineární funkci od ostatních a sestrojí graf funkce – užívá graf lineární funkce k řešení úloh z praxe – graf funkce $y = k/x$ - užívá této funkce k řešení úloh z praxe – orientuje se v základních funkcích, umí je použít při řešení úloh z praxe 	<p>Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> – funkce – závisle a nezávisle proměnná – definiční obor funkce – množina hodnot funkce – způsoby vyjadřování funkce – graf funkce – rostoucí a klesající funkce – konstantní funkce – lineární funkce a její vlastnosti – přímá úměrnost – zvláštní případ lineární funkce – graf řešení soustavy rovnic – nepřímá úměrnost 	F Př
<ul style="list-style-type: none"> – užívá goniometrickou funkci sin, cos, tg ostrého úhlu při řešení úloh z praxe (rovinné útvary) – užívá goniometrickou funkci v jednoduchých úlohách – určit hodnoty těchto funkcí pomocí kalkulátorů a tabulek 	<p>Funkce - Goniometrické funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> – odvození goniometrických funkcí ostrých úhlů jako poměrů stran podobných pravoúhlých trojúhelníků – určování hodnot funkcí (pro ostré úhly v tabulkách) – určování úhlu pro známou hodnotu funkce – funkce sin, cos, tg k řešení úloh z praxe 	
Geometrie v rovině a v prostoru		
<ul style="list-style-type: none"> – využívá věty o podobnosti trojúhelníku při výpočtech – zvětšuje a zmenšuje obrazce pomocí redukčního úhlu 	<p>Rovinné útvary - Podobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – podobnost, poměr podobnosti – určování podobných útvarů v rovině – podobnost trojúhelníku – věty o podobnosti trojúhelníků a jejich užití v praktických úlohách 	Z Vv
<ul style="list-style-type: none"> – využívá podobnosti při konstrukci plánů (střihů), výpočtů délky cest podle map, zhotovování modelů 	<ul style="list-style-type: none"> – dělení úsečky v daném poměru – praktické zmenšování a zvětšování rovinných obrazců v daném poměru (redukční úhel) 	

<ul style="list-style-type: none"> – sestrojí síť jehlanu a kužele – vypočítá objem a povrch jehlanu v jednoduchých příkladech – vypočítá objem a povrch kužele – vypočítá objem a povrch jehlanu a kužele s užitím goniometrických funkcí – vypočítá objem a povrch koule 	<p>Prostorové útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> – jehlan, rotační kužel, koule – náčrt a modelování jehlanu a kužele – konstrukce sítě jehlanu a kužele – objem a povrch jehlanu a kužele – řešení úloh z praxe a s užitím goniometrických funkcí (objem a povrch jehlanu a kužele) – objem a povrch koule 	Vv
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
<ul style="list-style-type: none"> – provádí rozbory problému a plánu řešení, odhadování výsledku, volí správný postup k vyřešení problému a vyhodnocuje správnost výsledku 	<ul style="list-style-type: none"> – logické a netradiční geometrické úlohy 	

5.2.3 Vzdělávací oblast: Informatika

5.2.3.1 Vzdělávací obor: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu: Obsahové, časové a organizační vymezení

Informatika je vyučována jako samostatný předmět. Základní organizační jednotkou je vyučovací hodina.

Vyučovací předmět Informatika zahrnuje učivo v rozsahu stanoveném Rámcovým vzdělávacím programem. Je realizován v časové dotaci 1 hodina týdně v 6. až 9. ročníku.

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Výuka probíhá na počítačích, noteboocích s myší nebo na tabletech, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Do vyučovacího předmětu se promítají tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech (EGS), Multikulturní výchova (MV), Environmentální výchova (EV), Mediální výchova (MV).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- zadávanými úkoly vede žáky k samostatnému objevování možností využití digitálních technologií nejen ve výuce, ale i v praktickém životě
- seznamuje žáky s obecně známými pojmy, učíme je používat známé symboly
- při poznávání využívá různé aplikace a nástroje, spoluprací s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- poskytuje žákům zpětnou vazbu a nabádáme žáky k aktivitám, např. analýze, hodnocení a tvoření
- **učí žáky správně citovat informace**

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- učí žáky při vlastní tvorbě využívat co nejširší škálu různých vizuálních prostředků včetně digitálních technologií a experimentovat s nimi
- vede žáky k nalézání a sdílení různých získaných informací a přístupů k tématu a vyměňování si zkušeností získaných při tvorbě,
- vede žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení a povzbuzujeme v hledání více způsobů řešení a poskytujeme žákům zpětnou vazbu
- oceňuje dílčí úspěchy při řešení problému a motivujeme žáky k další činnosti
- vede žáky k logickým a matematickým postupům v řešení problémů
- vede žáky k uvážlivému rozhodování a uvědomění si odpovědnosti za svá rozhodnutí
- při zadávání úkolů stanovuje pro žáky kritéria jejich splnění

Kompetence komunikativní

Učitel

- využívá a podněcuje žáky pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty nebo systému pro distanční výuku, při komunikaci dodržujeme vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)
- motivuje žáky k využívání digitální technologie k prezentování vlastní práce, jejímu interpretování a vzájemnému komunikování
- upozorňuje žáky na nebezpečí manipulace ze strany médií a na hrozby z internetu
- seznamuje žáky s různými typy informačních a komunikačních prostředků
- aktivizuje a motivuje žáky, klademe otázky a diskutujeme se žáky nad možnými odpověďmi
- vede žáky k tomu, aby dokázali vyjadřovat své myšlenky v logickém sledu, souvisle a kultivovaně
- učí žáky naslouchat druhým lidem, zapojovat se do diskuze a vhodně argumentovat

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky pracovat v týmu – rozdělit si a naplánovat práci, hlídat časový harmonogram apod.
- vede žáky k práci v podnětné atmosféře pro užívání digitálních technologií
- respektuje autorství a autorská práva a vede žáky k dodržování pravidel
- umožňuje žákům hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci dbá na to, aby byl žák ohleduplný a taktní a toleroval, že každý člověk je různě chápavý a zručný
- jedná se žáky s ohledem na jejich osobitost a využíváme individuální přístup tam, kde je potřeba
- vede žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi, k ovládnutí svého chování, k přijímání nových rolí

Kompetence občanské

Učitel

- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla) a tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, žáci si chrání své heslo)
- při zpracovávání informací vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami
- vede žáky k uvádění (citace) použitého zdroje informací
- poskytuje žákům metodickou pomoc, jak počítačovou problematiku řešit, a to i bez porušení pravidel a zákonů
- vede žáky k odmítání útlaku a hrubého zacházení a k povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí v reálném i virtuálním světě

Kompetence pracovní

Učitel

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- vede žáky k práci s dostupnými digitálními technologiemi, programy i aplikacemi při tvorbě vizuálních vyjádření
- vede žáky k realizaci své skupinové tvůrčí projekty a využívání digitální technologie,
- oceňuje kreativitu žáků a konstruktivní nápady podporuje
- vede žáky k dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a systematickosti
- seznamuje žáky s novými technologiemi
- učí žáky adaptovat se na změněné, nebo nové pracovní podmínky

Kompetence digitální

Učitel

- seznamuje žáky s novými technologiemi
- učí žáky adaptovat se na změněné, nebo nové pracovní podmínky
- u žáků rozvíjí ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; žák je využívá při své tvorbě, při učení, v běžném životě a při řešení problémů
- motivuje žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat a sdílet data, informace a tvořit digitální obsah
- motivuje žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- vybízí žáky k využívání digitální technologie tak, aby si usnadnili práci, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy
- učí žáky chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost a seznamujeme je s novými technologiemi
- dodržuje a vyžaduje, aby žák v digitálním prostředí jednal eticky a dodržoval bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Informatika 6. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámka
Data, informace a modelování - Kódování a šifrování dat a informací		
<ul style="list-style-type: none"> - navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu - rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla 	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO	
Algoritmizace a programování - Programování - opakování a vlastní bloky		
<ul style="list-style-type: none"> - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost 	Vytvoření programu Opakování Podprogramy	

<ul style="list-style-type: none"> - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní 		
Informační systémy - Informační systémy a práce s daty		
<ul style="list-style-type: none"> - získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat - sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů - vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva 	<p>Data v grafu a tabulce Evidenc dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty</p> <p>Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace</p>	

Výstupy	Učivo	Poznámka
Data, informace a modelování - Modelování pomocí grafů a schémat		
<ul style="list-style-type: none"> - vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností 	<p>Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost</p>	
Algoritmizace a programování - Programování - podmínky, postavy a události, větvení, parametry a proměnné		
<ul style="list-style-type: none"> - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení 	<p>Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi</p> <p>Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné</p>	

<p>problému</p> <ul style="list-style-type: none"> - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, pro větvení, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - používá souřadnice pro programování postav - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 		
Digitální technologie - Počítače		
<ul style="list-style-type: none"> - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení - nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení 	<p>Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací, aktualizace Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)</p>	

<p>úctů</p> <ul style="list-style-type: none"> - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy 		
---	--	--

Informatika 8. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámka
Algoritmizace a programování - Programování robotické stavebnice a hardwarové desky		
<ul style="list-style-type: none"> - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu - podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota - upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol - vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost - přečte program pro robota a najde v něm případné chyby - ovládá výstupní zařízení a senzory robota - vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota - sestaví program pro hardwarovou desku a otestuje jej - používá opakování, rozhodování, proměnné 	<p>Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu Projekt Můj robot</p> <p>Sestavení programu a oživení Micro:bitu Ovládání LED displeje Tlačítka a senzory náklonu Připojení sluchátek, tvorba hudby Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově Připojení a ovládání externích zařízení z hardwarové desky Micro:bitu</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - ovládá výstupní zařízení desky - používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu - připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá - vyřeší problém naprogramováním hardwarové desky 		
Informační systémy - Hromadné zpracování dat		
<ul style="list-style-type: none"> - vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat - při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - připsá do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat 	<p>Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat</p>	

Informatika 9. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámka
Algoritmizace a programování - Programovací projekty		
<ul style="list-style-type: none"> - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení 	<p>Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu - řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně 	<p>Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy</p>	
Digitální technologie		
<ul style="list-style-type: none"> - popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení 	<p>Hardware a software</p> <ul style="list-style-type: none"> - Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - Operační systémy: funkce, typy, typické využití - Komprese a formáty souborů - Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) <p>Sítě</p> <ul style="list-style-type: none"> - Typy, služby a význam počítačových sítí - Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa - Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud 	

<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní - na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - diskutuje o cílech a metodách hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu 	<ul style="list-style-type: none"> - Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL - Princip cloudové aplikace (např. e mail, e-shop, streamování) <p>Bezpečnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy - Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat <p>Digitální identita</p> <ul style="list-style-type: none"> - Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat - Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies 	
--	--	--

5.2.4 Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

5.2.4.1 Vzdělávací obor: Dějepis

Vyučovací předmět: Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu: Obsahové, časové a organizační vymezení

Dějepis je vyučován jako samostatný předmět. Základní organizační jednotkou je vyučovací hodina.

Vyučovací předmět Dějepis zahrnuje učivo v rozsahu stanoveném Rámcovým vzdělávacím programem. Je realizován v časové dotaci 2 hodiny týdně v 6. – 9. ročníku. Směřuje k tomu, aby žáci byli schopni porozumět vývoji lidské společnosti od jejího vzniku do současnosti. Důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století, kde jsou kořeny současných společenských jevů.

Výchovně vzdělávací cíle:

- znalost nejzákladnějších dat, jevů, událostí, pojmů a osobností z historie
- schopnost historické orientace v čase a prostoru, zejména pochopení následnosti a současnosti v historickém dění

Během vyučovací hodiny je kladen důraz na komunikaci, schopnost vyjadřovat se, přemýšlet o problému, dokázat o něm hovořit. Při výuce Dějepisu se uplatňují tyto metody a formy práce: výklad, práce s mapou, práce s časovou přímkou, práce s obrazovým materiálem, práce s textem (učebnice, odborná literatura, časopisy, internet), vhodná motivace k dané látce, skupinová práce, samostatná práce (referáty, křížovky, tajenky). Je využíván obrazový materiál audiovizuální dokumenty, filmy a sbírky kabinetu dějepisu. Vhodnou součástí přiblížení historických problémů jsou návštěvy muzeí (expozice, besedy) a exkurze na zajímavá historická místa.

Do vyučovacího předmětu Dějepis se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Multikulturní výchova (MKV), Environmentální výchova (EV) a Mediální výchova (MV).

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel

- nabízí žákům aktivační metody, které jim přiblíží problematiku dané historické situace
- předkládá žákům informační zdroje a vede je k jejich užívání

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k porovnávání historického vývoje našeho státu s vývojem v Evropě, ale i v ostatním světě
- předkládá žákům náměty k samostatnému uvažování

Kompetence komunikativní

Učitel

- nabízí žákům dostatek možností k porozumění textu a obrazových materiálů
- vede žáky k formulování vlastních názorů na historické události a k srovnávání s názory odborníků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k uvědomění si jedinečnosti každého člena lidské společnosti, tj. i významu sebe sama v kolektivu lidí
- vede žáky k pochopení role mas a jedince v historickém vývoji společnosti

Kompetence občanské

Učitel

- nabízí žákům důkazy k pochopení nutnosti existence a dodržování práv a povinností člověka a poukazuje, že jejich nedodržování vede k narušení mezilidských vztahů
- vede žáky k ochraně kulturního a historického dědictví, k utváření pozitivního postoje k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

- nabízí dostatek situací k propojení znalostí základů vývoje lidské společnosti se schopností je dále rozvíjet na základě dalších nových zdrojů informací

Kompetence digitální

Učitel

- podporuje žáky v tom, aby využívali digitální technologie k orientaci v historické realitě
- vede žáky k tomu, aby pracovali s digitálními historickými zdroji a prameny
- klade důraz na ochranu osobních údajů a dat žáků

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Dějepis 6. ročník**

Výstupy	Učivo	Poznámky
Člověk v dějinách		
<ul style="list-style-type: none"> – uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků – uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány – orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu 	<ul style="list-style-type: none"> – význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách – historické prameny – historický čas a prostor 	Čj, Vv, M, Z
Počátky lidské společnosti		
<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu – objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost 	<ul style="list-style-type: none"> – člověk a lidská společnost v pravěku 	Vv, Př EGS 1.2
Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury		

<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací – uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví 	<ul style="list-style-type: none"> – nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz – antické Řecko a Řím 	Z, Vv, Ov, Čj, Tv, F,M
<ul style="list-style-type: none"> – demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství – porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie 	<ul style="list-style-type: none"> – střední Evropa a její styky s antickým Středomořím 	OSV 3.2.1 VDO 2.3 EGS 1.1 EGS 3.1 EGS 3.2 MKV 2.3

Dějepis 7. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Křesťanství a středověká Evropa		
<ul style="list-style-type: none"> – popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států – objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech – vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí – ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury 	<ul style="list-style-type: none"> – nový etnický obraz Evropy – utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj – islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) – Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě – křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy – struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev – kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost 	Z, Vv, Ov, Čj, Hv, Sp OSV 3.2.1 EGS 1.1 EGS 1.2 EGS 3.1 EGS 3.2 MKV 3.1 MKV 3.2
Objevy a dobývání. Počátky nové doby		
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve – vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život – popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky – objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie – objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky – rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek 	<ul style="list-style-type: none"> – renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou – zámořské objevy a počátky dobývání světa – český stát a velmoci v 15. – 17. století 	Z, Vv, F, Čj, Sp, Hv EGS 1.1 EGS 1.2 EGS 3.2 MKV 2.2 MKV 2.3 MKV 3.1 MKV 3.2

Dějepis 8. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Objevy a dobývání. Počátky nové doby		
<ul style="list-style-type: none"> – objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie – rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek 	<ul style="list-style-type: none"> – český stát a velmoci v 18. století – barokní kultura a osvícenství 	Ov
Modernizace společnosti		
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti – objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě – porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů – vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií 	<ul style="list-style-type: none"> – Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět, vznik USA – industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka – národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa – revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů – politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratizmus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva – kulturní rozrůzněnost doby – konflikty mezi velmocemi, kolonialismus 	Z, Čj, F, Hv, Vv OSV 3.2.1 VDO 2.2 VDO4.1 VDO 4.4 EGS 3.2 MKV 3.3 MKV 3.6 MVR 5.4 EMV 1.5 EMV 2.6 EMV 3.2 EMV 3.3
Moderní doba		
<ul style="list-style-type: none"> – na příkladech demonstruje zneužití techniky v 1. světové válce a jeho důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> – první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky – vznik ČSR 	Ov EGS 1.1 EGS 1.2 MVR 5.4

Dějepis 9. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Moderní doba		
<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů – charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických 	<ul style="list-style-type: none"> – nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy 	

<p>souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu</p> <ul style="list-style-type: none"> – na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv – zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí – na příkladech demonstruje zneužití techniky ve druhé světové válce a jeho důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> – mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět – druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích; domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války 	<p>OV, Z, Čj</p> <p>OSV 2.2.3 VDO 4.1 EGS 1.2 MKV 3.1 MKV 3.6 MVR 1.6</p>
Rozdělený a integrující se svět		
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků – vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce – posoudí postavení rozvojových zemí – prokáže základní orientaci v problémech současného světa 	<ul style="list-style-type: none"> – studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření – vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) – vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky – rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět – problémy současnosti – věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava 	<p>OV, Z</p> <p>OSV 3.2.1 VDO 2.4 EGS 3.2 EGS 3.3 MKV 2.2 MVR 5.4</p>

5.2.4.2 Vzdělávací obor: Výchova k občanství

Vyučovací předmět: Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výchova k občanství je vyučována jako samostatný předmět. Základní organizační jednotkou je vyučovací hodina.

Vyučovací předmět Výchova k občanství zahrnuje učivo v rozsahu stanoveném Rámcovým vzdělávacím programem. Je realizována v časové dotaci: 1 vyučovací hodina týdně v 6. - 8. ročníku.

Cílem předmětu je připravit mladého člověka na aktivní zapojení do života v moderní demokratické společnosti prostřednictvím specifických informací a integrací poznatků z jiných předmětů. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí, přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů - včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života včetně kolektivní obrany.

Ve Výchově k občanství se uplatňují zejména tyto metody práce: řízený rozhovor, diskuse, samostatná a skupinová práce při řešení problému, práce s tiskem, se statistickými tabulkami, s encyklopediemi, s internetem..

V maximální míře se využívá praktických zkušeností žáků. Spolupráce s obecním úřadem či policií slouží k užšímu propojení výuky s reálným světem. Některá témata jsou uskutečňována prakticky pomocí modelových situací. Projektové vyučování vytváří podmínky pro spolupráci žáků, je ale i východiskem pro jejich konfrontaci. Žáci se cvičí ve schopnosti vyjadřovat a zdůvodňovat svoje názory, učí se respektovat práva a názory druhých.

Součástí každé hodiny je informace o aktuálním politickém a ekonomickém dění v České republice i v zahraničí, kterou vždy zpracují vybraní žáci. V hodinách jsou také průběžně připomínány státní svátky, významné dny a období a s nimi spojené tradice.

Do vyučovacího předmětu Výchova k občanství se promítají tato průřezová témata a jejich tématické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova(OSV) - Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, Postoje, Praktická etika

Výchova demokratického občana(VDO)- Občanská spol.a škola, Občan,občanská spol.a stát, Formy participace občanů v pol. životě, Občan, občanská spol.a stát, Principy demokracie jako formy vlády a způs. rozhodování, Formy participace občanů v pol. životě

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech(EGS)- Jsme Evropané, Evropa nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova(MV) - Kulturní diference,Lidské vztahy, Multikulturalita, Etnický původ, Princip soc.smíru a solidarity

Environmentální výchova(EV) - Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy živ. prostředí, Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova(MV) - Fungování a vliv médií ve společnosti

Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást vyučovacího předmětu. Tématické okruhy průřezových témat se prolínají s učivem předmětu Výchova k občanství.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- předkládá žákům informační zdroje s tematikou Ov a vede žáky k jejich využívání
- uvádí do souvislosti přírodní a společenské jevy,propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- učí kriticky posuzovat společenské jevy a události,vyvozovat z nich závěry pro budoucnost
- vede žáky k hodnocení výsledků svého učení,nabízí způsoby,jak učení zdokonalit

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úlohy vedoucí k samostatnému uvažování a objevování různých způsobů řešení problému
- vede žáky k porovnávání odborných názorů,mediálních tvrzení a vlastních zkušeností s cílem pochopit společenské problémy a jejich příčiny
- předkládá žákům náměty k řešení problémových situací, které souvisejí se vztahy lidí a chováním člověka ve společnosti
- vede žáky k uvážlivému rozhodování a uvědomění si zodpovědnosti za své chování a rozhodnutí

- vede žáky k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáky vyjadřovat se souvisle a kultivovaně
- učí žáky naslouchat druhým lidem, zapojovat se do diskuse, obhajovat své názory
- vede žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií ke sledování politické a ekonomické situace u nás i v zahraničí
- vede žáky k aktivnímu zapojení se do společenského dění a ke spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky pracovat v týmech, efektivně spolupracovat při společné práci, ochotě poskytnout pomoc nebo o ni slušně požádat
- vede žáky k ohleduplnosti a respektování odlišných názorů ostatních
- podílí se na utváření příjemné atmosféry při výuce
- vede žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi, k odsouzení projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k odmítání útlaku a hrubého zacházení a k povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- seznamuje žáky se základními zákony a morálními normami, právy a povinnostmi občanů
- vede žáky k respektování a k ochraně našich tradic a kulturního i historického dědictví
- vede žáky k aktivnímu se zapojení do kulturního dění
- objasňuje základní a environmentální problémy, vede k ochraně životního prostředí i svého zdraví
- učitel vede žáky k uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování vymezených pravidel a plnění školních povinností
- umožňuje žákům poznat svou osobnost a rozhodnout se o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- seznamuje žáky se základními aktivitami potřebnými k realizaci podnikatelského záměru, vede k pochopení podstaty a rizika podnikání, rozvíjí podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Učitel

- podporuje žáky v tom, aby využívali digitální technologie pro průzkumy, šetření a ankety zaměřené na život ve škole a v obci
- vede žáky k tomu, aby chránili své osobní údaje a svá osobní data
- klade důraz na respektování a dodržování netikety při interakci v digitálním prostředí

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výchova k občanství 6. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Člověk ve společnosti		
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí, proč je třeba své chování a jednání ve škole podřídít školnímu řád – vysvětlí význam vzdělání pro jeho vlastní vývoj a budoucí život – zapojí se do společenských činností žáků v rámci třídy, školy 	Naše škola <ul style="list-style-type: none"> – život ve škole – práva a povinnosti žáků- spol.pravidla a normy – význam a činnost žákovské samosprávy – vklad vzdělání pro život 	Vz OSV 1.3.2 VDO 1 OSV 2.2.4
<ul style="list-style-type: none"> – uvede důležité momenty historie své obce – vyjmenuje některé kulturní památky – uvede, jakých příležitostí k realizaci svých zájmů může využít ve své obci – příklady místních tradic, proč je dobré je udržovat – na příkladech popíše, čím se zabývá obecní úřad a s jakými problémy se na něj můžeme obracet 	Naše obec <ul style="list-style-type: none"> – minulost a současnost obce – zajímavá a památná místa,důl.instituce – významní rodáci,místní tradice – správní orgány obce – charakteristika a uspořádání obecního úřadu – účast občanů na životě a správě obce, kom. volby 	VDO 2.1 VDO 3.1
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí, čím se od sebe mohou odlišovat regiony – uvede, co je typické pro region vlastní – uvede příklady nejvýznamnějších míst, památek, událostí, osobností 	Náš region <ul style="list-style-type: none"> – minulost a současnost regionu – významná a památná místa – regionální zvláštnosti – významní rodáci – ochrana kult. památek, přír. objektů a zdrojů 	D Z EMV 4.1
<ul style="list-style-type: none"> – vyjádří, co nás navzájem spojuje v národ – objasní,proč je třeba respektovat jiné národy a národnosti, – rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu – vypráví pověst z dějin našeho státu – vyjmenuje významné osobnosti, které proslavili naši zem – objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání 	Naše vlast <ul style="list-style-type: none"> – pojem vlasti a vlastenectví – lidé různých národností – národnostní menšiny – pověsti o počátcích národa – zajímavá a památná místa – co nás proslavilo – významné osobnosti – tradice české státnosti-státní symboly, státní svátky, významné dny 	D Z VDO 2.5 MKV 1.4 MKV 3.3 MKV 3.6
<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná, v jakých společenských vztazích je osobně začleněn a jaké sociální role pro něj z těchto vztahů vyplývají – uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, – objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní 	Vztahy mezi lidmi <ul style="list-style-type: none"> – člověk a jeho začleňování do společnosti, pravidla sdružování – osobní a neosobní vztahy – mezilidská komunikace – konflikty v mezilidských vztazích 	Vz OSV 2.3 MKV 2 MKV 3

<ul style="list-style-type: none"> – zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoj k menšinám – rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti 	<ul style="list-style-type: none"> – problémy lidské nesnášenlivosti 	
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí mravní jednání, jaké jsou základní morální hodnoty – na příkladech objasní úlohu svědomí před a po jednání – vysvětlí, jaký význam má osobní kázeň pro vlastní život – zaujme vlastní postoj k případům morálního a nemorálního jednání – na příkladech vysvětlí rozdíl mezi mravní a právní normou – vysvětlí, na čem je založena svoboda – na příkladech rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem – umí popsat a objasnit možné důsledky nedodržování společenských norem – objasní význam dodržování zásad společenského styku a kulturního chování pro svůj vlastní život 	<p>Zásady lidského soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> – morálka a mravnost – svoboda a vzájemná závislost – pravidla chování 	<p>Člověk a jeho svět</p> <p>OSV 2.2.2 OSV 3.1.1 OSV 3.2.3 OSV 3.2.4 MKV 2.1 MKV 2.6</p>
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší, které projevy chování můžeme považovat za kulturně vhodné – na příkladech charakterizuje základní součásti kultury a jejich význam v životě – na příkladech popíše kulturní život svého bydliště, své kulturní aktivity – uvede příklady činnosti kulturních institucí v místě bydliště – chová se šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům, – kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí 	<p>Kulturní život</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozmanitost kulturních projevů – kulturní hodnoty a tradice – kulturní instituce – masová kultura – prostředky komunikace 	<p>D Čj Vv, Hv</p> <p>MKV 2.3 MVR 1.1 MVR 1.2 MVR 5.6</p>
<p>Člověk jako jedinec</p>		

<ul style="list-style-type: none"> – popíše, jaké faktory nás ovlivňují při poznávání druhých lidí – uvede a zdůvodní svůj systém hodnot – uvede faktory, které mohou vést k chybnému posouzení druhých lidí 	<p>Vnitřní svět člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí – systém osobních hodnot – sebehodnocení – stereotypy v posuzování druhých lidí 	<p>OSV 2.1.3 OSV 3.2.1 OSV 1.2 MKV 2.4</p>
Člověk, stát a hospodářství		
<ul style="list-style-type: none"> – objasní, jaké místo má majetek mezi dalšími životními hodnotami – rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady – uvede příklady hmotného a duševního vlastnictví 	<p>Majetek, vlastnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> – formy vlastnictví – hmotné a duševní vlastnictví a jejich ochrana – hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví 	<p>M Sp OSV 1.3.3</p>
<ul style="list-style-type: none"> – na příkladech vystihne, z čeho vzniká rodinný rozpočet a jakým způsobem se příjmy rodiny dále přerozdělují – sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti – vysvětlí, jak mohou kupní možnosti jedince (rodiny) ovlivnit rozhodování o nakládání s osobním (rodinným) rozpočtem 	<p>Hospodaření</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpočet rodiny (úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing) 	<p>M Sp OSV 1.3.3</p>

Výchova k občanství 7. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Člověk ve společnosti		

<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí na příkladech pojem handicap, rozdíl mezi přirozenými a sociálními rozdíly, uvědomí si hodnotu různosti lidí – respektuje rovné postavení mužů a žen ve společnosti 	<p>Lidská setkání</p> <ul style="list-style-type: none"> – vztahy ve společnosti, přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, – rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen – lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi – potřební lidé ve společnosti 	OSV 2.2 MKV 2.9 MKV 2.2 MKV 5.1 MKV 5.2
Mezinárodní vztahy, globální svět		
<ul style="list-style-type: none"> – uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky – objasní souvislost glob. a lokálních problémů – rozlišuje, které projevy konzumního jednání jsou z hlediska zdravého životního stylu nevhodné 	<p>Globalizace</p> <ul style="list-style-type: none"> – projevy – významné globální problémy 	EMV 4.3 MKV 4.4
Člověk jako jedinec		
<ul style="list-style-type: none"> – na příkladech objasní proč a čím se lidé odlišují v prožívání různých životních situací (zklamání, neúspěch, radost, ...) – dovede rozpoznat rozdíl mezi citovou odolností a bezcitností (cynismem) – objasní příčiny a důsledky kladných a záporných projevů chování v mezilidských vztazích – uvede příklady nejběžnějších stresových situací a popíše základní způsoby, jak se jim vyhnout, popř. jak jim čelit a jak je překonat 	<p>Podobnost a odlišnost lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání – osobní vlastnosti, dovednosti, schopnosti – charakter – vrozené předpoklady – osobní potenciál – náročné životní situace 	Vz OSV 1.2 OSV 1.3 OSV 1.4 MKV 1.1
Stát a právo		
<ul style="list-style-type: none"> – objasní význam právní úpravy důležitých vztahů-vlastnictví, pracovní poměr, manželství – uvede příklad některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci – uvědomí si význam úlohy práce v životě člověka a nebezpečí, která s sebou přináší nezaměstnanost – uvede základní práva a povinnosti vyplývající z pracovního poměru 	<p>Právo v každodenním životě</p> <ul style="list-style-type: none"> – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, – styk s úřady – základní práva spotřebitele – příprava na obživu a osobní i společenské uplatnění, profesní profil člověka – péče státu o zaměstnanost – pracovní smlouva, zákoník práce a pracovní poměr – pracovní prostředí, podmínky, nárok na mzdu a dovolenou 	Sp VDO 2.1

<ul style="list-style-type: none"> – seznámí se s konkrétními možnostmi přípravy na budoucí povolání s ohledem k vlastnímu zájmu (možnosti studia na SŠ, SOU, ...) – na příkladech vyloží, které okolnosti a podmínky jsou rozhodující pro volbu vhodné profese 	<ul style="list-style-type: none"> – konkrétní možnosti přípravy na budoucí povolání, otázky rekvalifikace – způsoby získávání profesních informací, význam pracovních úřadů a informačních center při hledání zaměstnání 	
<ul style="list-style-type: none"> – dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování – používá ve správných souvislostech pojmy právní předpis, norma a zákon – chápe význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti – uvede, ve kterých oblastech spol. života se uplatňuje právo občanské, pracovní, rodinné, trestní, správní a ústavní 	<p>Právní řád ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> – člověk jako subjekt právních vztahů, účastníci právních vztahů – význam a funkce právního řádu – hlavní druhy práva, právní řád – právní norma, zákon, předpis – publikování právních předpisů – orgány právní ochrany občanů – soustava soudů 	VDO 4.3
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů – rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady – diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 	<p>Protiprávní jednání</p> <ul style="list-style-type: none"> – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce – trestní postižitelnost – porušování předpisů v silničním provozu – porušování práv k duševnímu vlastnictví 	
<ul style="list-style-type: none"> – rozumí pojmu „státní občanství“ – uvede základní práva a povinnosti občana ČR – charakterizuje Ústavu ČR – uvede základní práva a povinnosti vyplývající z důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr) – respektuje povinnosti vyplývající z některých smluvních vztahů (osobní přeprava, koupě, oprava, pronájem) – uvede příklady některých smluv 	<p>Právní základy státu</p> <ul style="list-style-type: none"> – člověk jako občan, jeho práva – státní občanství ČR – Ústava ČR – občanské právo a občanský zákoník 	VDO 2.1 VDO 2.2 VDO 2.3 VDO 4.4

<ul style="list-style-type: none"> – přiměřeně uplatňuje svá práva, včetně práv spotřebitele, a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod – objasní, jaký význam má úprava lidských práv v dokumentech a uvede nejdůležitější dokumenty 	<p>Lidská práva</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní lidská práva, práva dítěte a jejich ochrana – úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech – poškozování lidských práv, šikana, diskriminace; 	<p>VDO 2.2 VDO 2.5 MKV 2.4 MKV 5.4 OSV 2.2.3</p>
--	---	--

Výchova k občanství 8. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Člověk, stát a právo		
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky 	Právní základy státu <ul style="list-style-type: none"> – znaky státu – typy a formy státu 	D, Z
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší typické rysy režimů demokratických a autokratických, uvede příklady – rozlišuje a porovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí – porovná úkol vlády a parlamentu – rozliší úkoly a uvede příklady činnosti důležitých ministerstev – objasní úlohu soudů a jejich strukturu 	<ul style="list-style-type: none"> – složky státní moci, jejich orgány a instituce (parlament, vláda, prezident, soudy, soustava soudů) – obrana státu 	VDO 2.1 VDO 2.3
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje a porovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu (jejich složení a úkoly) – objasní součinnost státní správy a samosprávy 	Státní správa a samospráva <ul style="list-style-type: none"> – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly 	D VDO 3.2
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší demokracii a totalitu – objasní výhody dem. způsobu řízení státu pro každodenní život občanů – uvede příklady, jak lze uplatňovat demokracii v praktickém životě – vyloží smysl voleb do zastupitelstev v dem. státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů – rozliší funkce komunálních a parlamentních voleb – vysvětlí, za jakých podmínek může občan volit a být volen – rozpozná rozdíly mezi vybranými politickými stranami – uvede příklady důležitých politických stran v ČR, rozliší jejich programy – v kolektivu třídy si prakticky ověří fungování voleb v demokr. spol. 	Principy demokracie <ul style="list-style-type: none"> – pojem demokracie, její odlišnost od totalitního řízení státu – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu (přímá a zastupitelská demokracie) – význam a formy voleb do zastupitelstev v ČR (komunální, parlamentní a senátní volby) – aktivní a pasivní volební právo – význam politického pluralismu politické strany v ČR – jejich programy – politická koalice a opozice 	D Z VDO 3 VDO 4 VDO 2.4 MVR 5.5 Projekt „Volby“
Člověk, stát a hospodářství		
<ul style="list-style-type: none"> – na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, 	Peníze <ul style="list-style-type: none"> – Formy placení 	Sp

<p>uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</p>		
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít – uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu – uvede příklady bankovních a spořitelních služeb pro obyvatele 	<p>Banky a jejich služby</p> <ul style="list-style-type: none"> – banky a jejich služby (aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků) 	<p>EMV 3.3</p>
<ul style="list-style-type: none"> – na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz – rozliší a v souvislostech používá pojmy nabídka a poptávka – vysvětlí, jak funguje trh zboží a práce – uvede příklady výrobních a nevýrobních odvětví, rozpozná rozdíly v jejich účelu a funkci z hlediska významu pro spotřebitele – zdůvodní význam zdravotnictví, soudnictví, školství a kultury pro život jednotlivce a společnosti – 	<p>Principy tržního hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> – trh, podstata fungování trhu – nabídka, poptávka – tvorba ceny, inflace – struktura národního hospodářství 	<p>M Sp</p>

<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí, jaký význam mají daně z hlediska financování společensky důležitých nevýrobních oblastí národního hospodářství – rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které získávají ze státního rozpočtu občané – uvede základní součásti státního rozpočtu – vysvětlí podstatu a význam sociální politiky státu 	<p>Hospodaření</p> <ul style="list-style-type: none"> – státní rozpočet, jeho součásti, způsoby využívání – daňový systém, význam daní – sociální politika státu 	<p>M Sp</p>
Mezinárodní vztahy, globální svět		
<ul style="list-style-type: none"> – popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů – uvede příklady práv občanů v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování 	<p>Evropská integrace</p> <ul style="list-style-type: none"> – podstata, význam, výhody – Evropská unie a ČR 	<p>D Z EGS 3 EGS 2.5 EGS 2.6</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů 	<p>Globalizace</p> <ul style="list-style-type: none"> – projevy 	
Člověk jako jedinec		
<ul style="list-style-type: none"> – porozumí různým stránkám lidského života, uvědomí si existenci sociálních pozic a rolí – objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života – kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání – posoudí vliv osobních vlastností na dosahování indiv. i spol. cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek – popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru – plánuje důležité životní kroky, zodpovědně se rozhoduje – zvládá neúspěch, krize – nepodléhá drogovým a dalším závislostem, nechová se agresivně a vandalsky 	<p>Osobní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> – různé stránky lidského života – životní cíle, plány, životní perspektiva – adaptace na životní změny, sebezměna – význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji – informace – rozhodování, metody efektivního rozhodování – problémy náhražkových forem životních aktivit (čemu říci ne) – životní názor, víra, náboženství – hledání smyslu lidského života, životní perspektiva 	<p>Vz OSV 1.3.1 OSV 1.3.3 OSV 3.1.1 OSV 3.2.4 OSV 3.2.2 MKV 4.4 MVR 5.5</p>

– uvědomuje si možná nebezpečí působení náboženských sekt na osobnost člověka		
---	--	--

5.2.5 Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

5.2.5.1 Vzdělávací obor: Fyzika

Vyučovací předmět: Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Fyzika jako věda je základem všech ostatních přírodovědných i technologických disciplín. Jakýkoli hmotný objekt má totiž vždy určité fyzikální vlastnosti (hmotnost, energii ap.) a řídí se určitými fyzikálními zákonitostmi.

V předmětu Fyzika si žáci osvojují, především na základě pozorování, měření a experimentování, nejdůležitější fyzikální pojmy, veličiny a zákonitosti potřebné k porozumění jevům a procesům, vyskytujícím se v přírodě, v běžném životě i v technické či technologické praxi. Fyzika významně přispívá k rozvoji rozumových schopností žáků, k přechodu od převážně názorného poznání k vědeckým poznatkům, učí žáky přesnému vyjadřování a uvádí je do světa moderních technologií.

Výuka se orientuje zejména na to,

- aby si žáci osvojili důležité poznatky z vybraných okruhů učiva (látky a tělesa, pohyb těles, mechanické vlastnosti tekutin, energie, zvukové děje, elektromagnetické a světelné děje, vesmír) a na základě jejich osvojování měli možnost poznávat význam a přínos fyziky pro vytváření vědeckého obrazu světa a pro rozvoj moderních technologií;
- aby si osvojili prvky základních metod práce při poznávání fyzikálních objektů a procesů (pozorování, měření, experimentování, zpracování získaných údajů, jejich hodnocení, vyvozování závěrů z těchto údajů);
- aby získávali dovednost využívat osvojených poznatků a dovedností při řešení praktických problémů a úloh;
- aby žáci měli co nejvíce příležitostí k rozvíjení svého logického uvažování a myšlení, aby se učili pracovat s jasně vymezenými pojmy a aby se učili získané či předložené informace kriticky hodnotit a ověřovat je z hlediska jejich správnosti, přesnosti a spolehlivosti;
- aby uměli vyhodnotit rizika a osvojovali si základní pravidla bezpečné práce při provádění fyzikálních pozorování, měření a experimentů.

Spolu s ostatními přírodovědnými předměty směřuje výuka fyziky i k tomu, aby si žáci uvědomovali mnohotvárnost skutečnosti i existenci souvislostí a zákonitostí v ní.

Průřezová témata obsažená ve vyučovacím předmětu fyzika

- Osobnostní a sociální výchova: osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (pozorování, experimentování, řešení problémů), sebepoznání a sebepojetí (vztahy v týmu), psychohygienu (zvládnutí stresu při samostatných výstupech před třídou), kreativita (realizace nápadů); sociální rozvoj – rozvoj komunikace (řeč těla, předmětů a prostředí, pozorování a empatické naslouchání, monolog, dialog) rozvoj kooperace a kompetice (skupinová a týmová práce); morální rozvoj – rozvoj rozhodovacích dovedností (řešení fyzikálních úloh).
- Multikulturní výchova: lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování (frontální výuka, skupinová a týmová spolupráce), tolerance a empatie; multikulturalita – využití cizího jazyka jako nástroje dorozumění (fyzikální názvy a značky veličin a jednotek, mezinárodní soustava jednotek SI).
- Environmentální výchova: ekosystémy – vodní zdroje (lidské aktivity spojené s využíváním vody k výrobě elektrické energie); základní podmínky života – význam vody pro lidské aktivity (přeměna skupenství, využití tepelné kapacity vody k chlazení), význam ovzduší pro život na zemi (aerostatika, aerodynamika), energie (využívání a šetření energie), přírodní zdroje (způsoby získávání energie, vyčerpateľnost zdrojů, vlivy na prostředí, principy hospodaření); lidské aktivity a problémy životního prostředí – doprava a životní prostředí (spalovací motory, elektromotory);

vztah člověka k prostředí – způsoby řešení tepelného hospodářství města z hlediska škodlivých emisí do ovzduší.

Posloupnost učiva fyziky v ŠVP není pro vyučujícího závazná. Okruhy učiva jsou rozloženy tak, aby náročnost učiva byla přiměřená věku a schopnostem žáků. U některých okruhů (např. látky a tělesa, elektromagnetické jevy) se předpokládá zařazení základů učiva do 6.ročníku a cyklické rozšiřování a prohlubování učiva ve vyšších ročnících.

Vyučovací předmět je zařazen do všech ročníků 2. stupně základní školy a v každém ročníku je dotován 2 hodinami týdně. Výuka probíhá v nedělených třídách v odborné učebně fyziky a chemie. Na laboratorní práce a frontální experimenty se třída zpravidla dělí do skupin.

Z organizačních forem se v hodinách fyziky uplatní zejména individuální, hromadné, skupinové, týmové a projektové vyučování, formy samostatné práce. Důraz bude kladen na sebehodnocení žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- používá motivační metody, které probouzejí zájem žáků o hledání fyzikální podstaty dějů
- preferuje aktivní metody učení se zapojením všech žáků
- nechává žákům prostor ke vzájemné diskusi a k hledání správných formulací
- zadává žákům úkoly, ke kterým potřebují vyhledat a utřídit informace
- vede žáky k tomu, aby si uvědomovali vzájemné souvislosti přírodních procesů
- vede žáky k používání obecně užívaných fyzikálních termínů, symbolů a znaků
- zařazuje do výuky pozorování fyzikálních dějů a měření fyzikálních vlastností těles
- vede žáky k samostatnému experimentování, k samostatnému formulování hypotéz a jejich ověřování
- vede žáky k sebehodnocení, k práci s chybou

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly, které žákům umožňují najít problém a řešit ho s využitím všech metod a prostředků, jež mají v daném okamžiku k dispozici (pozorování, měření, experimentování, matematické prostředky, grafické prostředky, informační zdroje apod.).
- vede žáky k systematickému třídění vstupních dat, k formulaci otázek a k hledání odpovědi
- vede žáky k používání vlastního úsudku, zkušeností a algoritmů při řešení fyzikálních problémů
- vybízí žáky ke kontrole a k samostatnému posouzení nalezeného řešení fyzikálního problému z hlediska jeho správnosti, jednoznačnosti či efektivnosti
- vede žáky k aplikaci osvědčených postupů při řešení obdobných nebo nových fyzikálních problémů
- nechá žáky obhajovat své závěry a svá rozhodnutí
- vede žáky ke kritickému myšlení, k odpovědnosti za výsledky své práce

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává žákům úkoly, ve kterých musí vyjadřovat své myšlenky a názory
- vede žáky k logické návaznosti myšlenek v mluveném i psaném projevu
- vede žáky k výstižnému a kultivovanému mluvenému i psanému vyjadřování
- vede žáky k diskusi a dává jim prostor, aby vhodně argumentovali a mohli své názory obhájit
- vede žáky k porozumění odborným textům, obrázkům, grafům s fyzikální tematikou
- vede žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků k prezentacím fyzikálních jevů a procesů, k animacím fyzikálních jevů a ke komunikaci s okolím
- vede žáky k vzájemné komunikaci a k vytváření vztahů potřebných ke kvalitní spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, které žáci řeší buď samostatně a mohou tak uplatnit své individuální schopnosti, nebo pracují v týmu, kde svými vědomostmi a dovednostmi pozitivně ovlivňují kvalitu společné práce
- vede žáky k tomu, aby se adekvátně podíleli na týmové práci a vzali na sebe díl odpovědnosti za průběh a výsledky práce
- podporuje u žáků sebevědomé vystupování a sebedůvěru

Kompetence občanské**Učitel**

- vede žáky k otevřenosti, k upřímnosti, k tomu, aby se nestyděli za své případné chyby, aby tolerovali názory jiných a získali tak k sobě vzájemnou úctu a respekt
- vede žáky k šetrnému chování k životnímu prostředí, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- vede žáky k uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody

Kompetence pracovní**Učitel**

- klade důraz nejen na vytvoření pracovních návyků při praktických pozorováních, měřeních a experimentech
- vede žáky k bezpečnému používání pomůcek a dodržování pravidel BOZP
- vede žáky k využívání jednoduchých strojů při každodenních praktických činnostech
- seznamuje žáky s využitím fyziky v různých oborech
- motivuje žáky k zájmu o technické obory

Kompetence digitální**Učitel**

- vede žáky k rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít, k efektivnímu používání digitálních měřidel a měřících přístrojů při experimentech
- vede žáka k efektivnímu používání výpočetní techniky k záznamu naměřených dat a jejich zpracování, k modelování fyzikálních dějů pomocí počítačového softwaru
- vede žáka k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinaci různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků, k efektivnímu využívání digitálního zařízení při řešení problémů a při práci v týmu
- vede žáka k sestavení počítačové prezentace výsledků svých řešení a k hledání ve výsledcích vzájemné souvislosti fyzikálních jevů
- vede žáka k vyhledávání v otevřených zdrojích data dokumentující aplikace fyzikálních jevů v jiných oblastech vědy a v technice

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Fyzika 6. a 7. ročník**

Výstupy	Učivo	Poznámky
Látky a tělesa		

<ul style="list-style-type: none"> – rozliší pojmy těleso a látka – rozpozná skupenství látky – uvede složení atomu a jádra atomu (protony a neutrony) – uvede druh elektrického náboje protonu, elektronu a neutronu – určí, jak na sebe budou vzájemně působit dvě zelektrovaná tělesa – rozliší atom, aniont a kationt – charakterizuje molekulu – uvede konkrétní příklady jevů (např. difúzi), které potvrzují, že částice látek se neustále neuspořádaně pohybují a vzájemně na sebe působí 	<p>Skupenství látek</p> <ul style="list-style-type: none"> – tělesa a látky – atom, iont, molekula – neustálý neuspořádaný pohyb částic látek – difúze – charakter částicového složení pevných (krystalických), kapalných a plynných látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou 	<p>Ch</p> <p>OSV 1.1 OSV 1.2 OSV 1.3 OSV 1.5 OSV 2.3 OSV 2.4 OSV 3.1.1 MKV 2.6 MKV 2.8</p>
<ul style="list-style-type: none"> – vyjádří výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou 	<p>Fyzikální veličiny</p> <ul style="list-style-type: none"> – fyzikální veličina 	
<ul style="list-style-type: none"> – změří vhodně zvolenými měřidly délku, plošný obsah, nebo objem a zapíše výsledek 	<ul style="list-style-type: none"> – délka, plošný obsah, objem – měření délky, obsahu, objemu 	
<ul style="list-style-type: none"> – uvede hlavní jednotky délky, obsahu, objemu, jejich díly a násobky – vyjádří délku, obsah, objem pomocí různých jednotek 	<ul style="list-style-type: none"> – měření délky, plošného obsahu a objemu 	<p>M Sp</p>
<ul style="list-style-type: none"> – změří hmotnost tělesa na váhách a zapíše výsledek – uvede hlavní jednotku hmotnosti některé její díly a násobky – vyjádří danou hmotnost pomocí různých jednotek 	<ul style="list-style-type: none"> – hmotnost tělesa – měření hmotnosti tělesa 	<p>M Sp</p>
<ul style="list-style-type: none"> – uvede hlavní jednotku hustoty – vyjádří danou hustotu pomocí různých jednotek, – určí hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu, – využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů a úloh – vyhledá hustoty látek v tabulkách 	<ul style="list-style-type: none"> – hustota látky – výpočet hustoty látky – výpočet hmotnosti tělesa pomocí hustoty 	<p>M</p>
<ul style="list-style-type: none"> – předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty – změří teplotu i rozdíl teplot teploměrem a zapíše výsledek – uvede jednotku teploty °C 	<ul style="list-style-type: none"> – teplota a její změna – měření teploty těles – pozorování změn rozměrů (objemu) těles při jejich zahřívání či ochlazování 	
<ul style="list-style-type: none"> – změří čas a zapíše výsledek – uvede jednotky času – vyjádří daný čas pomocí různých jednotek 	<ul style="list-style-type: none"> – čas – měření času 	<p>M</p>
<p>Pohyb těles</p>		

<ul style="list-style-type: none"> – objasní klid a pohyb tělesa – rozliší různé druhy pohybu – rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu – využívá s porozuměním vztah mezi dráhou, časem a rychlostí při řešení problémů a úloh u rovnoměrného pohybu – určí průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu – vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a odečítat z něho hodnoty dráhy, času nebo rychlosti – posoudí v konkrétní situaci, které dva objekty na sebe působí – charakterizuje hlavní jednotky síly – vyjádří velikost síly pomocí různých jednotek – znázornit sílu orientovanou úsečkou 	<p>Pohyby těles</p> <ul style="list-style-type: none"> – pohyb a klid těles – pohyb přímočarý a křivočarý – dráha jako délka trajektorie – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný – rychlost rovnoměrného pohybu – průměrná rychlost – nerovnoměrného pohybu, – jednotky rychlosti – měření dráhy a času – vzájemné působení těles a jeho projevy – síla – jednotka síly 	M
<ul style="list-style-type: none"> – určí z orientované úsečky velikost působící síly a zapíše výsledek 	<ul style="list-style-type: none"> – znázornění síly 	
<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje gravitační sílu jako projev působení gravitačního pole – používá s porozuměním vztah mezi gravitační silou a hmotností při řešení problémů a úloh – pracuje s veličinou g jako charakteristikou gravitačního pole – určí pomocí olovnice svislý směr – charakterizuje těžiště tělesa 	<p>Gravitační pole a gravitační síla</p> <ul style="list-style-type: none"> – gravitační pole – gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa – těžiště tělesa a jeho vlastnosti 	Z
<ul style="list-style-type: none"> – ověří existenci magnetického pole – charakterizuje magnetickou sílu – ověří existenci elektrického pole – charakterizuje elektrickou sílu 	<p>Elektrické a magnetické pole</p> <ul style="list-style-type: none"> – magnety přírodní a umělé – magnetická síla – magnetické pole – magnetické pole Země – elektrická síla a elektrické pole 	
<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje tlakovou sílu – uvede hlavní jednotku tlaku – vyjádří daný tlak pomocí různých jednotek – používá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem styčné plochy při řešení problémů a úloh 	<p>Tlaková síla a tlak</p> <ul style="list-style-type: none"> – tlaková síla – tlak a jeho jednotka – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí 	M
<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje třecí sílu – uvede příklady využití třecí síly v praxi 	<p>Třecí síla</p> <ul style="list-style-type: none"> – smykové tření – ovlivňování velikosti třecí síly v praxi 	Sp
<ul style="list-style-type: none"> – určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici 	<p>Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů</p> <ul style="list-style-type: none"> – rovnováha sil působících na těleso 	M
Mechanické vlastnosti tekutin		

<ul style="list-style-type: none"> – objasní podstatu Pascalova zákona – využívá Pascalův zákon při řešení problémů a úloh 	Pascalův zákon <ul style="list-style-type: none"> – hydraulická zařízení 	Sp EMV 2.1
<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje hydrostatický tlak p_h – charakterizuje atmosférický tlak 	Hydrostatický a atmosférický tlak <ul style="list-style-type: none"> – působení gravitační síly na kapalinu v klidu – hydrostatický tlak 	M Př
<ul style="list-style-type: none"> – chápe souvislost mezi tlakem p_h, hloubkou a hustotou kapaliny – chápe souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře 	<ul style="list-style-type: none"> – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny 	
<ul style="list-style-type: none"> – využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> – působení gravitační síly na atmosféru – atmosférický tlak – souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře 	
<ul style="list-style-type: none"> – objasní vznik vztlakové síly při ponoření tělesa do kapaliny či plynu – předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní – určí velikost a směr vztlakové síly v konkrétních situacích 	Archimédův zákon <ul style="list-style-type: none"> – vztlaková síla v kapalinách a plynech – plování, vznášení se a potápění těles v klidných tekutinách 	M EMV 2.1 EMV 2.2
Světelné děje		
<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje zdroj světla – charakterizovat bodový a plošný zdroj světla – charakterizuje optické prostředí čiré, průhledné, průsvitné, neprůhledné, stejnorodé a nestejnorodé – objasní a načrtne rozbíhavý a rovnoběžný svazek paprsků – objasní vznik stínu za tělesem – objasní a načrtne vznik zatmění Slunce a Měsíce 	Vlastnosti světla <ul style="list-style-type: none"> – zdroje světla – rychlost světla ve vakuu a různých optických prostředích, – stín a jeho vznik – zatmění Slunce a Měsíce 	Z
<ul style="list-style-type: none"> – uvede rychlost světla ve vakuu – uvede rychlost světla ve vodě – odliší na základě rychlosti světla opticky řidší nebo hustší prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> – rychlost světla v daném prostředí – prostředí opticky hustší a opticky řidší 	Ch
<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje zákon odrazu světla – využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh – rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda nastane lom světla od kolmice či ke kolmici 	<ul style="list-style-type: none"> – odraz světla na rozhraní dvou optických prostředí – zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle – lom světla na rozhraní dvou prostředí – lom ke kolmici – odraz světla v praxi 	
<ul style="list-style-type: none"> – využívá znalosti o lomu světla při analýze průchodu světla čočkami – charakterizuje pojem ohniska a ohniskové vzdálenosti tenké čočky 	<ul style="list-style-type: none"> – čočky, spojka a rozptylka, – ohnisko a ohnisková vzdálenost čočky, lupa 	

<ul style="list-style-type: none"> – objasní princip zobrazení lupou a oční čočkou – objasní lom a rozklad světla na optickém hranolu 	<ul style="list-style-type: none"> – zobrazení předmětu lomem tenkou spojkou a rozptylkou – rozklad bílého světla optickým hranolem – světelné spektrum 	Př
---	--	----

Fyzika 8. a 9. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Energie		
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí fyzikální pojem práce – uvede příklady konání práce – využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem – uvede a objasní hlavní jednotku práce a hlavní jednotku výkonu – užívá vztah pro polohovou gravitační energii tělesa při řešení problémů a úloh 	Formy energie <ul style="list-style-type: none"> – práce – výkon – souvislost práce a energie – souvislost výkon, práce, čas – pohybová energie – polohová energie 	Sp MKV 4.5
<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje teplo jako změnu vnitřní energie při tepelné výměně – určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem při tepelné výměně 	<ul style="list-style-type: none"> – vnitřní energie tělesa a její souvislost s teplotou tělesa – teplo a jeho jednotka – teplo předané tělesu (bez změny skupenství) 	M EMV 2.1 EMV 2.6 EMV 3.2
<ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady základních skupenských přeměn (tání, tuhnutí, kapalnění, vypařování) látek – charakterizuje souvislost těchto přeměn se změnami vnitřní energie a částicové struktury látek – charakterizuje s porozuměním teplotu a skupenské teplo tání – vyhledá hodnoty těchto veličin v tabulkách – charakterizuje faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapalin 	Přeměny skupenství <ul style="list-style-type: none"> – přeměny skupenství látek: tání a tuhnutí krystalické látky – teplota tání – vypařování a kapalnění – hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny – var, teplota varu 	Př Ch EMV 2.1
<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje elektrickou energii – charakterizuje elektrický spotřebič z hlediska přeměny energií 	<ul style="list-style-type: none"> – elektrická energie a práce – elektrický výkon – elektrický spotřebič 	EMV 2.6
<ul style="list-style-type: none"> – uvede hlavní složky soustavy výroby a přenosu elektrické energie a jejich funkce 	<ul style="list-style-type: none"> – výroba a přenos elektrické energie 	Ch
<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje jadernou energii – charakterizuje radionuklidy – charakterizuje jaderné záření a způsoby ochrany před ním – charakterizuje štěpení jádra atomu – charakterizuje řetězovou reakci – uvede hlavní části jaderné elektrárny 	<ul style="list-style-type: none"> – jaderná energie – štěpná reakce – jaderný reaktor – jaderná elektrárna – ochrana lidí před radioaktivním zářením 	Ch EMV 2.6 EMV 2.7

<ul style="list-style-type: none"> – zhodnotí výhody a nevýhody využívání zdrojů el. energie z hlediska vlivu na životní prostředí 	<p>Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</p> <ul style="list-style-type: none"> – výroba elektrické energie a její vlivy na životní prostředí – obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie 	<p>Př Ch</p> <p>EMV 1.3 EMV 2.7 EMV 4.3</p>
Elektromagnetické děje		
<ul style="list-style-type: none"> – ověří existenci elektrického pole – charakterizuje elektrickou sílu – uvede hlavní jednotku elektrického náboje, její díly a násobky – rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností 	<p>Elektrické pole</p> <ul style="list-style-type: none"> – elektrická síla a elektrické pole – elektrický náboj a jeho jednotka – vodiče a izolanty – pozorování účinků elektrického pole 	
<ul style="list-style-type: none"> – sestaví správně podle schématu jednoduchý i rozvětvený obvod – analyzuje správně schéma reálného elektrického obvodu – uvede hlavní jednotku napětí, její díly a násobky – změří stejnosměrné napětí – uvede hlavní jednotku elektrického proudu, její díly a násobky – změří stejnosměrný proud v obvodu – charakterizuje elektrický proud 	<p>Elektrický obvod</p> <ul style="list-style-type: none"> – zdroj napětí, spotřebič, spínač – elektrické napětí a jeho jednotka – elektrický proud stejnosměrný – tepelné účinky elektrického proudu – měření elektrického napětí a proudu v elektrickém obvodu 	Ch
<ul style="list-style-type: none"> – uvede Ohmův zákon – používá vztah mezi odporem, napětím a proudem při řešení problémů a úloh – uvede závislost odporu na materiálu, délce a průřezu vodiče – určí výsledné napětí, proud a odpor vodičů spojených za sebou a vedle sebe – objasní podstatu reostatu a použije ho k regulaci proudu 	<ul style="list-style-type: none"> – Ohmův zákon pro kovy – elektrický odpor vodiče a jeho jednotka – souvislost odporu vodiče s délkou, průřezem, materiálem a teplotou vodiče – podstata vedení elektrického proudu v kovech – výsledné napětí, proud a odpor vodičů spojených za sebou a vedle sebe – reostat 	M MKV 4.5
<ul style="list-style-type: none"> – využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem 	<p>Elektrické a magnetické pole</p> <ul style="list-style-type: none"> – magnetické pole magnetu a cívky s proudem – elektromagnet 	Z
<ul style="list-style-type: none"> – objasní podstatu složení a činnosti elektromotoru – využívá prakticky poznatky o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní – objasní podstatu stavby a funkci transformátoru 	<ul style="list-style-type: none"> – stejnosměrný elektromotor, – elektromagnetická indukce, – transformátor – transformační poměr 	Sp EMV 3.2
<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje střídavý proud – rozliší stejnosměrný proud od střídavého – změří elektrický proud a napětí 	<ul style="list-style-type: none"> – střídavý elektrický proud a jeho základní charakteristiky 	

<ul style="list-style-type: none"> – objasní podstatu vedení elektrického proudu u kapalin a plynů – uvede příklady elektrolýzy – uvede druhy výbojů v plynech 	<ul style="list-style-type: none"> – vedení elektrického proudu v kapalinách, plynech – vedení elektrického proudu v plynech 	Ch
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší vodič, polovodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností – objasní podstatu vedení elektrického proudu u polovodičů 	<ul style="list-style-type: none"> – polovodiče – vedení elektrického proudu v polovodičích 	Ch
<ul style="list-style-type: none"> – objasní a dodržuje pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními 	<ul style="list-style-type: none"> – bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními 	
Zvukové děje		
<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku – kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku – charakterizuje tón a výšku tónu – objasní odraz zvuku a vznik ozvěny – charakterizuje hluk – objasní škodlivost nadměrného hluku – posoudí možnosti zmenšení vlivu nadměrného hluku na životní prostředí 	Vlastnosti zvuku <ul style="list-style-type: none"> – zdroj zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku a šíření zvuku – rychlost šíření zvuku v různých prostředích – odraz zvuku na překážce, zvuková ozvěna – pohlcování zvuku – hlasitost zvuku – hluk a jeho negativní vliv na zdraví člověka 	Hv
Vesmír		
<ul style="list-style-type: none"> – uvede složení sluneční soustavy – objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a pohyb měsíců planet kolem planet 	Sluneční soustava a hvězdy <ul style="list-style-type: none"> – sluneční soustava a její hlavní složky – měsíční fáze – charakteristika pohybů planet ve sluneční soustavě 	Z Ch Př

5.2.5.2 Vzdělávací obor: Přírodopis

Vyučovací předmět: Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu: Obsahové, časové a organizační vymezení

Přírodopis je vyučován jako samostatný předmět. Základní organizační jednotkou je vyučovací hodina.

Přírodopis zahrnuje učivo v rozsahu stanoveném Rámcovým vzdělávacím programem. Je realizován v časové dotaci v 6. až 9. ročníku 1 až 2 hodin týdně v každém ročníku.

V přírodopisu se uplatňují tyto metody práce: pozorování, experimentování, pokusy a stanovení a ověření hypotéz. Využívá se mnoha pomůcek, modelů, videozáznamů a DVD. Žáci pozorují a zkoumají objekty živé a neživé přírody, ověřují vzájemnou souvislost, pracují s odbornou literaturou (klíči, atlasy). Samostatně si zpracovávají náměty na referáty, využívají praktické zkušenosti. Podílí se na přípravě problémových úkolů pro spolužáky a řeší je i skupinově. Uplatňují se však také ekologické hry, dramatické scénky, samostatně založené pokusy, sledování vývinu rostlin a práce s nimi, exkurze, vycházky nebo výstavky.

Konkrétní časová i obsahová realizace učiva zůstává na škole a učiteli. Posloupnost probíraného učiva není v učebních osnovách závazná, v rámci celého obsahu ji lze přizpůsobovat. Některé učivo lze vyučovat cyklicky. Podle úrovně žáků uplatňovat vnitřní diferenciaci.

Je třeba co nejvíce zachovávat regionální princip a sezónní dostupnost přírodních materiálů. Téměř všechny hodiny se vyučují v odborné učebně přírodopisu.

Při laboratorních úlohách si žáci ověřují biologické zákonitosti a uplatňují tvořivé myšlení. Učitel si vybírá podle místních podmínek ty náměty laboratorních prací, které mu vyhovují a má pro jejich realizaci pomůcky.

Předkládaný obsah učiva sleduje tři základní hlediska: vývojové, ekologické a systematické. Tam, kde je to možné, vychází obsah učiva jednoznačně z vlastního pozorování a zkušeností žáků, případně z vyhledávání textů z literatury. Osvojování učiva je tedy založeno především na různých činnostech podporujících tvořivé poznávání. Učení je spojeno se zkušenostmi a dovednostmi získávanými při pozorování a srovnávání součástí přírody i při provádění vlastních pokusů.

Přírodopis jako vyučovací předmět je založen na funkční integraci poznatků z biologických a z dalších přírodovědných oborů, aby si žáci vytvořili ucelenou představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou, seznámili se s mnohotvárnými formami života na Zemi a naučili se správně chápat spjatost člověka s přírodou a jejími zákonitostmi.

Žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást vyučovacího předmětu. Některé tématické okruhy průřezových témat se prolínají s učivem předmětu Přírodopis. Do vyučovacího předmětu se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Multikulturní výchova (MKV), Enviromentální výchova (EV)

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- používá moderní metody výuky, které podporují zvědavost, zodpovědnost
- předkládá a doporučuje jim dostatek informačních zdrojů (učebnice, pracovní sešity, vhodnou literaturu, časopisy, internet) a vede žáky k jejich využívání, ze získaných poznatků vyvozování závěrů
- používá vhodné učební pomůcky (encyklopedie, mapy, obrazové materiály, výukové programy, internet, dataprojektor, CD, DVD, videokazety, lupu, dalekohled, nástroje pro mikroskopování)
- rozvíjí učební dovednosti potřebné k samostatnému pozorování, experimentování, sběru a zkoumání biologického materiálu
- uvádí do souvislosti přírodní zákonitosti, propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí, k posuzování důležitosti a spolehlivosti získaných dat pro potvrzení závěrů
- rozvíjí smysl pro povinnost a vlastní organizaci učení
- umožní žákům zpracování vybraných témat s následnou prezentací (formou referátů, koláží a seminárních prací, výroba herbáře)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáky k řešení daného problému, podporuje týmovou spolupráci při řešení, pomáhá hledat různé způsoby řešení
- zadává úkoly, které posilují schopnosti žáka využívat při řešení vlastní zkušenosti a objevování různých způsobů řešení problému a vyvození příslušných závěrů
- vede žáky k porovnávání výsledků svého pozorování se získanými informacemi a s vlastními zkušenostmi
- k formulování otázek a k hledání odpovědí týkajících se příčin přírodních jevů a procesů, ke zkoumání souvislostí přírodních jevů s využitím empirických metod (pozorování, experiment)
- podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáky vyjadřovat se souvisle a kultivovaně, formulovat své myšlenky
- učí žáky naslouchat druhým lidem, formulovat své otázky, zapojovat se do diskuse, obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a nést důsledky za svá rozhodnutí, respektovat názor druhých
- vede žáky k pochopení textů a obrazových materiálů
- vede žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií, ke sledování nových výzkumů a objevů a k rozvoji k jejich správné interpretace
- zadává žákům ke zpracování vybraná témata s následnou prezentací (formou referátů, koláží a seminárních prací, výroba herbáře)

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky pracovat ve skupině a efektivně spolupracovat
- podílí se na utváření příjemné atmosféry při výuce
- vede žáky k pochopení zdravého životního stylu
- vede žáky ke správnému chování v přírodě a k ochraně životního prostředí
- vede žáky k ohleduplnosti a k respektování dohodnutých pravidel chování

Kompetence občanské

Učitel

- vede k uvědomění si zodpovědnosti za své chování a rozhodnutí
- vede žáky ke správnému chování v přírodě a k uvážlivému rozhodování při ochraně životního prostředí
- k ochraně vlastního zdraví a zdraví ostatních lidí
- objasňuje základní ekologické souvislosti a význam zachování kvalitního životního prostředí pro zdravý vývoj organismů, enviromentální problémy

Kompetence pracovní

Učitel

- umožňuje žákům samostatné nebo skupinové pozorování nebo experimentování a vyvození příslušných závěrů
- učí žáky aktivně pracovat s přírodninami, všímání si podmínek jejich existence a jejich respektování
- učí žáky bezpečně používat mikroskopické nástroje
- doplňuje výuku o praktické exkurze
- vede žáky k porozumění vztahů mezi činností člověka a jeho působením na přírodu, k ekologickému chování
- vede žáky k respektování práce a úspěchů druhých, ke kritickému hodnocení jednání svého i jiných lidí ve vztahu k životnímu prostředí
- ukazuje, jak odstraňovat negativní vlivy ohrožující zdravý tělesný i duševní vývoj lidí

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- umožňuje rozvíjet dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry
- vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přírodopis 6. - 9. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Obecná biologie		
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v názorech na vznik Země a života, diskutuje o nich – orientuje se v daném přehledu vývoje organismů 	Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy a podmínky života a jeho význam <ul style="list-style-type: none"> – názory na vznik a vývoj života 	
<ul style="list-style-type: none"> – objasní různé způsoby výživy a přijímání potravy – rozliší základní projevy a podmínky života – rozliší organické a anorganické látky 	<ul style="list-style-type: none"> – CH. Darwin - teorie vzniku a vývoje života – projevy života : výživa (autotrofní a heterotrofní), dýchání, růst, vývin, rozmnožování (vegetativní a generativní), reakce na podněty – podmínky života - slunce, voda, vzduch, látky na Zemi – organické a anorganické látky – význam a rozmanitosti života 	OSV 1.1.2 OSV 1.4.5 OSV 2.3.5 OSV 2.3.6 OSV 3.1.1 EMV 2.2
<ul style="list-style-type: none"> – popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií – objasní různé způsoby výživy a přijímání potravy – vysvětlí pojmy tkáň, pletivo – rozpozná a objasní funkci orgánů, orgánové soustavy rostlin a živočichů – odlišuje vlastnosti tkání – porovná jednobuněčný a mnohobuněčný organismus 	Základní struktura života <ul style="list-style-type: none"> – buňka rostlinná, živočišná a bakteriální (J.E.Purkyně) – pletiva, tkáň, orgány, orgánové soustavy rostlin a živočichů – organismy jednobuněčné – organismy mnohobuněčné – mikroorganismy 	OSV 1.1.2 OSV 2.3.2
<ul style="list-style-type: none"> – třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek 	Význam a zásady třídění organismů <ul style="list-style-type: none"> – druh, rod, třída, kmen (K.Linné) – třídění organismů 	
<ul style="list-style-type: none"> – objasní pojmy gen, chromozóm, genetika (Mendel), proměnlivost – uvede příklady dědičnosti v praktickém životě – vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti 	Dědičnost a proměnlivost organismů <ul style="list-style-type: none"> – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací – geny (chromozomy), křížení – genetika, výzkum a význam dědičnosti – šlechtitelství 	MVR 1.4
<ul style="list-style-type: none"> – uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka – uvede příklady z běžného života – objasní pojem cizopasník a reducent 	Viry, bakterie <ul style="list-style-type: none"> – výskyt, význam a praktické využití – tlení, hnití jako následek činností bakterií – choroboplodné bakterie-příklad cizopasníků – význam hygieny 	OSV 2.3.2 MVR 2.1 EMV 4.4
Biologie hub		

– vysvětlí stavbu těla, rozmnožování	Houby bez plodnic – charakteristika-stavba, význam, výskyt, rozmnožování, výživa – pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy	EMV 2.4 EMV 4.1 EMV 4.2
– popíše stavbu těla a rozmnožování – rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků – zná zásady sběru, konzumace a l.pomoci při otravě	Houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace – první pomoc při otravě houbami	EMV 1.1
– objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků – vysvětlí význam lišejníků	Lišejníky – stavba stélky, výskyt a význam – symbióza	EMV 1.1 EMV 2.2
Biologie rostlin		
– odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)	OSV 1.1.1 OSV 1.1.2
– vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	Fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování	OSV 2.3.2
– rozlišuje jednobuněčné a mnohobuněčné organismy – rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů – objasní pojem producent – vysvětlí význam prvohorních ekosystémů pro vývoj života a pro dnešek(černé a hnědé uhlí)	Systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných) – jejich vývoj a přizpůsobení suchozemskému způsobu života – využití hospodářsky významných zástupců	OSV 1.1.1 OSV 2.4.2 OSV 3.1.1 EMV 1.1 EMV 1.2 EMV 1.3 EMV 1.4 EMV 1.5 EMV 2.3 EMV 2.4
– uvede význam pěstování rostlin – vysvětlí funkce botanických zahrad	Význam rostlin a jejich ochrana – význam rostlin pro člověka a ostatní živočichy – léčivé rostliny – chráněné rostliny – hospodářsky důležité rostliny	OSV 2.4.2 EMV 1.2 EMV 2.6 EMV 2.7 EMV 3.1 EMV 3.5

Biologie živočichů		
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem tkáň, orgán, orgánová soustava a funkci jednotlivých orgánů – porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů – vysvětlí pojem škodlivosti a užitečnosti organismů 	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla <ul style="list-style-type: none"> – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy – organismy jednobuněčné a mnohobuněčné – rozmnožování 	OSV 1.1.1 OSV 1.4.5 OSV 2.3.2
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů – určuje vybrané živočichy a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin – charakterizuje významné zástupce, jejich znaky, stavbu a život – postupně zařazuje organismy do ekosystémů 	Vývoj, vývin a systém živočichů <ul style="list-style-type: none"> – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) 	EMV 2.4
<ul style="list-style-type: none"> – zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka – uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy – vysvětlí pojmy vnější a vnitřní cizopasník – zná vybrané zástupce jednotlivých skupin a některé ohrožené druhy – zařazuje organismy do potravních řetězců a objasní důsledky jeho narušení (biologická rovnováha) 	Rozšíření, význam a ochrana živočichů <ul style="list-style-type: none"> – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy – chov domestikovaných živočichů – živočišná společenstva 	OSV 1.1.2 OSV 1.4.5 OSV 3.1.1 EMV 2.4 EMV 4.4 MVR 1.1 MVR 1.2 MVR 1.3 MVR 1.4
<ul style="list-style-type: none"> – odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě – na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí – objasní pojmy zoologie, predátor, reducent, konzument 	Projevy chování živočichů <ul style="list-style-type: none"> – přizpůsobení prostředí – vzájemné vztahy – získávání potravy – projevy chování 	OSV 1.4.5 EMV 2.5 MVR 1.1
Biologie člověka		
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka – objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří 	Fylogeneze a ontogeneze člověka <ul style="list-style-type: none"> – živočišní předchůdci člověka – rozmnožování člověka 	MKV 3.1 MKV 3.2
<ul style="list-style-type: none"> – odlišuje vlastnosti tkání a určuje jejich uložení – určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla – vysvětlí vztahy orgánů a orgánových soustav 	Anatomie a fyziologie <ul style="list-style-type: none"> – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla – orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí) – vyšší nervová činnost 	OSV 1.1.1 OSV 1.2.3 OSV 1.2.4

<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí – uplatňuje zásady prevence a léčby nemocí – 	<p>Nemoci, úrazy a prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí – závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie 	<p>OSV 1.2.8 OSV 2.3.6 EMV 4.4</p>
Neživá příroda		
<ul style="list-style-type: none"> – pochopí geologickou stavbu Země 	<p>Země</p> <ul style="list-style-type: none"> – vznik a stavba Země 	<p>OSV 1.1.2</p>
<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek – zná základní vlastnosti a využití vybraných zástupců 	<p>Nerosty a horniny</p> <ul style="list-style-type: none"> – vznik, vlastnosti (fyzikální, chemické), kvalitativní třídění, určování jejich vzorků – praktický význam a využití – vyvřelé, usazené a přeměněné horniny 	
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody – objasní neustálý vznik a zánik zemské kůry – objasní vzájemné působení vnějších a vnitřních geologických dějů – zná význam podzemních vod pro život – zná nejvýznamnější krasové oblasti 	<p>Vnější a vnitřní geologické procesy</p> <ul style="list-style-type: none"> – příčiny a důsledky – pohyby kontinentů, tektonika (vrásky, zlomy), vznik a zánik zemské kůry – sopečná činnost a zemětřesení – vnější geologické děje, zvětrávání – podzemní vody a prameny – krasové oblasti 	<p>EMV 2.1 EMV 3.4 EMV 3.5</p>
<ul style="list-style-type: none"> – uvědomuje si význam půdy pro život, zná nebezpečí a možnosti rekultivace 	<p>Půdy</p> <ul style="list-style-type: none"> – složení, vlastnosti a význam půdy – 	<p>EMV 1.2 EMV 3.1 EMV 4.2 EMV 4.4</p>
<ul style="list-style-type: none"> – chápe návaznost vzniku jednotlivých organismů v geologických érách – chápe souvislost mezi formami života a podmínkami prostředí v průběhu geologických ér 	<p>Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> – geologické změny – vznik života a vývoj organismů – výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí 	<p>EMV 4.5</p>

<ul style="list-style-type: none"> – uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi 	<p>Podnebí a počasí ve vztahu k životu</p> <ul style="list-style-type: none"> – význam vody a teploty prostředí pro život – ochrana a využití přírodních zdrojů – význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život – vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka – příčiny vzniku mimořádných událostí – přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi 	
---	---	--

Základy ekologie		
<ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi (cizopasník, reducent, producent, konzument, společenstvo) – na příkladu objasní princip existence živých a neživých složek ekosystému – vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech, zhodnotí jejich význam 	Organismy a prostředí <ul style="list-style-type: none"> – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím – populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce – rovnováha v ekosystému 	EMV 1.1, 1.2 EMV 1.3, 1.4 EMV 1.5 EMV 2.1, 2.2 EMV 2.3, 2.4 EMV 2.5
<ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí – zná nejnámější CHKO 	Ochrana přírody a životního prostředí <ul style="list-style-type: none"> – globální problémy a jejich řešení, ochrana – chráněná území 	EMV 2.7 EMV 3.1 EMV 3.4 EMV 3.5 EMV 4.2 EMV 4.4
Praktické poznávání přírody		
<ul style="list-style-type: none"> – aplikuje praktické metody poznávání přírody – pracuje s lupou, mikroskopem, atlasy k určování rostlin a živočichů 	Praktické metody poznávání přírody <ul style="list-style-type: none"> – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem) – zjednodušené určovací klíče a atlasy – založení herbáře a sbírek 	OSV 1.1.1 OSV 1.1.2 OSV 1.4.5

5.2.5.3 Vzdělávací obor: Zeměpis

Vyučovací předmět: Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět. Základní organizační jednotkou je vyučovací hodina. Vyučovací předmět zeměpis zahrnuje učivo v rozsahu stanoveném Rámcovým vzdělávacím programem.

Při výuce se uplatňuje činnostní charakter. Často je využívána také skupinová práce. Žáci pracují s různými druhy map, porovnávají, ověřují a ze své práce společně s vyučujícím vyvozují závěry. Využívají všechny dostupné podklady (atlas, statistické tabulky, graf, internet). Kromě vědomostí získávají žáci řadu důležitých dovedností – zejména dovednosti pozorovat, experimentovat a orientovat se v souborech dat (mapy, tabulky, internet, text), dále stanovit hypotézu, ověřit hypotézu a vyvodit z ověřování závěry.

Cílem předmětu je získávat vědomosti, které žáci aplikují na reálnou situaci v celosvětovém, evropském či celostátním kontextu. Důraz je kladen na uvědomování si důsledků lidské činnosti, na ekologii a na sociální citění žáka.

Do vyučovacího předmětu Zeměpis se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Multikulturní výchova (MKV), Environmentální výchova (EMV), Mediální výchova (MV).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- předkládá žákům informační zdroje s geografickou tematikou – učebnice, encyklopedie, atlasy, mapy, cestopisy, zprávy z tisku apod., vede žáky k jejich využívání
- uvádí do souvislosti přírodní a společenské jevy, propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- používá moderní informační zdroje, aktualizuje probírané učivo
- učí kriticky posuzovat globální světové problémy, vyvozovat z nich závěry pro trvale udržitelný rozvoj
- motivuje žáky k dalšímu vzdělávání a poznávání souvislostí
- vede žáky k hodnocení výsledků svého učení, nabízí způsoby, jak učení zdokonalit

Kompetence k řešení problémů**Učitel**

- zadává úlohy vedoucí k samostatnému uvažování a objevování různých způsobů řešení problému
- motivuje žáky k týmové spolupráci, k vyhledávání různých přístupů k řešení problémů, k praktickému ověřování správného řešení
- vede žáky ke kritickému myšlení, k práci s různými typy map a textů
- podporuje různé přijatelné způsoby řešení

Kompetence komunikativní**Učitel**

- učí žáky vyjadřovat se souvisle a kultivovaně
- učí žáky naslouchat druhým lidem, zapojovat se do diskuse, obhajovat své názory
- vede žáky k pochopení různých kulturních a náboženských tradic mezi národy
- motivuje žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií ke sledování politické a ekonomické situace u nás i v zahraničí
- vede žáky k aktivní ochraně životního prostředí, ke spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální**Učitel**

- učí žáky pracovat v týmech, efektivně spolupracovat při společné práci, ochotě poskytnout pomoc nebo o ni slušně požádat
- vede žáky k ohleduplnosti a respektování odlišných názorů ostatních
- podílí se na utváření příjemné atmosféry při výuce
- vede žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi, k odsouzení projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu

Kompetence občanské**Učitel**

- vede žáky k pochopení druhých lidí, jejich hodnot a názorů
- seznamuje žáky se základními zákony a morálními normami, právy a povinnostmi občanů
- vede žáky k respektování a k ochraně našich tradic a kulturního i historického dědictví
- objasňuje základní a environmentální problémy, vede k ochraně životního prostředí i svého zdraví
- vede k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi

Kompetence digitální**Učitel**

- vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy
- seznamuje žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi

- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování vymezených pravidel a plnění školních povinností
- motivuje žáky k využití znalostí a zkušeností získaných z různých oborů pro svůj rozvoj
- umožňuje žákům poznat svou osobnost a rozhodnout se o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- v rámci projektového vyučování seznamuje žáky se základními aktivitami potřebnými k realizaci podnikatelského záměru, vede k pochopení podstaty a rizika podnikání, rozvíjí podnikatelské myšlení

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy
- seznamuje žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi
- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu zeměpis

Zeměpis 6. až 9. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie		
<ul style="list-style-type: none"> – organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů – orientuje se v zeměpisných atlasech (různé druhy atlasů, jejich funkce, použití rejstříku apod.). – rozeznává druhy map podle měřítka a obsahu map, vyjádří způsob znázornění výškopisu a polohopisu na mapách, s porozuměním pracuje s pojmy: výškopis, vrstevnice, výšková kóta, nadmořská výška, hloubnice, polohopis, smluvené značky 	<p>Komunikační geografický a kartografický jazyk</p> <ul style="list-style-type: none"> – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy – základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly – hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; – obsah map, znázorňování výškopisu a polohopisu na mapách – druhy map – statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat 	M Vv
<ul style="list-style-type: none"> – používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii: glóbus, měřítko glóbusu, poledníky, místní poledník, hlavní poledník, rovnoběžky, zeměpisná síť, zemský rovník, nadhlavník, obratníky, polární kruhy 	<p>Geografická kartografie a topografie</p> <ul style="list-style-type: none"> – glóbus, měřítko glóbusu – zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti – měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám 	M F Vv
<ul style="list-style-type: none"> – přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost 	<ul style="list-style-type: none"> – praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě – praktické činnosti s mapami a plány: orientace mapy, výpočty skutečných vzdáleností podle měřítka map a plánů, obsah map, značkový klíč 	

<ul style="list-style-type: none"> – aplikuje na konkrétních příkladech (mapa Pelhřimovska) praktické činnosti s mapami: určování světových stran na mapách, orientace mapy podle světových stran, čtení obsahu map, měření na mapách 	<p>Práce s mapou okolí</p> <ul style="list-style-type: none"> – Pelhřimovsko - symboly, značky, vysvětlivky 	Vv
Přírodní obraz země		
<ul style="list-style-type: none"> – zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy – prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, – zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů, na – střídání dne a noci a střídání ročních období – charakterizuje na elementární úrovni vesmír a sluneční soustavu, postavení Slunce ve vesmíru a ve sluneční soustavě, pohyby Slunce, mechanismus sluneční soustavy, planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci – pracuje s porozuměním s pojmy: planetky, družice planet (měsíce planet), meteorická tělesa, komety, Galaxie, Mléčná dráha, cizí galaxie – charakterizuje polohu, povrch a pohyb Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce, zdůvodní rozdílnost teplot na přivrácené a odvrácené straně Měsíce 	<p>Země jako vesmírné těleso</p> <ul style="list-style-type: none"> – tvar, velikost a pohyby Země – střídání dne a noci – střídání ročních období – světový čas – časová pásma – pásmový čas – datová hranice, smluvený čas – vesmír a sluneční soustava – planety, planetky, družice, meteorická tělesa – Slunce a jeho vlastnosti – Měsíc a jeho vlastnosti 	M Vv F
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost – rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu 	<p>Krajinná sféra</p> <ul style="list-style-type: none"> – přírodní sféra a její složky – litosféra (vznik pohoří) – atmosféra (okamžité pozorování počasí v místě školy a bydliště, výpočet denní průměrné teploty) – hydrosféra – pedosféra 	F Př

<ul style="list-style-type: none"> – porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost – orientuje se v procesech v litosféře, objasní s porozuměním stavbu zemského tělesa, dna oceánů, proces zemětřesení a sopečné činnosti, vznik pohoří, proces zvětrávání – pracuje s porozuměním s pojmy: počasí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře, tlak vzduchu, proudění vzduch, podnebí, podnebné pásy na Zemi, vítr, pasáty, monzuny, ochrana ovzduší – pracuje s porozuměním s pojmy: oceány a moře, pohyby mořské vody, voda na pevnině, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže – vyhledá na mapách světové oceány, nejvýznamnější světová moře, řeky, jezera a největší přehradní nádrže, nejrozsáhlejší pevninské ledovce a bezodtokové oblasti – používá s porozuměním pojmy: složení půdy, půdní profil, humus, matečná hornina, typy a druhy půd, eroze a úbytek půd, význam a ochrana půd 	<ul style="list-style-type: none"> – biosféra – prvky přírodní sféry – společenská a hospodářská sféra (výsledky lidské činnosti) 	EMV 1.1 EMV 1.2 EMV 1.3 EMV 1.4 EMV 2.1 EMV 2.2 EMV 2.3 EMV 2.4 EMV 2.5
<ul style="list-style-type: none"> – určí a vyhledá na mapách podnebné pásy na Zemi: tropický pás, subtropické pásy, mírné pásy, polární pásy, – orientuje se v objektech, jevech a procesech a v rozložení prvků biosféry v geografických šířkových pásmech na Zemi, charakterizuje tato pásma na mapách 	Systém přírodní sféry na planetární úrovni <ul style="list-style-type: none"> – geografické pásy – geografická (šířková) pásma – výškové stupně 	Př EMV 2.4 EMV 2.5
<ul style="list-style-type: none"> – objasní uspořádání rostlinstva a živočišstva v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce v jednotlivých přírodních oblastech Země a vlivy člověka na přírodní prostředí 	Systém přírodní sféry na regionální úrovni <ul style="list-style-type: none"> – přírodní oblasti (tropické lesy, savany, pouště a polopouště, stepi, lesostepi, lesy mírného pásu, tundra a lesotundra) – praktické demonstrace učiva podle vybraného obrazového materiálu, audiovizuálních pořadů a na mapách 	Př EMV 2.4 EMV 2.5
Regiony světa		
	Světadíly, oceány, makroregiony světa <ul style="list-style-type: none"> – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a 	Př D Ov

<ul style="list-style-type: none"> – lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny – vyjmenuje a vyhledá na mapě světa jednotlivé světadíly na Zemi – porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států – charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů, stav a problémy životního prostředí oceánů – vyhledá na mapách zemské polární oblasti, uvede jejich mimořádný význam pro tvorbu a ochranu životního prostředí na Zemi – charakterizuje polohu, rozlohu, členitost pobřeží, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva, živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva a hospodářských aktivit v Africe, Austrálii a Oceánii, Americe, Asii a v Rusku 	<ul style="list-style-type: none"> – socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) – světadíly a oceány – přehled oceánů – polární kraje – orientace na atlasových a nástěnných mapách, čtení map – činnosti s vybranými obrazovými materiály, statistickými podklady, audiovizuálními pořady a vybranou literaturou 	<p>MKV 3.1 MKV 4.1 MKV 4.2 MKV 5.1 MKV 5.4 EMV 1.5 EMV 2.6 EMV 2.7 EMV 3.3 EMV 3.4 EMV 3.5 EMV 3.6 EMV 4.3 EMV 4.5</p>
<ul style="list-style-type: none"> – vyhledá a charakterizuje jednotlivé zeměpisné oblasti Afriky, určí nejvýznamnější státy těchto oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> – Afrika 	
<ul style="list-style-type: none"> – s pomocí mapy lokalizuje Australský svaz, určí hlavní oblasti a nejvýznamnější státy Oceánie 	<ul style="list-style-type: none"> – Austrálie a Oceánie 	
<ul style="list-style-type: none"> – určí, vyhledá na mapách a charakterizuje státy Severní Ameriky, Střední Ameriky a Jižní Ameriky – určí a vyhledá hlavní a největší města uvedených států 	<ul style="list-style-type: none"> – Amerika 	
<ul style="list-style-type: none"> – určí, vyhledá na mapách a charakterizuje kulturní a zeměpisné oblasti Asie, jejich nejvýznamnější státy, hlavní koncentrace obyvatelstva, hospodářské oblasti – charakterizuje státy nejvyspělejší, nově industrializované, nejchudší, komunistické 	<ul style="list-style-type: none"> – Asie 	
<ul style="list-style-type: none"> – určí na mapách zeměpisné oblasti Ruska: evropskou oblast, asijskou oblast, – objasní aktuální politické a hospodářské postavení Ruska ve světě – vyhledá významné oblasti a města 	<ul style="list-style-type: none"> – Rusko 	

<ul style="list-style-type: none"> – popíše zeměpisnou polohu a rozlohu Evropy, členitost pobřeží, povrch, podnebí, rozložení vodstva, rostlinstva a živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva a hlavních hospodářských aktivit v Evropě – objasní aktuální politické a hospodářské rozdělení Evropy 	<ul style="list-style-type: none"> – Evropa – politické a hospodářské rozdělení Evropy – Evropská unie 	EGS 1.3 EGS 2.2 EGS 2.3 EGS 2.5 EGS 3.4 EGS 3.7
<ul style="list-style-type: none"> – určí a vyhledá na mapách jednotlivé zeměpisné a kulturní oblasti Evropy, hlavní soustředění obyvatelstva a hospodářství – charakterizuje hospodářsky a politicky nejvýznamnější státy jednotlivých oblastí Evropy, hlavní a největší města těchto států – zhodnotí přehledně aktuální stav životního prostředí v jednotlivých zeměpisných oblastech Evropy a místní rizikové faktory ovlivňující životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> – jižní Evropa – západní Evropa – severní Evropa – střední Evropa – jihovýchodní Evropa – východní Evropa 	
<ul style="list-style-type: none"> – zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	Modelové regiony světa <ul style="list-style-type: none"> – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení 	Př Ov EMV 2.5 EMV 3.4 EMV 3.5 EMV 3.6
Společenské a hospodářské prostředí		
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, v údajích o růstu počtu obyvatel světa, o stěhování a ukazatelích společenského a hospodářského pohybu obyvatelstva, o existenci a rozmístění lidských ras, národů, jazyků a náboženství na Zemi 	Obyvatelstvo světa <ul style="list-style-type: none"> – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky – lidé na Zemi. – činnosti se statistickými materiály a podklady, srovnávání absolutních a relativních údajů o obyvatelstvu – práce s atlasem a mapou 	Př D Ov EMV 3.6
<ul style="list-style-type: none"> – posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel 	Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy <ul style="list-style-type: none"> – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa 	D Ov
<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje funkci a rozmístění lidských sídel, rozmístění nejvýznamnějších městských aglomerací a velkoměst světa 	<ul style="list-style-type: none"> – sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace 	EMV 1.5 EMV 4.5

<ul style="list-style-type: none"> – zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje – porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit – charakterizuje úlohu a hlavní odvětví světového hospodářství podle sektorů – zhodnotí hlavní charakter, funkci a rozmístění světového zemědělství, rybolovu, lesního a vodního hospodářství – charakterizuje význam dopravy, průmyslu, stavebnictví – zhodnotí význam sektoru služeb 	<p>Světové hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> – sektorová a odvětvová struktura – územní dělba práce – ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně – primér (zemědělství, lesní a vodní hospodářství) – sekundér (průmysl, doprava, stavebnictví) – terciér (služby) – cestovní ruch – světový trh a mezinárodní obchod 	<p>Př F Ov</p> <p>EMV 2.6 EMV 2.7 EMV 3.1 EMV 3.2 EMV 3.3</p>
<ul style="list-style-type: none"> – porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků – rozeznává státy světa podle: hlediska svrchovanosti- nezávislé (suverénní, svrchované) státy, závislá území, podle zeměpisné polohy, podle územní rozlohy, počtu obyvatel, podle průběhu a tvaru státních hranic, podle správního členění-(unitární, federativní) – lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 	<p>Regionální společenské, politické a hospodářské útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy – státy světa podle státního zřízení a formy vlády – státy světa podle politického systému a podle politické moci. – politická a hospodářská seskupení států světa, mezinárodní organizace, OSN – části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace – hlavní a periferní hospodářské oblasti světa – politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států – geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska – činnosti s aktuálními vybranými materiály ze sdělovacích prostředků (internet, TV, noviny, časopisy) 	<p>Ov</p> <p>VDO 2.4 VDO 4.1 VDO 4.2 VDO 4.3 EMV 4.5 MVR 2.1</p>
Životní prostředí		
<ul style="list-style-type: none"> – porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín – uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) – používá s porozuměním pojem ekologie 	<p>Krajina</p> <ul style="list-style-type: none"> – přírodní a společenské prostředí – typy krajín – krajina a činnost lidské společnosti – ekologie, krajina, životní prostředí 	<p>Př</p>

<ul style="list-style-type: none"> – používá s porozuměním pojmy: geografická (krajinná) sféra, přírodní (fyzickogeografická) sféra, společensko-hospodářská (socioekonomická) sféra, přírodní krajina, kulturní krajina, přírodní prostředí, životní prostředí – používá s porozuměním pojmy: populace, společenstvo (biocenóza), ekotop, ekosystém – určí a charakterizuje typy současných krajin na Zemi: přírodní krajiny, kulturní krajiny 		EMV 2.7 EMV 3.3 EMV 3.4 EMV 3.5 EMV 3.6 EMV 4.5
<ul style="list-style-type: none"> – uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí – posoudí, jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě v prostoru a v čase na krajinu a životní prostředí – uvede kladné a záporné konkrétní příklady, zejména v místní krajině a v místní oblasti 	Vztah příroda a společnost <ul style="list-style-type: none"> – trvale udržitelný život a rozvoj – principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody – globální ekologické a environmentální problémy lidstva – pozorování a zjišťování vlivu společenských a hospodářských aktivit na krajinu a životní prostředí na příkladě místní krajiny 	EMV 3.6 EMV 4.2
Česká republika		
<ul style="list-style-type: none"> – vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy – hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu – vymezí a konkretizuje území místní krajiny a charakterizuje ekologické poměry tohoto území 	Místní region <ul style="list-style-type: none"> – zeměpisná poloha – kritéria pro vymezení místního regionu (kraj Vysočina, Pelhřimovsko, Pelhřimov) – vztahy k okolním regionům – základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry) – kulturní a historické památky Pelhřimovska – zeměpisná cvičení a pozorování v místní krajině 	Př D Ov EMV 4.1
<ul style="list-style-type: none"> – hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu – zhodnotí údaje o rozmístění hlavních hospodářských aktivit v České republice: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby obyvatelstvu, rekreace a cestovní ruch, zahraniční obchod 	Česká republika <ul style="list-style-type: none"> – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje – Česká republika na mapě Evropy – orientace na atlasových a nástěnných mapách České republiky – obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry 	Př D Ov

<ul style="list-style-type: none"> – uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států – posoudí aktuální otázky životního prostředí na území celé České republiky 	<ul style="list-style-type: none"> – rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství – transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady – hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu 	<p>EGS 1.3 EMV 1.1 EMV 1.2 EMV 1.3</p>
<ul style="list-style-type: none"> – lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit – posoudí současnou funkci jednotlivých krajů v České republice – charakterizuje hlavní přírodní a kulturní předpoklady jednotlivých krajů České republiky pro domácí i zahraniční cestovní ruch a rekreaci 	<p>Regiony České republiky</p> <ul style="list-style-type: none"> – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění – přehled jednotlivých krajů, jejich charakteristika – kraj místního regionu – přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech 	<p>Př D Ov</p>
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace		
<ul style="list-style-type: none"> – ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu – orientuje se v turistických a cyklistických mapách Pelhřimovska – aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny – uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<p>Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje – činnosti s turistickými mapami – stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu – jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů – praktické činnosti a ukázky chování při pohybu a pobytu ve volné přírodě, nácvik modelových situací a zásad bezpečnosti 	<p>Př Vv M</p>
<ul style="list-style-type: none"> – dokáže uplatnit v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání v případě živelních pohrom 	<p>Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života</p> <ul style="list-style-type: none"> – živelní pohromy – opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích – zásady bezpečnosti 	<p>Vz MVR 1.1</p>

5.2.5.4 Vzdělávací obor: Chemie

Vyučovací předmět: Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu: Obsahové, časové a organizační vymezení

Chemie je vyučována jako samostatný předmět. Základní organizační jednotkou je vyučovací hodina.

Vyučovací předmět Chemie zahrnuje učivo v rozsahu stanoveném Rámcovým vzdělávacím programem. Je realizován v minimální možné časové dotaci: 2 hodiny týdně v 8.ročníku a 2 hodiny týdně v 9.ročníku.

Při výuce chemie se uplatňují především: metoda pozorování, experimentování, stanovení a ověření hypotéz. Žáci využívají modely, řadu reálných situací modelují pomocí jednoduchých pomůcek. Provádějí experimenty k prokázání a ověření hypotéz. Ověřují vzájemné souvislosti.

Laboratorní úkoly slouží k nácviku specifických laboratorních postupů při ověřování chemických zákonitostí a zákonů. Obsah laboratorních prací není specifikován. Ve výuce se využívá praktická zkušenost žáků a metoda brainstormingu. Souvislosti s reálným životem a týmová spolupráce jsou procvičovány v rámci mezipředmětových projektů:

- Co je to chemie?
- K pramenům Bělé.
- Projektový den Chemie-Zeměpis
- E-čka ve výživě.
- Chemický průmysl

Posloupnost probíraného učiva není v učebních osnovách závazná. Některé učivo lze vyučovat cyklicky.

Do vyučovacího předmětu Chemie se promítají tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV) – rozvoj schopností poznávání.
- Enviromentální výchova (EMV) – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.

Cílem předmětu je poskytnout žákům co nejvíce příležitostí k tomu, aby pochopili, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcích se člověk neobejde v žádné z oblastí své činnosti, aby si uvědomovali významné uplatnění chemie v budoucnosti, poznávali nezbytnost ochrany životního prostředí a vlastního zdraví. Podněcuje v žácích potřebu všimnout si prostředí, ve kterém žijí a sami je mohou ovlivnit.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- předkládá žákům informace z oblasti chemie a vede žáky k jejich využívání v praktickém životě
- nabízí různé metody a způsoby pro efektivní učení, vede žáky k hodnocení výsledků svého učení, nabízí způsoby, jak toto učení zdokonalit
- používá vhodné učební pomůcky (ukázky vzorků, encyklopedie, počítačové animace)
- posiluje pozitivní motivaci a zájem o chemii
- učí žáky samostatnému pozorování a experimentování, porovnávání výsledků a vyvozování závěrů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly vedoucí k samostatnému uvažování a objevování různých způsobů řešení problémů
- podporuje kreativitu při řešení problémů
- zadává takové úkoly, které posilují schopnosti žáka využívat vlastní zkušenosti, individuální přístup k řešení problému
- podporuje týmovou spolupráci

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáky formulovat a vyjadřovat myšlenky tak, aby partner rozuměl
- učí žáky vyjadřovat se souvisle a kultivovaně
- učí žáky naslouchat jiným lidem, zapojovat se do diskuze, rozumně obhajovat své názory

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- učí žáky pracovat v týmech, efektivně spolupracovat při společné práci
- vede žáky k ohleduplnosti a respektování odlišných názorů ostatních
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry při vyučování
- posiluje sebedůvěru žáků

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnému rozhodování dle dané situace
- objasňuje základní environmentální problémy, vede žáky k rozhodování v zájmu ochrany přírody a životního prostředí
- vede žáky k uvědomění si odpovědnosti k učiteli, spolužákům a sobě samému

Kompetence pracovní

Učitel:

- vysvětluje pravidla bezpečnosti související s experimenty v chemii
- učí žáky hodnotit pracovní výsledky nejen z hlediska kvality, ale i z hlediska ochrany svého zdraví, zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- rozvíjí v žácích smysl pro povinnost: pravidelná příprava na vyučování, plnění domácích úkolů

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí
- vede žáky a sám využívá digitální zařízení a aplikace za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací při zkoumání vlastností látek, chemických procesů a jevů
- klade důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním
- seznamuje žáky s principy bezpečného chování na internetu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Chemie – 8.ročník**

Výstupy:	Učivo:	Poznámky:
Pozorování, pokus a bezpečnost práce		

<ul style="list-style-type: none"> – pracuje bezpečně v chemické laboratoři – pracuje bezpečně s vybranými a běžně používanými nebezpečnými látkami a hodnotí jejich rizikovost – aplikuje znalosti o principech hašení požárů na modelové situaci v praxi – posoudí nebezpečnost běžně dostupných látek, s nimiž zatím nesmí pracovat 	Bezpečnost práce <ul style="list-style-type: none"> – zásady bezpečné práce – nebezpečné látky a přípravky (včetně hořlavín) 	Vz Z OSV 1.1 (průběžně celý rok) EMV 3.3
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek – rozezná změny skupenství látek 	Pozorování a pokus <ul style="list-style-type: none"> – vlastnosti látek 	F
Směsi		
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší směsi a chemické látky – vypočítá složení roztoků – vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek 	<ul style="list-style-type: none"> – směsi – voda – vzduch 	Z
<ul style="list-style-type: none"> – navrhne postup a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení – uvede příklad oddělování složek směsí v praxi – připraví prakticky roztok v laboratoři i v běžném životě – rozliší různé druhy vod – uvede příklad jejich výskytu a využití – uvede příklady znečišťování vody a její úpravu – uvede a vyhodnotí zdroje znečišťování vzduchu a způsoby nápravy 		EMV 2.1 EMV 2.2
Částicové složení látek a chemické prvky		
<ul style="list-style-type: none"> – rozumí pojmu atom, molekula, mikročástice a používá je ve správných souvislostech – rozlišuje chemické prvky – orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané skupiny prvků – usuzuje na vlastnosti skupin prvků – odliší chemickou sloučeninu od prvku – vysvětlí vznik chemické vazby a prakticky určí pomocí per. soustavy prvků druh chemické vazby 	<ul style="list-style-type: none"> – částicové složení látek – prvky <ul style="list-style-type: none"> – vodík – kyslík – alkalické kovy – halogeny – chemické sloučeniny 	F EMV 2.2
Chemické reakce		

<ul style="list-style-type: none"> – prakticky odvodí zákon zachování hmotnosti – s využitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost reaktantu nebo produktu – rozliší reaktanty a produkty – přečte a vyčíslí chemické rovnice – orientuje se v pojmech mol, molární hmotnost – rozliší základní chemické reakce, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání – aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh ch. reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	<ul style="list-style-type: none"> – chemické reakce – klasifikace chemických reakcí – faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí	M
--	--	---

Anorganické sloučeniny		
<ul style="list-style-type: none"> – popíše vlastnosti a použití prakticky významných: <ul style="list-style-type: none"> – halogenidů – oxidů – kyselin – hydroxidů 	<ul style="list-style-type: none"> – oxidy – nekyslíkaté soli – kyseliny 	Vz
<ul style="list-style-type: none"> – rozumí základům názvosloví halogenidů a oxidů – odvodí vzorce a názvy základních kyselin a hydroxidů – popíše způsob práce s žiravinami a první pomoc při potřísnění kyselinou či hydroxidem – orientuje se na stupnici pH – prakticky změří na stupnici pH reakci roztoků univerzálním indikátorovým papírkem – uvede příklady využití neutralizace v praxi – uvede použití prakticky významných solí kyselin – posoudí vliv vybraných anorganických látek na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> – hydroxidy – kyslíkaté soli 	EMV 2.2 EMV 4.4 EMV2.7

Chemie – 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo:	Poznámky
Bezpečnost práce		
<ul style="list-style-type: none"> – pracuje bezpečně v chemické laboratoři – pracuje bezpečně s vybranými a běžně používanými nebezpečnými látkami – posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými ještě nesmí pracovat 	<ul style="list-style-type: none"> – zásady bezpečné práce – nebezpečné látky a přípravky 	Vz F EMV 3.3
Anorganické sloučeniny		
<ul style="list-style-type: none"> – odvodí vzorce a názvy významných oxidů, halogenidů, kyselin, hydroxidů, solí kyslíkatých kyselin 	<ul style="list-style-type: none"> – oxidy – nekyslíkaté soli – kyseliny – hydroxidy – kyslíkaté soli 	M

Chemické reakce		
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší reaktanty a produkty – sestavuje a vyčísluje jednoduché rovnice – rozumí pojmům mol, molární hmotnost; dovede ji vyhledat v tabulkách nebo vypočítat – rozliší základní chemické reakce, dovede ji určit – vysvětlí závislost průběhu chemické reakce na elektrickém proudu – vypočítá hmotnost látky ze zadané rovnice 	<ul style="list-style-type: none"> – chemické reakce – chemické rovnice – klasifikace chemických reakcí – chemie a elektřina 	M
Organické sloučeniny		
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší organickou a anorganickou sloučeninu – rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití – orientuje se v chemických vzorcích – zhodnotí užívání fosilních a vyráběných paliv jako zdrojů energie, dále z hlediska vlivu na životní prostředí (obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie) – uvede příklady produktů zpracování ropy, uhlí a zemního plynu <ul style="list-style-type: none"> – rozliší druhy jaderného záření – vysvětlí řetězovou reakci – zhodnotí využití řetězové reakce v praxi – rozliší vybrané deriváty uhlovodíků – uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití – rozliší reaktanty a produkty při fotosyntéze – určí podmínky pro její aktivní průběh na Zemi – uvede zdroje sacharidů, tuků, bílkovin a vitamínů v potravě – uvede zástupce těchto skupin a jejich vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> – uhlovodíky – paliva – deriváty uhlovodíků – přírodní látky 	Z F Př EMV 2.7 EMV 3.3 EMV 4.2 EMV 2.1

Chemie a společnost		
<ul style="list-style-type: none"> – uvede zástupce uměle vyrobených látek, jejich použití v praxi – orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi – zhodnotí vliv uměle vyrobených látek na životní prostředí a zdraví člověka – zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> – chemický průmysl v ČR – detergenty – pesticidy – průmyslová hnojiva – tepelně zpracovávané materiály – léčiva, návykové látky – plasty a syntetická vlákna 	<p>Z</p> <p>EMV 3.3</p> <p>EMV 2.7</p>

5.2.6 Vzdělávací oblast: Umění a kultura

5.2.6.1 Vzdělávací obor: Hudební výchova

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu: Obsahové, časové a organizační vymezení

Hudební výchova je vyučována jako samostatný předmět. Základní organizační jednotkou je vyučovací hodina.

Vyučovací předmět Hudební výchova zahrnuje učivo v rozsahu stanoveném Rámcovým vzdělávacím programem. Je realizována v časové dotaci: 1 hodina týdně v 6., 7. a 9. ročníku. Cílem předmětu Hudební výchova je dávat žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje v organizaci hudebně výchovných činností s širším záměrem obohacovat jejich estetické vnímání a prožívání světa.

V Hudební výchově se uplatňují zejména tyto metody práce: řízený rozhovor, diskuse, samostatná a skupinová práce s hudebním materiálem a hudebně výrazovými prostředky, zprostředkování hudebních poznatků, práce s encyklopediemi, internetem... Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu, k jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Projektové vyučování vytváří podmínky pro spolupráci žáků, k nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění. Otevírá prostor pro získání dovedností a poznatků, přispívá k hlubšímu porozumění díla.

V hodinách se připomínají historické souvislosti a společenské kontexty, které ovlivňují umění a kulturu.

Učivo nemusí být vyučováno v časové posloupnosti podle učebního plánu. Do vyučovacího předmětu Hudební výchova se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova(OSV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech(EGS), Multikulturní výchova(MV), Mediální výchova(MV). Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást vyučovacího předmětu. Tématické okruhy průřezových témat se prolínají s učivem předmětu Hudební výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k hodnocení výsledků svého učení, nabízí způsoby, jak učení zdokonalit
- předkládá žákům informační zdroje s tematikou hudební výchovy a vede žáky k jejich využívání
- posiluje pozitivní motivaci a vzbuzuje u žáků zájem o hudební výchovu

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáky k řešení problému, podporuje týmovou spolupráci, napomáhá hledat řešení
- podporuje kreativitu při řešení problémů, různé přijatelné způsoby řešení
- vede žáky k uvážlivému rozhodování a uvědomění si zodpovědnosti za své chování a rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáky vyjadřovat se kultivovaně a sdělovat své názory
- učí žáky naslouchat druhým lidem, zapojovat se do diskuse, obhajovat své názory
- rozvíjí dovednost porozumět různým typům textů a hudebním ukázkám, přemýšlet o nich a reagovat na ně
- vede žáky k aktivnímu zapojení se do společenského dění a ke spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky pracovat ve skupině
- vede žáky k vytváření příjemné atmosféry v týmu
- vede žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi a pozorně jim naslouchat

Kompetence občanské

Učitel

- vychovává žáky k odpovědnosti za své chování, jednání a výsledky své práce
- vede žáky k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice
- vede žáky k aktivnímu se zapojení do kulturního dění
- rozvíjí u žáků pozitivní postoj k hudebním dílům, rozvíjí smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování vymezených pravidel a odpovědnosti za svou práci
- umožňuje žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti a uplatňovat je při rozhodování o vlastní profesní orientaci

Kompetence digitální

Učitel

- seznamuje žáky s možnostmi užívání digitálních technologií v hudbě i dílčích hudebních činnostech
- umožňuje žákovi aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro řešení konkrétních úkolů při reprodukci, produkci i vlastním experimentování a hudební tvorbě (individuální i skupinové)
- dává příležitost žákům zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- umožňuje žákům vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Hudební výchova – 6., 7. a 9. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Vokální činnosti		

<ul style="list-style-type: none"> – využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách – při zpěvu využívá správné pěvecké návyky, – zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase – zaznamená vlastní nebo společnou hudební aktivitu (zpěv, hra, pohybový doprovod, tanec) prostřednictvím dostupných digitálních technologií a uloží ji ve vhodném formátu (WAW, MP3,...) – zaznamenanou aktivitu použije např. jako součást prezentace v projektu 	<p>Pěvecký a mluvní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy – pěvecké dýchání – mutace – vícehlasý a jednohlasý zpěv (lidový dvojhlas, kánon) – deklamace – techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách – zpěv lidových, umělých a populárních písní různých žánrů (spirituály, blues, tramská píseň, folk, pop, rock, muzikál atd.) – zpěv s doprovodem i bez doprovodu – záznam hudebních aktivit prostřednictvím dostupných analogových i digitálních prostředků (mobilní telefon, iPad, nahrávací zařízení, nástroje s MIDI připojením, dostupné hudební aplikace) – prezentace individuální či skupinové aktivity – výběr či tvorba doprovodu, vlastní zvukové experimenty v dostupné aplikaci <p>Intonace a vokální improvizace</p> <ul style="list-style-type: none"> – diatonické postupy v durových a mollových tóninách – sjednocování hlasového rozsahu – improvizace jednoduchých hudebních forem <p>Hudební rytmus</p> <ul style="list-style-type: none"> – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu – práce s notovým zápisem – zachycení rytmu písně <p>Orientace v notovém záznamu vokální skladby</p> <ul style="list-style-type: none"> – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby 	
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase 	<p>Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – reprodukce tónů a melodií, zachycení rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu <p>Reflexe vokálního projevu</p> <ul style="list-style-type: none"> – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) 	<p>Vz</p> <p>OSV 1.1.1 OSV 1.1.2 OSV 1.3.1</p>
--	--	--

Instrumentální činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> – reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb – vytváří doprovody – provádí jednoduché hudební improvizace 	<p>Hra na hudební nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> – hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní) – nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) <p>Záznam hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> – noty – notační programy a další způsoby záznamu hudby – rytmizace písní s využitím jednoduchých rytmických nástrojů (2/4, 3/4 takt) <p>Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje</p> <p>Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy</p>	<p>Tv</p> <p>OSV 2.1.1 OSV 2.3.3 OSV 1.5.1</p>
Hudebně pohybové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> – taktuje 2/4, 3/4, 3/8 takt – rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě 	<p>Pohybový doprovod znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – pohyb v 2 dobém a 3 dobém metru (taktování, polka, valčík, mazurka...) <p>Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla</p> <ul style="list-style-type: none"> – pantomima, improvizace <p>Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické <p>Orientace v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvoj pohybové paměti reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách 	
Poslechové činnosti		

<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v proudu znějící hudby, – přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku – rozeznává některé hudební druhy (hudba taneční, slavnostní ...) – vyčleňuje z hudebního proudu elementární sémantické prvky (pohyb, melodie, polyfonie, homofonie) a slovně je charakterizuje 	<p>Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby</p> <ul style="list-style-type: none"> – postihování hudebně-výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy, zvukomalba, dušmalba) a jejich význam pro pochopení hudebního díla – hudba vokální a instrumentální 	
<ul style="list-style-type: none"> – zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období – vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění, dokáže využít možnosti, které mu dávají multimédia a digitální prostředí – samostatně přemýšlí a dokáže zařadit nejznámější ukázky – získané znalosti z dějin hudby propojuje do souvislosti s dějepisem, literaturou a filmem – zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období – v digitálním prostředí vyhledá multimediální umělecký projekt, popíše jeho hudební složku, jaké druhy umění se na projektu podílejí, kým nebo čím byl projekt inspirován – vyhledává v digitálním prostředí originální díla, která se citují nebo byla východiskem pro multimediální projekty (např. divadelní hra, literární či výtvarné dílo), zachovává bezpečnost a ochranu osobních údajů a soukromí včetně respektování autorských práv 	<ul style="list-style-type: none"> – lidová a umělá hudba – duchovní a světská hudba – polyfonie a homofonie – hudební formy (rondo, variace, písňová forma, symfonie, symfonic, báseň, koncert, sonáta ...) – hudební nástroje symfonického orchestru – komorní hudba – stupnice – tónina – předvětí, závětí – tempo, kontrast v hudbě – lidové a společenské tance (polka, mazurka, valčík, furiant...) – opera, opereta, revue, muzikál – melodram – chápání různých stylů vzhledem k životu jedince i společnosti – grafický záznam hudby 	<p>Výtvarné a hudební symboly Čj</p> <p>OSV 2.3.3 EGS 1.5 MVR 5.6 MKV 4.2</p>

	<p>Hudební dílo a její autor</p> <ul style="list-style-type: none"> – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) – poslech zachycující vývoj evropské a české hudby od nejstarších památek do konce 20. století – módnost, stylová provázanost – epizody ze života skladatelů a interpretů populární a tzv. vážné hudby <p>Hudební styly a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům <p>Interpretace znějící hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> – slovní charakterizování hudebního díla i jeho díla, vytváření vlastních soudů a preferencí – vzájemné podněty a vztahy v hudbě (lidová – vážná – jazz) – populární a rocková hudba – interpretace hudby v hudební složce multimediálního projektu (hudební film, videoklip, muzikál) - předloha, inspirace, porovnání různých způsobů provedení – vhodné a nevhodné využití hudby - hudba v reklamě, využití v počítačových hrách (hudba původní, převzatá) – hudba hraná na klasické nástroje - elektroakustická, symfonická hudba a hudba elektronická - porovnání výrazu, hudební barvy – filmová hudba (např. Dobytí ráje, Titanic, Harry Potter) – legální a nelegální stahování hudby - ochrana autorských práv, copyright 	
--	---	--

5.2.6.2 Vzdělávací obor: Výtvarná výchova

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova zahrnuje učivo v rozsahu stanoveném Rámcovým vzdělávacím programem. Obsah učiva je volně rozvržen do čtyřletého období. Učitel si sám podle svého uvážení rozdělí učivo do jednotlivých ročníků. V 6. a 7. ročníku je výuka realizována v časové dotaci 2 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku 1 hodina týdně, resp. 2 hodiny za 14 dní.

Výuka se soustřeďuje na

- rozvíjení smyslové citlivosti
- uplatňování subjektivity
- ověřování komunikačních účinků

Při výuce se uplatňují hlavně praktické činnosti žáků, často je využíváno skupinové a týmové formy práce. Podle možností školy žáci navštěvují ateliéry, poznávají kulturní památky, zúčastňují se besed s umělci, seznamují se s moderními grafickými technikami. Žáci jsou vedeni k uvědomělému pozorování, vnímání všemi smysly, vizuálně obraznému vyjádření podnětů. Seznamují se s uměleckou tvorbou, vyjadřují emoce, pocity a nálady. Zobrazují své osobní zkušenosti, porovnávají vlastní interpretaci s ostatními. Žáci aktivně poznávají různé prostředky a metody uplatňované v současném výtvarném umění a ověřují si jejich komunikační účinky. Seznamují se s uměleckým a kulturním dědictvím a získávají k němu kladný vztah. Žáci jsou vedeni k originálnímu zpracování, vyhýbají se módnosti a kýčovitosti. Je kladen důraz na aktivitu a prožitek žáka.

Úlohou učitele je posilovat sebevědomí žáků, podporovat jejich vlastní výtvarné vyjádření, podněcovat jejich zájem o výtvarnou práci vhodnou motivací a volbou úkolů a technik, zaujmout je náměty vyžadujícími přemýšlení a uvažování, které odpovídá jejich rozumovým schopnostem.

Všemi složkami svého působení výtvarná výchova usiluje o to:

- aby žáci získali praktické i teoretické poznatky o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění, o práci s různými materiály, o modelování a prostorovém vytváření
- aby se prakticky i teoreticky seznámili s různými výtvarnými technikami a prostředky
- aby se rozvíjel a prohluboval jejich vztah k výtvarnému umění a celé oblasti výtvarné kultury
- aby získali představu o historickém vývoji výtvarného umění, včetně umění užitého, lidového a architektury
- aby byli schopni nalézat a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě a ve světě vytvořeném lidmi, uvědomovat si jejich význam pro plnohodnotný život člověka
- aby byli schopni získaných poznatků a dovedností využívat ve svém životě
- Doporučené výtvarné materiály a techniky
- kresba (tužka, uhl, rudka, pero, štětec aj.)
- malba (tempera, krycí barva, akvarel aj.)
- kombinované techniky (koláž, aplikované grafické techniky, textilní techniky aj.)
- modelování (hlína, sádra, dřevo, textil, kašírování, prostorové vytváření aj.)

Do vyučovacího předmětu Výtvarná výchova se promítají tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Multikulturní výchova (MKV), Environmentální výchova (EMV), Mediální výchova (MV).

Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást vyučovacího předmětu. Tématické okruhy průřezových témat se prolínají s učivem předmětu Výtvarná výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- posiluje pozitivní motivaci a vzbuzuje u žáků zájem o výtvarné ztvárnění skutečnosti
- vede žáky k samostatnému pozorování a experimentu při výtvarném zpracování tématu
- umožňuje žákům kritické hodnocení výsledků práce, posouzení vlastního pokroku
- používá obecně známé symboly a termíny
- rozvíjí dovednosti potřebné k výtvarné práci

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáky k řešení daného problému, podporuje týmovou spolupráci, napomáhá hledat řešení
- zadává takové úkoly, které posilují schopnosti žáka využívat při řešení vlastní zkušenosti, individuální přístup k problému
- podporuje kreativitu při řešení problémů, zadává různé typy úkolů, podporuje různé přijatelné způsoby ztvárnění
- pomocí modelových ukázek zpracování vede žáky k originálním postupům
- učí žáky vyrovnat se s nezdarem

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáky výtvarným způsobem srozumitelně vyjádřit myšlenky a názory
- vede žáky ke schopnosti své zpracování obhájit a přijímat i jiné názory spolužáků
- pomáhá žákům orientovat se v textech, záznamech a porozumět výtvarnému dílu
- beseduje se žáky nad výtvarným zpracováním skutečnosti, seznamuje je s výtvarnými technikami
- vede žáky ke kritickému vnímání reklamy a mediálních tlaků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky pracovat ve skupině
- vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve výuce
- posiluje žákovu sebedůvěru a sebeúctu

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k respektování našich tradic, kulturního a historického dědictví
- vzbuzuje v žácích pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- nabádá je k aktivnímu zapojení do kulturního dění ve svém okolí
- seznamuje s výtvarným uměním jiných kulturních a etnických skupin a vede k úctě k nim

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k používání bezpečných a účelných materiálů, nástrojů a vybavení
- učí žáky přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí
- vzbuzuje v žácích úctu ke kulturním hodnotám
- vede k aktivnímu přístupu při řešení problému a učí vyrovnat se s neúspěchem
- učí využívat zkušenosti získané v jiných vzdělávacích oblastech

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k užívání různých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vede žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova 6. až 9. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Rozvíjení smyslové citlivosti		
<ul style="list-style-type: none"> – vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků 	<p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření 	OSV 1.1.1 OSV 1.1.2 OSV 1.5.1
<ul style="list-style-type: none"> – zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie 	<p>Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyjádření vztahů, pohybů a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření 	OSV 2.3.1 OSV 2.3.3

<ul style="list-style-type: none"> – zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace – vytváří si sestavy prvků v grafickém editoru a různě je variuje změnou jejich vzájemných velikostních poměrů, barev a umístění ve vrstvách – záměrně vyhledává a zachycuje objekty, které jsou podnětné pro různé smysly – fotografii upravuje tak, aby určitý smyslový vjem zdůraznil – využívá grafický editor pro práci s obrazem a jeho záměrnou proměnu – komunikuje svůj tvůrčí záměr s ostatními 	<p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly.</p> <ul style="list-style-type: none"> – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě – reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických, digitálně mediálních) <p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama – prvky, sestavy prvků, variace obraz a jeho proměny - změna velikostních poměrů, tvarová deformace, umístění, změna barevných kvalit, detail a celek – výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě – vizuální prostředky (fotografie, animace, video, počítačová grafika) - jejich potenciál, kombinace, experiment, tvůrčí záměr, metody, postupy – prezentace, interakce s publikem – smyslové vjemy, pocity, zkušenosti, představy 	<p>MVR 5.6 EMV 3.4</p>
<p>Uplatňování subjektivity</p>		

<ul style="list-style-type: none"> – vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření – objevuje možnosti práce s digitálními technologiemi, experimentuje – záměrně používá aplikace při tvorbě svého vlastního díla – rozpozná přínos aplikace pro tvorbu svého vlastního díla – volí odpovídající nástroje k tvorbě a proměně digitálního vizuálního obsahu – experimentuje s propojením zvuku, obrazu a textu podle vlastního záměru – experimentuje s postprodukcí vlastních tvůrčích počinů, postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí 	<p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</p> <ul style="list-style-type: none"> – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn – výběr, uplatnění a interpretace – různorodá východiska pro tvorbu – nová média - digitální fotografie, animace, video – vektorová a bitmapová grafika – transformace objektů, vztahy mezi objekty v obraze - zvětšování jednoho vůči druhému, vzdalování, přibližování, překrývání – vyjádření pohybu - souvislý pohyb, animace (práce s věcmi a materiály), pixilace (účinkující lidé) – rozfázování - míra proměny mezi jednotlivými fotografiemi, storyboard – klip (rychlost, efektivnost, dynamika, expresivita, rytmus, zábavnost, humor), jeho kladné i záporné stránky - pasivní konzumentství – obrazová a zvuková složka klipu - variování (vlastní zvuková stopa a přejatá skladba), variace obrazů a jejich proměny v důsledku zvuku a textu, – proměna komunikačního obsahu - projevy komercializace - reklama 	
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku 	<p>Typy vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika – rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry 	<p>I MVR 1.1 MVR 1.3 MVR 2.3</p>

<ul style="list-style-type: none"> – interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků – pracuje s online sbírkami a vizuálními a multimediálními výstupy dostupnými v online prostředí – vytváří, rozšiřuje a třídí podle osobně vytvořených kritérií vlastní digitální databanku uměleckých děl pro další využití, postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí 	<p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</p> <ul style="list-style-type: none"> – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) – hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní) – reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech – online sbírky regionálních, národních a světových galerií a muzeí výtvarného umění - výběr informací podle zájmu, prezentace informací a sdílení s ostatními – umělecké školy a ateliéry - výběr informací podle zájmu – významné výstavy a události 	<p>MVR 4.2 MVP 1.2</p>
Ověřování komunikačních účinků		
	<p>Osobní postoj v komunikaci</p> <ul style="list-style-type: none"> – jeho utváření a zdůvodňování – důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) – kritéria jejich porovnávání, – jejich zdůvodňování 	<p>OSV 2.1.1 OSV 2.3.1</p>
<ul style="list-style-type: none"> – ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci i v digitálním prostředí – sdílí svoji tvorbu s ostatními v rámci třídy, školy, rodinného kruhu i širšího okruhu lidí – při sdílení vizuálního a multimediálního obsahu dodržuje pravidla v oblasti autorských práv a licencí 	<p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> – utváření a uplatnění komunikačního obsahu – vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora – prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace – sdílení a postprodukce - autorská práva a licence – formy prezentace běžné i originální, prezentace jako událost, prezentace cílená na diváka, prezentace jako experiment, 	<p>MKV 1.4 MKV 3.1 MVP 1.2</p>
<ul style="list-style-type: none"> – s využitím digitálních technologií hledá různé způsoby a podoby prezentace výsledků vlastní tvorby tak, aby byla v souladu se záměrem a mohla oslovit různé skupiny lidí (exkluzivní představení vlastních děl jednotlivci, prezentace pro vybranou skupinu, sdílení ve veřejně dostupných prostorách, sdílení na sociálních sítích) 	<p>Proměny komunikačního obsahu</p> <ul style="list-style-type: none"> – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění – historické, sociální a kulturní souvislosti – prezentace na sociálních sítích - výhody a rizika 	

5.2.7 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

5.2.7.1 Vzdělávací obor: Tělesná výchova

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Důraz je kladen na osobní příjemný prožitek z pohybu, na jeho zdravotní hledisko a udržení si návyku pravidelné sportovní aktivity, která je součástí zdravého životního stylu.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

V předmětu Tělesná výchova jsou využívány prvky Zdravotní tělesné výchovy. Nedílnou součástí tělesné výchovy se stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Obsah předmětu tělesná výchova je převážně vyučován v koncentrovaných tematických blocích. Proto jsou i osnovy členěny do tematických celků. V jejich rámci je učivo předkládáno jako ucelený soubor námětů a výstupů a není děleno do ročníků. V učivu se vyskytují diference výkonnosti a materiální mezi dívkami a chlapci (viz. níže v tab.)

Cíle výuky Tělesné výchovy směřují k tomu, aby si žáci osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, orientovali se v základních otázkách vlivu pohybové aktivity na zdraví a práceschopnost člověka, v problematice zjišťování potřebných ukazatelů zdatnosti a pohyblivosti a uměli své poznatky využít při začleňování pohybu do denního režimu, zvládali základní organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí, kladně prožívali osvojované pohybové činnosti a využívali je s pomocí dospělých nebo samostatně jako prostředek překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů a dlouhodobější zdravotní prevence i jako předpoklad pro vytváření trvalého vztahu k pohybovým aktivitám, uvědomovali si význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové využití i přátelské meziosobní vztahy.

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Tělesná výchova se vyučuje 2 hodiny týdně nekoedukovaně od 6. – 9. ročníku.

Při výuce se využívá metodiky pohybových dovedností na základě instrukcí a praktických ukázek učitelem, kreativita při tvorbě vlastního pohybu, soutěživosti, atd.

Do vyučovacího předmětu Tělesná výchova se promítají tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova(OSV) - Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebezpečí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu, Kreativita, Poznávání lidí, Hodnoty, postoje, praktická etika Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice
 Mediální výchova (MVR) - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- posiluje pozitivní motivaci k pravidelné všestranné sportovní činnosti
- učí správnému uspořádání žákova pohybového režimu
- předkládá dostatek informačních zdrojů i z různých sportovních odvětví
- dbá na užívání vhodného sportovního oblečení, obuvi do měnících se podmínek(tělocvična, hřiště,...)
- vede ke znalostem základní sportovní terminologie
- učí organizovat kolektivní turnaje, rozhodovat utkání, znát základní pravidla
- dohlíží na dodržování bezpečnosti při přípravě tělocvičného náradí (hrazda, přeskok, šplh, ...)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáky k neustálému zlepšování individuálních i týmových výkonů, hledá řešení výkonnostního růstu
- zadává úkoly, které posilují sportovní sebevědomí žáka s ohledem na jeho somatotyp, individuální přístup k problému
- podporuje týmovou spolupráci v řešení problému (taktika, technika)
- vytváří prostor pro vlastní pohybový projev žáka s využitím jeho vlastních zkušeností

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáky slušné verbální i nonverbální komunikaci mezi sebou v týmu i vůči soupeři
- učí povzbuzování všech spolužáků bez rozdílu výkonnosti
- zadává povely ve sportovním názvosloví
- používá pohybu částí těla při rozhodování (sportovní hry) a názorných ukázkách tělocvičných úkonů(gymnastika, atletika,...)
- seznamuje žáky se startovacími povely

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky vytvářet si správné cvičební prostředí (čerstvý vzduch, hygienické návyky)
- vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují (dopomoc při cvičení)
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve sportu
- dohlíží na dodržování slušného a ohleduplného chování (i ve vypjatých situacích), zásad fair play

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k uvědomění si odpovědnosti ke spolužákům, k učitelům i k sobě samému
- učí porozumět významu sportovních aktivit pro sebe i pro společnost
- vede žáky k respektování odlišných fyzických zvláštností dětí

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí smysl pro povinnost-pravidelná příprava na cvičení
- vede žáky k pochopení nutnosti sportovat i z hlediska prevence chorob ortopedických, kardiovaskulárních, psychických aj.

Kompetence digitální

Učitel

- umožňuje využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- vede žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- vede žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Vyučovací obsah vzdělávacího předmětu**Tělesná výchova 6. - 9. ročník**

Výstupy	Učivo	Poznámky
Činnosti ovlivňující zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> – umí si uspořádat svůj pohybový režim – aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem – rozumí rozdílům mezi pohybovou činností různých skupin lidí a respektuje je – usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky volí vhodný rozvojový program – odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší 	Význam pohybu pro zdraví <ul style="list-style-type: none"> – rekreační a výkonnostní sport – rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým sportem – význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu – rozdíly mezi sportem dívek a chlapců mladých a starých, zdravých a oslabených – význam jednotlivých forem cvičení pro správné držení těla, zdatnost, odpočinek 	OSV 1.2.4 OSV 1.4.4
<ul style="list-style-type: none"> – umí změřit srdeční frekvenci a ví, jak využít údaj pro úpravu pohybové zátěže 	Zdravotně orientovaná zdatnost <ul style="list-style-type: none"> – rozvoj ZOZ – kondiční programy – manipulace se zatížením 	OSV 1.2.3

<ul style="list-style-type: none"> – samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly – zná základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat – umí si vytvořit vhodné prostředí pro cvičení nebo relaxaci a využít i hudebního doprovodu 	<p>Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí</p> <ul style="list-style-type: none"> – relaxačně a zdravotně zaměřená cvičení – průpravná cvičení – kompenzační cvičení – po statické práci v sedě, ve stoje a jiné kompenzační zátěži – vyrovnávací cvičení – korektivní – podle úrovně oslabení jednotlivých žáků – protahovací, napínací (strečinkové) cvičení 	<p>OSV 1.2.3 OSV 1.4.4</p>
<ul style="list-style-type: none"> – zvládá praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích – úraz, nevhodné klimatické a ekologické podmínky – uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> – zásady bezpečnosti i v málo známém prostředí (hory, les, apod.) – 1. pomoc při TV a sportu v různém prostředí – ošetření vážných a život ohrožujících poranění i v nestandardních podmínkách, – odsun raněných 	

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
<ul style="list-style-type: none"> – uvědomuje si význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů – radost ze hry a prožitek 	<p>Pohybové hry s různým zaměřením</p> <ul style="list-style-type: none"> – pohybové hry pro manipulaci s různým náčiním – pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů 	OSV 2.4.3
<ul style="list-style-type: none"> – umí několik her z každé skupiny, dovede je organizovat a samostatně řídit – dodržuje zásady fair play – umí odhadnout přiměřenost hry pro určitý věk – dokáže samostatně vyrobit náčiní pro určitý druh hry 	<ul style="list-style-type: none"> – pohybové hry soutěživé – pohybové hry pro rozvoj pohybové představivosti a tvořivosti – pohybové hry kontaktní – pohybové hry se specifickým účinkem (vyrovnávacím, relaxačním, aj.) <p>Netradiční pohybové hry a aktivity</p> <ul style="list-style-type: none"> – frisbee, badminton, softtenis, ringo, fussvoleybal 	
<ul style="list-style-type: none"> – zvládá záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích – umí cvičit podle slovních pokynů – dovede stoj na rukou, přemet stranou – umí spojit jednotlivé osvojené prvky do krátkých sestav <ul style="list-style-type: none"> – zvládá roznožku, skrčku přes náradí odpovídající výšky – zvládá výmyk a přešvihy ve vzporu na hrazdě – podmet <ul style="list-style-type: none"> – zvládá houpání s obraty a seskok při záhupu <ul style="list-style-type: none"> – zvládá základní cvičební prvky na kladině – dovede z osvojených prvků připravit krátké sestavy a zacvičit je 	<p>Gymnastika</p> <p><u>Akrobacie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – kotoul – stoj na lopatkách – stoj na rukou i s výdrží – přemet stranou – rovnovážné polohy v postojích – skoky – sestavy z uvedených prvků složené učitelem – sestavy z vedených prvků složené žákem <p><u>Přeskok</u></p> <p><u>Hrazda po čelo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – náskok – výmyk – přešvih – podmet <p><u>Kruhy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – komíhání ve svisu – svis – houpání <p><u>Kladina (dívky)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – různé druhy chůze – obraty – rovnovážné polohy – seskok, náskok – jednoduché sestavy 	

<ul style="list-style-type: none"> – zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou – ovládá základní cvičení alespoň se dvěma druhy náčiní 	<p>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem</p> <ul style="list-style-type: none"> – různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem – význam jednotlivých forem pro správné držení těla, estetiku, zdatnost, odpočinek – kondiční cvičení – technika pohybů s náčiním (alespoň 2 druhy – švihadlo, míč) – vlastní pohybová improvizace na hudební doprovod 	<p>OSV 1.4.1 OSV 1.5.1 OSV 2.3.1 OSV 2.1.1 OSV 2.2.1</p>
<ul style="list-style-type: none"> – zvládá základy aerobního cvičení s hudbou – zvládá 2 – 3 tance z osvojovaných skupin 	<ul style="list-style-type: none"> – technika tanců (lidové, společenské, diskotékové, country) 	
<ul style="list-style-type: none"> – uvědomuje si význam sebeobraných činností a své možnosti ve střetu s protivníkem – zvládá základní postoje, úchopy a vyproštění z držení – uvědomuje si následky zneužití bojových činností a chová se v duchu fair play 	<p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> – význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost – zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních – základy sebeobrany – základy pádové techniky 	
<ul style="list-style-type: none"> – uvědomuje si zdravotní význam plavání – zvládá 1 – 2 plavecké způsoby, startovní skok, obrátku – dovede pomoci při záchraně tonoucího 	<p>Plavání (podle možností a podmínek)</p> <ul style="list-style-type: none"> – další plavecké dovednosti a techniky – plavecké způsoby – prsa, znak, kraul – rozvoj plavecké vytrvalosti – dopomoc unavenému plavci – záchrana tonoucího 	
<ul style="list-style-type: none"> – zvládá jízdu vpřed, vzad, základní obrat, zastavení 	<p>Bruslení (podle možností a podmínek)</p> <ul style="list-style-type: none"> – jízda vpřed, vzad – zastavení, změna směru jízdy vpřed do jízdy vzad – odšlapování vpřed, zatáčení překládáním vpřed 	

<ul style="list-style-type: none"> – chápe význam atletiky jako vhodnou přípravu pro jiné druhy sportu – zná základní startovní povely – umí zorganizovat jednoduchou soutěž, změřit a zapsat potřebné výkony – zvládá přípravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti – zvládá základní techniku jednoho stylu skoku do výšky – zvládá základní techniku vrhu koulí – posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí nedostatky a jejich možné příčiny 	<p>Atletika</p> <p><u>Běh</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení – starty – nízký start z bloků – rychlý běh – 60 m – běh vytrvalý na dráze do 3000 m (chlapci) – běh vytrvalý na dráze do 3000 m (dívky) – běh v terénu – štafetová předávka – štafetový běh 4 x 60 m – základy překážkového běhu <p><u>Skok</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – skok do dálky z optimálního rozběhu – skok do výšky – valivý způsob flop <p><u>Hod</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – hod kriketovým míčkem 6. a 7.ročník – koulařská gymnastika 8., 9. ročník – vrh z místa 8., 9. ročník – sun, spojení sunu a vrhu 8., 9. ročník 	
	<ul style="list-style-type: none"> – vrh koulí 4 kg 8. a 9. ročník (chlapci) – vrh koulí 3 kg 8. a 9. ročník (dívky) 	
<ul style="list-style-type: none"> – užívá pravidla osvojených sportovních her, základní gesta rozhodčích – orientuje se v grafickém znázornění herních situací systémů a kombinací – chápe roli v družstvu a jedná při hře v duchu fair play – rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní – individuální, brankové, síťové, pálkové atd.) – rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráčů, rozhodčího, diváka a organizátora – dokáže ve spolupráci s ostatními žáky připravit a zorganizovat utkání – zná základní pojmy osvojovaných činností – zvládá základní údržbu náčiní – uvědomuje si význam sportovních her pro rozvoj herního myšlení, dovedností a improvizace 	<p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> – herní role a funkce (brankář, hráč v poli, útok, obrana, kapitán, rozhodčí – časoměřič, zapisovatel atd.) – základní pravidla osvojovaných sportovních her, základní smluvená gesta rozhodčích – sportovní výstroj a výzbroj – příprava a organizace utkání – čestné soupeření 	<p>OSV 1.3.1</p> <p>OSV 1.4.4</p> <p>OSV 2.1.1</p> <p>OSV 2.2.2</p> <p>OSV 2.4.2</p> <p>OSV 3.2.3</p>

<ul style="list-style-type: none"> – umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spoluhráčů a učitele) – posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny – zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech – sociální vztahy a role ve sportovních hrách využívají pro přátelské meziosobní vztahy 	<p>Vybíjená Kopaná Basketbal Florbal Odbíjená Softbal Házená Přehazovaná</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – zvládá dovednosti na běžeckých a sjezdových lyžích, které mu umožňují bezpečný pohyb ve středně náročném terénu – zvládá mazání lyží – zná nejdůležitější pravidla pohybu v zimní krajině a chování na společenských zařízeních – vleky, sjezdovky, běžecké tratě a samostatně se jimi řídí – chápe spojení kondice a dovedností na lyžích s účinky zdravotními, rekreačními a poznávacími 	<p>Lyžování <i>(podle podmínek školy, klimatu a zájmu žáků)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – základní pravidla lyžařských disciplín – technika sjezdového, běžeckého lyžování a snowboardingu – technika pádů – jízda na vleku – bezpečnost pohybu v zimní horské krajině 	<p>OSV 1.3.1 OSV 1.4.3 OSV 1.4.5 OSV 2.2.4 OSV 3.2.3</p>

<ul style="list-style-type: none"> – uvědomuje si, že turistika je vhodná celoroční a celoživotní pohybová činnost, kterou zvládnou i méně zdatní jedinci, činnost, která není závislá na měření výkonu, ale je měřena mírou uspokojení a radosti z pohybu a krás přírody – zorganizuje jednoduchou turistickou akci s pohybovým a poznávacím obsahem (převážně samostatně) – zvládá přesun a pohyb i v náročnějším terénu (i se zátěží) – umí jezdit na kole – zná orientační běh, orientuje se s pomocí buzoly – umí postavit a likvidovat tábořiště podle zásad hygieny a ochrany přírody – umí připravit pokrm v přírodě, provádět drobné opravy výstroje a výzbroje – zvládá první pomoc v improvizovaných podmínkách – umí základy vodní turistiky – podílí se na ochraně přírody 	<p>Turistika a pobyt v přírodě (podle možností a podmínek)</p> <ul style="list-style-type: none"> – zásady přípravy turistické akce (informace o místě pohybu, vyhledání dopravních spojů, dokumentace) – jízda na kole, pravidla silničního provozu pro chodce a cyklisty přesun po trase mimo silnici – chůze v terénu a se zátěží, turistické značky, ochrana porostů, zdrojů pitné vody, značení – orientace podle mapy a buzoly – pochodový úhel, osa, orientační běh – poznatky spojené s tábořením – přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla – ošetření poranění a transport raněného – obrazová a jiná dokumentace, vytvoření kroniky – základy vodní turistiky a cykloturistiky (nasedání, vylézání, sezení v lodi – raft, kánoe), (vše jen pro zdatné zájemce) 	<p>OSV 1.1.1 OSV 1.4.3 OSV 1.5.1</p>
Činnosti podporující pohybové učení		
<ul style="list-style-type: none"> – užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu – rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího organizátora – dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji 	<p>Komunikace v Tv</p> <ul style="list-style-type: none"> – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností – smluvené povely – signály, gesta – vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech – značky, základy grafického záznamu pohybu 	
<ul style="list-style-type: none"> – umí pečovat o náčiní a vlastní výstroj a výzbroj 	<p>Organizace prostoru a pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> – organizace pohybových činností v nestandardních podmínkách – výstroj a výzbroj-výběr a ošetřování 	

<ul style="list-style-type: none"> – naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu 	<p>Historie a současnost sportu</p> <ul style="list-style-type: none"> – významné soutěže a sportovci – olympismus - olympijské disciplíny – olympijská charta 	
<ul style="list-style-type: none"> – zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 	<p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> – pravidla her, závodů a soutěží – základy organizace soutěží 	
<ul style="list-style-type: none"> – sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí – zpracuje naměřená data o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<p>Zásady chování a jednání v různých prostředí a při různých činnostech Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> – měření výkonů, evidence a vyhodnocování 	

5.2.7.2 Vzdělávací obor: Výchova ke zdraví

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu: Obsahové, časové a organizační vymezení

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Výchova ke zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví, vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví, způsobu jeho ochrany, propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná se do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojení účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojena s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Výchova ke zdraví je vyučována jako samostatný předmět. Základní organizační jednotkou je vyučovací hodina.

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví zahrnuje učivo v rozsahu stanoveném Rámcovým vzdělávacím programem. Je realizován v časové dotaci 1 hodina týdně v 6. a 8. ročníku. V hodinách Výchovy ke zdraví se žáci učí respektovat pravidla soužití v různých komunitách, řeší problémy v mezilidských vztazích. Jsou vedeni k ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích. Je kladen důraz na získání základů odpovědného a bezpečného chování a rozhodování v konfliktních a krizových situacích, na osvojení různých technik k překonávání únavy a stresu.

V popředí stojí budování vztahu ke svému vlastnímu zdraví, poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot, problematika prevence a ochrany vlastního zdraví.

V druhém sledu je vyzdvížena ochrana osob blízkých a osob, s kterými se žák stýká, poskytnutí první pomoci při poranění. Integrativní součástí je prevence proti užívání návykových látek.

Většina témat Výchovy ke zdraví se realizuje formou vhodných her, cvičení, modelových situací a diskusí. V širokém měřítku se uplatňuje skupinová práce. Žáci se podílejí na dotváření obsahové náplně vyučovacích hodin vymyšlením problémových situací pro své spolužáky na základě vlastních zkušeností. Zařazují se různé formy relaxačních a kompenzačních cvičení.

V rámci předmětu jsou žáci vedeni k sebehodnocení a hodnocení práce spolužáků.

Do vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Multikulturní výchova (MKV), Environmentální výchova (EMV), Mediální výchova (MV).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- seznamuje žáky se základy výchovy ke zdraví
- vede žáky k vybudování pozitivního vztahu ke zdravému životnímu stylu
- vede žáky k rozvíjení zodpovědnosti za své zdraví a zdraví ostatních

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k samostatnosti a odpovědnosti za svou práci
- vede žáky k vyhledávání vhodných informací k řešení problémů, jejich zpracování a využívání
- vede žáky k rozvoji vlastní tvořivosti

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k tvořivosti a k uplatnění vlastních nápadů při výchově ke zdraví
- vede žáky k využití schopností jednotlivců při práci v kolektivu
- vede žáky k ocenění vlastní aktivity a tvůrčího přístupu k práci
- vede žáky k utváření dobrých mezilidských vztahů
- vede žáky k prezentaci své práce

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky spolupracovat ve skupinách, respektovat pravidla práce v týmu
- vede žáky k ohleduplnosti a respektování odlišných názorů ostatních
- podílí se na utváření příjemné atmosféry při výuce
- vede žáky k poznávání patologických jevů ve škole i mimo ni
- vede žáky k vybudování pocitu sebedůvěry a sebevědomí
- vede žáky k ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

Kompetence občanské a pracovní

Učitel

- vede žáky k poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- vede žáky k pochopení nutnosti vlastní ochrany zdraví
- vede žáky k rozvíjení zásad správných pohybových aktivit
- vede žáky k využívání a ovládání prostředků sloužících k ochraně zdraví
- vede žáky k orientaci v situaci osobního i veřejného ohrožení
- vede žáky k dodržování zásad ochrany životního prostředí

Kompetence digitální

Učitel

- podporuje rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi, které jsou vhodné pro výchovu ke zdraví
- vede žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví
- vede žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

Výchova ke zdraví - 6. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Vztahy mezi lidmi a formy soužití		
<ul style="list-style-type: none"> – respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů – vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví 	<p>Vztahy ve dvojici</p> <ul style="list-style-type: none"> – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství <p>Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity</p> <ul style="list-style-type: none"> – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek 	OSV 2.1.1 OSV 2.1.3 OSV 2.2.4 VDO 1.1 MKV 2.5
Změny v životě člověka a jejich reflexe		
<ul style="list-style-type: none"> – respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví – projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu 	<p>Dětství, puberta, dospívání</p> <ul style="list-style-type: none"> – tělesné, duševní a společenské změny 	OSV 1.2.1 OSV 1.2.4 OSV 2.1.2
Zdravý způsob života a péče o zdraví		

<ul style="list-style-type: none"> – dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací - návyky 	<p>Výživa a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví – poruchy příjmu potravy <p>Vliv vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota <p>Tělesná a duševní hygiena, denní režim</p> <ul style="list-style-type: none"> – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví 	<p>OSV 1.3.2 OSV 1.4.3 MVR 1.1</p>
Osobnostní a sociální rozvoj		
<ul style="list-style-type: none"> – projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k druhým lidem – samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu 	<p>Sebepoznání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem – zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity 	<p>OSV 1.2.1 OSV 1.2.3 OSV 1.2.5 OSV 1.2.6 OSV 1.2.8</p>

	<p>Seberegulace a sebeorganizace činnosti a chování</p> <ul style="list-style-type: none"> – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládnání problémových situací – stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení – zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích – pomáhající a prosociální chování <p>Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace</p> <ul style="list-style-type: none"> – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie – chování podporující dobré vztahy – dopad vlastního jednání a chování 	<p>OSV 1.2.9 OSV 1.3.1 OSV 1.3.3 OSV 2.4.1</p>
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence		
<ul style="list-style-type: none"> – samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím – v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým 	<p>Stres a jeho vztah ke zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti – 	<p>OSV 1.4.1 OSV 1.4.2 OSV 1.4.4 OSV 2.1.3 OSV 2.3.6 OSV 2.3.7</p>

<ul style="list-style-type: none"> – projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech – v případě potřeby poskytne adekvátní 1.pomoc 	<p>Bezpečné chování a komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení <p>Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) 	
Hodnota a podpora zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím 	<p>Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci</p> <ul style="list-style-type: none"> – složky zdraví a jejich interakce 	

Výchova ke zdraví - 8. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Změny v životě člověka a jejich reflexe		
<ul style="list-style-type: none"> – respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli – chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování 	<p>Sexuální dospívání a reprodukční zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita – problémy těhotenství a rodičovství mladistvých – poruchy pohlavní identity 	OSV 1.2.8

Zdravý způsob života a péče o zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami – svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc – projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví – v případě potřeby poskytne adekvátní l.pomoc 	<p>Ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> – ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty – ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění – preventivní léčebná péče – odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů(úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci 	EMV 4.4

Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence		
<ul style="list-style-type: none"> – uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka – uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni – v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým – vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt – uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi – projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy – aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a pečuje o osobní bezpečí – v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc – uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<p>Auto – destruktivní závislosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání, trestná činnost, dopink ve sportu <p>Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita</p> <ul style="list-style-type: none"> – šikana a jiné projevy násilí – formy sexuálního zneužívání dětí – kriminalita mládeže – komunikace se službami odborné pomoci <p>Manipulativní reklama a informace</p> <ul style="list-style-type: none"> – reklamní vlivy, působení sekt <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <ul style="list-style-type: none"> – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí 	<p>OSV 2.2.2 OSV 2.2.4 MVR 2.2 MVR 5.5 EMV 4.3</p>

Hodnota a podpora zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví 	<p>Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní lidské potřeby a jejich hierarchie 	
<ul style="list-style-type: none"> – posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví – usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví – vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí – dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce 	<p>Podpora zdraví a její formy</p> <ul style="list-style-type: none"> – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví 	

Osobnostní a sociální rozvoj		
<ul style="list-style-type: none"> – samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím 	<p>Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace</p> <ul style="list-style-type: none"> – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie – chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního chování a jednání <p>Psychohygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> – sociální dovednosti pro předcházení a zvládnutí stresu, hledání pomoci při problémech 	<p>OSV 3.2.3 OSV 2.2.2 OSV 2.3.5 OSV 1.4.2 OSV 1.4.4</p>

5.2.8 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

5.2.8.1 Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Svět práce

Charakteristika vyučovacího předmětu: Obsahové, časové a organizační vymezení

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní návyky a dovednosti. Výuka má výrazně činnostní charakter. Žáci jsou vedeni k samostatnosti, k maximální efektivitě pracovních postupů a k hospodárnosti. Důraz je kladen na kvalitu práce, na využívání vymezené pracovní doby, na produktivitu. Osvojování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví, udržování pořádku na pracovišti a dodržování hygienických zásad při práci jsou samozřejmostí každé vyučovací hodiny. Posuzuje své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy formou dotazníků a sebehodnocení při prezentaci své osobnosti. Uplatňují se hlavně formy diskuze, modelování situací a vedení rozhovorů. Při výuce získává informace o povoláních lidí, je seznámen s trhem práce i pracovními příležitostmi v regionu. Buduje si informační systém o možnostech vzdělávání, který mu pomáhá při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Žáci třídí materiály a hledají informace o náplni učebních a studijních oborů. Prezentují získané informace z ÚP i z IPS pro volbu povolání i z Dnů otevřených dveří. Žáci se učí získané dovednosti a výsledky činností prezentovat. Předmět Svět práce je vyučován jako samostatný předmět. Základní organizační jednotkou je vyučovací hodina. Vyuč. předmět zahrnuje učivo v rozsahu stanoveném RVP. Je určen všem žákům a je realizován v minimální možné časové dotaci: 1 hodina týdně v 7.-9. ročníku. Práce s technickými materiály je realizována v 7.ročníku, Pěstitelské práce, chovatelství jsou realizovány v 7. a 9. ročníku, Příprava pokrmů je realizována v 8. ročníku. Svět práce je realizován v 8. a 9. ročníku. Do vyuč. předmětu se promítá průřezové téma EMV.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- seznamuje žáky se základy pracovních činností
- vede žáky k vybudování pozitivního vztahu k manuální práci
- vede žáky k rozvíjení dovedností a návyků při různých pracovních činnostech
- vede žáky k vlastní tvořivosti a myšlení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k vyhledávání informací a využívání individuálních schopností
- vede žáky k samostatnosti a odpovědnosti za provedenou práci

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k vytváření vlastních nápadů při pracovní činnosti
- vede žáky k využívání jejich schopností při práci v kolektivu
- vede žáky k uplatnění vlastního myšlení a představivosti
- vede žáky k tvůrčímu přístupu k práci
- vede žáky k prezentaci své práce

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke spolupráci ve skupinách
- vede žáky k respektování pravidel práce v týmu
- vede žáky k uvědomění si své identity v rámci pracovní skupiny
- vede žáky k vybudování si pocitu sebevědomí a zdravého sebevědomí, k dosažení pocitu sebeuspokojení

Kompetence občanské a pracovní

Učitel

- vede žáky k pochopení práce a pracovní činnosti jako příležitosti seberealizace
- vede žáky k rozvíjení podnikatelského myšlení
- vede žáky k uvážlivému rozhodování o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- vede žáky k bezpečnému používání a ovládání jednotlivých pracovních nástrojů, náčiní a techniky
- vede žáky k dodržování zásad ochrany zdraví svého i druhých, k ochraně životního prostředí

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k využívání digitálního zdroje k posouzení svých schopností, pro orientaci v profesní nabídce a pro výběr vhodného vzdělávání a profesní přípravy
- vede žáky k ošetřování digitální techniky a chránění před poškozením, k dovednosti vyřešit běžné technické problémy sám nebo podle návodu na jejich řešení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Svět práce 7. - 9. ročník**

Výstupy	Učivo	Poznámky
Příprava pokrmů		
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v základním vybavení kuchyně – používá základní kuchyňský inventář – bezpečně obsluhuje základní spotřebiče – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech 	Kuchyně <ul style="list-style-type: none"> – základní vybavení kuchyně – udržování pořádku a čistoty – bezpečnost a hygiena provozu 	
<ul style="list-style-type: none"> – dokáže sestavit jídelníček v souladu se zásadami zdravé výživy 	Potravin <ul style="list-style-type: none"> – výběr, nákup a skladování potravin – skupiny potravin – sestavování jídelníčku 	EMV 3.1 EMV 3.3
<ul style="list-style-type: none"> – připraví samostatně jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy 	Příprava pokrmů <ul style="list-style-type: none"> – základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů – úprava pokrmů za studena – základní způsoby tepelné úpravy 	
<ul style="list-style-type: none"> – dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování 	Úprava stolu a stolování <ul style="list-style-type: none"> – jednoduchá úprava stolu – pravidla správného stolování – slavnostní stolování v rodině – zdobné prvky a květiny na stole 	EMV 4.4

Svět práce		
– orientuje se v pracovních činnostech jednotlivých profesí	Trh práce <ul style="list-style-type: none"> – povolání lidí – druhy pracovišť, pracovních prostředků a objektů – charakter a druhy různých pracovních činností 	
	<ul style="list-style-type: none"> – požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní – rovnost příležitostí na trhu práce 	
– posuzuje své možnosti při volbě povolání a profesní přípravě	Možnosti vzdělávání <ul style="list-style-type: none"> – náplň učebních a studijních oborů – přijímací řízení – informace a poradenské služby 	
– využije informace a služby pro výběr svého vzdělávání	Volba profesní orientace <ul style="list-style-type: none"> – základní principy – sebepoznávání: osobní zájmy, cíle, zdravotní stav, vlastnosti a schopnosti – sebehodnocení – vlivy na volbu profesní orientace – využívání informačních a poradenských služeb – informační základna pro volbu povolání – práce s profesními informacemi 	
<ul style="list-style-type: none"> – prokáže v modelové situaci schopnost reprezentace své osoby při vstupu na trh práce – umí se orientovat ve strukturách podnikání 	Zaměstnání a podnikání <ul style="list-style-type: none"> – pracovní příležitosti v regionu – způsoby hledání zaměstnání – životopis, pohovor u zaměstnavatele – nezaměstnanost – úřad práce – práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele – nejčastější formy podnikání – drobné a soukromé podnikání – druhy a struktury organizací 	
Práce s technickými materiály		

<ul style="list-style-type: none"> – dodržuje obecné základy bezpečnosti práce a hygieny – provádí práce s technickými materiály – řeší jednoduché technické úkoly – organizuje a plánuje svoji činnost – dodržuje technologickou kázeň – užívá technickou dokumentaci 	<ul style="list-style-type: none"> – vlastnosti materiálu, užití v praxi – bezpečnost práce – čtení technického výkresu – seznámení s velkoplošnými materiály – pracovní pomůcky, nářadí a nástroje – jednoduché pracovní operace a postupy – organizace práce – důležité technologické postupy – technické náčrty a výkresy, návody – úloha techniky – technika a životní prostředí, volný čas – tradice a řemesla – zneužití techniky 	
<ul style="list-style-type: none"> – připraví si vlastní náčrt – poskytne první pomoc při úrazu – třídí odpad 	<p>práce se dřevem</p> <ul style="list-style-type: none"> – měření, orýsování, řezání, spojování, povrchová úprava <p>práce s plechem</p> <ul style="list-style-type: none"> – měření, orýsování podle šablony, stříhání, ohýbání, spojování <p>práce s plasty</p> <ul style="list-style-type: none"> – pilování, vrtání, tváření za tepla 	
Pěstitelské práce, chovatelství		
<ul style="list-style-type: none"> – dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce – poskytne první pomoc při úrazu 	<p>Základní podmínky pro pěstování</p> <ul style="list-style-type: none"> – bezpečnost a hygieny práce – úprava školního pozemku – základy pracovních dovedností – druhy plevelů – půda a její zpracování – výživa a ochrana rostlin a půdy 	EMV 3.1
<ul style="list-style-type: none"> – dodržuje technologickou kázeň – používá vhodné pracovní pomůcky a udržuje je – volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin 	<p>Zelenina</p> <ul style="list-style-type: none"> – osivo, sadba, výpěstky – podmínky a zásady pěstování – pěstování vybraných druhů zeleniny – způsoby zpracování, výroba salátů – význam zeleniny pro zdraví člověka 	

<ul style="list-style-type: none"> – pěstuje a využívá květiny pro výzdobu – pěstuje a využívá květiny pro výzdobu volí vhodné pracovní postupy při pěstování – využívá květiny v interiéru 	<p>Okrasné rostliny</p> <ul style="list-style-type: none"> – základy ošetřování pokojových květin – pěstování vybraných okrasných druhů – množení pokojových rostlin – vlastní pokusy – choroby pokojových rostlin – jednoduchá vazba ,úprava květin , aranžmá – práce s přírodninami, – vánoční aranžmá – zakládání zahrady – pěstování okrasných druhů dřevin a květin – květina v exteriéru a interiéru (bonsaje, hydroponie) – řez, jednoduchá vazba a úprava květin – zásady plánování zahrad užitkových a okrasných 	
<ul style="list-style-type: none"> – pozná běžné druhy léčivých rostlin – volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin 	<p>Léčivé rostliny, koření</p> <ul style="list-style-type: none"> – pěstování léčivých rostlin a jejich účinky – rostliny a zdraví člověka – jedovaté rostliny – rostliny jako drogy a jejich zneužívání – alergie – význam a použití v kuchyni 	
<ul style="list-style-type: none"> – volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin 	<p>Ovocné rostliny</p> <ul style="list-style-type: none"> – druhy ovocných rostlin – způsob pěstování ovocných dřevin – uskladňování a zpracování ovoce 	
<ul style="list-style-type: none"> – prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty – poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty 	<p>Chovatelství</p> <ul style="list-style-type: none"> – chov zvířat v domácnosti – podmínky chovu – hygiena a bezpečnost chovu – kontakt se známými a neznámými zvířaty 	

5.3 Učební osnovy volitelných předmětů

5.3.1 Volitelný předmět: Cvičení z českého jazyka

Charakteristika vyučovacího předmětu: Obsahové, časové a organizační vymezení

Cvičení z českého jazyka se vyučuje jako volitelný předmět v časové dotaci 1 hodina týdně podle zájmu žáků v 6.-9. ročníku. Základní organizační jednotkou je vyučovací hodina. Obsah vzdělávacího předmětu Cvičení z českého jazyka má komplexní charakter. Ve výuce se prolíná jazyková, slohová a literární výchova.

Ve výuce se uplatňují zejména tyto metody práce: řízený rozhovor, samostatná a skupinová práce při řešení problému, práce s textem (učebnice, encyklopedie, internet...). V hodinách pracují žáci především s pracovními listy, sešity, s výukovými programy, s jazykovými příručkami. Jsou zařazovány různé druhy úkolů, které rozvíjejí pozornost, slovní zásobu a procvičují paměť. Součástí výuky jsou exkurze, návštěva knihovny a divadla.

Žáci si zde opakují a prohlubují znalosti, které získali v hodinách českého jazyka a literatury. Cílem tohoto předmětu je naučit žáky komunikovat ústně i písemně, rozvíjet žákovu osobnost a vést ho k pochopení mezilidských vztahů, k rozvoji estetického citění, k podněcování žáků k četbě.

Do vyučovacího předmětu Cvičení z českého jazyka se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Multikulturní výchova (MKV), Mediální výchova (MV).

Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást vyučovacího předmětu. Tematické okruhy průřezových témat se prolínají s učivem předmětu Cvičení z českého jazyka.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- posiluje pozitivní motivaci a vzbuzuje u žáků zájem o český jazyk
- používá vhodné učební pomůcky (jazykové příručky, slovníky, encyklopedie, literární ukázky)
- rozvíjí učební dovednosti potřebné k samostatnému učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáky, podporuje týmovou práci
- vede žáky k správnému používání gramatických a komunikačních struktur
- podporuje kreativitu při řešení úkolů, zadává vhodná témata slohových prací

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k výstižnému vyjádření svých myšlenek v písemném i ústním projevu
- vede žáky k obhajobě svých názorů a k vhodné argumentaci
- rozvíjí prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří příjemnou atmosféru ve třídě
- učí žáky pracovat ve skupině a řešit dané úkoly

Kompetence občanské

Učitel

- vhodným výběrem textů vede žáky k nutnosti respektovat a chránit naše kulturní a historické dědictví
- učí žáky respektovat přesvědčení druhých

Kompetence pracovní

Učitel

- učí žáky pravidelně se připravovat na vyučování, plnit si svoje povinnosti
- vede žáky k uvážlivému výběru povolání

Kompetence digitální

Učitel

- prezentuje vhodné digitální technologie pro usnadnění komunikace ve škole i mimo ni podle komunikačního záměru a situace
- dává prostor ke čtení elektronických textů, umožňuje žákům využívání online slovníků
- klade důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- vede žáky k samostatnému rozhodování, které technologie jsou pro naplnění komunikační potřeby vhodné a proč

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Cvičení z českého jazyka 6.- 9. ročník**

Výstupy	Učivo	Poznámky
– pracuje s jednotlivými slovními druhy	– určování slovních druhů	OSV 1.1.3.
– objasní rozdíl mezi abstraktními a konkrétními podstatnými jmény	– druhy podstatných jmen	
– rozlišuje druhy zájmen	– vyhledávání a určování zájmen	
– užívá jmenné tvary přídavných jmen	– procvičování pravopisu	
– sestavuje křížovky	– jazykové hry	
– rozliší vhodnost jazykových prostředků	– nahrazování vhodných a nevhodných prostředků v textu	OSV 3.1.1.
– vyhledává obtížnější tvary slov v jazykových příručkách	– práce s jazykovými příručkami	
– umí zvolit správnou předložku a její pád	– předložky s více pády	
– určuje slovní druhy v dílech významných autorů	– slovní druhy	MVR 2.1.
– rozlišuje různé druhy souvětí	– souvětí v různých slohových útvarech	
– dokáže určit životnost a neživotnost podstatných jmen	– podstatná jména s významem životným	
– dokáže skloňovat podstatná jména vlastní	– nezvyklá příjmení a jejich skloňování	

– dokáže správně psát a vyslovovat cizí slova	– výslovnost a pravopis přejatých slov	
– dokáže napsat základní typy životopisu	– různé typy životopisů	MKV 2.2.
– určuje mluvnické kategorie sloves	– mluvnické kategorie sloves	
– ovládá stupňování přídavných jmen a jejich pravopis	– skloňování a stupňování přídavných jmen	MVR 1.1.

5.3.2 Volitelný předmět: Konverzace v prvním cizím jazyce

Charakteristika vyučovacího předmětu: Obsahová, časová a organizační vymezení

Konverzace v anglickém jazyce je vyučována na druhém stupni jako volitelný předmět v 6.-9.roč. s 1hodinovou týdenní dotací.

Tématicky navazuje na povinný předmět anglický jazyk, prohlubuje jeho učivo se zaměřením na komunikativní dovednosti. Jeho cílem je dokázat se domluvit v běžných situacích každodenního života, pohovořit o jednoduchých tématech. Součástí výuky je i poslech s porozuměním, čtení s porozuměním a reprodukce přečteného textu. Pokud se přihlásí větší počet žáků a někteří mají problémy se zvládnutím základního učiva, je možno skupinu rozdělit podle potřeb žáků, kde v jedné skupině se bude procvičovat základní učivo.

Žáci se v hodinách KAJ seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí, s jejich tradicemi a zvyky.

Ve výuce jsou realizována tato průřezová témata: osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova a mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- posiluje pozitivní motivaci a vzbuzuje u žáků zájem o studium anglického jazyka
- předkládá dostatek informačních zdrojů (učebnice, pracovní sešity, časopisy, autentické texty)
- používá vhodné učební pomůcky (slovníky, mapy, obrazové materiály, časopisy, DVD)
- rozvíjí učební dovednosti potřebné k samostatnému učení – práce se slovníkem, s textem

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáky k řešení daného problému, podporuje týmovou spolupráci při řešení, napomáhá hledat řešení
- zadává takové úkoly, které posilují schopnosti žáka využívat při řešení vlastní zkušenosti, individuální přístup k problému, znalosti z jiných předmětů
- podporuje kreativitu při řešení problémů, zadává různé typy úloh, podporuje různé přijatelné způsoby řešení
- na modelových příkladech komunikačních struktur vede žáky ke správnému používání jazyka

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáky reagovat v běžných situacích, formulovat a vyjádřit myšlenku tak, aby partner rozuměl
- učí novou slovní zásobu, rozšiřuje dané tématické okruhy, vede k samostatnému ústnímu projevu
- zadává otázky a povely v anglickém jazyce
- seznamuje žáky s reáliemi anglicky mluvících zemí

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky pracovat ve skupině
- vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve výuce, zařazuje do výuky odlehčující činnosti (hry, hádanky)

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k uvědomění si odpovědnosti ke spolužákům, k učiteli i k sobě samému
- prostřednictvím autentických materiálů, textů vede žáky k pochopení nutnosti respektovat intelektové, sociální a etnické zvláštnosti lidí
- nechává žáky pracovat svým tempem a vyjadřovat se svým způsobem, ale vyžaduje od nich zodpovědnost za vlastní projevy

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí smysl pro povinnost-pravidelná příprava na vyučování
- vede žáky k pochopení nutnosti studia cizích jazyků v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- používá různé techniky učení opakovaně a pravidelně, aby si žáci zvykli na jistý druh práce a učení

Kompetence digitální

Učitel

- prezentuje žákům práci s digitálními materiály, online učebnicí a aplikacemi
- motivuje žáky k využívání aplikací či jiných programů pro osvojování a procvičování slovní zásoby a využívání online slovníků k ověření správné výslovnosti
- vede žáky k vyhledávání doplňujících informací na internetu
- vede žáky k vytváření a sdílení digitálních materiálů, které se týkají probíraných témat

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Konverzace v anglickém jazyce 6. - 9. ročník**

Výstupy	Učivo	Poznámky
Produktivní a receptivní řečové dovednosti		
<ul style="list-style-type: none"> – reprodukuje a obměňuje mikrodialogy – formuluje otázky a odpovídá na ně – vyžádá si a podá jednoduchou informaci – vede jednoduchý dialog v rámci vymezených tematických okruhů – vyjadřuje vlastní názor – sdělí základní informace z vyslechnutého nebo přečteného textu – dokáže souvisle pohovořit na známá témata 	<ul style="list-style-type: none"> – rozšiřující slovní zásoba vztahující se k tématům probíraným v hodinách anglického jazyka – tradice a zvyky anglicky mluvících zemí – četba anglicky psaných časopisů, popř. zjednodušené četby 	OSV MKV EGS MV

5.3.3 Volitelný předmět: Cvičení z druhého cizího jazyka**Charakteristika vyučovacího předmětu:
Obsahové, časové a organizační vymezení**

Předmět Cvičení z druhého cizího jazyka je nabízen v 7., 8. a 9. ročníku jako volitelný předmět s časovou dotací 1 hodina týdně. Výuka probíhá ve skupinách s menším počtem žáků než je v kmenové třídě. Výuka se realizuje v učebnách školy.

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, rozvíjíme i další řečové dovednosti - čtení, poslech, psaní. Cílem předmětu je, aby si žáci rozšířili své jazykové dovednosti získané v hodinách Německého jazyka 2.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Cvičení z druhého cizího jazyka 7. ročník**

Výstupy	Učivo	Poznámky
Interaktivní řečové dovednosti		
<ul style="list-style-type: none"> – provede jednoduchý dialog – ústně reprodukuje krátký text na dané téma – zpracuje krátký text – pohotově předává jednoduché informace 	<ul style="list-style-type: none"> – témata - bydliště, škola, rodina, kamarádi, volný čas 	

Cvičení z druhého cizího jazyka 8. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Interaktivní řečové dovednosti		

<ul style="list-style-type: none"> – čte s porozuměním jednoduchý neznámý text – vysvětlí význam neznámých slov v kontextu – při reprodukování využívá rozšířenou slovní zásobu – přesněji se domluví v každodenních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> – témata - cestování, dům, byt, roční období 	
--	--	--

Cvičení z druhého cizího jazyka 9. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Interaktivní řečové dovednosti		
<ul style="list-style-type: none"> – čte náročnější texty – rozšiřuje si slovní zásobu – reprodukuje obtížnější texty – aktivně se zapojí do konverzace více osob – domluví se v běžných situacích 	<ul style="list-style-type: none"> – témata-počasí a příroda, zdraví a nemoci tradice, svátky, reálie německy mluvících zemí 	

5.3.4 Volitelný předmět: Cvičení z matematiky

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Cvičení z matematiky je zaveden pro žáky 6. – 9. ročníku s hlubším zájmem o matematiku. Navazuje na učivo matematiky na 1. a 2. stupni ZŠ. Je realizován v časové dotaci 1 hodina týdně. Tato navýšená hodina se zpravidla užívá na zopakování a prohloubení učiva 6. – 9. ročníku.

Žáci se zde učí řešit problémové situace a běžné úlohy ze života. Předmět Cvičení z matematiky je zaměřen na rozvoj praktického a abstraktního myšlení žáků. Podporuje logické uvažování žáků, rozvíjí jejich paměť a představivost. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na samostatnou práci, řešení problémů, na práci ve skupinách, ve dvojicích, sebekontrolu s důrazem na činnostní učení.

Pokud o tento předmět projeví zájem i žáci, u kterých se projeví nedostatky při zvládnutí základního učiva matematiky, je možné interně rozdělit Cvičení z matematiky na rozšiřující a doplňující.

Použité zkratky: (D) – doplňující cvičení

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- používá obecně užívané termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- rozvíjí učební dovednosti potřebné k samostatnému učení (práce s tabulkami)
- vede žáky ke kritickému hodnocení výsledků svého učení, nabízí způsoby, jak by žák mohl své učení zdokonalit
- učí vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je využívá v praktickém životě
- vede žáky k samostatnému získávání výsledků, které pak porovnává, posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- učí práci s chybou

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k samostatnému řešení problémů, ke zvolení vhodného způsobu řešení
- snaží se, aby žáci využívali při řešení problémů logické a matematické postupy
- vede žáky k využívání vlastního úsudku a vlastních zkušeností
- učí vyhledávat informace vhodné k řešení problému, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- vede žáky k vytrvalému hledání konečného řešení problému, učí je nenechat se odradit nezdarem
- napomáhá ověřovat prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- vede žáky ke kritickému myšlení, k obhajobě a zhodnocení svých výsledků

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, požaduje výstižné vyjadřování
- učí žáky naslouchat druhým lidem, zapojovat se do diskuse, vhodně reagovat a obhajovat své názory
- učí žáky porozumět různým typům textů, záznamů a obrazových materiálů
- seznamuje žáky s informačními a komunikačními prostředky a technologiemi

Kompetence sociální a personální

Učitel

- používá obecně užívané termíny, znaky a symboly
- učí žáky spolupracovat v týmech, na vytváření pravidel v týmu
- ovlivňuje utváření příjemné atmosféry v týmu, snaží se naučit žáky poskytnout pomoc nebo o ni umět požádat
- vede žáky k ohleduplnosti a respektování odlišných názorů ostatních
- vede žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi

Kompetence občanské

Učitel

- napomáhá žákům se zodpovědně rozhodnout podle dané situace, poskytnout dle svých možností pomoc
- vede k ochraně životního prostředí i svého zdraví
- vede žáky k toleranci a uvědomění si odpovědnosti ke spolužákům, k učiteli a sobě samému

Kompetence pracovní

Učitel

- používá obecně užívané termíny, znaky a symboly
- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení, k dodržování pravidel
- rozvíjí smysl pro plnění povinností
- umožňuje žákům poznat svou osobnost a rozhodnout se o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální

Učitel

- vytváří situace, kdy žákům využití digitálních technologií pomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentací a interpretaci výsledků
- vede žáky k tomu, aby zapojovali do řešení úloh a problémů digitální technologie, porovnávali využití tradičních a digitálních prostředků a diskutovali o nich
- umožňuje žákům využívat digitálních pomůcek při modelování matematických situací a řešení matematických úloh
- účelně se žáky používá geometrický software k načrtávání a sestavení rovinných útvarů nebo geometrických těles
- využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku
- využívá při práci se žáky tabulkový procesor (organizace a třídění dat v tabulce)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Cvičení z matematiky 6. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Číslo a proměnná		
<ul style="list-style-type: none"> – zvládá základní učivo – dokáže sčítat více sčítanců a odečítat více menšitelů – násobí i dělí desetinná čísla bez problémů – řeší složitější slovní úlohy, hledá různá řešení, užívá logické postupy 	Desetinná čísla <ul style="list-style-type: none"> – procvičování základního učiva (D) – prohlubování o toto učivo: – sčítání více sčítanců – odčítání více menšitelů – násobení desetinných čísel (až 4 číslice různé od nuly) – dělení trojčiferným dělitelem – složitější slovní úlohy 	Sp
<ul style="list-style-type: none"> – zvládá základní učivo – řeší složitější sl. úlohy s využitím znaků dělitelnosti 	Dělitelnost přirozených čísel <ul style="list-style-type: none"> – procvičování základního učiva (D) – rozšíření učiva o: – znaky dělitelnosti 4, 6, 8, 9, 11 – řešení náročnějších slovních úloh s využitím vlastností dělitelnosti přirozených čísel 	
Geometrie v rovině a v prostoru		
<ul style="list-style-type: none"> – zvládá základní učivo – dokáže užívat jednotky úhlu včetně vteřiny – vyznačí úhly vedlejší, vrcholové, souhlasné i střídavé – násobí úhly dvěma i třemi, graficky dělí úhly dvěma a čtyřmi – dokáže sestrojít (bez použití úhломěru) úhly 45°, 60°, 120°, 135° 	Úhel <ul style="list-style-type: none"> – procvičování základního učiva (D) – rozšíření o toto učivo: – jednotka úhlu vteřina a její užití – násobení úhlu dvěma a třemi graficky – dělení úhlu dvěma a čtyřmi graficky – konstrukce pomocí kružítka úhlu 135°, 120° 	
<ul style="list-style-type: none"> – umí třídit trojúhelníky, určit vlastnosti, rozlišuje a sestrojí výšky a těžnice, střední příčky – dokáže pracovat s těžištěm trojúhelníku a jeho vlastnostmi – sestrojí trojúhelník (sss, sus, usu) a popíše konstrukci s využitím potřebné matematické symboliky 	Trojúhelník <ul style="list-style-type: none"> – dělení trojúhelníků, vlastnosti, výšky, těžnice (D) – konstrukce trojúhelníku 	Vv
<ul style="list-style-type: none"> – určí počet os souměrnosti rovinných obrazců – dokáže načrtnout a sestrojít obraz útvaru v osové a středové souměrnosti – dokáže užít poznatků z os. a střed. soum. v praxi 	Osová a středová souměrnost <ul style="list-style-type: none"> – počet os souměrnosti daného rovinného obrazce – konstrukce rovinných útvarů ve středové a osové souměrnosti (D) – složitější konstrukce z praxe 	Vv
<ul style="list-style-type: none"> – řeší slovní úlohy na výpočty objemů a povrchů kvádrů a krychle z praxe 	Krychle a kvádr <ul style="list-style-type: none"> – slovní úlohy na výpočty objemů a povrchů kvádrů a krychle v praxi (D) 	F

Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
<ul style="list-style-type: none"> – užívá logickou úvahu a úsudek při řešení úloh – nalézá různá řešení	<ul style="list-style-type: none"> – číselné a obrázkové analogie – prostorová představivost	

Cvičení z matematiky 7. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Číslo a proměnná		
<ul style="list-style-type: none"> – provádí početní operace v oboru celých čísel – řeší slovní úlohy s využitím celých čísel – umí používat kalkulátor 	Celá čísla <ul style="list-style-type: none"> – procvičování základního učiva (D) – početní výkony s celými čísly (D) – řešení složitějších slovních úloh vedoucích k výpočtům s celými čísly 	F Z
<ul style="list-style-type: none"> – provádí početní operace v oboru racionálních čísel – umí upravit a používat složené zlomky – řeší složitější slovní úlohy 	Zlomky, racionální čísla <ul style="list-style-type: none"> – procvičování základního učiva (D) – sčítání a odčítání smíšených čísel – složené zlomky a jejich úpravy – řešení složitějších slovních úloh vedoucích k výpočtům se zlomkem a racionálními čísly – periodická čísla a čísla s neukončeným rozvojem 	
<ul style="list-style-type: none"> – využívá a řeší aplikační úlohy na procenta a promile 	Procenta, promile <ul style="list-style-type: none"> – slovní úlohy, ve kterých využíváme pojmu promile, procenta (D) – diagramy, grafy s využitím pojmu procento 	Ch Sp
Závislosti, vztahy a práce s daty		
<ul style="list-style-type: none"> – vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data – určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti 	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost <ul style="list-style-type: none"> – příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, diagramy, grafy ... (D) – využití poměru více než tří veličin – řešení složitějších slovních úloh 	F Sp Z
Geometrie v rovině a v prostoru		
<ul style="list-style-type: none"> – dokáže sestavit pravidelný n-úhelník – dokáže počítat obvody a obsahy čtyřúhelníků a trojúhelníků – vypočítá obsah kosočtverce pomocí délek úhlopříček – počítá slovní úlohy s výpočty objemů a povrchů hranolu 	Čtyřúhelníky, hranoly <ul style="list-style-type: none"> – konstrukce pravidelných n-úhelníků – obvod, obsah a vlastnosti čtyřúhelníků (rovn., lichoběžník) – povrch a objem kolmých hranolů – složitější slovní úlohy z praxe na výpočet obvodů a obsahů rovnoběžníků a lichoběžníků, objemů a povrchů hranolu 	F Vv

Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
<ul style="list-style-type: none"> – užívá logickou úvahu a úsudek při řešení úloh – nalézá různá řešení – dokáže odhadovat a ověřovat svá tvrzení – provádí rozbory problému a plánu řešení, odhadování výsledku, volí správný postup k vyřešení problému a vyhodnocuje správnost výsledku 	<ul style="list-style-type: none"> – číselné a logické řady – číselné a obrázkové analogie, – magické čtverce – prostorová představivost – logické a netradiční geometrické úlohy 	

Cvičení z matematiky 8. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Číslo a proměnná		
<ul style="list-style-type: none"> – žák zvládá základní učivo matematiky – žák rozeznává přirozená čísla, racionální čísla, iracionální čísla, reálná čísla – provádí výpočty na kalkulátoru (druhá a třetí mocnina a odmocnina) – dokáže sestavit geometricky jednoduché odmocniny typu ($\sqrt{2}$, $\sqrt{3}$, $\sqrt{5}$, ... $\sqrt{10}$) – provádí početní operace s mocninami, kde se vykytuje záporný celý mocnitel 	Mocniny a odmocniny <ul style="list-style-type: none"> – procvičování základního učiva (D) – druhá mocnina s kalkulátorem – druhá odmocnina s kalkulátorem – iracionální číslo – reálné číslo – mocniny s přirozeným mocnitelem – geometrická konstrukce odmocnin – mocniny se záporným celým mocnitelem 	OSV 1.1.2
<ul style="list-style-type: none"> – žák zvládá základní učivo matematiky – provádí násobení a dělení mnohočlenu jednočlenem a mnohočlenu dvojčlenem 	Výrazy <ul style="list-style-type: none"> – procvičování základního učiva (D) – dělení mnohočlenu jednočlenem – dělení mnohočlenu dvojčlenem – násobení dvojčlenu trojčlenem 	OSV 1.1.1
<ul style="list-style-type: none"> – žák zvládá základní učivo matematiky – umí provést diskusi řešení u lineárních rovnic – dokáže vyřešit náročnější slovní úlohy rovnicí – vyřeší jednoduchou lineární nerovnici s jednou neznámou 	Rovnice <ul style="list-style-type: none"> – procvičování základního učiva (D) – řešení lineárních rovnic - diskuse – náročnější slovní úlohy řešené rovnicí – lineární nerovnice s jednou neznámou 	Sp OSV 1.1.2
Závislosti, vztahy a práce s daty		
<ul style="list-style-type: none"> – žák zvládá základní učivo matematiky 	Závislosti a data <ul style="list-style-type: none"> – procvičování základního učiva (D) 	
Geometrie v rovině a v prostoru		
<ul style="list-style-type: none"> – žák zvládá základní učivo matematiky – dokáže vypočítat délku oblouku kružnice – umí stanovit velikost kruhové výseče 	Rovinné útvary <ul style="list-style-type: none"> – procvičování základního učiva (D) – délka oblouku kružnice – kruhová výseč 	

<ul style="list-style-type: none"> – žák zvládá základní učivo matematiky – naučil se zapsat postup řešení konstrukční úlohy pomocí symboliky (jednoduchých i složitějších konstrukčních úloh) – dokáže vyřešit složitější konstrukční úlohy 	<p>Konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> – procvičování základního učiva (D) – složitější konstrukční úlohy – užití poloměrů opsaných a vepsaných kružnic – užití těžnice a úhlopříček v konstrukcích – postup řešení konstrukční úlohy pomocí symboliky 	OSV 3.1.1 OSV 1.5.1
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
<ul style="list-style-type: none"> – užívá logickou úvahu a úsudek při řešení úloh – nalézá různá řešení – dokáže odhadovat a ověřovat svá tvrzení – provádí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledku, volí správný postup k vyřešení problému a vyhodnocuje správnost výsledku 	<ul style="list-style-type: none"> – číselné a logické řady – číselné a obrázkové analogie, magické čtverce – prostorová představivost – logické a netradiční geometrické úlohy 	

Cvičení z matematiky 9. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Číslo a proměnná		
<ul style="list-style-type: none"> – provádí rozbor podmínek, za kterých má výraz smysl – zvládá početní operace s lomenými výrazy 	<p>Lomené výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> – definiční obor výrazu – početní operace s několika lomenými výrazy 	OSV 1.1.3
<ul style="list-style-type: none"> – řeší rovnice s lomenými výrazy – řeší lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli (podmínky) 	<p>Lineární rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> – řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli 	
<ul style="list-style-type: none"> – řeší úlohy z běžného života 	<p>Výpočet neznámé ze vzorce</p> <ul style="list-style-type: none"> – řešení slovních úloh z praxe (výkon, množství tepla, rychlost apod.) 	F
<ul style="list-style-type: none"> – řeší slovní úlohy úsudkem, rovnicí, soustavou rovnic, graficky – provádí rozbor vztahů mezi veličinami ve slovních úlohách 	<p>Soustavy lineárních rovnic</p> <ul style="list-style-type: none"> – řešení složitějších slovních úloh 	EMV 3.3 EMV 4.2
Závislosti, vztahy a práce s daty		
<ul style="list-style-type: none"> – sestrojí graf $y = ax^2$ – aplikuje příklady z praktického života 	<p>Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> – kvadratická funkce $y = ax^2$ a její graf 	Ov
Geometrie v rovině a prostoru		
<ul style="list-style-type: none"> – užívá goniometrické funkce při výpočtech objemů a povrchů těles – sestrojí graf goniometrické funkce 	<p>Podobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – grafy goniometrických funkcí (sin, cos, tg) – goniometrické funkce ve stereometrii 	

<ul style="list-style-type: none"> – sestrojí síť kužele a komolého jehlanu – řeší obtížnější úlohy z praxe s výpočty objemů a povrchů těles – řeší příklady na výpočet objemu a povrchu komolého jehlanu 	Tělesa <ul style="list-style-type: none"> – kužel – jehlan – koule – komolý jehlan 	
Závislosti, vztahy a práce s daty		
<ul style="list-style-type: none"> – řeší konkrétní příklady z praxe – zjišťuje potřebná data u peněžních ústavů a řeší konkrétní příklady 	Základy finanční matematiky <ul style="list-style-type: none"> – jednoduché úrokování – valuty, devizy, úvěry, půjčky 	Ov EGS 2.3 MKV 2.6

5.3.5 Volitelný předmět: Seminář z fyziky

Charakteristika vyučovacího předmětu: Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Seminář z fyziky* svým obsahem úzce navazuje na témata obsažená v povinném vyučovacím předmětu *Fyzika*, která vhodně rozvíjí a doplňuje. Konkrétní náplň vyučovacích hodin je volena adekvátně aktuální úrovni vědomostí a dovedností žáků ve skupině. Podle složení skupiny se zaměřuje buď na upevňování a prohlubování základního učiva nebo na jeho rozšiřování. Vyučovací předmět *Seminář z fyziky* je zaměřen na praktické aplikace fyzikálních zákonů a zákonitostí a má převážně experimentální charakter. Umožňuje žákům ověřit si rozmanité fyzikální jevy, a tím napomáhá k upevnění a rozšíření vědomostí o daných jevech. Součástí je také zařazování teoretických problémových úloh z oblasti mechaniky, molekulové fyziky, elektřiny a magnetismu, akustiky, optiky a jaderné fyziky.

Vyučovací předmět je zařazen do 6. a 9. ročníku základní školy a dotován 1 hodinou týdně. Vyučuje se ve skupině žáků vytvořené v rámci jednoho ročníku v odborné učebně fyziky a chemie.

Z organizačních forem se uplatní zejména formy samostatné práce, skupinové, týmové a projektové vyučování.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel :

- rozvíjí u žáků schopnost pozorovat, experimentovat a měřit
- rozvíjí u žáků schopnost správné organizace práce
- vede žáky k samostatnému získávání a zpracování informací

Kompetence k řešení problémů

Učitel :

- vede žáky ke schopnosti hledat různé postupy řešení experimentálních úloh
- záměrně zadává takové úkoly, ve kterých žáci musí hledat postupy, informace nebo nástroje, které by mohly přispět k řešení daného problému.
- vede žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a schopnosti obhájit své řešení

Kompetence komunikativní

Učitel :

- vede žáky k diskusi
- vede žáky k používání správné terminologie
- vede žáky ke správným způsobům komunikace při kolektivní a skupinové práci
- vede žáky ke schopnosti vyslovit a obhájit svůj názor

- vede žáky ke správné formulaci postupů řešení úkolů a závěrů

Kompetence sociální a personální

Učitel :

- vede žáky k respektování názorů druhých
- vede žáky k potřebě spolupracovat při řešení úkolů
- vede žáky k posilování pocitu zodpovědnosti a sebedůvěry

Kompetence občanské

Učitel :

- vede žáky k šetrnému zacházení s vodou a elektrickou energií
- vede žáky k úctě k výsledkům práce ostatních
- vede žáky k zodpovědnosti za své chování

Kompetence pracovní

Učitel :

- klade důraz nejen na vytvoření pracovních návyků při praktických pozorováních, měřeních a experimentech
- vede je k bezpečnému používání pomůcek a dodržování pravidel BOZP
- vede žáky k využívání jednoduchých strojů při každodenních praktických činnostech
- vede žáky ke správnému způsobu písemného zpracování prováděných úkolů, jakož i zhodnocení výsledků své práce
- vede žáky k používání vhodných pomůcek a materiálů

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít, k efektivnímu používání digitálních měřidel a měřicích přístrojů při experimentech
- vede žáka k efektivnímu používání výpočetní techniky k záznamu naměřených dat a jejich zpracování, k modelování fyzikálních dějů pomocí počítačového softwaru
- vede žáka k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinaci různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků, k efektivnímu využívání digitálního zařízení při řešení problémů a při práci v týmu
- vede žáka k sestavení počítačové prezentace výsledků svých řešení a k hledání ve výsledcích vzájemné souvislosti fyzikálních jevů
- vede žáka k vyhledávání v otevřených zdrojích data dokumentující aplikace fyzikálních jevů v jiných oblastech vědy a v technice

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Seminář z fyziky 6. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Látky a tělesa		
<ul style="list-style-type: none"> – uvede a prokáže vlastnosti pevných látek – uvede a prokáže vlastnosti kapalin – uvede a prokáže vlastnosti plynů 	Vlastnosti látek <ul style="list-style-type: none"> – pevné látky – kapaliny – plyny 	Ch OSV 1.1 OSV 1.2 OSV 1.3
<ul style="list-style-type: none"> – modeluje z atomů molekuly – experimentálně prokáže neustálý neuspořádaný pohyb částic látky – chápe částicové složení látek – chápe rozdíl v částicovém složení ledu, vody a vodní páry 	Částicové složení látek <ul style="list-style-type: none"> – atom – molekula – Brownův pohyb – difuze 	OSV 1.4 OSV 1.5 OSV 2.3 OSV 2.4 OSV 3.1 Ch
<ul style="list-style-type: none"> – změří a porovná délky, dráhy pohybu – změří a porovná objemy těles – změří hmotnost na digitálních nebo laboratorních váhách – změří a porovná teplotu v průběhu času – změří a porovná časy fyzikálních dějů – určí experimentálně hustotu látky – najde řešení problémových úloh založených na vzájemných vztazích fyzikálních veličin hmotných těles – navrhne problémovou úlohu 	Fyzikální veličiny <ul style="list-style-type: none"> – délka – objem – hmotnost – teplota – čas – hustota 	MKV 2.6 MKV 2.8 MKV 4.5 M Sp
Pohyb těles		
<ul style="list-style-type: none"> – chápe pojem síly – chápe pojem silového pole – prokáže existenci gravitačního pole Země a gravitační síly – prokáže existenci magnetického pole a magnetické síly – prokáže existenci elektrického pole a elektrické síly – prokáže účinky síly 	Síla a její účinky <ul style="list-style-type: none"> – síla – gravitační síla – účinky síly – vzájemné působení těles 	MKV 4.5 M Z Sp
Elektromagnetické děje		
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší vodiče a izolanty – sestaví elektrický obvod – nakreslí schéma elektrického obvodu, změří elektrický proud v obvodu – změří elektrické napětí v obvodu – vytvoří dočasný a trvalý magnet – sestaví a využívá elektromagnet – používá buzolu a kompas – orientuje se pomocí buzoly a mapy 	Elektrický obvod <ul style="list-style-type: none"> – vodič a izolant – elektrické napětí – zdroje elektrického napětí – elektrický proud – magnet a elektromagnet 	Ch Z

Seminář z fyziky 9. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Pohyb těles		
<ul style="list-style-type: none"> – řeší s porozuměním problémové úlohy o pohybu – orientuje se v grafech $s(t)$, $v(t)$ – určí rychlost přibližování a vzdalování se dvou těles – určí kinetickou energii tělesa 	Klid a pohyb těles <ul style="list-style-type: none"> – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný – vztah mezi rychlostí a pohybovou energií 	M MKV 4.5
<ul style="list-style-type: none"> – ověří experimentálně všechny Newtonovy pohybové zákony – použije Newtonovy pohybové zákony při řešení praktických úloh 	Newtonovy pohybové zákony <ul style="list-style-type: none"> – zákon setrvačnosti – zákon síly – zákon akce a reakce 	Sp
<ul style="list-style-type: none"> – chápe rovnováhu sil u jednoduchých strojů – použije jednoduché stroje při řešení praktických úloh 	Jednoduché stroje <ul style="list-style-type: none"> – páka – kladka a kladkostroj – nakloněná rovina 	M Sp
Mechanické vlastnosti tekutin		
<ul style="list-style-type: none"> – sestaví model hydraulického zařízení – ověří experimentálně Pascalův zákon – chápe souvislost mezi hydrostatickým tlakem a hloubkou kapaliny 	Tlak v kapalině <ul style="list-style-type: none"> – hydrostatický tlak – Pascalův zákon 	Sp EMV 2.1
<ul style="list-style-type: none"> – řeší problémové úlohy založené na rovnováze vztahové a gravitační síly – použije Archimédův zákon při řešení jednoduchých praktických úloh 	Archimédův zákon <ul style="list-style-type: none"> – vztahová síla – plování těles 	M EMV 2.1 EMV 2.2
Světelné děje		
<ul style="list-style-type: none"> – uvede vlastnosti obrazů při zobrazování zrcadly, čočkami – využije zrcadla a čočky při řešení praktických úloh 	Vlastnosti světla <ul style="list-style-type: none"> – Odraz a lom světla – zrcadla – čočky 	Sp
Energie		
<ul style="list-style-type: none"> – řeší problémové úlohy na tepelnou výměnu – demonstruje prakticky různé druhy přeměny energie – chápe různé druhy výroby elektrické energie 	Tepelná výměna a přeměny skupenství <ul style="list-style-type: none"> – tepelná výměna – skupenské přeměny látek – anomálie vody – vzájemná přeměna energií – zákon zachování energie 	Sp M EMV 2.1 EMV 2.6 EMV 3.2
Elektromagnetické děje		
<ul style="list-style-type: none"> – sestaví podle schématu rozvětvené obvody – změří elektrický proud, napětí v rozvětveném obvodu – využije Ohmův zákon k řešení problémových úloh 	Elektrický obvod <ul style="list-style-type: none"> – Ohmův zákon – zákonitosti v jednoduchém elektrickém obvodu – zákonitosti v rozvětveném elektrickém obvodu 	M Ch MKV 4.5

<ul style="list-style-type: none"> – chápe význam elektromagnetických součástí v elektrických obvodech – popíše činnost elektromotoru – porovná vlastnosti elektromotoru a spalovacího motoru – ověří experimentálně funkci elektromagnetů v praxi 	Elektromagnety a jejich užití <ul style="list-style-type: none"> – elektromagnetické relé, jistič – elektromotory a motory – modely motorů – účinnost 	Sp EMV 3.2
<ul style="list-style-type: none"> – experimentuje s cívkou – prakticky vyzkoumá a ověří složení a činnost dynama 	Elektromagnetická indukce <ul style="list-style-type: none"> – vznik indukovaného napětí – alternátor, dynamo 	Sp
<ul style="list-style-type: none"> – experimentálně ověří vlastnosti polovodičových součástí v obvodu 	Polovodiče <ul style="list-style-type: none"> – funkce diody, usměrňovače – fotodioda, ledka, termistor 	Ch Sp
Vesmír		
<ul style="list-style-type: none"> – chápe strukturu vesmíru v širších souvislostech – vytvoří multimediální prezentaci o vesmírných tělesech 	Struktura a vývoj vesmíru <ul style="list-style-type: none"> – Sluneční soustava – galaxie – výzkum vesmíru 	Z Ch Př

5.3.6 Volitelný předmět: Přírodovědná praktika

Charakteristika volitelného předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Přírodopisná praktika se vyučuje jako samostatný předmět v 7. až 9. ročníku (při zájmu je možné i v 6.ročníku) - 1 hodinu týdně. Je možné vzhledem k časově náročnější experimentální činnosti vyučovat ve dvouhodinových blocích. Využívá se mnoho pomůcek, různé metody práce a učebna přírodopisu. Konkrétní časová i obsahová realizace učiva zůstává na učiteli, který je vybírá podle zájmu a úrovně žáků, podle své specializace, se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví. Posloupnost tématických celků učiva ani jejich obsah nejsou závazné. Některé učivo lze vyučovat cyklicky.

Vzdělávání ve volitelném předmětu Přírodopisná praktika je zaměřeno na:

- na komplexním rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru Člověk a příroda
- prožitkové poznávání přírody (přírodovědné vycházky, práce s přírodninami, vlastní badatelská práce)
- budování a rozvíjení pozitivního vztahu k přírodě a vytváření postojů, které jsou v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje

Formy realizace :

- přírodovědné vycházky
- badatelská činnost
- krátkodobé projekty
- skupinová práce
- prožitkové hry

Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást vyučovacího předmětu. Některé tematické okruhy průřezových témat odpovídají učivu v Přírodopisu. Do vyučovacího předmětu se promítají tato průřezová témata : Osobnostní a sociální výchova(OSV), Multikulturní výchova(MKV), Enviromentální výchova(EMV)

OSV 1.1.1, 1.1.2 , 3.1.1 se prolínají téměř celým učivem.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:**Kompetence k učení, k řešení problémů, pracovní, komunikativní, sociální a personální, občanské**

Učitel:

- volí takové strategie, které umožňují rozvoj všech klíčových kompetencí
- žákům je umožněno samostatně či v týmech pozorovat, experimentovat
- předkládá dostatek učebních textů, odborných článků, umožňuje žákům pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi, internetem
- zařazuje metody, při kterých jsou žáci vedeni k samostatným řešením problémů
- žáci jsou vedeni k plánování postupů a úkolů
- zadává komplexní úkoly, které zahrnují informace a poznatky z celého vzdělávacího oboru Člověk a příroda
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečného a ohleduplného chování v přírodě
- dává žákům příležitost přírodu si vlastnoručně „osahat“

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Přírodovědná praktika 6. – 9. ročník**

Výstupy	Učivo	Poznámky
Obecná biologie a genetika		
<ul style="list-style-type: none"> – diskutuje o názorech na vznik Země i života (stvoření, vývoj) – vyhledává literaturu o vzniku Země a života 	Vznik a vývoj života <ul style="list-style-type: none"> – vznik Země, života – atmosféra, hydrosféra 	
<ul style="list-style-type: none"> – provádí jednoduché pokusy s organickými a anorganickými látkami – pozoruje a rozliší stavbu těla – popíše stavbu těla a život řas a nálevníků, bakterií – zařazuje vybrané zástupce 	Struktura života <ul style="list-style-type: none"> – organické a anorganické látky – rostlinné a živočišné buňky (zrněnka, nálevníci, trepka,) – činnost bakterií(půdní, hnilobné, cizopasné) – třídění organismů 	OSV 1.4.3
Biologie hub		
<ul style="list-style-type: none"> – objasní kynutí těsta, množení kvasinek – popíše (nakreslí) stavbu těla a rozmnožování hub – zná význam hygieny 	Houby bez plodnic <ul style="list-style-type: none"> – kvasinky – tlení, hnití jako následky činností hub – plíseň hlavičková 	OSV 1.4.3
<ul style="list-style-type: none"> – poznává několik vybraných druhů – rozliší jedovaté od jedlých 	Houby s plodnicemi <ul style="list-style-type: none"> – jedlé a jedovaté houby – pokrmy z hub 	EMV1.1
<ul style="list-style-type: none"> – pochopí soužití organismů 	Lišejníky <ul style="list-style-type: none"> – symbióza 	EMV1.1

Biologie rostlin		
<ul style="list-style-type: none"> – ověří si stavbu jednotlivých orgánů – dokáže nakreslit jednoduché schéma – rozliší stavbu jednotlivých orgánů – zná význam mechů v přírodě 	Anatomie a morfologie rostlin <ul style="list-style-type: none"> – orgány rostlin – rozbor, pozorování – jednobuněčné a mnohobuněčné rostliny – určování běžných druhů řas, mechů, kapradin, nahosemenných a krytosemenných rostlin – mechy (rozmnožování, význam-zadržování vody, zvlhčování, obrana před erozí) – kapradiny – výtrusy – kreslení nebo fotografování částí lesa nebo samostatně rostoucích stromů 	EMV 1.1 EMV1.2 EMV1.3 EMV1.5
<ul style="list-style-type: none"> – objasní procesy výživy, vedení živin lýkovou a dřevní částí a rozmnožování 	Fyziologie <ul style="list-style-type: none"> – funkce jednotlivých orgánů 	OSV 1.4.3
<ul style="list-style-type: none"> – zná význam rostlin pro člověka a další organismy – zná konkrétní využití léčivých rostlin 	Význam rostlin a jejich ochrana <ul style="list-style-type: none"> – léčivé a chráněné rostliny 	EMV 2.4 EMV 2.5
<ul style="list-style-type: none"> – určuje a zařazuje běžné druhy – pracuje s atlasy a určovacími klíči 	Systém rostlin <ul style="list-style-type: none"> – třídění a běžné druhy 	
Biologie živočichů		
<ul style="list-style-type: none"> – pozná stavbu těla a reakce organismů – mikroskopuje části jejich těl – srovnává znaky různých druhů 	Stavba těla <ul style="list-style-type: none"> – stavba těla a jednotlivých částí – mikroskopování částí těla – vybraní zástupci 	
<ul style="list-style-type: none"> – zná některé zástupce a zajímá se o zjišťování dalších údajů 	Systém živočichů <ul style="list-style-type: none"> – zařazování organismů do systému 	MVR 1.1
<ul style="list-style-type: none"> – na základě pozorování odvodí projevy chování 	Projevy chování živočichů <ul style="list-style-type: none"> – vzájemné vztahy 	EMV 1.1 EMV 2.4
Biologie člověka		
<ul style="list-style-type: none"> – popíše zásady hygieny jednotlivých orgánových soustav a prevence chorob a realizuje je ve svém životě. – objasní pojmy imunita, transfuze, prevence, infarkt, alergie, racionální výživa, přeměna látek a energií – zná jednoduché cviky proti únavě a bolestem páteře 	Anatomie a fyziologie <ul style="list-style-type: none"> – jednoduché pokusy z anatomie a fyziologie 	OSV 1.4.3
<ul style="list-style-type: none"> – poskytuje první pomoc – objasní pojmy infekce, epidemie, karanténa 	Nemoci, úrazy, prevence <ul style="list-style-type: none"> – první pomoc – původci nemocí , hygiena 	
<ul style="list-style-type: none"> – shromažďuje samostatně údaje o problematice zdravého životního stylu a zpracovává je 	Zdravý životní styl <ul style="list-style-type: none"> – pozitivní a negativní dopad na zdraví - referáty 	

Neživá příroda		
<ul style="list-style-type: none"> – určit a stručně popsat běžné horniny a nerosty (zejména ze svého regionu) a vysvětlit jejich původ 	Nerosty a horniny <ul style="list-style-type: none"> – fyzikální vlastnosti nerostů – terénní průzkum okolí 	EMV 2.7
<ul style="list-style-type: none"> – vyhledává informace o změně zemského povrchu – rozlišuje důsledky činnosti dějů 	Geologické procesy <ul style="list-style-type: none"> – vnitřní a vnější geologické děje 	
<ul style="list-style-type: none"> – dokáže udělat jednoduchý rozbor půdy 	Půdy <ul style="list-style-type: none"> – rozborů půd 	EMV 2.3
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí vývoj a typické znaky, vyhledává si informace – vyhledává v literatuře doklady vývoje 	Vývoj organismů <ul style="list-style-type: none"> – vývoj organismů a zástupci jednotlivých ér 	
Základy ekologie		
<ul style="list-style-type: none"> – zdůvodní nutnost ochrany přírody – vysvětlí význam lesa pro přírodu i pro lidi – biologická rovnováha – vysvětlí pojmy ekologie, etologie, biologická rovnováha 	Organismy a prostředí <ul style="list-style-type: none"> – potravní řetězce a potravní pyramidy ve vodním ekosystému – ekologické hry(pohyb, vztahy organismů) – les, jeho význam a ochrana. – ekosystém – společenstvo 	
<ul style="list-style-type: none"> – porovnává černé a hnědé uhlí – popíše změny v přírodě vyvolané člověkem – aktivně se podílí na zlepšování životního prostředí 	Ochrana přírody a životního prostředí <ul style="list-style-type: none"> – sledování stavu životního prostředí v okolí – chráněná území v nejbližším okolí 	EMV 1.5 EMV 2.6 , 2.7 EMV 3.1 EMV4.4
Praktické poznávání přírody		
<ul style="list-style-type: none"> – zachází s lupou a mikroskopem – připravuje jednoduché mikroskopické preparáty – pozoruje připravené nebo trvalé preparáty – pracuje s atlasy a určovacími klíči – pracuje samostatně podle popisu práce, připraví si materiál pro mikroskopování; mikroskopuje – pěstuje vybrané rostliny – vytvoří herbář – připraví si krátké referáty a informace 	Praktické metody <ul style="list-style-type: none"> – lupa, mikroskop, pozorování – mikroskopické preparáty – atlasy , určovací klíče – pěstování rostlin – chov zvířat – herbář – referáty 	OSV 1.4.3

5.3.7 Volitelný předmět: Seminář ze zeměpisu

Charakteristika vyučovacího předmětu: Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Seminář ze zeměpisu slouží k rozšíření a prohloubení základního učiva povinného předmětu Zeměpis. Je vyučován jako samostatný volitelný předmět od šestého do devátého ročníku. Základní organizační jednotkou je vyučovací hodina. Výuka je realizována v časové dotaci jedna hodina týdně.

Při výuce vyučovacího předmětu Seminář ze zeměpisu se uplatňuje činnostní charakter. Žáci zpracovávají různá témata podle zadání a zaměření jednotlivých ročníků formou skupinových projektů nebo individuálních referátů. Důraz je kladen na samostatnost ve vyhledávání zdrojů, kooperaci ve skupinách a též vysokou úroveň prezentace získaných výsledků. Výuka je často doplňována audiovizuální technikou.

K nábivku týmové spolupráce slouží též projekty zaměřené na zpracování úkolů z reálného života. Jejich cílem je využití nabytých zeměpisných vědomostí a dovedností v praxi.

Do vyučovacího předmětu Zeměpis se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Environmentální výchova (EMV).

Výchovné a vzdělávací strategie Seminář ze zeměpisu

Kompetence k učení

Učitel

- předkládá žákům informační zdroje s geografickou tematikou – učebnice, encyklopedie, atlasy, mapy, cestopisy, zprávy z tisku apod., vede žáky k jejich využívání
- uvádí do souvislosti přírodní a společenské jevy, propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- používá moderní informační zdroje, aktualizuje probírané učivo
- učí kriticky posuzovat globální světové problémy, vyvozovat z nich závěry pro trvale udržitelný rozvoj
- motivuje žáky k dalšímu vzdělávání a poznávání souvislostí
- vede žáky k hodnocení výsledků svého učení, nabízí způsoby, jak učení zdokonalit

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úlohy vedoucí k samostatnému uvažování a objevování různých způsobů řešení problému
- motivuje žáky k týmové spolupráci, k vyhledávání různých přístupů k řešení problémů, k praktickému ověřování správného řešení
- vede žáky ke kritickému myšlení, k práci s různými typy map a textů
- podporuje různé přijatelné způsoby řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáky vyjadřovat se souvisle a kultivovaně
- učí žáky naslouchat druhým lidem, zapojovat se do diskuse, obhajovat své názory
- vede žáky k pochopení různých kulturních a náboženských tradic mezi národy
- motivuje žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií ke sledování politické a ekonomické situace u nás i v zahraničí
- vede žáky k aktivní ochraně životního prostředí, ke spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky pracovat v týmech, efektivně spolupracovat při společné práci, ochotě poskytnout pomoc nebo o ni slušně požádat
- vede žáky k ohleduplnosti a respektování odlišných názorů ostatních
- podílí se na utváření příjemné atmosféry při výuce
- vede žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi, k odsouzení projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k pochopení druhých lidí, jejich hodnot a názorů
- seznamuje žáky se základními zákony a morálními normami, právy a povinnostmi občanů
- vede žáky k respektování a k ochraně našich tradic a kulturního i historického dědictví
- objasňuje základní a environmentální problémy, vede k ochraně životního prostředí i svého zdraví

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování vymezených pravidel a plnění školních povinností
- motivuje žáky k využití znalostí a zkušeností získaných z různých oborů pro svůj rozvoj
- umožňuje žákům poznat svou osobnost a rozhodnout se o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- v rámci projektového vyučování seznamuje žáky se základními aktivitami potřebnými k realizaci podnikatelského záměru, vede k pochopení podstaty a rizika podnikání, rozvíjí podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy
- seznamuje žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi
- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Seminář ze zeměpisu 7. až 9. ročník**

Výstupy	Učivo	Poznámky
Makroregiony světa		
– rozliší a porovnává jednotlivá náboženství na základě podobných a odlišných znaků	Světová náboženství – křesťanství – islám – buddhismus – hinduismus – rozšíření na kontinentech – zásady, symboly	D Ov
– lokalizuje na mapě světa hlavní oblasti rozšíření světových náboženství orientuje se v symbolice	– náboženské obřady, svatyně – zvyky a obyčeje – posvátné texty	MKV 3.1 MKV 3.2 MKV 3.3 MKV 4.1 MKV 4.4 MKV 5.4

– zařadí jednotlivé civilizace na dnešní mapě světa	Dávné kultury – střediska dávných civilizací – archeologické nálezy, památky – mýty a současnost – dávné zvyky, zákony, obyčeje – nejznámější a nejkrásnější památky	D Ov
– orientuje se na mapě světa – charakterizuje jednotlivé oblasti	Divy přírody – nejznámější a nejkrásnější místa přírody (národní parky, vodopády, pohoří)	Př
– lokalizuje největší světová města a zařadí do světadílů a států – srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Světová města – největší a nejznámější města světa – charakteristika, památky – praktické demonstrace učiva podle vybraného obrazového materiálu, audiovizuálních pořadů a na mapách	D EMV 4.5
Světové regiony- Evropa		
– charakterizuje významné znaky hlavních měst	Evropa – hlavní město (výběr) – základní geografické údaje – historie, památky – současnost – význam, odlišnosti, specifika	D EGS 1.1 EGS 1.4 EGS 2.2
– uvede příklady evropských monarchií	Evropské monarchie – rozdíl monarchie – republika významné královské rody Evropy	
– na mapě vyhledá a popíše nejhezčí místa Evropy – vnímá rozdíly různých kultur	Nejnavštěvovanější místa Evropy – nejkrásnější evropské památky – nejkrásnější přírodní útvary – praktické demonstrace učiva podle vybraného obrazového materiálu, audiovizuálních pořadů a na mapách	D Př EGS 2.2 EGS 2.3
– samostatně navrhne a zpracuje trasu pro různé skupiny obyvatelstva	Projekt: „Zahraniční cesta po Evropě“ – práce po skupinách – zadání: – 7 denní cesta pro: – studenty – rodiny – důchodce – skupiny zpracují samostatně tyto body: trasa, ubytování, doprava, rozpočet	D Ov M OSV 2.4.1 OSV 2.4.2
Česká republika		
– zhodnotí význam národních parků v ČR	Národní parky ČR – vznik, vývoj, rozloha, zajímavosti, ekologický význam pro budoucnost	Př EMV 2.4 EMV 3.4

– ukáže na mapě zajímavá místa ČR	Výjimečné přírodní útvary – přírodní krásy ČR (krasové oblasti, jeskyně, jezera, pralesy, ...)	Př EMV 2.4 EMV 3.4
– rozpozná a popíše významné památky Prahy	Praha – historické památky, pověsti, významná místa – exkurze po „Královské cestě“ – praktické demonstrace učiva podle vybraného obrazového materiálu, audiovizuálních pořadů a na mapách	D Ov
– na mapě ČR ukáže a popíše tyto objekty	Mezinárodně významné památky – památná místa ČR ze seznamu UNESCO – lokalizace, popis, historie	D EMV 3.4
– na mapě ČR vyhledá a zařadí nejznámější hrady a zámky ČR – orientuje se nad turistickou mapou ČR	Hrady a zámky ČR – podle jednotlivých krajů ČR – nejvýznamnější památkové objekty (zajímavosti, historie)	D EMV 3.4
– navrhne a zpracuje itinerář 5denní cesty po ČR – zohlední zajímavé přírodní útvary, kulturní a historické památky	Projekt „Výlet po ČR“ – zadání – výlet pro zahraniční turisty na 5 dnů – 2 skupiny: důchodci, studenti – body: trasa (významná místa – popis), doprava, ubytování, rozpočet	D Vv Př OSV 2.4.1 OSV 2.4.2
– označí a charakterizuje významné dominanty Pelhřimovska	Projekt „Pelhřimovsko“ – po skupinách – vlastní mapa, se zakreslením památek, kostelů, kulturních zařízení, sportovišť, škol, průmyslových objektů, dopravních spojnic	Př D Vv OSV 2.4.1 OSV 2.4.2

5.3.8 Volitelný předmět: Chemická praktika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Praktika z chemie jsou vyučována jako samostatný předmět. Základní organizační jednotkou je vyučovací hodina.

Volitelný vyučovací předmět Praktika z chemie zahrnuje učivo v rozsahu stanoveném Rámcovým vzdělávacím programem. Je dotován 1 hodinou týdně v 8.ročníku a 1 hodinou v 9. ročníku.

Při výuce chemie se uplatňují především metoda pozorování, experimentování, stanovení a ověření hypotéz. Žáci využívají modely, řadu reálných situací modelují pomocí jednoduchých pomůcek. Provádějí experimenty k prokázání a ověření hypotéz. Ověřují vzájemné souvislosti.

Laboratorní úkoly slouží k nácviku specifických laboratorních postupů při ověřování chemických zákonitostí a zákonů. Ve výuce se využívá praktická zkušenost žáků a metoda brainstormingu.

Posloupnost učiva v učebních osnovách není závazná.

Do vyučovacího předmětu Praktika z chemie se promítají tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – rozvoj schopností poznávání.

Environmentální výchova (EMV) – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.

Cílem předmětu je prohloubit základní znalosti žáků prostřednictvím praktické činnosti v laboratoři.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- předkládá žákům informace z oblasti chemie a vede žáky k jejich využívání v praktickém životě
- vede žáky k hodnocení výsledků svého učení, nabízí způsoby, jak toto učení zdokonalit
- posiluje pozitivní motivaci a zájem o chemii
- učí žáky samostatnému pozorování a experimentování, porovnávání výsledků a vyvozování závěrů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly vedoucí k samostatnému uvažování a objevování různých způsobů řešení problémů
- podporuje kreativitu při řešení problémů
- zadává takové úkoly, které posilují schopnosti žáka využívat vlastní zkušenosti, individuální přístup k řešení problému
- podporuje týmovou spolupráci

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáky formulovat a vyjadřovat myšlenky tak, aby partner rozuměl
- učí žáky vyjadřovat se souvisle a kultivovaně

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- učí žáky pracovat v týmech, efektivně spolupracovat při společné práci
- vede žáky k ohleduplnosti a respektování odlišných názorů ostatních
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry při vyučování
- posiluje sebedůvěru žáků

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnému rozhodování dle dané situace
- objasňuje základní environmentální problémy, vede žáky k rozhodování v zájmu ochrany přírody a životního prostředí
- vede žáky k uvědomění si odpovědnosti k učitelům, spolužákům a sobě samému

Kompetence pracovní

Učitel:

- vysvětluje pravidla bezpečnosti související s experimenty v chemii
- učí žáky hodnotit pracovní výsledky nejen z hlediska kvality, ale i z hlediska ochrany svého zdraví, zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- rozvíjí v žácích smysl pro povinnost: příprava na laboratorní práce, příprava materiálů

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí
- vede žáky a sám využívá digitální zařízení a aplikace za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací při zkoumání vlastností látek, chemických procesů a jevů
- klade důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním
- seznamuje žáky s principy bezpečného chování na internetu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Chemická praktika 8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
Pozorování, pokus, bezpečnost práce		
<ul style="list-style-type: none"> – pracuje bezpečně v chemické laboratoři – zapálí (reguluje) a zhasne plynový a lihový kahan – umí připravit různé tvary skleněných trubiček – rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek – vypočítá hustotu látek – změří hustotu kapalin – dovede bezpečně zahřívat kapaliny – sestaví aparaturu na zjišťování teploty varu – vysvětlí teplotu varu – vybere vhodnou nádobu na odměřování objemu kapalin z hlediska přesnosti – uvede příklady látek rozpustných v různých rozpouštědlech – dokáže vysvětlit průběh „záhadných“ jevů 	<ul style="list-style-type: none"> – zásady bezpečné práce – práce s laboratorními kahanými – lihovými, plynovými – ohýbání a řezání skla, otavování konců trubiček – vlastnosti látek – barva, skupenství, zápach, rozpustnost, hustota, změny při zahřívání, teplota varu, teplota tání – zahřívání kapalin – měření objemu kapalin – rozpustnost pevných látek – nehořlavý kapesník – suchá ruka 	Vz Pč F
Směsi		
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí princip usazování, filtrace, destilace, extrakce, oddělování barviv – sestaví filtrační a destilační aparaturu – prakticky provede kruhovou papírovou chromatografii – vysvětlí pojem sublimace, adsorpce – uvede látky, které krystalizují – popíše usazování v dělicí nálevce – zná druhy vod, jejich vlastnosti – popíše jednoduchý způsob rozlišení různých druhů vod – zná pojem roztok, koncentrovaný, zředěný – připraví roztoky známého složení – používá hustoměr 	<ul style="list-style-type: none"> – oddělování složek směsí-filtrace, destilace, chromatografie, extrakce, sublimace – adsorpce přes aktivní uhlí – voda – rozbor vody – ředění roztoků – příprava roztoků 	F EMV 2.1
Chemické prvky		
<ul style="list-style-type: none"> – dovede připravit O₂ a provést jeho důkaz 	<ul style="list-style-type: none"> – příprava a důkaz kyslíku 	
Projekt		
<ul style="list-style-type: none"> – ve skupinách seznámí žáky 7.tříd s jednoduchými chemickými pokusy 	„Co je to chemie?“	
Rychlost chemické reakce		
<ul style="list-style-type: none"> – uvede faktory ovlivňující rychlost chemické reakce 	<ul style="list-style-type: none"> – rychlost chemické reakce 	

Anorganické sloučeniny		
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí reaktivitu halogenů – vysvětlí pojem srážecí reakce – zapíše iontové rovnice – popíše přípravu a důkaz CO₂ – zná bezpečnost práce s kyselinami – uvede příklady kovů, které s kyselinami reagují - nereagují – zná různé indikátory – rozlišuje prostředí neutrální, kyselé a zásadité – popíše provedení titrace – dokáže spočítat w(s) látky v roztoku 	<ul style="list-style-type: none"> – příprava halogenidů – srážecí reakce – příprava CO₂ – reakce kyselin s kovy – kyselost a zásaditost vodných roztoků – změny pH v průběhu titrace 	

Chemická praktika 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
Pozorování, pokus a bezpečnost práce		
<ul style="list-style-type: none"> – pracuje bezpečně v chemické laboratoři 	<ul style="list-style-type: none"> – bezpečnost práce – opakování z 8. třídy(laboratorní nádobí, pomůcky, první pomoc) 	Výchova ke zdraví
Směsi		
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem destilace – sestaví destilační aparaturu 	<ul style="list-style-type: none"> – směsi 	
Chemické reakce		
<ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady srážecích činidel – zapíše iontové rovnice – uvede příklady srážecích činidel – zapíše iontové rovnice – provede vzájemné reakce, vysvětlí jejich průběh a určí vzniklé látky – ověří si přípravu různých sloučenin z 1 reaktantu – umí vážit na laboratorních vahách – ověří si přesnost své práce porovnáním praxe s výpočtem – vypočítá hmotnost látky z chemické rovnice – zapíše jednoduché rovnice – zná pojem elektrolýza, elektrolyt, elektrody – vysvětlí průběh elektrolýzy a reakce na elektrodách – uvede způsoby ochrany kovů před korozi – ověří si závislost průběhu reakce na přidávání reaktantů 	<ul style="list-style-type: none"> – důkazy kationtů – důkazy anionů – důkazy neznámých vzorků – černobílá fotografie – postupné reakce (sloučeniny Cu) – kvantitativní reakce – chemie a elektrina-elektrolýza – koroze – Cu chameleon – kalorimetrie – tajné písmo 	M F
<ul style="list-style-type: none"> – zná vztah pro výpočet molární koncentrace – spočítá koncentraci připravených roztoků – popíše provedení titrace, spočítá % složení roztoku 	<ul style="list-style-type: none"> – titrace 	

Anorganické sloučeniny		
– uveďte příklady průmyslových hnojiv	– vlastnosti průmyslových hnojiv	EMV 3.3
Organické sloučeniny		
<ul style="list-style-type: none"> – uveďte příklady organických rozpouštědel – seřadí je podle těkavosti – ověří si přítomnost ethanolu v alkoholických nápojích – upevní si zásady práce s hořlavinami – popíše vlastnosti acetaldehydu – popíše provedení důkazu glukózy v přírodním materiálu – zařadí škrob mezi sacharidy – vysvětlí štěpení škrobu až na glukózu – zná pojem enzym – vysvětlí kvašení cukerných roztoků – zná alespoň 1 z několika důkazů bílkovin – uveďte příklady rostlinných zdrojů tuků – uveďte suroviny na výrobu mýdla – zařadí mýdlo k detergentům 	<ul style="list-style-type: none"> – organická rozpouštědla – etanol – acetaldehyd – glukóza – sacharóza – škrob – enzym sacharáza – tuky, mýdlo – bílkoviny 	Př EMV 4.2
Plasty a syntetická vlákna		
<ul style="list-style-type: none"> – určí druh plastu u vybraných výrobků či obalových materiálů – prohlédne si materiály ze syntetických vláken 	<ul style="list-style-type: none"> – vlastnosti a druhy plastů – syntetická vlákna 	EMV 3.3 EMV 4.2

5.3.9 Volitelný předmět: Výtvarné a ruční práce

Charakteristika vyučovacího předmětu: Obsahové, časové a organizační vymezení

Výtvarné a ruční práce patří do volitelných předmětů. Výuka probíhá v učebně, ve které je zařízení uzpůsobené k výuce tohoto vyučovacího předmětu. Jsou zde lavice s polohovací deskou a přihrádkami na kreslicí a malířské potřeby. V učebně se také nachází keramická pec a vstup do prostoru s pomůckami. Výtvarné a ruční práce se vyučují jednu hodinu v týdnu.

Děti se seznamují v průběhu výuky s jednoduchými pracovními, výtvarnými a řemeslnými technikami (práce s textilem, papírem, přírodninami, hlinou, slámou, pedigem, sklem, kartonem, kůží, koženkou, provázky, bužírkami, barvami, uhly, pery, tužkami, kružítkem...). Důraz je kladen převážně na správný technologický postup, pečlivost, různorodost a vkusnost. Cílem je vzbudit u žáků zájem o práci s různými materiály, výrobu originálních výrobků a dárků. Dále u dětí pěstovat estetické citění a odvahu experimentovat, využívat zajímavé výtvarné techniky a objevovat nové.

Do vyučovacího předmětu Výtvarné a ruční práce jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova(OSV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Multikulturní výchova(MV), Environmentální výchova(EV). Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást vyučovacího předmětu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci a vzbudí u žáka zájem o tvůrčí práci
- vede žáka k dodržování správného technologického postupu

- rozvíjí kreativitu žáka
- vede žáka k samostatnosti a pečlivosti
- rozvíjí u žáka estetické cítění

Kompetence komunikativní

Učitel

- rozvíjí dovednost porozumět technologickému postupu
- vede ke správnému vyjadřování

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k práci ve skupině, vytvoření pravidel práce v týmu a jejich respektování
- uplatňuje individuální přístup žáků
- vytváří partnerské vztahy učitel – žák a vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáka k uvědomění si odpovědnosti k sobě samému, ke spolužákům i k učiteli
- respektuje věkové, intelektové a motorické zvláštnosti žáka

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí smysl pro povinnost (příprava materiálů, pomůcky)
- vede žáka k samostatnosti
- vede žáka k ochraně svého zdraví

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáka k řešení daného problému, napomáhá hledat řešení
- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností, individuálního přístupu k problému, znalostí a kreativity při jeho řešení
- instruuje žáka k různým typům řešení problému

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k užívání různých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vede žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Výtvarné a ruční práce 6. – 9. ročník**

Výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – pracuje podle slovního návodu – provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje kázeň – řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů – užívá předlohu, pracuje podle šablony 	<ul style="list-style-type: none"> – práce se šablonou, návodem – práce s přírodninami – práce s různými druhy materiálů – výrobky a dárky k různým příležitostem (Vánoce, Velikonoce, Den matek...) – výzdoba učeben, prostor školy – při kreslení a malování- využití celé plochy čtvrtky – používání různých velikostí formátů 	
<ul style="list-style-type: none"> – dodržuje obecné zásady bezpečnosti práce a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím: poskytne první pomoc při úrazu – realizuje své vlastní návrhy – dokáže samostatně pracovat – dokáže pracovat ve skupině – zajímá se o nové výtvarné techniky – uvítá práci s neobvyklým materiálem – dokáže pracovat s plošnými i trojrozměrnými předměty – umí kombinovat barvy – umí pracovat s různými výtvarnými pomůckami – umí namíchat různé odstíny barev – dokáže namalovat, nakreslit, vymodelovat zvířecí i lidskou postavu – šetří materiálem a snaží se dále využít použitý materiál – uklízí si po práci pomůcky a své pracoviště – dodržuje hygienické zásady 	<ul style="list-style-type: none"> – seznámení s grafikou a její využívání – používání různých druhů materiálů na matrici – organizace práce, důležité technologické postupy – bezpečnost práce a dodržování hygienických zásad – úklid pomůcek i pracovního místa 	

5.3.10 Volitelný předmět: Dramatická výchova**Charakteristika vyučovacího předmětu:
Obsahové, časové a organizační vymezení**

Vyučovací předmět patří k volitelným v 6. – 9. ročníku. Má dotaci 1 hodinu týdně. Výuka probíhá ve třídě, ve které bylo vytvořeno prostředí vhodné k výuce.

Proces má v dramatické výchově několik složek. První okruh tvoří osobnostní (individuální) rozvoj, druhý- rozvoj sociální a třetím okruhem je dramatická hra (námětová hra založená na mezilidském kontaktu a komunikaci). Úkolem tvořivé dramatiky je rozvíjet a obohacovat obrazotvornost, podporovat a uplatňovat intuici, všestranně působit na rozvoj tvořivosti, upevňovat vztahy ve skupině a vést děti k samostatnému, osobitému myšlení.

V Dramatické výchově se uplatňují tyto různé metody: pozorování, rozhovor, diskuse, improvizace, hromadná improvizace, etudy, samostatné i hromadné výstupy, pantomima, práce s textem, hlasem, dechem, s hudbou, spojení hudby s pohybem, kolektivní práce - vytváření vlastních her, pohádek a vystoupení (i vytváření kulís a kostýmů).

U začátečníků je nutno začít s odhalováním jejich předpokladů k dramatickým činnostem (správné dýchání, držení těla, síla hlasu, správná artikulace, mimika obličeje, pohybu v prostoru jeviště...). U pokročilých žáků je nutné tyto schopnosti a dovednosti déle prohlubovat a učit se jich správně využívat.

Důležité je vést žáky k přemýšlení nad zhlédnutými divadelními i filmovými díly, vyjádřit svůj vlastní názor, vnímat herecké role, prostředí. Dále děti seznámit se současným dramatickým uměním a médií (tvorba divadelní, filmová, televizní, rozhlasová) a základními divadelními druhy (čínohra, zpěvohra, loutkové divadlo, taneční divadlo...).

Do vyučovacího předmětu Dramatická výchova se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova(OSV) , Multikulturní výchova(MV), Mediální výchova(MV), Environmentální výchova(EV). Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást vyučovacího předmětu. Tematické okruhy průřezových témat se prolínají s učivem v předmětu.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k poznání smyslu a cílů učení v dané vzdělávací oblasti
- vede k posouzení vlastních žákových schopností
- vybízí k samostatnému pozorování, porovnávání výsledků, kritickému hodnocení a diskusi
- nabízí způsoby, jak se zdokonalit

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k vnímání vzniklé problémové situace, rozpoznání problému, přemýšlení o nesrovnalostech a k hledání řešení
- vybízí k ověřování praktické správnosti řešení problémů
- vede žáka k uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a ke zhodnocení výsledků

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k formulování a logickému vyjadřování svých myšlenek a názorů
- vybízí k naslouchání promluv druhých lidí, vhodné reakci a zapojení se do diskuse
- vede k využívání dosud získaných komunikativních dovedností k vytváření vztahů s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k účinné spolupráci ve skupině, k pozitivnímu ovlivňování kvality společenské práce
- vybízí k podílu na vytváření příjemné atmosféry v kolektivu, na upevnění dobrých mezilidských vztahů
- chápe potřebu efektivní spolupráce skupiny
- vede žáky k chápání potřeby efektivity ve spolupráci skupiny
- podporuje žáky k získání sebedůvěry a rozvíjení jejich osobnosti

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k respektování názorů druhých, k odmítání útlaku a hrubého zacházení
- směřuje žáky k pozitivnímu postoji k umění, kulturnímu a historickému dědictví našich předků, k aktivnímu a tvořivému zapojení do kulturního dění

Kompetence pracovní

Učitel

- vybízí žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných během daného vyučovacího období v předmětu Dramatické výchovy v zájmu rozvoji jejich osobnosti

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Dramatická výchova 6. – 9. ročník**

Výstupy	Učivo	Poznámky
Proces dramatické a inscenační tvorby		
<ul style="list-style-type: none"> – dokáže improvizovat, nebojí se využívat výrazových prostředků – nebojí se vyjádřit svůj názor a postoj k dramatickým dílům 	<p>Náměty a témata v dramatických situacích</p> <ul style="list-style-type: none"> – jejich nalézání a vyjadřování <p>Práce na postavě</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakter – motivace 	
<ul style="list-style-type: none"> – dokáže popsat své představy k realizaci dramatických děl (kostýmy, kulisy, postavy...) – umí převyprávět příběh, pohádku – umí přednést báseň, popř. prózu – dokáže ztvárnit charakterově odlišné postavy – vnáší do ztvárnění postav svůj osobitý projev – zajímá se i jiná pojetí divadel – informuje se o různých etnických a kulturních skupinách v české společnosti – prostřednictvím umění si uvědomuje právo všech lidí žít a spolupracovat s ostatními členy společnosti (tolerance, solidarita, principy slušného chování) – provádí analýzy postojů a hodnot skutečných lidí i postav představovaných v divadelních rolích (pochopení postav) – uvědomuje si odpovědnost za své postoje a činy – cvičí svou sebekontrolu, sebe-ovládání v konfliktních situacích – dokáže týmově pracovat 	<ul style="list-style-type: none"> – vztahy <p>Konflikt jako základ dramatické situace</p> <ul style="list-style-type: none"> – řešení konfliktu jednáním postav <p>Dramatická situace, příběh</p> <ul style="list-style-type: none"> – řazení situací v časové a příčinné následnosti – dramatizace literární předlohy <p>Inscenační tvorba</p> <ul style="list-style-type: none"> – dramaturgie – režie – herecká práce – scénografie – scénická hudba a zvuk <p>Komunikace s divákem</p> <ul style="list-style-type: none"> – prezentace – sebereflexe 	

Recepce a reflexe dramatického umění	
<ul style="list-style-type: none"> – osvojí si základní informace o vývoji a současnosti dramatického umění a o jejich druzích – rozlišuje základní stavební prvky dramatu – zná konkrétní divadelní hry, filmy, rozhlasové a televizní pořady 	<p>Základní stavební prvky dramatu</p> <ul style="list-style-type: none"> – situace – postava – konflikt – téma – vrchol – gradace <p>Základní dramatické žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> – komedie – tragedie – drama <p>Základní divadelní druhy činohra</p> <ul style="list-style-type: none"> – loutkové divadlo – opera – opereta – muzikál – balet – pantomima <p>Současná dramatická umění a média</p> <ul style="list-style-type: none"> – divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální tvorba <p>Vybrané etapy a typy světového a českého divadla</p>
<ul style="list-style-type: none"> – uvede jména hlavních představitelů(rolí)a jména herců, kteří roli ztvárnili 	<p>Výrazné osobnosti české a světové dramatické tvorby</p>
Základní předpoklady dramatického jednání	
<ul style="list-style-type: none"> – zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla – umí používat mimiku obličeje, výraz radosti, smutku, překvapení, strach.... – umí správně využívat sílu hlasu – ví, kdy použít změnu tempa řeči – vžívá se do role, dokáže přesvědčivě vytvořit divadelní postavu – pokouší se ovládat trému před spolužáky i před publikem při vystoupení – pěstuje mezilidské vztahy, je ochoten akceptovat názor druhých - spolužáků ,učitele i ostatních(porota) – dokáže vést monolog, dialog vedení dialogu, jeho pravidla a řízení – umí reagovat v různých situacích řešení konfliktů, omluva, prosba, přesvědčování, vyjednávání(formou scének) – dovede navázat na myšlenku druhých a rozvíjet ji dál 	<p>Psychosomatické dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – práce s dechem – správné tvoření hlasu – verbální a neverbální komunikace – držení těla <p>Herní dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – vstup do role – jevištní postava – strukturace herní a jevištní situace <p>Sociálně komunikační dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby – prezentace, reflexe a hodnocení – spolupráce – organizace tvůrčí skupinové práce

<ul style="list-style-type: none"> – dovede zvládat konkurenci a soutěživost členů kolektivu – uvědomuje si svou roli v kolektivu a podílí se na uskutečňování společného cíle 		
--	--	--

5.3.11 Volitelný předmět: Sportovní a pohybové aktivity

Charakteristika vyučovacího předmětu: Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Sportovní a pohybové aktivity zdokonaluje základní pohybové dovednosti a herní činnosti jednotlivce z oblasti her míčových, pálkovacích, síťových. Dále se zaměřuje na doplnění pohybových prvků z gymnastiky a poskytuje možnost seznámení se s méně známými kolektivními hrami. Je postaven na osobním a týmovém prožitku z kolektivních sportů a na základní znalosti taktiky.

Obsah předmětu je převážně vyučován v koncentrovaných tematických blocích. Proto jsou i osnovy členěny do tematických celků. V jejich rámci je učivo předkládáno jako ucelený soubor námětů a výstupů určité přiměřené obtížnosti a je děleno podle zájmů a fyzické a duševní vyspělosti dívek a chlapců do jednotlivých ročníků. Jednotlivé dovednosti budou podle úrovně žáků procvičovány v rozličných podmínkách. V učivu se objevují určité vysledované zájmové odlišnosti ve sportech dívek a chlapců.

Cílem je utužení kolektivu, radost ze hry, osvojení nových pohybových dovedností, ale také schopnost si hru zorganizovat a vytvořit si pro ni stávající podmínky.

Sportovní a pohybové aktivity se vyučují 1 hodinu týdně nekoedukovaně pro 6. - 9. ročník.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- posiluje pozitivní motivaci k pravidelné všestranné sportovní činnosti
- učí správnému uspořádání žákova pohybového režimu
- předkládá dostatek informačních zdrojů i z různých sportovních odvětví
- dbá na užívání vhodného sportovního oblečení, obuvi do měnících se podmínek (tělocvična, hřiště, ...)
- vede ke znalostem základní sportovní terminologie
- učí organizovat kolektivní turnaje, rozhodovat utkání, znát základní pravidla
- dohlíží na dodržování bezpečnosti při přípravě tělocvičného nářadí

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáky k neustálému zlepšování individuálních i týmových výkonů, hledá řešení výkonnostního růstu
- zadává úkoly, které posilují sportovní sebevědomí žáka s ohledem na jeho somatotyp, individuální přístup k problému
- podporuje týmovou spolupráci v řešení problému (taktika, technika)
- vytváří prostor pro vlastní pohybový projev žáka s využitím jeho vlastních zkušeností

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáky slušné verbální i nonverbální komunikaci mezi sebou v týmu i vůči soupeři
- učí povzbuzování všech spolužáků bez rozdílu výkonnosti

- zadává povely ve sportovním názvosloví
- používá pohybu částí těla při rozhodování (sportovní hry) a názorných ukázkách tělocvičných úkonů

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky vytvářet si správné cvičební prostředí (čerstvý vzduch, hygienické návyky)
- vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují (dopomoc při cvičení)
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve sportu
- dohlíží na dodržování slušného a ohleduplného chování (i ve vypjatých situacích), zásad fair play

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k uvědomění si odpovědnosti ke spolužákům, k učiteli i k sobě samému
- učí porozumět významu sportovních aktivit pro sebe i pro společnost
- vede žáky k respektování odlišných fyzických zvláštností dětí

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí smysl pro povinnost-pravidelná příprava na cvičení
- vede žáky k pochopení nutnosti sportovat i z hlediska prevence chorob ortopedických, kardiovaskulárních, psychických aj.

Kompetence digitální

Učitel

- umožňuje využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- vede žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- vede žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Sportovní a pohybové aktivity 6. – 9. ročník

Výstupy	Učivo	Poznámky
Činnosti ovlivňující zdraví		
– dovede se samostatně připravit pro různou pohybovou činnost	Korekce jednostranného zatížení – průpravná cvičení – protahovací (strečinkové) cvičení	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		

<ul style="list-style-type: none"> – uvědomuje si význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů – radost ze hry a prožitek – umí několik her z každé skupiny, dovede je organizovat a samostatně řídit – dodržuje zásady fair play – umí odhadnout přiměřenost hry pro určitý věk – dokáže samostatně vyrobit náčiní pro určitý druh hry 	<p>Pohybové hry s různým zaměřením</p> <ul style="list-style-type: none"> – pohybové hry pro manipulaci s různým náčiním – pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů – pohybové hry soutěživé – pohybové hry kontaktní – pohybové hry se specifickým účinkem (vyrovnávacím, relaxačním, aj.) 	
	<p>Netradiční sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> – frisbee, badminton, softtenis, ringo, fusbalejbal, streetbal 	
<ul style="list-style-type: none"> – užívá pravidla osvojených sportovních her, základní gesta rozhodčích – chápe roli v družstvu a jedná při hře v duchu fair play – dokáže ve spolupráci s ostatními žáky – ovládá pravidla a herní činnosti jednotlivce a uplatňuje je ve hře – pohybové dovednosti tvořivě aplikuje ve hře – chápe role v družstvu – spolupracuje s ostatními hráči svého družstva – zvládá rozlišení osobního a územního obranného systému – orientuje se na jakémkoliv postu v poli – zná pravidla 	<p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> – herní role a funkce – základní smluvená gesta – specifika bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách – čestné soupeření – vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech – pravidla her – herní činnosti jednotlivce – utkání podle pravidel <p>Vybíjená Volejbal Přehazovaná Basketbal Házená Softbal Kopaná Florbal</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – zvládá jednoduché polohy vlastního těla 	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> – akrobacie – cvičení s náčiním a na nářadí – rovnovážná cvičení 	

5.4 Výukové moduly

V rámci projektu Naše cesty k aktivnímu učení bylo vytvořeno celkem 20 výukových modulů. Tyto moduly jsou koncipovány jako ucelené vícedenní bloky a slouží jako doplněk učiva jednotlivých vyučovacích předmětů. Ve většině modulů se uplatňují mezipředmětové vztahy. Vytvořené a v praxi ověřené moduly budou pravidelně každý školní rok zařazovány do výuky. Cílem zařazování modulů do výuky je vyvolat u žáků zájem o získávání nových poznatků a motivovat žáky k cílevědomému učení. Všechny moduly podporují aktivní učení žáka, samostatnost rozhodování a týmovou spolupráci.

Přehled výukových modulů

Název modulu	Ročník	Předměty	Časová dotace	Období realizace
The enormous turnip	4.	Aj	8 vyuč. hodin	březen-červen
The Gingerbread Man	5.	Aj	8 vyuč. hodin	březen-červen
William Tell and Other Stories	6.	Aj	10-12 vyuč. hodin	březen-červen
Girl on a motorcycle	7.	Aj	8 -10 vyuč. hodin	březen-červen
Robin Hood	8.	Aj	10-12 vyuč. hodin	březen-červen
King Arthur	9.	Aj	10-12 vyuč. hodin	březen-červen
Čtyři kaštánci	1.	Čj, Prv, M, Pč, Vv, Hv, Tv	16 vyuč. hodin	říjen
Trpaslíci	1.	Čj, M, Prv, Vv, Pč, Hv, Tv	12 vyuč. hodin	leden
Jak se žije postiženým	2.	Vv, Pč, Tv	10 vyuč. hodin	duben
Voláme sluníčko	2., 3.	M, Čj, Prv, Vv, Pč, Hv, Tv	20 vyuč. hodin	březen
Naše město	3.	Čj, Prv, Vv, Pč	20 vyuč. hodin	květen
Obchodní dům	3.	M, Čj, Aj, Prv, Vv, Pč, Hv	16 vyuč. hodin	květen
Osobnosti české historie	4.	Čj, Vla, Vv, Pč	10 vyuč. hodin	květen
Výuka v blocích	4.	M, Čj, Pří, Vla, Pč, Vv, Hv, Tv	20 vyuč. hodin	květen
Vánoce	4.	Čj, Pří, Vla, Tv, Vv, Hv	12 vyuč. hodin	prosinec
Vracíme se z prázdnin	5.	Č, M, Pří, Vla, Vv, Pč	20 vyuč. hodin	září, říjen
Ekosystémy	6., 7.	Př, Z	10 vyuč. hodin	březen - červen
Na kole, pěšky, busem	7.	M, F, D, Z, Vv, Vz	10 vyuč. hodin	září, říjen
K prameni Bělé	8.	Z, Ch, Př, Vz	10 vyuč. hodin	červen
Fyzika v přírodě	9.	M, F, Z	10 vyuč. hodin	Září, říjen

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- posiluje pozitivní motivaci a vzbuzuje u žáků zájem o aktivity obsažené ve výukovém modulu
- používá vhodné názorné pomůcky
- rozvíjí dovednosti potřebné k samostatné práci a samostatnému učení
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- systematicky posiluje vytváření pozitivního vztahu žáků k učení
- pomáhá žákům utřídit získané poznatky a uvést je do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáky, podporuje týmovou práci
- vede žáky k správnému používání teoretických znalostí
- podporuje kreativitu při řešení úkolů, zadává pomocné úkoly
- vybízí žáky k přemýšlení o problémech a způsobu jejich řešení
- vytváří u žáků schopnost obhajovat svoje rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k výstižnému vyjádření svých myšlenek v písemném i ústním projevu
- vede žáky k obhajování svých názorů a k vhodné argumentaci
- rozvíjí prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci
- vede žáky ke vhodné formulaci vlastních myšlenek
- učí žáky naslouchat názorům ostatních

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří příjemnou atmosféru ve třídě nebo ve skupině
- učí žáky pracovat v týmu a řešit dané úkoly
- vede žáky k efektivní spolupráci ve skupině
- podporuje vytváření příjemné pracovní atmosféry a vzájemnou pomoc

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky ke slušnému chování, k ochotě pomáhat si navzájem
- učí žáky respektovat přesvědčení a názory druhých

Kompetence pracovní

Učitel

- učí žáky plnit si svoje povinnosti a zodpovídat za výsledky své práce
- vede žáky ke správnému pracovnímu postupu při řešení úkolů
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a k ochraně zdraví při práci

5.4.1 Výukový modul: The enormous turnip**Charakteristika výukového modulu****Obsahové, časové a organizační vymezení**

Výukový modul je zaměřen na rozvoj čtenářských a komunikativních dovedností v Aj pomocí adaptované četby. Modul je určen žákům 4. ročníku, kteří se snaží aplikovat znalosti a vědomosti získané v běžných vyučovacích hodinách při četbě s porozuměním. V modulu jsou využívány různé jazykové aktivity jako je poslech, odhad neznámých slov, práce se slovníkem, reprodukce rozhovorů, dramatizace textu apod. Adaptovaná četba odpovídá věku a zájmu dětí. Ve 4. třídě pracují žáci se známou pohádkou.

Modulu je věnováno přibližně 8 hodin v 2. pololetí 4. ročníku.

Do výukového modulu The enormous turnip se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Multikulturní výchova (MKV), Environmentální výchova (EMV). Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást modulu.

5.4.2 Výukový modul: The Gingerbread Man

Charakteristika výukového modulu: Obsahové,časové a organizační vymezení

Výukový modul je zaměřen na rozvoj čtenářských a komunikativních dovedností v Aj pomocí adaptované četby. Modul je určen žákům 5. ročníku, kteří se snaží aplikovat znalosti a vědomosti získané v běžných vyučovacích hodinách při četbě s porozuměním. V modulu jsou využívány různé jazykové aktivity jako je poslech, odhad neznámých slov, práce se slovníkem, reprodukce rozhovorů, dramatizace textu apod. Adaptovaná četba odpovídá věku a zájmu dětí. Ve 4. třídě pracují žáci se známou pohádkou.

Modulu je věnováno přibližně 8 hodin v 2. pololetí 5. ročníku.

Do výukového modulu The Gingerbread Man se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Multikulturní výchova (MKV). Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást modulu.

5.4.3 Výukový modul: William Tell and Other Stories

Charakteristika výukového modulu: Obsahové,časové a organizační vymezení

Výukový modul je zaměřen na rozvoj čtenářských a komunikativních dovedností v Aj pomocí adaptované četby. Modul je určen žákům 6. ročníku, kteří se snaží aplikovat znalosti a vědomosti získané v běžných vyučovacích hodinách při četbě s porozuměním. V modulu jsou využívány různé jazykové aktivity jako je poslech, odhad neznámých slov, práce se slovníkem, reprodukce rozhovorů, dramatizace textu apod. Adaptovaná četba odpovídá věku a zájmu dětí. V 6. třídě pracují žáci se s komiksovými příběhy, kde mohou obrázky pomoci při objasnění děje.

Modulu je věnováno 10 – 12 hodin v 2. pololetí každého ročníku.

Do výukového modulu William Tell and Other Stories se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Multikulturní výchova (MKV). Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást modulu.

5.4.4 Výukový modul: Girl on a motorcycle

Charakteristika výukového modulu: Obsahové,časové a organizační vymezení

Výukový modul je zaměřen na rozvoj čtenářských a komunikativních dovedností v Aj pomocí adaptované četby. Modul je určen žákům 7. ročníku, kteří se snaží aplikovat znalosti a vědomosti získané v běžných vyučovacích hodinách při četbě s porozuměním. V modulu jsou využívány různé jazykové aktivity jako je poslech, odhad neznámých slov, práce se slovníkem, reprodukce rozhovorů, dramatizace textu apod. Adaptovaná četba odpovídá věku a zájmu dětí. Četba v 7. ročníku zahrnuje jeden celistvý příběh ze současnosti, psaný jednoduchým jazykem.

Modulu je věnováno přibližně 8 – 10 hodin v 2. pololetí 7. ročníku.

Do výukového modulu Girl on a Motorcycle se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Multikulturní výchova (MKV). Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást modulu.

5.4.5 Výukový modul: Robin Hood

Charakteristika výukového modulu:

Obsahové,časové a organizační vymezení

Výukový modul je zaměřen na rozvoj čtenářských a komunikativních dovedností v Aj pomocí adaptované četby. Modul je určen žákům 8. ročníku, kteří se snaží aplikovat znalosti a vědomosti získané v běžných vyučovacích hodinách při četbě s porozuměním. V modulu jsou využívány různé jazykové aktivity jako je poslech, odhad neznámých slov, práce se slovníkem, reprodukce rozhovorů, dramatizace textu apod. Adaptovaná četba odpovídá věku a zájmu dětí. V 8. třídě pracují žáci se známým příběhem z britských dějin, jazyk i děj je složitější. Modulu je věnováno 10 – 12 hodin v 2. pololetí každého ročníku.

Do výukového modulu Robin Hood se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Multikulturní výchova (MKV). Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást modulu.

5.4.6 Výukový modul: King Arthur

Charakteristika výukového modulu:

Obsahové,časové a organizační vymezení

Výukový modul je zaměřen na rozvoj čtenářských a komunikativních dovedností v Aj pomocí adaptované četby. Modul je určen žákům 9. ročníku, kteří se snaží aplikovat znalosti a vědomosti získané v běžných vyučovacích hodinách při četbě s porozuměním. V modulu jsou využívány různé jazykové aktivity jako je poslech, odhad neznámých slov, práce se slovníkem, reprodukce rozhovorů, dramatizace textu apod. Adaptovaná četba odpovídá věku a zájmu dětí. V 9. třídě pracují žáci se známým příběhem z britských dějin, jazyk i děj je složitější. Modulu je věnováno přibližně 10 – 12 hodin v 2. pololetí každého ročníku.

Do výukového modulu King Arthur se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Multikulturní výchova (MKV). Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást modulu.

5.4.7 Výukový modul: Čtyři kaštánci

Charakteristika výukového modulu:

Obsahové,časové a organizační vymezení

Výukový modul je zaměřen na procvičení a upevnění učiva všech předmětů vyučovaných v 1. ročníku. Čtyřdenní modul probíhá v učebně, zařazený je však i výlet do přírody. Zakončením modulu je společné turistické odpoledne „kaštánků“ s rodiči. Důraz je kladen na rozvíjení jednotlivých kompetencí, zejména na kooperaci žáků a jejich aktivní zapojení do jednotlivých fází modulu. Cílem modulu je ucelený pohled na podzimní přírodu, vnímání přírodních krás všemi smysly a promítnutí podzimních témat do všech předmětů vyučovaných v 1. třídě a rozvíjení jednotlivých klíčových kompetencí.

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk:

- vyvozování, upevňování a opakování písmen na podzimních básničkách, pranostikách a říkadlech

- podzimní pohádky
- práce s dětskými časopisy
- vyprávění

Matematika:

- sčítání a odčítání
- slovní úlohy s kaštany, šípky, podzimním ovocem

Prvouka:

- pozorování přírody na výletě do lesa, sledování počasí

Výtvarná výchova:

- využití různých výtvarných technik při práci s přírodninami

Pracovní činnosti:

- korále a řetězy z podzimních plodů, papírový drak, podzimní čaj a ovocný salát

Hudební výchova

- písničky s podzimními motivy

Průřezová témata

Do výukového modulu Čtyři kaštánci se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Environmentální výchova (EMV) Mediální výchova (MV). Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako kontinuální součást modulu.

5.4.8 Výukový modul: Trpaslíci**Charakteristika výukového modulu:****Obsahové, časové a organizační vymezení**

Modul je určen pro první ročník. Slouží především k vyvození čísla 7, dále se v něm rozvíjí znalosti ze vzdělávacích oblastí „Jazyk a jazyková komunikace“, „Matematika a její aplikace“, „Člověk a jeho svět“ (prvouka), „Umění a kultura“ (výtvarná výchova, hudební výchova), „Člověk a svět práce“ (pracovní činnosti), „Člověk a zdraví“ (tělesná výchova), částečně také „Informační a komunikační technologie“ (s pomocí rodičů). Výukový modul je třídní. Střídá se v něm práce skupinová, individuální i činnost celé třídy dohromady. Důraz je kladen na kooperaci dětí, jejich aktivní zapojení při řešení jednotlivých úkolů, rozvoj myšlení, vyjadřovacích schopností a estetického cítění. Cílem modulu je rozvíjet znalosti vyžadované v rámci vzdělávacích oblastí vymezených v ŠVP. Jazyk a jazyková komunikace.

Mezipředmětové vztahy:**Český jazyk a jazyková komunikace**

- Pohádka Sněhurka a 7 trpaslíků: poslech, vypravování a dramaturgie
- Rozvíjení čtenářských a jazykových dovedností

Matematika a její aplikace

- Vyvození čísla 7
- Číselná řada
- Sčítání a odčítání v oboru do 7
- Počítání a tvoření slovních úloh
- Psaní číslice 7
- Geometrické tvary: čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník

Člověk a jeho svět

- Spolužáci – rozdíly mezi lidmi
- Lidské tělo
- Péče o tělo

- Výživa

Umění a kultura

- Ztvárnění postavy na velké ploše
- Hlava pohádkové postavy - rozvíjení výtvarného vyjadřování žáků
- Rozvíjení rytmického citění a estetického prožitku ze zpěvu

Člověk a svět práce

- Práce s papírem - vystřihování, překládání, nalepování
- Práce s vatou

Člověk a zdraví

- Rytmizace jednoduchých pohybů podle písničky

Průřezová témata

Do výukového modulu Trpaslíci se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Environmentální výchova (EMV). Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást modulu.

5.4.9 Výukový modul: Jak se žije postiženým

Charakteristika výukového modulu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Dvoudenní modul je určen žákům prvního nebo druhého ročníku ZŠ. Navazuje na jejich dosavadní zkušenosti a vede k lepšímu pochopení dosud neznámého světa postižených.

Výukový modul umožňuje dětem, aby se vcítily do života postižených, dokázaly je lépe pochopit a přijmout, vážily si vlastního zdraví.

Cílem modulu Jak se žije postiženým je rozvíjet klíčové kompetence a především položit základy pěkného vztahu k postiženým.

Práce na modulu probíhá ve dvou po sobě následujících dnech. Termín je libovolný, zařadit ho můžeme při vhodné příležitosti (reakce dětí na setkání s postiženým člověkem, úraz spolužáka ...). Cílem je zhodnocení vlastního prožitku žáků, nehodnotí se kvalita vytvořených prací.

Mezipředmětové vztahy

Modul je koncipován jako prožitkový. Je zaměřen na výtvarnou výchovu, pracovní činnosti a částečně tělesnou výchovu. Prožitek prostupuje i naučnými předměty, ale učivo těchto předmětů není přímo součástí projektu (vyučuje se běžné učivo podle učebních plánů).

Průřezová témata

Do výukového modulu Jak se žije postiženým se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Multikulturní výchova (MKV). Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást modulu.

5.4.10 Výukový modul: Voláme sluníčko

Charakteristika výukového modulu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Hlavním cílem tohoto výukového modulu bylo zopakovat a prohloubit znalosti dětí o jaru a pozorovat proměny přírody na jaře v Městských sadech v Pelhřimově.

Týdenní modul je určen žákům druhého a třetího ročníku prvního stupně ZŠ. Vychází z jejich dosavadních znalostí a zkušeností získaných vlastní praxí. Modul nabízí jejich prohloubení a zpracování tvořivým způsobem.

Cílem výukového modulu je rozvíjet klíčové kompetence a vybavit děti takovými schopnostmi a dovednostmi, které budou potřebovat v praktickém životě.

Práce na modulu probíhá v pěti dnech jednoho školního týdne, kdy termín je nejlépe zvolit tak, aby časově kolidoval s probíraným učivem v hodinách prvouky. Během práce jsou žáci rozděleni do skupin, které si mohou sami zvolit, některá témata zpracovávají společně.

Mezipředmětové vztahy

Výukový modul prostupuje více výukovými předměty – Prvouka, Český jazyk Matematika, Hudební, Výtvarná a Tělesná výchova, Pracovní činnosti.

Průřezová témata

Do výukového modulu Voláme sluníčko se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Environmentální výchova (EMV). Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást modulu.

5.4.11 Výukový modul: Naše město

Charakteristika výukového modulu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výukový modul je určen k prohloubení znalosti dětí o jejich městě a jeho okolí, ke zlepšení jejich orientace ve městě. Umožňuje nahlédnout do jeho historie a zjistit, jak se ve městě žije jeho obyvatelům.

Týdenní modul je určen žákům třetího ročníku prvního stupně ZŠ. Vychází z jejich dosavadních znalostí a zkušeností získaných vlastní praxí a nabízí jejich prohloubení a zpracování tvořivým způsobem.

Cílem výukového modulu je rozvíjet klíčové kompetence a vybavit děti takovými schopnostmi a dovednostmi, které budou potřebovat v praktickém životě. Práce na modulu probíhá v pěti dnech jednoho školního týdne, kdy termín je nejlépe zvolit tak, aby časově kolidoval s probíraným učivem v hodinách vlastivědy. Během práce jsou žáci rozděleni do skupin, které si mohou sami zvolit, některá témata zpracovávají společně.

Mezipředmětové vztahy

Výukový modul postupuje více výukovými předměty – Český jazyk, Vlastivěda a Přírodověda, Výtvarná a pracovní činnosti.

Průřezová témata

Do výukového modulu Naše město se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Multikulturní výchova (MKV), Environmentální výchova (EMV), Mediální výchova (MV). Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást modulu.

5.4.12 Výukový modul: Obchodní dům

Charakteristika výukového modulu: Obsahové, časové a organizační vymezení

Výukový modul je zaměřen na procvičení a upevnění učiva matematiky, českého jazyka, anglického jazyka a prvouky, ale v rámci mezipředmětových vztahů se uplatní i výtvarná výchova, pracovní činnosti, hudební výchova. Konání celého čtyřdenního výukového modulu je naplánováno do učebny, ale v přípravné fázi je možno zařadit vycházku s cílem všimnout si jednotlivých obchodů, jejich reklamních sloganů, upoutávek, výkladních skříní apod. Důraz je kladen na rozvíjení jednotlivých kompetencí, hlavně na kooperaci žáků a jejich aktivní zapojení do jednotlivých fází výukového modulu.

Cílem výukového modulu je upevnit a procvičit znalosti a vědomosti žáků získané v průběhu 3. ročníku a rozvíjet jednotlivé klíčové kompetence.

Mezipředmětové vztahy

Matematika:

slovní úlohy, jejich vymyšlení a řešení
násobilka
sčítání a odčítání v oboru do 1000

Český jazyk:

vyjmenovaná slova
vyprávění
dramatizace, pantomima

Anglický jazyk:

dialog
rozšíření slovní zásoby

Prvouka:

normy slušného chování
mezilidské vztahy
naše obec
povolání

Průřezová témata

Do výukového modulu Obchodní dům se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Environmentální výchova (EMV), Mediální výchova (MV). Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást modulu.

5.4.13 Výukový modul: Osobnosti české historie

Charakteristika výukového modulu: Obsahové, časové a organizační vymezení

Hlavním cílem tohoto modulu je zopakovat a prohloubit znalosti dětí z české historie (významné historické postavy), téma ztvárnit výtvarně a sestavit lepoprelo.

Modul je určen žákům 4. ročníku ZŠ. Vychází z jejich dosavadních znalostí a zkušeností získaných vlastní praxí, nabízí jejich prohloubení a zpracování tvořivým způsobem. Výukový modul rozvíjí klíčové kompetence a vybavuje děti takovými schopnostmi a dovednostmi, které budou potřebovat v

praktickém životě. Práce na modulu probíhá během 1 týdne a zahrnuje 10 vyučovacích hodin. Je vhodné zařadit ho po probrání učiva v hodinách vlastivědy. Před realizací modulu (asi 2 týdny) si žáci vyberou 1 z významných postav české historie – viz Příloha č. 1. Shromáždí si potřebný materiál – využijí učebnici, encyklopedie, internet, navštíví knihovnu. Další potřebné pomůcky obstará učitel, popřípadě žáci použijí své vlastní – čtvrtka A4, pravítko, tužka, psací potřeby, pastelky, fixy, nůžky, lepidlo, izolepa.

Mezipředmětové vztahy

Výukový modul prostupuje více výukovými předměty – vlastivěda, český jazyk, výtvarná výchova, praktické činnosti.

Průřezová témata

Do výukového modulu Osobnosti české historie se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Multikulturní výchova (MKV), Environmentální výchova (EMV) Mediální výchova (MV). Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást modulu.

5.4.14 Výukový modul: Výuka v blocích

Charakteristika výukového modulu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výukový modul navazuje na probírání dějepisné části vlastivědy.

Týdenní modul je určen žákům prvního stupně ZŠ. Vychází z potřeb žáků a umožňuje pracovat s tématy do větší hloubky, využívat různých forem práce, vede žáky k samostatnému vyhledávání a zpracování informací. Důraz je kladen i na vzájemnou spolupráci, kontrolu a sebehodnocení. Cílem výukového modulu je rozvíjet klíčové kompetence a vybavit žáky vědomostmi, informacemi a dovednostmi, které využijí v dalším studiu i praktickém životě.

Modul může být realizován v průběhu celého školního roku, zejména v období, kdy učitel zaznamená zvýšený zájem žáků o probíranou látku, kdy žáci sami vyžadují podrobnější informace.

V modulu se prolínají různé druhy práce žáků, skupinová, ale i individuální při vyhledávání a vypracovávání úkolů. To vše podporuje spolupráci a vzájemnou komunikaci a zároveň klade důraz na seberealizaci.

Hodnocení je prováděno na několika úrovních: vzájemné hodnocení jednotlivých skupin, hodnocení žáků v rámci své skupiny a také sebehodnocení a rovněž hodnocení samotným učitelem.

Mezipředmětové vztahy

Aktivita prostupuje všemi hlavními předměty – vlastivědou, přírodovědou, matematikou, českým jazykem a výchovami – tělesnou, výtvarnou, hudební a pracovními činnostmi.

Průřezová témata

Do výukového modulu Výuka v blocích se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Multikulturní výchova (MKV), Environmentální výchova (EMV) Mediální výchova (MV). Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást modulu.

5.4.15 Výukový modul: České vánoce

Charakteristika výukového modulu: Obsahové, časové a organizační vymezení

Výukový modul České vánoce slouží k prohloubení znalosti dětí o původu a vzniku Vánoc. Umožňuje žákům seznámit se s vánočními zvyky obecně, ale i možnost pohovořit si s ostatními spolužáky, jak tráví Vánoce jejich rodina, procvičit si probrané učivo na vánoční téma, získat praktické dovednosti při strojení vánočního stromečku, přípravě jednoduchého vánočního občerstvení, zhotovit krmítko pro ptáky, či zasportovat si při vánočním turnaji. Dvoudenní modul je určen žákům čtvrtého ročníku prvního stupně ZŠ, vychází z jejich dosavadních znalostí a zkušeností získaných vlastní praxí. Cílem modulu je rozvíjet klíčové kompetence a vybavit děti takovými schopnostmi a dovednostmi, které budou potřebovat v praktickém životě. Práce na modulu probíhají ve dvou dnech jednoho školního týdne, kdy se počítá s pobytem dětí ve škole přes noc. Termín je nejlépe zvolit do posledního adventního týdne, aby se navodila správná vánoční atmosféra. Během práce jsou žáci rozděleni do skupin, které si mohou sami zvolit, některá témata zpracovávají společně. Modul je možné rozdělit i do tří dnů a vynechat přenocování ve škole.

Mezipředmětové vztahy

Projekt prostupuje více výukovými předměty – Český jazyk, Vlastivěda, Přírodověda, Výtvarné a pracovní činnosti, Tělesná výchova, Hudební výchova

Průřezová témata

Do výukového modulu České vánoce se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Multikulturní výchova (MKV), Environmentální výchova (EMV) Mediální výchova (MV). Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást modulu.

5.4.16 Výukový modul: Vracíme se z prázdnin

Charakteristika výukového modulu: Obsahové, časové a organizační vymezení

Výukový modul usnadňuje žákům přechod do školy po letních prázdninách, je zaměřen na opakování učiva 4. ročníku s využitím vlastních znalostí získaných během prázdnin. Žáci své zkušenosti více zúročí a prožitky si lépe zapamatují, pokud je předají dál. V zájmu naší školy je zařazování aktivit směřujících do reálného života.

Týdenní výukový modul je určen žákům pátého ročníku 1. stupně ZŠ. Vychází z potřeb dětí, předat své vlastní praxí nově získané informace a zkušenosti z prázdnin. Modul nabízí jejich zpracování tvořivým způsobem a zároveň zopakování základních školních znalostí. Důležité je také znovu začlenění do kolektivu třídy. Jde o předání svých vlastních zkušeností a praktické procvičení doposud známých početních úkonů.

Cílem popisované praxe je rozvíjet klíčové kompetence a vybavit žáky takovými schopnostmi a dovednostmi, které budou potřebovat v praktickém životě. Práce na modulu může probíhat i více dnů, během měsíce září. Během práce jsou žáci rozděleni do skupin podle krajů, které navštívili. Skupiny navozují opětovné zapojení do kolektivu, což přirozeně podporuje spolupráci a vzájemnou komunikaci.

Mezipředmětové vztahy

Výukový modul prostupuje více výukovými předměty: ČJ, M, Vlastivěda a Přírodověda, Výtvarné a pracovní činnosti.

Průřezová témata

Do výukového modulu Vracíme se z prázdnin se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Multikulturní výchova (MKV), Environmentální výchova (EMV) Mediální výchova (MV). Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást modulu.

5.4.17 Výukový modul: Ekosystémy

Charakteristika výukového modulu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výukový modul je určen pro 6. až 7. ročník.

Je zaměřen na propojení znalostí ze vzdělávacích oblastí „Člověk a příroda“ (přírodopis, zeměpis), „Člověk a společnost“ (seznámení s jednotlivými oblastmi v krajině) a jejich použití v praxi.

Je navržen jako skupinová práce ve škole a v přírodě (terénu), která využívá znalostí z přírodopisu 6. a 7. ročníku. Střídá se skupinová a individuální činnost celé třídy, různé způsoby zpracování informací a praktické využití vědomostí, získaných v uvedených předmětech.

Důraz je kladen na spolupráci dětí, na zapojení všech při řešení jednotlivých úkolů, na rozvoj myšlení, vyjadřovací schopnosti, na čtenářskou gramotnost, získávání, výběr důležitých údajů a prezentaci utříděných informací.

Cílem modulu je utřídění a shrnutí znalostí, uvědomění si propojenosti, návaznosti a závislosti mezi všemi probranými organismy. Žák bude ve spolupráci s ostatními demonstrovat pochopení ekosystémů, které jim umožní identifikovat rostliny a zvířata přírodních stanovišť. Z probraných zástupců jednotlivých tříd a řádů vybere ty živočichy a rostliny, které jsou zastoupeny v určeném ekosystému.

Na výtvarně zpracovaném „plakátu“ uvede vhodné nejtypičtější zástupce, kterými názorně přiblíží uvedený ekosystém. Tuto práci bude prezentovat ve 3. ročníku ZŠ.

Cílem je i rozvíjení znalostí, vyžadovaných v rámci jednotlivých vzdělávacích oblastí.

Mezipředmětové vztahy

Člověk a příroda

- les, voda, pole, lidské sídlo, vody, moře

Člověk a společnost

- ochrana přírodních objektů

Environmentální výchova

- životní prostředí, návaznost systémů

Informační a komunikační technologie

- PC, televize, literatura

Průřezová témata

Do výukového modulu Ekosystémy se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Environmentální výchova (EMV) Mediální výchova (MV). Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást modulu.

5.4.18 Výukový modul: Na kole, pěšky, busem

Charakteristika výukového modulu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výukový modul „Na kole, pěšky, busem“ si klade za cíl propojit teoretické znalosti z různých vzdělávacích oblastí (Člověk a příroda, Člověk a společnost, Výchova ke zdraví) a ověřit je v praxi.

Žáci si ve školním prostředí připravují podklady pro terénní cvičení, jejichž platnost si mají možnost vyzkoušet a ověřit v praxi. Praktická část podporuje vědomí sounáležitosti žáka s místem a regionem ve kterém žije – znalost geografie a ekologie místa, identifikace s místem a schopnost žáka vnímat a ocenit jedinečnost místa, znalost příběhů spojených s místem a interpretace historie a současnosti využívání místa společností, porozumění názorům na využívání různých zájmových skupin a možnosti pro vlastní aktivní ovlivňování budoucího vývoje místa.

Žáci pracují ve skupinkách, učí se spolupracovat, ale i obhájit svůj názor. Výukový modul je zakončen prezentací a vzájemným porovnáváním teoretických i praktických výsledků.

Výukový modul podporuje:

- probouzení zájmu žáka o vzdělávací činnost a poznávání
- podněcování aktivní účasti žáka činnostmi ve vzdělávacím procesu
- využívání zkušeností žáka a vytváření kompetencí pro užití osvojeného učiva v běžné životní praxi

Mezipředmětové vztahy

Vzájemně se propojují tyto vyučovací předměty: matematika, fyzika, zeměpis, dějepis, výtvarná výchova a výchova ke zdraví.

Průřezová témata

Do výukového modulu Na kole, pěšky, busem se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Environmentální výchova (EMV) – zejména tematické okruhy Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí, Mediální výchova (MV). Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást modulu.

5.4.19 Výukový modul: K prameni Bělé

Charakteristika výukového modulu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výukový modul je zaměřen na propojení znalostí ze vzdělávacích oblastí „Člověk a příroda“ (zeměpis, chemie, přírodopis), „Člověk a společnost“ (seznámení s krajinou v okolí školy), „Výchova ke zdraví“ a jejich použití v praxi. Je navržen jako terénní cvičení, které využívá možnosti místní krajiny, střídání různých aktivit a praktické využití teoretických znalostí z výše uvedených předmětů. Důraz je kladen na kooperaci dětí, jejich aktivní zapojení při řešení jednotlivých úkolů, rozvoj myšlení a prezentaci zjištěných údajů. V neposlední řadě je též vhodnou příležitostí poznat třídní kolektiv v jiném, než školním prostředí.

Mezipředmětové vztahy

Cílem projektu je rozvíjet znalosti vyžadované v rámci vzdělávacích oblastí vymezených v RVP
Člověk a příroda

- obnovitelné zdroje energie, ochrana přírody, voda, geografie, kartografie a topografie

Člověk a společnost

- naše obec, region, kraj – ochrana přírodních objektů a majetku

Člověk a zdraví

- zdravý způsob života, činnosti ovlivňující zdraví (význam pohybu pro zdraví)

Průřezová témata

Do výukového modulu K prameni Bělé se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Environmentální výchova (EMV) – Základní podmínky života, Vztah lidských aktivit k formování životního prostředí, Mediální výchova (MV). Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást modulu.

5.4.20 Výukový modul: Fyzika v přírodě**Charakteristika výukového modulu:****Obsahové, časové a organizační vymezení**

Výukový modul je určen žákům 9. ročníku základní školy. Realizace probíhá ve třech časových blocích: blok 6 vyučovacích hodin – plnění úkolů v přírodě, blok 2 vyučovacích hodin: zpracování dat v učebně, 1 vyučovací hodina: prezentace výstupů výukového modulu. Ideální skupinou je dvojice, při některých činnostech vytvářejí dvojice větší skupiny. První část modulu je realizována v přírodě – louka, les, polní a lesní cesty, pokud možno vertikálně členitý terén.

Žáci se seznámí s principem fungování družicového systému GPS (**Global Positioning System**). Při vlastní realizaci výukového modulu budou žáci rozděleni do tříčlenných skupin - fyzikálních hlídek, které projdou zvolenou trasu. S využitím navigačního přístroje žáci vyhledávají trasové body v terénu. Každý trasový bod je zároveň stanovištěm, na kterém musí hlídka splnit určené úkoly: experimenty v přírodě, fyzikální měření a sběr dat, ovládání GPS-navigace Garmin Dakota 20, vyhledávání trasových bodů, měření dráhy, času, průměrné rychlosti, měření tlaku a nadmořské výšky, orientace v přírodě pomocí kompasu, orientace v přírodě podle mapy, měření objemového toku pramene – vodního zdroje, využití atmosférické vztlakové síly – aerostatický horkovzdušný balón, určení těžiště a nalezení rovnovážné polohy soustavy těles, určování plošné výměry území v přírodě a atmosférické tlakové síly.

Hlavním cílem výukového modulu je osvojení dovedností v ovládání GPS navigace, praktická aplikace fyzikálních poznatků v přírodě, využití přírodnin k fyzikálnímu experimentování, možnosti měření fyzikálních veličin v přírodě

Naměřená data a výsledky pozorování zaznamenává skupina do připraveného záznamového archu. Nashromážděná data z fyzikálních měření následně každá skupina zpracuje v učebně. Výsledky fyzikálních měření a bádání zapíše žáci do připravených pracovních listů. Zpracování dat je vhodné plánovat na jiný den – po skončení terénního cvičení lze očekávat únavu žáků.

Mezipředmětové vztahy

- informační a komunikační technologie – měření a zpracování dat
- fyzika – experimentování, měření

- zeměpis – orientace v terénu, místopis
- přírodopis – ekosystémy
- tělesná výchova – turistika

Průřezová témata

Do výukového modulu Fyzika v přírodě se promítají tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Multikulturní výchova (MKV), Environmentální výchova (EMV) Mediální výchova (MV). Jednotlivá průřezová témata jsou realizována jako součást modulu.

6 Hodnocení žáků

6.1 Hodnocení žáků

Hodnocení žáka ve škole

Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak má postupovat dále.

Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující. Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Hodnocení odráží individuální pokrok každého žáka.

Hodnocení výsledků vzdělávání je podrobně rozpracováno ve Školním řádu, který schvaluje rada školy. Školní řád je veřejně přístupný. Je rovněž umístěn na webových stránkách školy.

Způsoby hodnocení žáků

- Výkon žáka a výsledky jeho práce mohou být hodnoceny klasifikací, slovně nebo kombinací obou těchto způsobů.
- O způsobu hodnocení výsledku vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
- Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
- Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne o způsobu hodnocení ředitel školy na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- K dílčímu hodnocení lze využít také bodové hodnocení a sebehodnocení žáka.

Hodnocení prospěchu

- Klasifikace

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován stupni:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Do klasifikace se promítá hodnocení úrovně dosažených vědomostí, dovedností, postup a práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka. Hodnocení musí probíhat průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů. V případě zhoršení prospěchu je nutno ihned písemně informovat rodiče a konzultovat s nimi daný problém. Klasifikuje se vždy jen dostatečně probrané a procvičené učivo.

– Slovní hodnocení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledku vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Hodnocení chování žáka

Hodnocení chování žáka se odvíjí od dodržování Školního řádu. Hodnotí se chování ve škole, při školních akcích, reprezentaci školy a provádí je třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími, případně pedagogická rada.

Využívá se tří stupňů hodnocení:

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

Sebehodnocení žáků

- sebehodnocení jako důležitá součást hodnocení posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků
- žákovi je umožněno zhodnotit svůj výkon a výsledky své práce (průběžně na závěr jakékoliv činnosti, na závěr vyučovací hodiny, na závěr klasifikačního období)
- rozborem chyb a diskuzí o chybách si žák vytváří měřítko své úspěšnosti
- žák je veden k tomu, aby při svém sebehodnocení uměl vyjádřit, v čem je úspěšný, v čem neúspěšný a jak bude postupovat dál
- žák má právo vyjádřit slušnou formou nesouhlas s hodnocením svého výkonu, pokud se na základě sebehodnocení domnívá, že hodnocení není oprávněné

6.2 Kritéria hodnocení

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami

- 1 – výborný: ovládá bezpečně
- 2 – chvalitebný: ovládá
- 3 – dobrý: v podstatě ovládá
- 4 – dostatečný: ovládá se značnými mezerami
- 5 – nedostatečný: neovládá

Úroveň myšlení

- 1 – výborný: pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
- 2 – chvalitebný: uvažuje celkem samostatně
- 3 – dobrý: menší samostatnost v myšlení

- 4 – dostatečný: nesamostatné myšlení
- 5 – nedostatečný: odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

- 1 – výborný: výstižné a poměrně přesné
- 2 – chvalitebný: celkem výstižné
- 3 – dobrý: myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
- 4 – dostatečný: myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
- 5 – nedostatečný: i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Aplikace vědomostí

- 1 – výborný: užívá spolehlivě a uvědoměle vědomostí a dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
- 2 – chvalitebný: dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolu, dopouští se jen menších chyb
- 3 – dobrý: řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
- 4 – dostatečný: dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- 5 – nedostatečný: praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Píle a zájem o učení

- 1 – výborný: aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- 2 – chvalitebný: učí se svědomitě
- 3 – dobrý: k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
- 4 – dostatečný: malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
- 5 – nedostatečný: pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

6.3 Pravidla hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru postižení. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů. Dětem a žákům, u nichž je diagnostikována specifická vývojová porucha učení, je nezbytné po celou dobu docházky do školy věnovat speciální pozornost a péči.

S přihlédnutím k doporučení pedagogicko-psychologické poradny volí učitel pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při hodnocení se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

Ředitel školy může povolit, aby pro dítě se specifickými poruchami učení byl vypracován pro kterýkoliv předmět příslušnými vyučujícími individuální výukový plán, který se může radikálně lišit od výuky v daném postupném ročníku, přitom však bude poskytovat dítěti v příslušných předmětech ucelené a dítětem zvládnutelné základy. Individuální plány mají charakter smlouvy mezi vedením školy, vyučujícími a rodiči dítěte; vypracovávají se v písemné formě.

V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

6.4 Způsoby hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Děti, u kterých je diagnostikována dyslexie nebo dysortografie, mohou být se souhlasem rodičů během celého jejich vzdělávání hodnoceny z mateřského jazyka a z jiných jazyků slovně (a to jak v průběhu školního roku, tak na pololetním a závěrečném vysvědčení). U dětí s diagnostikovanou dyskalkulií bude totéž platit pro matematiku a další předměty, kde výsledky mohou být touto poruchou ovlivněny. Dítě lze hodnotit slovně (průběžně i na vysvědčení) po dohodě s rodiči a odborníkem prakticky ve všech předmětech, do nichž se porucha promítá. Jakmile žák překoná nejnvýraznější obtíže, je vhodné postupně přecházet k běžné klasifikaci. Klasifikovat lze i známkou s tím, že se specifická porucha dítěte vezme v úvahu a odrazí se v mírnější známce. Při uplatňování všech těchto možností vyučující postupují velmi individuálně, s využitím všech dostupných informací, zejména informací z odborných vyšetření a ve spolupráci s rodiči.

Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je brán na vědomí.

7 Vlastní hodnocení školy

7.1 Oblasti vlastního hodnocení

- podmínky ke vzdělávání
- hodnocení školního vzdělávacího programu
- průběh vzdělávání
- kultura školy, podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných
  - vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
- výsledky vzdělávání žáků a studentů
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

7.2 Cíle vlastního hodnocení

- posoudit plnění ukazatelů koncepčního záměru rozvoje školy, jejich reálnost a stupeň důležitosti,
- posoudit plnění ukazatelů školního vzdělávacího programu, jejich reálnost a stupeň důležitosti,
- diagnostikovat oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků, a oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření,
- posoudit účinnost opatření ke zlepšení úrovně vzdělávání, obsažených v předchozím vlastním hodnocení

7.3 Kritéria vlastního hodnocení

- funkčnost ŠVP a využitelnost ŠVP v praxi
- kvalita spolupráce učitelů, rodičů a žáků, kultura vzájemných vztahů
- kvalita prostředí, estetický vzhled funkčnost, spokojenost žáků, rodičů a pracovníků
- odbornost, kvalifikovanost a aprobovanost pracovníků školy
- míra finančního pokrytí nákladů na činnost školy
- dodržování pracovní kázně, míra zapojení do dalšího vzdělávání
- míra zařazování moderních metod, efektivita metod práce, kvalita vědomostí a dovedností žáků
- kvalita a efektivita integrace žáků, individuálního přístupu, individuálních plánů, reedukace
- širší nabídky služeb, míra přínosu služeb pro cílové skupiny, míra účasti na akcích školy
- míra úspěšnosti školy ve srovnání s ostatními školami

- kvalita a efektivita spolupráce školy s vnějšími subjekty
- kvalita a efektivita řízení školy

7.4 Nástroje vlastního hodnocení

- hodnocení vstupů – popis počátečního stavu: stav prostředí a podmínky k práci, metody a formy práce, silné a slabé stránky, výsledky výchovně vzdělávacího procesu, návrhy reálných kroků, které budou podporovat a rozvíjet školní vzdělávací program, způsob kompenzace, případně eliminace slabín (SWOT analýza, dotazníková šetření, diskuze)
- stanovení cílů: soupis cílů, výběr 2-3 podstatných cílů a podpůrných cílů, které povedou k řešení nejpálčivějších problémů, stanovení termínů pro splnění vytčených cílů, kontrola začlenění cílů do školního vzdělávacího programu a do plánů rozvoje školy (metoda brainstormingu, diskuze)
- stanovení ukazatelů úspěšnosti: co a jak se má změnit, na čem lze pozorovat výsledky a dopady změn, co prokáže opodstatněnost školního vzdělávacího programu (testy CERMAT, SCIO, výsledky přijímacích zkoušek na SŠ, přehledy prospěchu na konci školního roku, dotazníková šetření mezi učiteli, rodiči, žáky, statistiky schůzek rodičů, statistika návštěvnosti akcí školy, zájmu o internetové stránky školy, zájmu o volitelné předměty, úspěšnosti žáků v okresních a regionálních soutěžích apod.
- stanovení aktivit školního týmu: činnosti vedoucí ke splnění cílů, způsoby a alternativy postupu, výhody a nevýhody zvolených postupů, personální a finanční zabezpečení činností, zájem pedagogů o další vzdělávání, předávání zkušeností (diskuze, vzájemná spolupráce, ukázkové hodiny, vzájemné hospitace, konzultace postupu řešení problémů)
- plánování výstupů: určení výstupů, očekávaných výsledků, specifikace a kvantifikace výstupů (plány školy)
- sběr a evidence informací: průběžné zaznamenávání informací – např. kolik dětí se přihlásilo, kolik dětí se účastní činnosti, na kolik dětí má činnost pozitivní dopad atd., specifikace informací, způsob sběru, popis zdrojů, frekvence, stanovení odpovědností, způsob zpracování informací, využití informací (statistická šetření)
- monitorování procesu: stanovení postupů, jak ověřit úspěšnost nebo neúspěšnost ŠVP, průběžné sledování procesu, ověřování informací, odhalování problémů, kritických míst, návrhy alternativ k překonání krizi (diskuze)
- porovnání stavu na začátku a na konci evaluačního období: porovnání situace před a po, míra dosažení cílů, stanovení pozitiv a přínosu ŠVP, porovnání vstupů a výstupů na základě faktů, informací z monitoringu, utřídění dat a formulace závěru evaluace, celkové zhodnocení aktivit, jejich průběhu a efektivity, chyby v postupu a poučení z chyb, návrh korekce postupů v následujícím období (statistická šetření a jejich rozbor, diskuze)

7.5 Časové rozvržení vlastního hodnocení

Oblast	Cíle	Kritéria	Nástroje	Termíny
Školní vzdělávací program	<ul style="list-style-type: none"> – posoudit soulad ŠVP s RVP ZV – posoudit reálnost ukazatelů ŠVP – posoudit vyváženost učebního plánu – posoudit soulad ŠVP s podmínkami školy 	<ul style="list-style-type: none"> – funkčnost ŠVP – využitelnost ŠVP – v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> – pozorování – hospitace – hodnocení znalostí a dovedností žáků – rozhovory – diskuze v týmech 	průběžně

Podmínky vzdělávání	– Klima školy	– kvalita spolupráce učitelů, rodičů a žáků – kultura vzájemných vztahů	– dotazníková šetření – struktura řízení – schůze poradních orgánů – zasedání žakovského parlamentu – schránka důvěry – žakovské ankety	průběžně
	– Prostorové a materiální podmínky	– estetický vzhled – funkčnost – spokojenost žáků – spokojenost pracovníků školy	– plán rozvoje školy – rozhovory – dotazníky – odborné posudky a studie	průběžně
Podmínky vzdělávání	– Personální podmínky	– aprobovanost učitelů – kvalifikace koordinátorů – kvalifikace vedoucích pracovníků	– statistická data o pedagogickém sboru – přehled dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků	průběžně
	– Finanční zdroje	– pokrytí provozních nákladů – pokrytí mzdových nákladů – pokrytí nákladů mimoškolních akcí	– rozbor výkazů – kontrola plnění rozpočtů – mzdová inventura – metodiky rozpisu finančních prostředků	průběžně
	– Formy a metody výuky	– zařazování moderních metod – efektivita výuky	– rozbor žakovských prací – výstupy z projektů – rozhovor, diskuze, pozorování	průběžně
	– Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	– kvalita individuálních plánů – kvalita integrace – efektivita výukových metod	– kontrola individuálních plánů – zprávy pedagogicko-psychologické poradny – hodnocení prospěchu	1x ročně průběžně
	– Prevence sociálně patologických jevů	– kvalifikovanost metodika – efektivita diagnostiky – efektivita metod práce	– rozhovory se žáky, s rodiči, s učiteli	září - říjen

Podpora školy žákům	– Poradenství pro žáky	– míra využití služeb výchovného poradce – četnost a návštevnost akcí	– rozhovory se žáky, s rodiči	průběžně
Podpora školy žákům	– Nabídka mimoškolních aktivit	– šíře nabídky – kvalifikovanost vedoucích – přínos pro žáky	– výkazy o činnosti – prezenze žáků	průběžně
	– Umožnění každému žákovi prožít úspěch	– míra příležitostí – míra vstřícnosti učitelů	– hospitace	průběžně
Podpora školy žákům	– Podpora individuálního přístupu všech pracovníků k žákům	– četnost individuálních konzultací	– Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami – Rozvoj talentovaných žáků	průběžně
Spolupráce s rodiči	– Spolupráce	– míra účasti na akcích školy	– dotazník, – rozhovor, – zápis žáků do 1. tříd – Školská rada – SRPDŠ	1x ročně průběžně leden–únor 2x ročně 2x ročně
	– Otevření se školy pro rodiče budoucích žáků	– počet zapsaných žáků – počet účastníků přípravy	– dny otevřených dveří – spolupráce s MŠ – příprava pro předškoláky	průběžně březen–květen
Výsledky vzdělávání žáků	– Zhodnocení relativního úspěchu (ve vztahu ke kritičnosti volby)	– míra úspěšnosti	– výsledky přijímacího řízení, rozборы zkoušek, diskuze	duben–červen
	– Výsledky srovnávacích testů	– míra úspěšnosti v porovnání s ostatními školami	– Vědomostní a dovednostní testy Cermat v 5. a 9. ročníku	1x ročně
	– Žáci – naplňování klíčových kompetencí, zvládnutí výstupů ŠVP	– dovednosti a vědomosti žáků	– Hospitace, testy, pozorování, diskuze, vyhodnocení soutěží, rozборы žákovských prací, činností	průběžně
Řízení školy	– Schopnost stanovit cíle školy	– naplňování cílů	– Rozhovory – Diskuze	průběžně
	– Způsob rozhodování ředitelství školy	– reakce – efektivita plnění rozhodnutí	– Pozorování – Diskuze – Rozhovory	průběžně

	– Klima ve škole	– ohlasy rodičů – ohlasy žáků – ohlasy učitelů	– Dotazníky pro učitele, žáky	1x ročně
	– Schopnost zajištění vnějších vztahů školy	– kvalita spolupráce s vnějšími subjekty	– Dotazníky pro rodiče – Diskuze s výborem a radou KPŠ – Komunikace se zřizovatelem	průběžně
	– Personalistika Systém motivování zaměstnanců Kvalifikovanost přijímaných pedagogických pracovníků Kvalita a úroveň týmové práce ve škole	– procento aprobovanosti – průměrná výše platů	– Hospitace – Dotazníky – Rozhovory – Diskuze	průběžně

Příloha č. 1 školního vzdělávacího programu *TVOŘIVÁ ŠKOLA PRO ŽIVOT***Realizace projektu Interaktivní výuka, registrační číslo CZ.1.07/1.4.00/21.3733**

Program EU peníze školám nabídl základním školám unikátní možnost čerpat peníze z fondů EU za zjednodušených podmínek. ZŠ Pelhřimov, Krásovy domky 989 – příspěvková organizace této příležitosti využila a v rámci svého projektu „Interaktivní výuka“ bude realizovat mimořádnou individualizaci výuky v těchto oblastech:

- Čtenářská gramotnost
- Cizí jazyk

Individualizace výuky bude v konkrétních předmětech a ročnících realizována následovně

- 72 individualizovaných hodin českého jazyka pro 1. ročník ZŠ
- 72 individualizovaných hodin českého jazyka pro 2. ročník ZŠ
- 72 individualizovaných hodin českého jazyka pro 3. ročník ZŠ
- 72 individualizovaných hodin českého jazyka pro 4. ročník ZŠ
- 72 individualizovaných hodin českého jazyka pro 5. ročník ZŠ
- 72 individualizovaných hodin anglického pro 2. ročník ZŠ

V souvislosti s realizací šablon na podporu individualizace výuky nedochází ke změně učebního plánu ani není zaváděn nový vyučovací předmět.

Individualizace podporuje rozvoj čtenářské a informační gramotnosti v rámci povinného předmětu český jazyk a je realizována dělením žáků do skupin podle předem stanovených kritérií.

Kritéria jsou stanovena tak, aby respektovala odlišné vzdělávací potřeby žáků, včetně žáků mimořádně nadaných a žáků s vývojnými poruchami učení

Tato mimořádná individualizace výuky bude probíhat od 1. 9. 2012 do 31. 8. 2014.

Dělení do skupin – český jazyk:

Žáci jedné třídy budou rozděleni do dvou skupin:

1. skupina: zdatnější čtenáři s dobrou technikou čtení, kteří se dokážou soustředit na obsah
2. skupina: méně zdatní čtenáři, kteří mají problém s pochopením čteného textu

Kritéria: plynulost čtení, zájem o četbu – čtenářská aktivita, tempo čtení, správná intonace, porozumění textu, schopnost volné reprodukce textu

Dělení do skupin – anglický jazyk:

Žáci jedné třídy budou rozděleni do dvou skupin:

1. skupina: zdatnější žáci s jazykovým citem a dobrou anglickou výslovností
2. skupina: méně zdatní žáci, kteří mají problém se zapamatováním a praktickým využitím slovní zásoby; potíže s anglickou výslovností

Kritérium: úroveň jazykových dovedností a konverzačních schopností v anglickém jazyce

Platnost přílohy: od 1. 9. 2012